

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KËSHILLI KOMBËTAR I TERRITORIT

MIRATOHET

KRYETARI I K.K.T-së

Z. EDI ROMA

N/KRYETARI I K.K.T-së

Znj. EGLANTINA GJERMENI

Kryetari i Këshillit të Bashkisë

Znj. EDLIRA LLESHI

Miratur me Vendim të Këshillit të Bashkisë

Nr. 98 Datë 27.01.2017

Kryetari i Bashkisë

Z. ARTUR BARDHI

PLANI I PËRGJITHSHËM VENDOR I BASHKISË KURBIN
PLANI I ZHVILLIMIT TË TERRITORIT

Miratur me Vendim të Këshillit Kombëtar të Territorit Nr. 6, Datë 08.02.2017

DPKZHT:

STUDIO KONSULENTE "UTS-01":

PLANI I ZHVILLIMIT TERRITORIAL

PLANI I PËRGJITHSHËM VENDOR
BASHKIA KURBIN

PLANI I PËRGJITHSHËM VENDOR BASHKIA KURBIN

Autorësia dhe kontributet

Dokumentet e PPV-së të bashkisë Kurbin u përgatitën me pjesëmarrje aktive të stafit dhe të drejtuesit Z. Elton Suti të DPKZHT nën drejtimin e kryetarit të bashkisë, Z. Artur Bardhi, me mbështetjen teknike të konsulentit UTS-01, me mbikëqyrjen e Agjencisë Kombëtare të Planifikimit të Territorit nën drejtimin e koordinatores Znj. Fiona Mali dhe me mbështetjen financiare të Ministrisë së Zhvillimit Urban.

Bazuar në kontratën Nr. Prot. 564 të datës 28 janar 2016, lidhur midis MZHU dhe konsulentit UTS-01, grupi i punës, i përfshirë për realizimin e PPV-ve, gjatë periudhës janar-nëntor 2016, përbëhej nga:

Udhëheqës: Roberto Mascarucci (Planifikues urban)

Koordinator: Piero Rovigatti (Planifikues urban), Markel Baballëku (Inxhinier ndërtimi/vlerësues sizmik)

Ekspertë kyç: Klaud Manehasa (Planifikues urban), Mario Eboli (Ekonomist urban), Alfred Lako (Inxhinier/ekspert mjedisi), Gjergj Islami (Arkitekt/Urbanist), Besar Zifla (Arkitekt/Urbanist), Antonio Demaio (Ekspert GIS)

Ekspertë në fusha të posaçme dhe staf mbështetës:

Rikard Luka (Inxhinier ndërtimi), Edmond Përgega (Arkitekt), Agim Selenica (Hidrolog), Shyqyri Aliq (Gjeolog dhe Hidrogeolog), Oltion Marko (Inxhinier mjedisi), Admir Agolli (Urbanist), Marsida Tuxhari (Arkitekte/Urbaniste), Enola Muhametaj (Arkitekte/Ekonomi urbane), Klaudjo Çollaku (Ekspert GIS), Altin Sula (Inxhinier transporti), Eugen Kallfani (Arkitekt/ (Ekspert i trashëgimisë kulturore), Muhamet Kruja (Inxhinier transporti), Shpresa Prifti (Eksperte e trashëgimisë kulturore), Denada Veizaj (Arkitekte), Majlinda Shehu (Eksperte ligjore), Arjan Shyti (Inxhinier elektrik), Klodiana Kajmaku (Arkitekte), Alvin Saraçi (Përkthyes), Patris Martopullo (Inxhinier mjedisi), Anisa Llango (Inxhinier ndërtimi), Ina Bajlozi (Inxhinier ndërtimi), Jerina Luka (Rasha) (Shkenca sociale), Daniela Shalari (Ekonomiste), Desi Memoçi (Urbaniste), Ani Verzivolli (Inxhinier transporti).

Bashkia Kurbin:

Artur Bardhi	Kryetar i Bashkisë Kurbin
Elton Suti	Drejtor i Planifikimit Kontrollit dhe Zhvillimit të Territorit
Adelina Rica	Përgjegjëse Sekt. Teknik dhe Planifikimit të DPKZHT
Roland Vathi	Përgj. Sekt. Juridik dhe RIT të DPKZHT
Ervis Marku	Specialist i Sek. Teknik dhe Planifikimit pranë DPKZHT
Sabrina Mara	Specialiste e Sekt. Juridik dhe RIT pranë DPKZHT
Vlash Gega	Specialist i Sek. Teknik dhe Planifikimit pranë DPKZHT
Liza Kodheli	Specialiste Sekt. Juridik dhe RIT

Parathënie

Në korrik të vitit 2015, Qeveria Shqiptare mori nismën për të mbështetur 26 bashki në hartimin e Planeve të Përgjithshme Vendore me financim nga buxheti i shtetit.

Finalizimi i Planit të Përgjithshëm Vendor do të jetë një nga arritjet e para të Bashkisë Kurbin, me dëshirën e vullnetin për të përballuar sfidat e zhvillimit të qëndrueshëm të territorit, së bashku me komunitetin, që është burimi dhe qëllimi final i këtij vullneti drejt të ardhmes.

Bashkia Kurbin, falënderon të gjithë stafin e Bashkisë, në veçanti zyrën e planifikimit të territorit, për sigurimin e të dhënave dhe dokumenteve të dobishme të projektit. Të dhënat dhe njohuritë e zgjeruara të tyre, kanë kontribuar në mënyrë të konsiderueshme në zhvillimin sa më të plotë dhe të saktë të këtij dokumenti.

Falënderon gjithashtu të gjithë përfaqësuesit e Njësive Administrative, si dhe të palëve të interesuara dhe qytetarëve të kësaj bashkie, që gjithmonë kanë qenë pjesëmarrës dhe mjaft aktivë në çdo Forum Këshillues.

I shpreh mirënjohjen Ministrisë së Zhvillimit të Territorit, për iniciimin e këtij procesi dhe mbështetjen e vazhdueshme në veçanti , si dhe Agjencisë Kombëtare të Planifikimit të Territorit, e cila në shumë raste ka dhënë ndihmesën e saj të vyer, gjatë hartimit të dokumentit të Planifikimit të Përgjithshëm Vendor për Bashkinë Kurbin. Falënderon veçanërisht, koordinatorin e projektit, që me bashkëpunimin e ngushtë, ka ndihmuar në avancimin e punës për këtë dokument.

Së fundmi, falënderon konsulentin, UTS-01, për mbledhjen e të gjithë materialeve ekzistuese, për dokumentimin e tyre dhe për përditësimin e të dhënave, si dhe për hartimin e Strategjisë së Zhvillimit Territorial të Bashkisë.

1. Të dhëna të përgjithshme për bashkinë		
Emërtimi	Vlera dhe njësia	Specifikime
Sipërfaqja e njësisë vendore	26,902.56 ha	S. Totale Urbane = 1,554.97 ha S. Territori Bujqësor = 9,814.05 ha S. Territori Natyror = 14,357.9 ha S. Territori Ujor = 809.77 ha S. Territori Infrastrukturalor = 365.87 ha
Numri i popullsisë ekzistuese	59,000 banorë	Popullsia për çdo njësi të qeverisjes vendore
Zona të rëndësishme kombëtare dhe zona të mbrojtura natyrore dhe kulturore	4024,02 ha	Sipas legjislacionit të posaçëm dhe ligjit për planifikimin dhe zhvillimin e territorit
Sipërfaqe e miratuar zonash informale	149 ha	Zonat e miratuara nga ALUIZNI
Problematika mjedisore		Vendepozitime mbetjesh; ndotja e ujërave; përmytjet; Ish uzina e Superfosfatit

2. Propozime të PPV -së		
Emërtimi	Vlera dhe njësia	Specifikime
Lloji i zhvillimit të pritshëm në 15 vitet e ardhshme	Rigjenerim, rrizhvim, dendësim, konsolidim, konservim, urbanizim	Strategjike
Përdorimet kryesore të propozuara të tokës	(A) banim, (S) shërbim, (U) ujë, (B) bujqësi, (N) natyrë, (IN) infrastrukturë, (IS) institucione, (AS) arsim, (AR) rekreacion, (V) veçantë, (IE) industri-ekonomi	E përzier
Numri i popullsisë së pritshme shtesë në 15 vitet e ardhshme	62,000 banorë	(kapaciteti mbajtës) 100,000 banorë
Sipërfaqja e përgjithshme e ndërtimit të shtuar për banim	439.74 ha	Sipërfaqja që pritet të shtohet për banim në 15 vitet e ardhshme
Sipërfaqja e përgjithshme e ndërtimit të shtuar jo për banim	442.73 ha	Specifikimi i funksioneve biznes, tregti, industri etj.
Sipërfaqe e përgjithshme e zonave në mbrojtje	5803.61ha	Rrjeti i Zonave të mbrojtura
Sipërfaqe banesash për strehim social	kapaciteti max i rekomanduar për banesa sociale 10.68 ha	
Sipërfaqe natyrore e shtuar	+1.6%	Parqe, pyje etj.
Numri i njësive strukturore	908	

3. Të dhëna financiare		
Emërtimi	Vlera dhe njësia	Specifikime
Vlera e përgjithshme e planit e investimeve kapitale	21,942,000,000 lekë	
Fazat e zbatimit të zhvillimit	Çdo 5 vite ose periudhat përkatëse	2016-2021 2022-2027 2028-2031
Studimin teknik të parafizibilitetit	Investime prioritare: Infrastrukturë: 33.22% Projekte Pilot: 2.57% Projekte Strategjike: 38.95%	

4. Dokumenti i PPV - së për dorëzim				
Nr.	Kapitulli/ Dokumenti	Hartohet/ Miratohet	Referenca Ligjore	Check List
1.	Strategjia territoriale	Hartohet dhe miratohet	Neni 51, 52	√
2.	Analiza dhe vlerësimi i territorit	Hartohet dhe miratohet si pjesë e planit	Neni 51,53	√
3.	Parashikimet e planit	Hartohet dhe miratohet si pjesë e planit	Neni 51, 54	√
4.	Vlerësimi strategjik mjedisor	Hartohet dhe miratohet	Neni 51	√
5.	Materiali hartografik	Hartohen dhe miratohen	Neni 51, 57	√
6.	Rregullorja e PPV - së	Hartohet dhe miratohet	Nenet 51, 56	√

5. Hartat bashkëlidhur dokumentit të shkruar të PPV - së sipas rregullores së planifikimit					
Nr .	Tematika e hartës	Lloji i hartës	Shkalla	Kodi i hartës	Check list
1.	Harta bazë	Harta bazë vektoriale e njësish vendore dhe topografia	1:25 000	A/U-01 (Faza e I)	√
2	Vizioni strategjik i zhvillimit të territorit	Drejtimet kryesore të planifikimit dhe zhvillimit të territorit; objektivat; fazat kohore të zbatimit të programeve	1: 60 000 1: 30 000 1: 20 000	S/US-00 S/US-06 S/US-06/2 (Faza e II)	√

2	Elementet ekzistuese të territorit	Topografik; gjeologo-inxhinierik; hidrogeologjik dhe hidrografik; e makrozonimit dhe, sipas rastit mikrozonimit sizmik; boniteti i tokave; burimet natyrore, si: mjedise pyjore, kullota, sipërfaqe ujore, rezervate, miniera dhe të tjera të kësaj natyre; zonat e mbrojtura natyrore dhe të trashëgimisë kulturore dhe historike.	1: 20 000 1: 25 000 1: 48 000	A/U-02 A/U-03 A/U-04 A/U-05 A/U-05' A/U-06 A/U-07 A/U-08 A/U-10 A/U-11 A/U-30 (Faza e I)	√
3	Pozicionimi strategjik në raport me rajonin	Kufijtë territorialë në rajon; Identiteti historik, urban, ekonomik		A/U-12 (Faza e I)	√
4	Vlerësimi ekonomik	Pozicionimi dhe përqendrimi i burimeve dhe poleve ekonomike lokale; elementet e konkurrueshmërisë; shpërndarja e sektorëve dhe e fuqisë punëtore.	1: 20 000	A/U-13 (Faza e I)	√
5	Vlerësim demografik	Përqendrimi i popullsisë në territor; lëvizjet e popullsisë nëvite; shpërndarja e popullsisë në nivel banese dhe për tipologji banesash; sipërfaqen e banimit për person sipas tipologjive tëbanesave; numri i banesave në një strukturë banimi sipas tipologjive në territor.	1: 20 000	A/U-15 (Faza e I)	√
5	Vlerësimi social	Shërbimet sociale; shkollat; shëndetësia	1: 20 000	A/U-14 (Faza e I)	√
6	Analiza e planeve të mëparshme	Përdorimi i tokës; infrastrukturat; intensiteti i ndërtimit		A/U-16 (Faza e I)	√
7	Pronat	Përdorimi i pronave publike; problemet në marrëdhëniet e pronësisë në territor; zonat informale sipas llojeve dhe ecursisë së integrimi	1: 20 000	A/U-17 (Faza e I)	√
8	Rëndësia kombëtare	Zonat dhe strukturat	1: 20 000	A/U-18 (Faza e I)	√
9	Problemet mjedisore	Vendndodhja e elementeve ndotëse dhe me ndikim negativ; Shkalla e ndikimit negativ të burimeve ndotëse në territor	1: 20 000	A/U-09 (Faza e I)	√
10	Përdorimi ekzistues i tokës	Kategori bazë; nënkategoritë; funksionet dhe aktivitetet	1: 20 000	A/U-21 (Faza e I)	√
11	Infrastrukturat	Furnizimi me ujë; ujërat e zeza; mbetjet urbane; rrugët; ndriçimi ; transporti; lidhja me infrastrukturat kombëtare	1: 20 000	A/U-23 A/U-24 (Faza e I)	

12	Cilësia fizike e strukturave	Nivelet e cilësisë; rekomandime për riparim, rigjenerim, rihvillim			
13	Tipologjitë hapësinore	Zona sipas njëtrajtshmërisë së llojit dhe volumit të strukturave, mënyrës së vendosjes në parcelë dhe në territor, skemës rrugore dhe të hapësirave publike, si dhe lartësisë së strukturave	1: 20 000 1: 50 000	A/U-25 A/U-26 A/U-27 (Faza e I)	√
14	Periferaliteti	Zona sipas: largësisë nga qendra e zonës së banuar; largësisë nga qendrat e punësimit; lidhjes me sistemin rrugor; furnizimin me rrjete infrastrukture dhe shërbime sociale; nivelit të përafërt të të ardhurave të shtresave shoqërore; plotësimi me funksione sipas kategorive bazë të përdorimeve të tokës; nivelit të kriminalitetit dhe sigurisë së jetës; problemeve të ndryshme sociale përfshirë përjashtimin social	1: 20 000	A/U-28 (Faza e I)	√
15	Elemente të veçanta territoriale	Objekte dhe struktura, natyrore apo artificiale, me ndikim në qytet dhe hapësirëformim	1: 20 000	A/U-29 (Faza e I)	√
16	Nevojat për strehim	Zona sipas nevojës dhe cilësisë	1: 20 000	P/U-24 (Faza e III)	√
17	VSM	Hartat përshkruese, analizuese dhe vlerësuese	1: 20 000	V/M-01 V/M-02 V/M-03 V/M-04 (Faza e IV)	
18	Parashikimi i përdorimit të tokës	5 sistemet; kategoritë bazë dhe nënkategoritë; funksione dhe aktivitete; qendrat, polet, korridoret kryesore të zhvillimit ekonomik; tipologjitë e parashikuara hapësinore; zonat e rëndësisë kombëtare; njësitë strukturore; zonat me prioritet zhvillimi; zonat për PDV; shpërndarja e popullsisë; plani i strehimit; të tjera	1: 20 000 1: 25 000	P/U-01 P/U-01/2 P/U-02 P/U-03 P/U-04 P/U-05 P/U-06 P/U-07 P/U-07/2 P/U-08 P/U-08/2 P/U-09 P/U-13 P/U-14 P/U-18 P/U-22 P/U-26 P/U-27 P/U-30 (Faza e III)	√

19	Shërbimet dhe infrastrukturat e propozuara	Rrjetet e infrastrukturave; Objektet e shërbimeve sociale dhe rrezet e mbulimit	1: 20 000 1: 30 000	P/U-16 P/U-17 P/U-19 P/U-20 P/U-20/2 P/U-32 (Faza e III)	√
20	Instrumentet e drejtimit të zhvillimit	Zonat për transferim të së drejtës për Zhvillim; Zona për intensitet me kushte; Zona për zhvillim të detyrueshëm të tokës; Zonat e preferimit; Zonat e pezullimit të zhvillimit; Zonat për servitut publik	1: 20 000	P/U-23 (Faza e III)	√
21	Plani i veprimeve	Hartat e fazimit të zhvillimit sipas njësive strukturore dhe sipas infrastrukturave; Tjetër sipas rastit	1: 25 000	P/U-25 P/U-25/2 (Faza e III)	√

Lista e figurave, fotove dhe grafikëve

FIG. 1.1 SKEMA KONCEPTUALE E KORRIDOREVE.....	17	
FIG. 1.2 MATRICA E TERRITORIT MES KORRIDOREVE DHE PEIZAZHEVE.....	18	
FIG. 1.3 HARTA E VIZIONIT STRATEGJIK.....	20	
FIG. 2.1 SISTEMI URBAN.....	34	
FIG. 2.2 SISTEMI NATYROR.....	36	
FIG. 2.3 SISTEMI BUJQËSOR.....	38	
FIG. 2.4 SISTEMI UJOR.....	41	
FIG. 2.5 SISTEMI INFRASTRUKTUROR.....	43	
FIG. 2.6 PRERJE RRUGORE E AUTOSTRADËS DHE RRUGËS SEKONDARE NDËRURBANE.....	43	
FIG. 2.7 HARTA E AKTIVITETEVE TË HAPËSIRËS DETARE.....	45	
FIG. 4.1 RRUGË E KATEGORISË A.....	83	
FIG. 4.2 RRUGË E KATEGORISË B.....	83	
FIG. 4.3 RRUGË E KATEGORISË C + KORSI BIÇIKLETASH.....	83	
FIG. 4.4 RRUGË E KATEGORISË C (C1).....	84	
FIG. 4.5 RRUGË E KATEGORISË E.....	84	
FIG. 4.6 RRUGË E KATEGORISË F.....	84	
FIG. 4.7 RRUGË BREGDETARE PEIZAZHISTIKE NË QENDRA TË BANUARA.....	85	
FIG. 4.8 RRUGË BREGDETARE PEIZAZHISTIKE JASHTË QENDRAVE TË BANUARA.....	85	
FIG. 4.9 RRUGË INDUSTRIALE.....	86	
FIG. 4.10 KORRIDORI I GJELBËR (KGJ1-1).....	86	
FIG. 4.11 KORRIDORI I GJELBËR (KGJ1-2).....	86	
FIG. 4.12 KORRIDORI I GJELBËR (KGJ2-1).....	87	
FIG. 4.13 KORRIDORI I GJELBËR (KGJ2-2).....	87	
FIG. 4.14 KORRIDORI I GJELBËR (KGJ2-3).....	87	
FIG. 4.15 RRUGË URBANE DYTËSORE.....	87	
FIGURA 7.1 KUADRI I POLITIKAVE STRATEGJIKE TË SKNDQV-SË 2015-2020.....	139	
FIGURA 7.2 PAMJE E FAQES ZYRTARE TË PORTALIT E-ALBANIA.....	143	
FIGURA 7.3 FAQJA ZYRTARE E PORTALIT E-LEJET.....	143	
FIG. 7.4 ORGANIGRAMA E BASHKISË KURBIN.....	148	
FIGURA 7.5 STRUKTURA E DREJTORISË SË PLANFIKIMIT TË TERRITORIT DHE ZHVILLIMIT URBAN.....	150	
FIG. 8.1 FORMAT I PYETËSORIT I PLOTËSUAR NGA TË PRANISHMIT E KËSAJ DËGJESË PUBLIKE.....	156	
GRAF. 8.1 INVESTIMET E BËRA NË KURBIN	GRAF. 8.2 INVESTIMET SIPAS NJËSIVE ADMINISTRATIVE.....	159
GRAF. 8.3 INVESTIMET E NEVOJSHME	GRAF. 8.4 INVESTIMET E NEVOJSHME SIPAS NJËSIVE.....	159
GRAF. 8.6 MUNDËSITË E KOMUNITETIT	GRAF. 8.7 MUNDËSITË E KOMUNITETIT SIPAS NJËSIVE.....	160
GRAF. 8.8 PËRDORIMI AKTUAL I TOKËS	GRAF. 8.9 PËRDORIMI AKTUAL I TOKËS SIPAS NJËSIVE.....	160
GRAF. 8.10 PËRDORIMI I DËSHIRUAR I TOKËS	GRAF. 8.11 PËRDORIMI I DËSHIRUAR SIPAS NJËSIVE.....	160
GRAF. 8.12 RËNDËSIA E ZONËS	GRAF. 8.13 RËNDËSIA E ZONËS SIPAS NJËSIVE.....	160
GRAF. 8.14 PËRPARËSITË E ZHVILLIMIT TË ZONËS	GRAF. 8.15 PËRPARËSITË E ZHVILLIMIT SIPAS NJËSIVE.....	161
GRAF. 8.16 RËNDËSIA E ZONËS NË MJEDIS	GRAF. 8.17 CILËSIA E MJEDISIT SIPAS NJËSIVE.....	161
GRAF. 8.18 RËNDËSIA E ZONËS NË KOMUNITET	GRAF. 8.19 RËNDËSIA E ZONËS SIPAS NJËSIVE.....	161

Lista e tabelave

TABELA 1-1 MATRICA E TERRITORIT	18
TABELA 1-2 TABELA KLASIFIKUESE E TERRITORIT URBAN.....	21
TABELA 1-3 TABELA E STRATEGJIVE.....	27
TABELA 2-1 SIPËRFAQET E SISTEMEVE TERRITORIALE	32
TABELA 2-2 KATEGORITË DHE NËNKATEGORITË E PLANIT	48
TABELA 2-3 POPULLSIA SIPAS VENDBANIMEVE	57
TABELA 3.1 NDIKIMET NEGATIVE TË PARASHIKUESHME DHE MASAT E PROPOZUARA	67
TABELA 3.2: PROGRAMI I MONITORIMIT TË NDIKIMEVE MJEDISORE	68
TABELA 4.1 INFRASTRUKTURA E PROPOZUAR AFATSHKURTËR DHE AFATMESME	71
TABELA 4.2 AMBIENTE EKZISTUESE DHE TË PROPOZUARA TË INFRASTRUKTURËS PUBLIKE	89
TABELA 4.3 AMBIENTE EKZISTUESE DHE TË PROPOZUARA TË PARKIMIT PUBLIK	89
TABELA 4.4 AMBIENTE EKZISTUESE DHE TË PROPOZUARA TË GJELBËRIMIT PUBLIK	89
TABELA 4.5 AMBIENTE EKZISTUESE DHE TË PROPOZUARA TË TERRENEVE SPORTIVE	90
TABELA 4.6 ZONAT EKZISTUESE DHE TË PROPOZUARA PËR SHËNDETIN NË BASHKINË KURBIN.....	90
TABELA 4.7 INFRASTRUKTURA EKZISTUESE DHE E PROPOZUAR PËR KOPËSHT-ÇERDHE	91
TABELA 4.8 INFRASTRUKTURA EKZISTUESE DHE E PROPOZUAR PËR SHKOLLA 9-VJEÇARE.....	91
TABELA 4.9 INFRASTRUKTURA EKZISTUESE DHE E PROPOZUAR PËR SHKOLLA TË MESME.....	91
TABELA 5.1 LISTA E PROJEKTEVE.....	94
TABELA 5.2 ARSIMI PUBLIK	97
TABELA 5.3 HAPËSIRA TË GJELBRA	100
TABELA 5.4 STRUKTURA ME PËRDORIM PUBLIK.....	101
TABELA 5.5 TERRENE SPORTIVE	104
TABELA 5.6 PARKIM PUBLIK.....	107
TABELA 5.7 RRJETI I UJËSJELLËSIT	110
TABELA 5.8 RRJETI I KUZ.....	111
TABELA 5.9 RRJETI I DEPURATORIT TË UJËRAVE TË ZEZA	112
TABELA 5.10 RRJETI ELEKTRIK	113
TABELA 5.11 RRJETI I NDRÇIMIT PUBLIK	114
TABELA 5.12 RRJETI RRUGOR	115
TABELA 6-1 INDIKATORËT SIPAS SISTEMEVE	117
TABELA 6-2 INDIKATORËT SIPAS OBJEKTIVAVE STRATEGJIKË	118
TABELA 6-3 INDIKATORËT PËR MONITORIM PERIODIK	119
TABELA 6-4 TERMAT E REFERENCËS PËR PLANET SEKTORIALE.....	124
TABELA 6-5 PROJEKTET NË TË CILAT U PROPOZUAN TERMAT E REFERENCËS	127
TABELA 6-6 TERMAT E REFERENCËS.....	128
TABELA 6-7 MONITORIMI I ZBATIMIT TË PDV-SË	134
TABELA 7-1 DREJTORITË E BASHKISË GË LIDHEN ME PLANIN.....	146
TABELA 7-2 ANALIZA INSTITUCIONALE SVOT.....	
TABELA 3: MASAT INSTITUCIONALE GË DUHEN NDERMARRE	

Përmbajtja

LISTA E FIGURAVE, FOTOVE DHE GRAFIKËVE	6
LISTA E TABELAVE	7
PËRMBAJTJA	9
HYRJE	13
1 STRATEGJIA E ZHVILLIMIT	15
1.1 PËRSHKRIM I METODOLOGJISË	15
1.1.1 PËRGASJA STRATEGJIKE	15
1.1.2 VIZIONI SHUMË- DIMENSIONAL	15
1.2 VIZIONI STRATEGJIK	15
1.2.1 MORFOLOGJIA URBANE	19
1.2.1 KLASIFIKIMI I SISTEMIT URBAN	19
1.3 VIZIONI HAPËSINOR	21
1.3.1 TOKA E NDËRMJETME – NATYRË DHE IDENTITET	21
1.3.2 PARAGITJA E VIZIONIT HAPËSINOR	22
1.4 OBJEKTIVAT E ZHVILLIMIT	24
1.4.1 IDENTIFIKIMI I MUNDËSIVE KRYESORE TË ZHVILLIMIT EKONOMIK DHE SOCIAL	24
1.4.2 STRATEGJIA LOCALE E ZHVILLIMIT	26
1.4.3 OBJEKTIVAT LOCALE	27
1.4.4 LISTA E PROJEKTEVE STRATEGJIKE	28
2 PLANI I ZHVILLIMIT TË TERRITORIT	31
2.1 SISTEMET TERRITORIALE	32
2.1.1 SISTEMI URBAN	33
2.1.2 SISTEMI NATYROR	36
2.1.3 SISTEMI BUJQËSOR	37
2.1.4 SISTEMI UJOR	40
2.1.5 SISTEMI INFRASTRUKTUROR	42

2.2	ZONIMI SIPAS KATEGORIVE DHE PËRDORIMIT	46
2.2.1	NËNKATEGORITË	47
2.3	NJËSITË STRUKTURE	49
2.3.1	BASHKIMI I NJËSIVE NË ZONA	50
2.3.1	KODIFIKIMI I NJËSIVE	50
2.4	SHËRBIMET BAZË DHE INFRASTRUKTURA	51
2.5	ZONAT E RËNDËSISË KOMBËTARE	52
2.5.1	PARQET NATYRORE RAJONALE	52
2.6	ZONAT PRIORITARE	53
2.7	TIPOLOGJITË HAPËSINORE TË PROPOZUARA	53
2.8	PËRCAKTIMI I NJËSIVE ME PDV	55
2.9	SHPËRNDARJA E POPULLSISË NË TERRITOR	56
2.10	PLANI I STREHIMIT	57
2.11	ZONAT DHE INSTRUMENTAT E ZHVILLIMIT	58
3	PLANI I MBROJTES SË MJEDISIT	60
3.1	HYRJE	60
3.2	TRAJTIMI I NDIKIMEVE NË MJEDIS TË PLANIT	60
3.2.1	TRAJTIMI I NDIKIMEVE NË TOKË	60
3.2.2	TRAJTIMI I NDIKIMEVE NË AJËR DHE TEK FAKTORËT KLIMATIKË	61
3.2.3	TRAJTIMI I NDIKIMEVE NË UJËRA	62
3.2.4	TRAJTIMI I NDIKIMEVE NË BIODIVERSITET DHE NË MJEDISIN NATYROR	62
3.2.5	TRAJTIMI I MBETJEVE NË ZONAT HOT-SPOT	63
3.2.6	TRAJTIMI I NDIKIMEVE NË MJEDISIN AKUSTIK-ZHURMAT	64
3.2.7	TRAJTIMI I NDIKIMEVE NË POPULLSI DHE NË ASETET MATERIALE	65
3.2.8	TRAJTIMI I NDIKIMEVE MBI TRASHËGIMINË KULTURORE	65
3.2.9	TRAJTIMI I NDIKIMEVE MBI PEIZAZHIN	65
3.2.10	ZONAT E REJA TË MBROJTURA	66
3.2.11	KONKLUZION PËR TRAJTIMIN E NDIKIMEVE MJEDISORE TË PROPOZIMEVE TË PLANIT	66
3.3	PROGRAM MONITORIMI I NDIKIMIT NË MJEDIS	66
4	SHËRBIMET DHE INFRASTRUKTURA	70
4.1	INFRASTRUKTURA PUBLIKE E PROPOZUAR	70
4.1.1	TRANSPORTI	73
4.1.2	ENERGJIA – TELEKOMUNIKACIONI	73
4.1.3	MENAXHIMI I UJRAVE	74
4.1.4	KANALIZIMET	76
4.1.5	FURNIZIM ME UJË – PROPOZIMET PËR NJËSITË ADMINISTRATIVE	77
4.1.6	BURIMET NATYRORE DHE KULTURORE	77
4.1.7	QEVERISJA ELEKTRONIKE	78
4.1.8	MBROJTJA CIVILE	78
4.2	INDIKACIONE NGA PLANE KOMBËTARE	79
4.2.1	"RRUGA PEIZAZHISTIKE BREGDETARE"	79
4.3	RRUGULLA MBI SISTEMIN RRUGOR	80

4.3.1	PËRCAKIMI DHE PËRSHKRIMI I KATEGORIVE TË SISTEMIT RRUGOR	80
4.3.2	HYRJE-DAJE NË RRUGË	80
4.3.3	RREGULLA PËR ANËRRUGËT	80
4.3.4	RRUGË PRIVATE	81
4.3.5	PARAMETRAT E LËVIZJES DHE TË TRANSPORTIT PUBLIK	82
4.3.6	BREZAT E REZERVUARA JASHTË DHE NË QENDRAT E BANUARA	82
4.3.7	SINJALIZIMI RRUGOR	82
4.3.8	KUSHTET TEKNIKE – DIMENSIONIMI I SEKSIONIT TË RRUGËS	82
4.4	PARAMETRA TË TJERË, SKEMA E LËVIZJES DHE TRANSPORTI PUBLIK	85
4.5	TIPOLOGJIA E SHËRBIMEVE SOCIALE	88
4.5.1	TIPOLOGJIA	88
4.5.2	SHPËRNDARJA NË TERRITOR	90
4.5.3	RREZET E MBULIMIT	91
5	PLANI I INVESTIMEVE KAPITALE	93
6	MONITORIMI I PLANIT TË ZHVILLIMIT	117
6.1	NDRYSHIMET NË KUADRIN LIGJOR E ADMINISTRATIV	121
6.2	PROJEKTET PRIORITARE DHE TERMAT E REFERENCËS	122
6.2.1	TË PËRGJITHSHME	122
6.2.2	PLANET SEKTORIALE	123
6.2.3	PROJEKTET PRIORITARE	127
6.3	TREGUESIT PËR MONITORIMIN E ZBATIMIT TË PDV-SË	134
6.4	FAKTORËT QË NDIKOJNË NË RISHIKIMIN E PPV-SË	135
7	KAPACITETET INSTITUCIONALE	136
7.1	HYRJE	136
7.2	REFORMA ADMINISTRATIVE DHE SFIDAT	136
7.3	ROLI I QEVERISË QENDRORE	137
7.3.1	MINISTRI I SHTETIT PËR ÇËSHTJET VENDORE	137
7.3.2	AGJENCIA E ZBATIMIT TË REFORMËS TERRITORIALE	137
7.3.3	STRATEGJIA NDËR SEKTORIALE PËR DECENTRALIZIM DHE QEVERISJEN VENDORE 2015–2020	138
7.3.4	INSTITUCIONET (AUTORITETET) QENDRORE NË PLANIFIKIMIN DHE ZHVILLIMIN E TERRITORIT	139
7.3.5	INSTRUMENTET KOMBËTARE TË PLANIFIKIMIT	141
7.3.6	PORTALI E-ALBANIA DHE E-LEJET	142
7.4	KUADRI LIGJOR	144
7.5	ORGANIZIMI - STRUKTURA DHE FUNKSIONET	145
7.6	BURIMET NJERËZORE & INFRASTRUKTURA LOGJISTIKE	145
7.7	ORGANIZIMI I DREJTORISË SË KONTROLLIT DHE PLANIFIKIMIT TË TERRITORIT	149
7.7.1	PLANIFIKIMI, ZHVILLIMI DHE KONTROLLI I TERRITORIT	149
7.7.2	DREJTORIA E PLANIFIKIMIT DHE KONTROLLIT TË TERRITORIT	149
7.8	REKOMANDIME	150
7.8.1	ANALIZA SWOT	150
7.8.2	RITJJA E KAPACITETEVE	151
7.8.3	PLOTËSIMI I DATABAZËS SË INFORMACIONIT	152

7.8.4	TRAJNIME TË STAFIT TË BASHKISË NË FUSHA TË NDRYSHME DUKE IDENTIFIKUAR PESË FUSHA SI MË PRIORITARET:	152
7.8.5	PËRFSHIRJA E QYTETARËVE NË MËNYRE ELEKTRONIKE	153
8	ANEKS	154
8.1	KONSULTAT PUBLIKE GJATË HARTIMIT TË STRATEGJISË TERRITORIALE	154
8.1.1	DËGJESË PUBLIKE DATË 02.03.2016	154
8.1.2	PYETËSORËT E REALIZUAR GJATË DËGJESAVE PUBLIKE DHE MBLEDHJES SË INFORMACIONIT NË TERREN	156
8.1.3	PËRPUNIM I INFORMACIONIT TË MBLEDHUR NGA DËGJESA PUBLIKE, TERRENI DHE ONLINE	159
8.1.4	TAKIMET MË ADMINISTRATORËT E NJËSIVE	161
8.1.5	PREZANTIM I STRATEGJIVE TERRITORIALE TË 26 PPV-VE, 3-4-5 Maj 2016.....	164
8.1.6	TAKIM ME FORUMIN KËSHILLIMOR VENDOR, DATË 18 Maj 2016.....	164
8.1.7	DËGJESË PUBLIKE, DATË 25 Maj 2016.....	167
8.1.8	TAKIM ME FORUMIN E BASHKËRENDIMIT TË PLANIFIKIMIT VENDOR (FBPV) 30 Maj 2016	169
8.1.9	DËGJESË PUBLIKE, DATË 16.06.2016 PËR HARTIMIN E VLERËSIMIT STRATEGJIK MJEDISOR PËR BASHKITË KURBIN DHE KRUJË 173	
8.1.10	TAKIM ME FORUMIN KËSHILLIMOR VENDOR DT.02.08.2016, BASHKIA KURBIN	174
8.1.11	DËGJESË PUBLIKE, DATË 19.08.2016, BASHKIA KURBIN.....	175
8.1.13	DËGJESË PUBLIKE, DATË 28.09.2016, BASHKIA KURBIN.....	180
8.2	MATERIALI HARTOGRAFIK	184

Hyrje

Dokumenti i Relacionit të Zhvillimit të Territorit është një nga dy dokumentet finale të këtij studimi, i cili lindi mbi bazën Ligjit 107/2014, dt 01.10.2014 "Për Planifikimin dhe Zhvillimin e Territorit", i ndryshuar, Rregullores së Planifikimit dhe akteve të tjera nënligjore në zbatim të tij.

Kjo fazë do të prodhojë rezultatet kryesore të Planit të Përgjithshëm Vendor: **Planin e Zhvillimit të Territorit dhe Rregulloren Lokale**. Këto rezultate do të paraqiten si 2 dokumente të veçanta: Raporti Teknik dhe Rregullorja.

Plani i Zhvillimit Territorial do të vazhdojë të detajojë më tej programin e Strategjisë Territoriale, që është dokumenti strategjik thelbësor që udhëzon zhvillimin fiziko-hapësinor të njësisë së qeverisjes vendore.

Konsulenti, duke u bazuar në Strategjinë Territoriale, ka formuluar planin e zonimit të bazuar në kategoritë dhe nën-kategoritë e propozuara të tokës, duke e ndarë territorin në zona dhe njësi zhvillimi. Po kështu Plani propozon infrastrukturën kryesore dhe shërbimet, ato dytësore ekzistuese dhe që do të krijohen. Vëmendje e veçantë i është kushtuar shpërndarjes së popullsisë (banorë, turistë, forcë pune), si dhe programeve të nevojshme për të arritur objektivat e Strategjisë si dendësimi, rigjenerimi, zhvillimi, ruajtja, etj.

Plani përcakton parametrat specifike të përdorimit të tokës, programin e banesave sociale dhe aplikimin e instrumenteve të veçanta të zhvillimit të bazuar në strukturën e territorit.

Objektivat e Planit të Përgjithshëm Vendor (PPV) janë:

- balancimi i nevojave dhe interesave kombëtarë e vendorë për zhvillimet në territor;
- krijimi i kushteve për një zhvillim të qëndrueshëm në territor;
- drejtimi i zhvillimit të sistemeve të banimit e sistemeve të tjera të ndërtueshme;
- rregullimi i përdorimeve të tokës, intensitetit e shtrirjes së ndërtimit në sistemet natyrore, bujqësore dhe urbane të territorit;
- planifikimi i programeve dhe masave për të garantuar rigjenerimin urban, mbrojtjen e mjedisit dhe zhvillimin e qëndrueshëm të burimeve natyrore, të tokës së kultivueshme, peizazheve dhe hapësirave të gjelbra;
- rregullimi i vendndodhjes dhe programeve për infrastrukturën publike e servitutet publike, sipas këtij ligji;
- rregullimi i ruajtjes, përdorimit dhe, sipas rastit, mbarështimit të zonave të mbrojtura natyrore dhe historike, sipas kërkesave të legjislacionit në fuqi;

Plani i Përgjithshëm Vendor zbatohet nëpërmjet planeve sektoriale, planeve të detajuara vendore dhe lejeve të zhvillimit.

Plani i zhvillimit bazohet gjerësisht në Analizën e gjendjes ekzistuese dhe objektivat e përcaktuara në dokumentin e Strategjisë së Zhvillimit të Territorit, si dhe përfaqëson metodologjike që ajo shpalos për analizimin e territorit.

Ky dokument përbëhet nga 4 kapituj kryesore:

- Përdorimi i tokës dhe Planet e zonimit
- Programi për mbrojtjen e Mjedisit
- Infrastruktura publike dhe Plani i shërbimeve
- Plani i veprimit për zbatimin e PPV-së

Plani i zonimit është një tërësi hartash dhe materiali shpjegues, që, i bazuar në Strategjinë e Zhvillimit të Territorit, përkthen këto strategji në struktura konkrete, duke ndarë territorin në njësi zhvillimi dhe duke përcaktuar kategoritë dhe nënkategoritë e propozuara për përdorimin e tokës, kriteret e zhvillimit, format e ndërhyrjes në territor, etj.

Plani sqaron parametrat specifike të përdorimit të tokës dhe aplikimin e instrumentave të veçanta për zhvillim, bazuar në metodologjinë e përcaktuar në Strategji për kuptimin e strukturës së territorit.

Programi për Mbrojtjen e Mjedisit bazohet kryesisht në kufizimet e vendosura sipas elementëve të rëndësishëm territorialë, zonat me rrezikshmëri dhe probleme mjedisore, propozimet për ruajtjen e hapësirës së mbrojtur natyrore dhe zgjerimit të saj.

Vëmendje e veçantë u kushtohet zonave të ndjeshme dhe përmirësimit të cilësisë së ujit, tokës dhe ajrit, si dhe trajtimit të Hotspoteve, si ai i ish Uzinës së Superfosfatit.

Plani i Infrastrukturës publike bazohet gjerësisht në rekomandimet e PPK-së dhe Planit të Integruar Ndërsektorial për Bregdetin, duk identifikuar elementët kryesorë të infrastrukturës, ndikimin e tyre në territor, masat që mund dhe duhet të ndërmerren për përmirësimin e sistemit infrastrukturor dhe segmentët e rinj që i shtohen këtij sistemi.

Bazuar në nevojat dhe problemet, janë identifikuar sipas tipologjisë, cilësisë, vendndodhjes dhe rrezes së mbulimit, shërbimet sociale të propozuara, së bashku me propozimet për infrastrukturën inxhinierike. Janë identifikuar tokat që preken nga këto zhvillimi, dhe territore konkrete të përshtatshme për disa nga ndërhyrje, në disa raste duke dhënë dy opsione, duke i lënë mundësi zgjedhje studimeve të mëtejshme dhe duke u përqëndruar në asetet publike që ka Bashkia Kurbin.

Pjesë e këtij kapitulli është dhe detajimi i mëtejshëm i Planit të Investimeve Kapitale, që analizon më tej propozimet e hedhura në dokumentin e Strategjisë, duke u dhënë prioritet investimeve në infrastrukturën e domosdoshme për rritjen e cilësisë së jetës në sistemin urban dhe përmirësimin e prodhimit. PIK-u vazhdon me përpunimin e objekteve prioritare të identifikuara gjatë fazës së Strategjisë.

Plani i veprimit për zbatimin e PPV-së vazhdon me identifikimin e fushave prioritare për zhvillimin e territorit të bashkisë. Projektet prioritare janë shprehur që në strategjinë territoriale dhe konsiderohen si zbatues të objektivave të shprehura në të.

Për pjesët më të rëndësishme të hapave të zhvillimit, si direktivat për PDV-të e zonave prioritare, planeve të mundshme sektoriale, projekteve emergjente të ndërhyrjeve në infrastrukturë, Plani i veprimit përcakton kriteret bazë ku do të bazohen Termat e Referencës, mbi të cilat do të zhvillohen projektet konkrete në të ardhmen e afërt.

Po në këtë kapitull janë identifikuar treguesit për monitorimin e zbatimit të PPV-së, duke treguar edhe faktorët që mund të kërkojnë një rishikim të pjesshëm të tij, apo që do të rrezikojnë ecurinë e tij.

1 STRATEGJIA E ZHVILLIMIT

1.1 PËRSHKRIM I METODOLOGJISË

1.1.1 Përqasja strategjike

Në mënyrë që Plani i Përgjithshëm Vendor të mund të jetë një instrument efikas për zhvillimin e territorit, ai duhet:

- të kuptojë synimet ekonomiko-sociale të komunitetit në nivel strategjik;
- të evidentojë veprimet strategjike që mund të realizohen në një kohë të shkurtër me anë të resurseve të disponueshme dhe/të përdorshme;
- të përcaktojë objektiva konkretë dhe afatet kohore të tyre;

Vizioni Strategjik duhet konsideruar si qasja projektuese e një "perspektive territoriale", e ndërtuar duke u nisur nga "ambiciet ekonomiko-sociale" të komunitetit lokal. Bëhet fjalë për ndërtimin e një politike të re urbane në harmoni me të madhe me logjikën ekonomike. Duke qenë se një detyrë e tillë zhvillimi nuk mund t'i lihet vetëm PPV-së, siç nënkuptohet tradicionalisht, procesi duhet të parashikojë ndërtimin e një perspektive territoriale si kalim nga ambiciet ekonomiko-sociale të projektet e ndërhyrjet.

Një PPV e hartuar sipas logjikës së mësipërme ka këto avantazhe:

- menaxhon transformimin e tokave, në kuadër të një objekti koherent të nxjerrjes në pah të vlerave ekonomike;
- garanton funksionalitetin e secilës prej ndërhyrjeve, në lidhje me sistemin e përgjithshëm të rrjeteve;
- favorizon pikat (vendndodhjet) e mundshme prodhuese, që janë të afta të thithin investime nga jashtë.

Në këtë kontekst, Plani i Përgjithshëm Vendor duhet të dijë të përballojë me vetëdije raportin mes vendit dhe rrjetit, si në hapësirë ashtu edhe në shkallë, domethënë të përfytyrojë lloje të reja organizimi të hapësirës dhe t'i përfytyrojë ato në lidhje me pozicionimin strategjik të vendit krahasuar me dinamikën e rrjeteve.

1.1.2 Vizioni shumë-dimensional

Transformimi i një Plani të Përgjithshëm Vendor në një projekt zhvillimi, nënkupton shpjegimin e atyre ideve që mund t'i shtojnë planit mundësi të reja zhvillimi konkrete dhe të menjëhershme.

Në përputhje me një vizion të përbashkët në shkallë territoriale, PPV-ja duhet të marrë përsipër detyrën e parashikimit të "mundësive taktike" të afta për t'i bërë realitet zgjedhjet strategjike. Pra duhen parashikuar të gjithë elementët domethënës, që kanë aftësinë ta transformojnë në një projekt të zbatueshëm, që të mund të garantojë realizueshmërinë e strategjive të evidentuara në shkallë territoriale, si edhe sigurinë e shpejtësinë procedurale për realizimin e këtyre parashikimeve të bëra.

1.2 VIZIONI STRATEGJIK

Sistemi territorial, i bashkisë Kurbin mund të karakterizohet në pesë tipologji peizazhi, nga bregdeti drejt pjesës së brendshme të territorit:

- zona bregdetare
- ultësira bujqësore
- korridori infrastrukturor
- sistemi urban përgjatë rrezes së maleve
- zona malore e brendshme

ZONA BREGDETARE

Zona bregdetare përfshin bashkësinë e tokave buzë vijës së Adriatikut, të karakterizuara nga lagunat dhe zonat e gjera moçalore (ligatina, kënetat) të alternuara me shirita plazhesh ranore, me vlera të larta mjedisore e peizazhiste, me forma të ndryshme të statusit "zonë e mbrojtur"

ULTËSIRA BUJQËSORE

Ultësira bujqësore është e karakterizuar nga morfologjia fushore dhe nga rrjeti i kanaleve kulluese dhe vaditëse, që kushtëzojnë pjellorinë e tij. Sot ky territor karakterizohet pjesërisht edhe nga fenomeni i shpërhapjes urbane (urban sprawl).

KORRIDORI INFRASTRUKTUROR

Korridori infrastrukturor, që përshkon në mënyrë gjatësore ultësinë bujqësore, përmban akset kryesore rrugore me shpejtësi të lartë lëvizjeje, element shumë tërheqës për pozicionimin e aktiviteteve prodhuese të tipit industrial dhe tregtar.

SISTEMI URBAN RRËZË VARGMALEVE

Sistemi urban përgjatë rrëzës së vargmaleve përbëhet nga vargu i qendrave urbane të pozicionuara përgjatë rrugës së vjetër kombëtare (të lidhur mes tyre edhe nga hekurudha), si rezultat i traditës së pozicionimit të qendrave urbane në një kohë kur ultësira nuk ishte një mjedis i përshtatshëm për jetën e njeriut.

ZONA MALORE

Zona malore përfshin, si faqen perëndimore të vargmaleve që zbret drejt zonës fushore, ashtu edhe luginat që gjenden në pjesën e brendshme të territorit, të cilat në kompleks përfaqësojnë një rezervë traditash etno-kulturore dhe natyrore, që duhen ruajtur dhe, sipas rasti, duhen përdorur me qëllime turistike, në përputhje me parimet e mbrojtjes së mjedisit dhe peizazhit.

Ky klasifikim i peizazheve kryesore, i bërë vetëm me qëllim studimi strategjik, nuk përfshin peizazhin e lumit Mat, i karakterizuar nga mungesa e qëndrueshmërisë hidro-gjeologjike dhe nga zona të gjera përmytjesh, shpesh subjekt i nxjerrjes sistematike të inerteve;

Vizioni hapësinor i Zonës së Gjerë bazohet në integrimin funksional mes pesë sistemeve peizazhiste për të përfutur këto avantazhe:

- integrimi i mundshëm ekologjik mes territorit të bregdetit dhe atij malor, nëpërmjet korridoreve mjedisore të përberë nga akset e lumenjve;
- integrimi i nevojshëm komplementar mes funksioneve urbane të sistemit historik (rruga përgjatë rrëzës së maleve) dhe funksioneve të frytshme të hasura apo për t'u kërkuar e gjetur në afërsi të sistemit të ri infrastrukturor (aksi me shpejtësi të lartë lëvizjeje);
- bashkëveprimi që mund të krijohet mes zonave të mbrojtura natyrore (në bregdet dhe në zonën malore) dhe përdorimi i mundshëm i tyre për qëllime ekonomike, nëpërmjet formave të integruara të turizmit natyror (shfrytëzim i organizuar i resurseve natyrore);
- roli i ndryshëm që i duhet dhënë pjesëve të ndryshme të sistemit, pa pësuar mbivendosje dhe dyfishime, por me forma specializimi plotësues të ofertave specifike;
- mundësia që vendeve të ndryshme t'i caktohen funksione territoriale të specializuara, në logjikën e integritetit të ndërsjellë sipas një projekti me funksione komplementare.

Ky propozim kërkon një përcaktim të saktë të elementeve të tërthortë që të jenë të aftë të bëjnë të mundur dhe të përcaktojnë raportin bashkëveprues mes fashave të ndryshme të specializuara. Në disa raste këto elemente të tërthortë, janë lehtësisht të përcaktueshëm, ndërsa në raste të tjera duhen "krijuar" në mënyrë që të bëhen "hapi i parë" i një mënyre të re të organizimit funksional të territorit.

- mjediset natyrore të bregdetit dhe ato malore duhet të vihen në kontakt mes tyre nëpërmjet korridoreve ekologjike që garantojnë shkëmbimin biologjik (sistemet lumore);
- dalja në bregdet duhet menduar vetëm nëpërmjet akseve që depërtojnë tërthor me bregdetin të cilat nuk rakordohen me ndonjë aks gjatësor (a cul de sac), pasi vetë natyra moçalore e bregdetit nuk lejon një përdorim të tillë.
- ndarja e territorit nëpërmjet një vargu aksesh tërthor me bregdetin lejon rrallimin e pikave të aksesit në infrastrukturën rrugore (e nevojshme për transformimin e rrugës aktuale me përshkim të shpejtë në një autostradë të mirëfilltë);
- raporti funksional mes malit dhe bregdetit mundëson zhvillimin e formave të integruara të turizmit që mund të përfitojnë nga shfrytëzimi total i ofertës së resurseve territoriale;
- sistemi i qendrave urbane duhet të rimarrë rolin dhe funksionin e tij edhe në lidhje me krijimin e qendrave të reja prodhuese dhe funksionale përgjatë akseve të transportit (autostrada dhe hekurudha).

Ideja e vlerësimit në mënyrë strategjike e lidhjeve të tërthorta të pesë peizazheve konkretizohet nëpërmjet përcaktimit të elementëve infrastrukturorë ndërlidhës, të cilët kanë rolin specifik: (i) të favorizojnë shkëmbimet, materiale dhe jo materiale, ndërmjet mjediseve të ndryshme; (ii) të lehtësojnë bashkëveprimin me qëllim plotësimin e ndërsjellët të përdorimeve dhe funksioneve; (iii) të zhvillojnë marrëdhëniet ndërmjet ambienteve të ndryshme në të gjitha drejtimet.

Në këtë vizion, sistemet ndërlidhëse të tërthorta janë të dy tipave të ndryshme:

- tipi i parë (korridori portokalli) është më shumë i mbështetur në infrastrukturën rrugore me përshkueshmëri të motorizuar;
- tipi i dytë (korridori i gjelbër) është më shumë i frymëzuar nga përshkueshmëria "soft" (korridoret ekologjike, rrugët për biçikleta dhe këmbësorë, lëvizje e ngadalë/slow mobility).

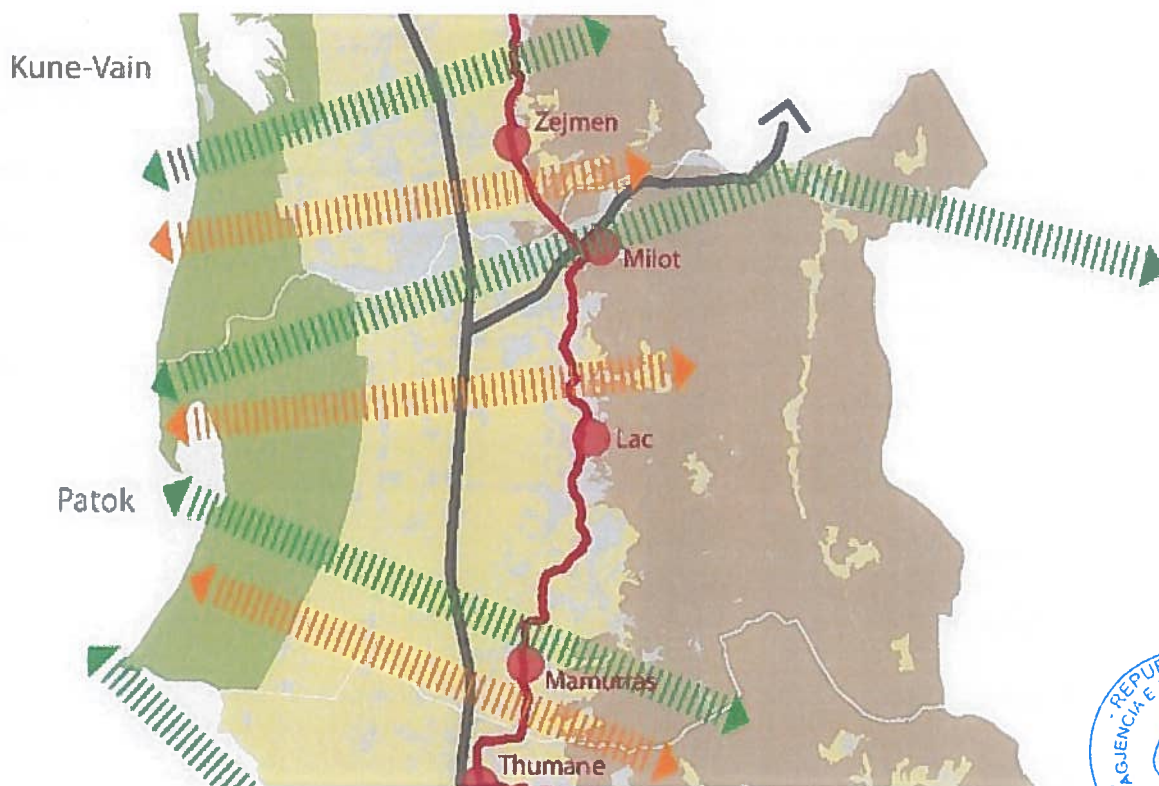

Fig. 1.1 Skema konceptuale e korridoreve

Në përputhje me natyrën e ndryshme strategjike të dy tipave të ndërlidhjeve të tërthorta, akset e përcaktuara gjejnë role të ndryshme gjatë përshkimit të pesë peizazheve sipas kësaj matrice:

Tabela 1-1 Matriko e territorit

	KORRIDORI PORTOKALLI	KORRIDORI I GJELBËR
A. (bregdeti)	turizëm bregdetar (plazh)	turizëm mjedisor
B. (ultësira bujqësore)	shërbime për bujqësinë	agro-turizëm
C. (infrastruktura)	pika hyrje (kryqëzime në disnivel)	mbikalim / nënkalim
D. (rrëza e malit)	shërbime për prodhimin	shërbime për turizmin
E. (mali)	akses për në zonat e thella	turizëm natyror (ekskursion)

“Korridori portokalli” shihet si një sistem ndërlidhjeje strategjik i pesë sistemeve, i cili:

- lejon një lidhje rrugore të shpejtë të bregdetit me malin, duke favorizuar edhe në të kundërt aksesin e motorizuar nga zonat e brendshme drejt bregdetit;
- në korrespondence me mjedisin malor, tregon drejtimin e zhvillimit të lidhjes rrugore me zonat e brendshme;
- në korrespondence me sistemin urban në rreze të maleve, favorizon lokalizimin e infrastrukturave të reja në shërbim të sistemit prodhues (qendra biznesi dhe shërbimesh);
- në korrespondencë me korridorin infrastrukturor, përcakton pozicionin e pikave kryesore të aksesit në autostradë;
- në korrespondence me ultësirën bujqësore, favorizon lokalizimin e infrastrukturave në shërbim të aktivitetit bujqësor (qendra grumbullimi të produkteve, pole shërbimi dhe asistence);
- në korrespondence me zonën bregdetare, përcakton një pol zhvillimi të aktivitetit turistik bregdetar (plazh), i pajisur, sipas rasti, me infrastrukturat e nevojshme.

“Korridori i gjelbër”, në të kundërt, shihet si një sistem më i “lehtë” ndërlidhjeje i pesë sistemeve, i cili:

- lejon një lidhje ekologjike mes bregdetit dhe zonës malore dhe një lidhje funksionale të bazuar në konceptin e “slow mobility” (rrugë biçikletash dhe këmbësorësh);
- në korrespondencë me mjedisin malor, përcakton pika të mundshme nisjeje të shtigjeve për ekskursione, sipas rasti, të pajisura me infrastrukturat e nevojshme;
- në korrespondencë me sistemin urban në rrëzë të maleve, mundëson lokalizimin e infrastrukturave dhe shërbimeve për aktivitetin turistik alternativ (kampingje dhe hostele);
- në korrespondencë me korridorin infrastrukturor, i jep zgjidhje temës së kryqëzimit me autostradën nëpërmjet sistemeve të mbikalimit ose të nënkalimit;
- në korrespondencë me ultësirën bujqësore, favorizon lokalizimin e struktura dhe mjeteve për zhvillimin e agro-turizmit dhe turizmit rural;
- në korrespondencë me zonën bregdetare, përcakton një qendër për turizmin natyror me impakt të ulët mjedisor dhe ekologjikisht të përshtatshëm.

	KORRIDORI PORTOKALLI (rrugë automobilistike)	KORRIDOR I GJELBËRT (itinerar ekologjik)
A. (bregdeti)	plazh	turizëm mjedisor
B. (ultësira)	shërbime për bujqësinë	agro-turizëm
C. (infrastruktura)	hyrje/dalje në autostradë	mbikalim / nënkalim
D. (fasha urbane)	shërbime – ekonomi	shërbime për turizmin
E. (zona malore)	akses zonave të thella	turizëm malor

Fig. 1.2 Matriko e territorit mes korridoreve dhe peizazheve

Edhe për qëllimet që i përkasin në mënyrë më specifike urbanistikës, përcaktimi i pesë sistemeve jep udhëzime të nevojshme për strategjinë e ndërhyrjes. Është e dukshme që veçoria aktuale dhe e programuar e sistemeve të ndryshme, mund të japë udhëzime të dobishme për një trajtim të diferencuar të zonave të ndryshme urbane.

1.2.1 Morfologjia urbane

Zona e përcaktuar si urbane nga Vendimi nr.5 i datës 29.12.2014 i Këshillit Kombëtar të Territorit, mund të artikullohet në brendësi, duke njohur lloje të ndryshme morfologjie urbane, të cilat mund të jenë objekt i politikave të përshtatshme të ndërhyrjeve, të diferencuara sipas mjedisit në të cilin ndodhen. Me fjalë të tjera, nga mbivendosja e llojeve të ndryshme të tipologjive urbane me pesë sistemet e përcaktuara, do të jetë i mundur artikulumit, në zonat e ndryshme, i politikave të administrimit të transformimeve.

Tipizimi i morfologjive urbane është përcaktuar këtu për t'i dhënë territorit strategji të ndryshme për administrimin e transformimeve urbanistike, edhe në raport me llojet e ndryshme të mjedisit në të cilin rezultojnë të përfshira.

ZONA URBANE E KONSOLIDUAR

Zona urbane e konsoliduar përfshin pjesët (zonat) më qendrore të vendbanimeve të një farë rëndësie: ajo përfshin në një "morfotip" të vetëm, si zonat historike (të cilat, sipas rasti, mund të njihen si nën-bashkësi), ashtu edhe zonat e reja (rezultat i një ideje qyteti të konsoliduar de facto apo të planifikuar në mënyrë të mirëfilltë).

ZONA SUB-URBANE E ZGJERUAR

Zona sub-urbane e zgjeruar përfshin në një kategori të vetme të gjitha format e ndryshme të zgjerimit të zonave të urbanizuara që ka ndodhur në dekadat e fundit (pas vitit '90): lagjet e reja periferike, shpërhapja sub-urbane (sprawl), ndërtimi i shpërndarë me një farë dendësie, zgjerimet informale.

FASHA NDËRTIMORE

Kjo strukturë lineare përbëhet nga zonat me ndërtime pak a shumë të vazhdueshme përgjatë rrugëve të cilat nuk mund të njihen si zona të mirëfillta urbane.

ZONA INFORMALE

Zona informale e njohur ligjërisht është ajo zonë që është përcaktuar me vendim specifik të Këshillit Kombëtar të Territorit (KKT) (ose Këshilli i Rregullimit të Territorit të Republikës së Shqipërisë (KRRTRSH)).

ZONA EKONOMIKE

Zona ekonomike përbëhet nga një bashkësi ndërtesash me funksione të ndryshme prodhimi (industriale, artizanale, tregtare, shërbimesh) të krijuara në afërsi të elementëve infrastrukturorë territorialë (rrugë, hekurudha etj.).

ZONA RURALE

Fshati rural përfshin ato raste përqendrimi të ndërtimeve jashtë zonave urbane që, për arsye historike ose funksionale, përbejnë një vendbanim kompakt.

1.2.1 Klasifikimi i Sistemit urban

Kryqëzimi mes tipeve të ndryshme të "peizazhit" dhe i "morfologjive urbane" përcakton udhëzimet strategjike për administrimin e transformimeve urbanistike:

URB/O1

Njohje e qendërsisë urbane, mundësi e dendësisë urban, mundësi ndërtimi në trojet e përfshira, përshtatje e rrjeteve teknike (parësore), përshtatje dhe zhvillim i shërbimeve të tjera urbane (dytësore dhe tretësore)

URB/O2

Zonë rurale, njohje e vendbanimeve ekzistuese në zonën fushore në mospërputhshmëri me nevojat e mbrojtjes së mjedisit dhe peizazhit. Propozohet ruajtja e përdorimit bujqësor/natyror nëse ka.

IND/01

Njohje e zonës ekonomike ekzistuese, përshtatje e rrjeteve infrastrukturore dhe ndërhyrje për racionalizimin dhe organizimin urbanistik përgjatë superstradës Tiranë- Shkodër.

IND/02

Njohje e zonës ekonomike ekzistuese afër qendrave urbane, përshtatje e rrjeteve infrastrukturore dhe ndërhyrje për racionalizimin dhe organizimin urbanistik.

IND/03

Njohje e zonës ekonomike ekzistuese, industri e lehtë në zona me funksione të përziera.

IND/04

Njohje e zonës ekonomike ekzistuese përgjatë korridoreve portokalli, industri e lehtë në shërbim të bujqësisë.

Për territorin e Kurbinit është themelor riaktivizimi dhe rigjallërimi i sistemit të prodhimit bujqësor, i cili mund të përfitojë nga ekzistenca një rrjeti të rëndësishëm kanalesh vaditëse (që duhen riaktivizuar). Tri linjat e veprimeve strategjike, të identifikuara për territorin e Kurbinit, janë të renditura si më poshtë:

- PRODHIM BUJQËSOR
- TURIZËM MJEDISOR
- QENDËRZIM URBAN

Tabela 1-2 Tabela klasifikuese e territorit urban

	A (bregdeti)	B (ullësira)	C (infrastruktura)	D (rrëza e maleve)	E (fasha malore)
1. Zonë urbane qendrore	URB 01	URB 01	URB 01	URB 01	URB 01
2. Zonë urbane lokale	URB 02	URB 02	URB 02	URB 02	URB 02
3. Zonë periferike zgjerimi	ESP 01/02	ESP 01/02	ESP 01/02	ESP 01/02 IND 02/03 RUR 04	ESP 01
4. Vijë ndërtimore	RUR 01/02	RUR 01/02	RUR 02	RUR 02	RUR 01/02
5. Zonë informale	RUR 01	RUR 01	RUR 01	RUR 01/02/04	RUR 02
6. Zonë ekonomike	IND 01	IND 04	IND 01	IND 02/03	IND 03
7. Vendbanim rural	RUR 01/02/04	RUR 01/02/04 IND 04	RUR 02/04 IND 04	RUR 01/02/04	RUR 03/04

1.3 VIZIONI HAPËSINOR

1.3.1 Toka e ndërmjetme – Natyrë dhe Identitet

Një tokë e përbërë nga peizazhe të ndryshme dhe me kualitet, shprehje e raporteve sociale, historisë dhe vlerave ekologjike mjedisore, të cilat ushqehen dhe pasurojnë biodiversitetin e lartë të konteksteve.

Një tokë e kultivuar, e nxjerrë nga ujërat e brezit bregdetar, rezervë e madhe natyre bregdetare dhe element tërheqës potencial i turizmit mjedisor dhe i aventurës, i përbërë edhe nga kodra dhe teritore gati malore, që duhen mbrojtur, përreth të cilëve zhvillohet vargu i qendrave urbane kryesore: Mamurras, Laç e Milot, të riorganizuar përreth qendrave të reja të shërbimit dhe të infrastrukturave publike: bashkësia e fshatrave të shumtë dhe formave të tjera të vendbanimeve që janë pjesë përbërëse tashme e të gjithë sistemit urban, shprehje e formave të reja të banimit, me impakt të ulët ekologjik.

Toka e ndërmjetme, e pozicionuar mes dy resurseve, malore dhe bregdetare, dhe mes dy poleve të zhvillimit kombëtar (Shkodër-Lezhë në veri, Tiranë-Durrës në jug), ku korridoret infrastrukturorë me vlerë kombëtare dhe ndërkombëtare integrohen dhe përfitojnë nga rizbulimi dhe përforsimi i korridoreve transversale të rrjeteve ekologjike dhe mjedisore, i rrjeteve të ekonomisë prodhuese dhe punësimit, i prodhimeve agro-ushqimore cilësore dhe të qëndrueshme, i lëvizjes së ngadaltë dhe lokale, që lidhin mes tyre zonat e mbrojtura të rezervave ekologjike malore dhe bregdetare.

1.3.1.1 Korridoret dhe rrjetet e tërthorta

Korridoret dhe rrjetet përbëjnë bazën e një strukture të re territoriale për vënien në siguri të këtij territori dhe kufizimin e rrezeve që i kanosen. Gjithashtu ato do të shërbejnë për riorganizimin e sistemeve territoriale: vendbanimet e reja të ngritura përreth qendrave urbane historike; korridoret infrastrukturore kombëtare, polet industriale dhe artizanale, kryqëzimet e sistemeve të transportit etj. Vargu i qendrave urbane historike do të ketë si bosht organizues sistemin hekurudhor dhe rrugën e vjetër kombëtare, të rindërtuara dhe të fuqizuara, bashkë me riorganizimin e korridorit infrastrukturor kombëtar, poleve industriale dhe artizanale, pikave të shkëmbimit dhe të kryqëzimit të sistemit të transportit etj.

Këto korridore ndërtojnë bazën dhe projektimin e strukturës territoriale për riorganizimin progresiv të modeleve ekzistuese të vendbanimeve; atyre rreth qendrave të gjerdanit rrëzë vargmaleve, të ristrukturuara dhe të rigjeneruara rreth rindërtimit dhe përmirësimit të sistemit ekzistues hekurudhor, shtylla kurrizore e rendit të ri zgjidhjes, së bashku me korridorin kombëtar të infrastrukturës, të rehabilituar; në polet e industriale dhe prodhuese; në pikat e reja të shkëmbimit dhe lëvizshmërisë, deri te rrjeti i porteve dhe i zbarkimeve bregdetare.

1.3.1.2 Peizazhet

Termi “peizazh” është përdorur këtu në kuptimin e tij strategjik të projektimit, si njësi e territorit e karakterizuar nga kushte homogjene nga pikëpamja: (i) e karakteristikave gjeografike, morfologjike dhe hapësimore; (ii) e vendbanimeve njerëzore dhe e përdorimeve kryesore të tokës; (iii) e perspektivës pragmatike dhe e administrimit të transformimeve.

Një territor i përbërë nga silueta të ngjashme, të cilave iu korrespondojnë regjime të ndryshme të planifikimit (në lidhje me statusin ligjor, mbrojtjen e pasurive natyrore dhe historiko-kulturore, mundësinë e zgjerimit dhe zhvillimit të qëndrueshëm), si dhe strategji të ndryshme të ndërhyrjeve dhe të statuseve normative (rregulloreve të zhvillimit):

- Resurset malore, të cilat sot janë tokë e braktisur dhe me paqëndrueshmëri hidrogeologjike, janë mundësi e të ardhmes për ofertë turistike dhe për ripopullim të brendshëm, si një habitat me cilësi të lartë të jetës;
- Gjerdani urban, i përbërë nga qytete dhe fshatra;
- Resurset ekologjike dhe kulturore historike në det/bregdet
- Territori i lumit Mat, vend me rrezik të lartë degradimi mjedisor, i cili duhet të kthehet i jetueshëm dhe të funksionojë si korridor natyror ndërmjet bregdetit dhe zonave të brendshme malore;
- Korridori kombëtar gjatësor i flukseve dhe i prodhimit, rreth të cilit, i ristrukturuar si autostradë rajonale, riorganizohen vendet e prodhimit në grupime zonash industriale që plotësojnë kërkesat ekologjike, si dhe qendrat e reja territoriale dhe urbane. Ky riorganizim rreth këtij korridori vjen edhe prej rimëkëmbjes dhe ristrukturimit të korridorit hekurudhor, si vlerë kombëtare dhe lokale;
- Niveli i rikuperimit të tokave bujqësore, që nënkupton resurset agro-ushqimore, ku lloji që mbrohet është toka dhe aftësia e saj për të prodhuar ushqim cilësor dhe burime ushqimore të përsosura;
- Resursi i madh dhe i vazhdueshëm bregdetar, ku strategjitë aktive të mbrojtjes (Planeti e Menaxhimit të Zonave të Mbrojtura) ulin dhe zbusin, në masë të përshtatshme, dëmet ndaj mjedisit, produkteve ekologjike dhe peizazhit. Këto dëme kanë ardhur kryesisht nga programet e zhvillimit të vendbanimeve të ndërtuara tashmë në zonën turistike bregdetare, në proces apo të planifikuara. Zbutja e këtij dëmi propozohet të bëhet në logjikën e një riorganizimi të vendbanimeve ekzistuese, që artikulon tipologjitë e ndërtimit në lidhje me kushtet e kontekstit.

1.3.2 Paraqitja e vizionit hapësinor

Më poshtë listohen elementët hapësinorë që ndikojnë në matricën territoriale dhe do të jenë elementë të rëndësishëm në përpilimin e rregulloreve përkatëse të menaxhimit të zhvillimit.

A. PEIZAZHET

- Peizazhi bregdetar
- Peizazhi bujqësor

- Koridori infrastrukturor dhe prodhues
- Fasha urbane rrëzë maleve
- Peizazhi malor

B. STRUKTURAT TERRITORIALE

- B.1 Korridoret e gjelbërta
- B.2 Korridoret portokalli
- B.3 Grup vendbanimesh rurale ose malore

C. SISTEMI URBAN

C.1 HIERARKIA E VENDBANIMEVE

- Qendra kryesore (përmbajnë shërbime të nivelit territorial: shkolla të mesme, spitale, zyra administrimi lokal kryesor ose dytësor, qendra kulturore dhe biblioteka bashkiake)
- Qendra dytësore (përmbajnë shërbime të nivelit urban: shkolla nëntëvjeçare, qendra mjekësore, zyra administrimi lokal dytësor, parqe edukative, biblioteka lokale)
- Qendra lokale të specializuara (janë qendra të pajisura me funksione specifike, si rrjedhojë e afërsisë me qendra të rëndësishme ose me infrastruktura apo shërbime territoriale (shiko pikën E.)
- Qendër rurale ose malore në shërbim të një grupi vendbanimesh
- Qendra rurale dhe malore
- Fshatra ekologjike bregdetare
- Fshatra ekologjike malore

C.2 MORFOLOGJITË E VENDBANIMEVE

- Zonë urbane e konsoliduar
- Zonë e periferisë urbane të zgjeruar në vitet e fundit
- Vije ndërtimore
- Zonë informale e njohur ligjërisht
- Zonë ekonomike (industriale)
- Vendbanim rural ose malor

D. SISTEMI INFRASTRUKTUROR

- Korridor infrastrukturor kombëtar (Autostradë) – pjesë ekzistuese
- Korridor infrastrukturor kombëtar (Autostradë) – pjesë e propozuar
- Rugë kombëtare
- Rugë rrëzë malit
- Rugë dytësore
- Rugë rurale dhe malore
- Kryqëzim autostrade në disnível – ekzistues ose i parashikuar
- Rugë hekurudhore kryesore
- Rugë hekurudhore dytësore
- Stacione hekurudhore ekzistuese
- Stacione hekurudhore urbane të parashikuara
- Stacione hekurudhore ekologjike të parashikuara

E. ELEMENTËT E VEÇANTË TERRITORIALE

- Parku i Burimeve Energjetike të Rinovueshme (Ish-Superfosfati)
- Qendër Agro-Ushqimore Kurbin (projekt)
- Qendër pritjeje për vizitorët në Rezervatit e Lagunës Patok

F. ZONAT E MBROJTURA

- Zona e mbrojtur Patok
- Qendrat e pritjes për vizitorët e parqeve
- Struktura ndihmëse në shërbim të parqeve

G. SISTEMI UJOR

- Rrjedhë ujore kryesore - Lumë
- Rrjedhë ujore dytësore - Përrua
- Liqen ose rezervuar artificial
- Kanal vaditës ose kullues kryesor
- Hidrovar
- Rrjet vaditës për përdorim bujqësor
- Rrjet ujësjellësi kryesor
- Rrjet për shpërndarje urbane të ujit të pijshëm
- Burim ujq natyror
- Pus ose depozitë uji të pijshëm
- Rrjet i kanalizimeve të ujërave të zeza
- Impiant pastrimi
- Mulli ose impiant industrial që përdor energjinë e ujit
- Kanal ujq në shërbim të mullinjve
- Digë ose hidrocentral

1.4 OBJEKTIVAT E ZHVILLIMIT

1.4.1 Identifikimi i mundësive kryesore të zhvillimit ekonomik dhe social

Bashkia Kurbin ka një strukturë të resurseve territoriale – pesë tipologjitë e mjedisit të trajtuara më sipër – të cilat, nga pikëpamja ekonomike, mund të ndahet në tri fasha gjatësore.

- Fasha bregdetare, ku turizmi, peshkimi dhe kultivimi i peshkut, përfaqësojnë resurse të çmuara, të cilat janë në gjendje të krijojnë procese zhvillimi lokal, siç tregon rasti i zonës së Patokut.
- Fasha e ndërmjetme, e përfshirë midis bregdetit dhe fashës urbane, që paraqitet si një ultësire e përbërë më së shumti nga toka bujqësore, të përdorura për mbjellje ose kullota, në varësi të pjellorisë. Kjo fashë përfshin korridorin infrastrukturor, autostradën që lidh Tiranën dhe Durrësin me veriun e vendit dhe me Kosovën.
- Fasha urbane rrëzë malit, e cila paraqitet në të tri bashkitë e pajisur me një sërë resursesh mjedisi dhe arkeologjike, të shfrytëzueshme nga pikëpamja turistike, dhe aktivitete prodhimi të produkteve ushqimore, si vera dhe vaji, për të cilët kërkesa ndërkombëtare është në rritje.

Spektori turistik ka më shumë premisa për gjenerim përfitimi dhe për punësim, edhe në një horizont kohor të shkurtër. Nga ana tjetër, bujqësia dhe blegtoria, kanë një potencial të madh zhvillimi socio-ekonomik për zonën, por problemet strukturore të këtij sektori bëjnë të kuptohet se, kohëzgjatja derisa efektet e ndërhyrjeve të ndihen, do të jetë më e madhe.

Kjo kornizë tregon qartë se vizioni i sistemit të ndërhyrjeve që synojnë zhvillimin e territorit, duhet të ketë si qëllim nxjerrjen në pah të vlerave ekonomike të tri fashave të lartpërmendura, si në drejtimin horizontal ashtu edhe në atë vertikal

Në drejtimin horizontal, duke krijuar marrëdhënie dhe bashkëpunime midis resurseve turistike të fashës bregdetare dhe fashës urbane të rrëzës së malit. Induktimi i sektorit turistik, nga ana e tij, nxit zinxhirin e shkurtër të prodhimit lokal të ushqimeve, të ardhura nga bujqësia dhe blegtoria e fashës së ndërmjetme të territorit.

Në drejtimin vertikal, përgjatë tri fashave që përshkojnë territorin e bashkisë, më qëllim që të shfrytëzohen ekonomitë e shkallës dhe *spill-over* që do të lindin nga shfrytëzimi i resurseve turistike përgjatë fashës bregdetare dhe fashës urbane. Në mënyrë analoge, krijimi i strukturave logjistike për depozitimin, ngrirjen (frigoriferike) dhe shpërndarjen e produkteve bujqësore dhe blegtorale – të nevojshme për modernizimin e sektorit bujqësor kombëtar dhe lokal – do të krijoje ekonomi shkallë dhe bashkëveprime mes ndërmarrjeve bujqësor dhe blegtorale që operojnë në fashën e ndërmjetme të të tria bashkive.

Për bashkinë Kurbin, propozojmë që rritja potenciale e sektorit agro-industrial të shërbejë si udhëheqës për zhvillimin lokal. Është me vend të nënvizohet që suksesi i projekteve të propozuara varet në mënyrë thelbësore nga

efikasiteti i projekteve të sistemit të treguar në këtë studim. Në veçanti, është e rëndësishme që të ndërhyhet në drejtim të:

- përmirësimit të rrjeteve teknike, pra rrjetet rrugore, ujësjellës dhe kanalizime;
- zvogëlimin e niveleve të ndotjes së lumenjve dhe brigjeve si dhe mbrojtja e ujërave nëntokësor;
- organizimit të një sistemi të përshtatshëm të asgjësimit të mbetjeve urbane;
- rikthimit të funksionalitetit të rrjetit të kanalizimeve si sistem ujitjeje dhe drenazhimi si dhe përmirësimi i mbrojtjes ndaj fenomenit të përmytjeve.

1.4.1.1 Perspektiva ekonomike e Kurbinit

Aktiviteti industrial në bashkinë Kurbini është modest dhe kufizohet në disa ndërmarrje që punojnë në sektorin e gurorëve dhe të materialeve të ndërtimit. Perspektivat më të mira të zhvillimit industrial lidhen me modernizimin e prodhimit bujqësor lokal, i cili mund të nxisë lindjen dhe zhvillimin e ndërmarrjeve të përpunimit dhe tregtimit të produkteve lokale.

Peshkimi dhe rritja e butakëve japin një kontribut të rëndësishëm në ekonominë lokale. Një pjesë e prodhimit përpunohet në vend dhe më pas eksportohet në vendet e Bashkimit Europian: një rast shembullor i zinxhirit të prodhimit të integruar, i përqendruar në një territor lokal.

Spektori i shërbimeve dhe i tregtisë plotësojnë kërkesat e popullsisë lokale dhe nuk paraqesin mundësi me ndonjë interes të veçantë. Mundësitë e zhvillimit të sektorit të shërbimeve lidhen me rritjen e sektorit të turizmit, i cili duket mjaft premtues. Ky i fundit mund të bazohet në potencialin e bregdetit të lagunës së Patokut ku, si bregdeti ashtu edhe pellgjet e lagunës, mundësojnë zhvillimin e infrastrukturave turistike.

Spektori bujqësor dhe blegtoral ka një potencial të lartë ekonomik, por ky potencial duket veçanërisht jo shumë i përdorur.

Për të kapërcyer gjendjen aktuale dhe për të inkurajuar evolucionin e bujqësisë në Kurbini, përveç ndikimeve të mundshme pozitive të projekteve sistematike të identifikuar në këtë studim (përmirësimi i rrjeteve teknike dhe rivendosja e funksionalitetit të sistemit të ujitjes dhe kullimit), nevojiten fillimisht:

- ndërhyrje që synojnë tejkalimin e nivelit të pronës bujqësore dhe kompanive në këtë sektor, në mënyrë që të arrijnë madhësi të mjaftueshme të paktën për t'i bërë ato funksionale dhe që të sjellin fitim në një mjedis tregu;
- ndërhyrje me synim zhvillimin e integruar territorial (logjistike për tregtimin e produkteve bujqësore dhe zhvillimin e burimeve turistike të zonës), duke mbështetur kështu të ardhurat lokale dhe duke përmirësuar qasjen ndaj politikave të zhvillimit rural të BE-së.

Për transformimin dhe zhvillimin e sektorit të prodhimit bujqësor të zonës së Kurbinit propozohen ndërhyrjet e mëposhtme:

- tejkalimi i pasigurisë mbi të drejtat e pronësisë mbi tokat bujqësore, një kusht i nevojshëm për krijimin e një tregu të tokës bujqësore, e cila është nga ana e saj premisë themelore si për e rritjen e dimensioneve të bizneseve lokale dhe ashtu edhe të investimeve të mundshme të operatorëve të huaj.
- nxitja e krijimit dhe funksionimit të konsorciumeve bujqësore dhe formave të zinxhirit të shkurtër agro-industrial lidhur edhe me kërkesat e veçanta të krijuara nga flukset turistike dhe agro-turistike. Duhet gjithashtu të theksohet se një analizë e kujdesshme e mundësive të ofruara nga konvergjenca e politikës bujqësore të Shqipërisë drejt asaj të BE mund të sigurojë elementet për të orientuar veprimet drejt krijimit të formave të konsorciumit të ngjashme me ato të mbështetur nga PAC (Organizatat e Prodhuesve dhe Marrëveshjet Ndër-profesionale mes prodhuesve dhe përpunuesve).
- nxitja, duke përfshirë edhe kanalet institucionale (Dhomat e Tregtisë, Ambasadat etj.), e ndërhyrjes së tregtarëve që janë në gjendje të stimulojnë organizimin e ndërmarrjeve prodhuese, duke qenë se ata në të njëjtën kohë mund të jenë njëkohësisht: blerësit e produktit nga shumë prodhues të vegjël; furnizuesit e makinerive dhe inputeve (plehra, farëra etj.), dhe financues për pjesën tjetër të kapitalit të nevojshëm për prodhimin. Duke qenë pikë referimi për koordinimin e prodhimit nga shumë prodhues (të vegjël dhe shpesh të vegjël), ky lloj sipërmarrësi operon (dhe fiton) pikërisht në zonat bujqësore ku dimensionet e tokave të ndërmarrjeve bujqësore dhe prapambetja e tyre teknologjike çon në një përdorim jo efikas të tokave.

pelllore. Ndërhyrja e tyre gjithashtu rrit mundësinë e tregtimit dhe vlerën e shtuar të produkteve, duke i përshtatur gjithashtu me kërkesat e cilësisë dhe gjurmueshmërisë, sipas tregjeve të Bashkimit Europian.

- koordinimi i veprimeve të parashikuara në kuadër të Strategjisë së Zhvillimit Rural 2014-2020 të Shqipërisë – ku parashikohet krijimi i aktiviteteve ekonomike alternative në zonat rurale nëpërmjet diversifikimit dhe ngritjes së infrastrukturave dhe shërbimeve të përshtatshme – me ndërhyrjet dhe sektorët e përfshirë në propozimet e mëparshme ii dhe iii.

Këto ndërhyrje, që kanë për qëllim krijimin e kushteve të nevojshme për përpunimin e sistemit bujqësor lokal, duhet të realizohen në bashkëveprim me dy politika të tjera. E para është krijimi në vend i strukturave logjistike për magazinimin dhe ngrirjen (frigorifrike) e produkteve bujqësore, që është një kusht thelbësor për ruajtjen dhe tregtimin e tyre. E dyta ka të bëjë me zhvillimin turistik të liqenit të Shkopetit, të lagunës së Patokut dhe bregdetit përpara saj. Zhvillimi i mundshëm turistik i kësaj zone, përveç garantimit të një ndikimi të dukshëm në nivelet e të ardhurave dhe të punësimit të territorit, do të krijonte një treg lokal për prodhimet agro-ushqimore të cilësisë së lartë. Për këtë qëllim propozohet realizimi, në mënyrë prioritare ndër projektet e zhvillimit të identifikuar në këtë PPV, i ndërhyrjeve të mëposhtme:

- Krijimi i strukturave logjistike për mbledhjen, magazinimin, magazinimin frigoriferik dhe shpërndarjen e produkteve agro-ushqimore lokale.
- Krijimi i një zone për tregtimin e prodhimeve të vendit;
- Zhvillimi turistik i zonës malore dhe kanionëve pranë liqenit artificial të Shkopetit.
- Zhvillimi turistik i lagunës së Patokut.
- Zhvillimi turistik i zonës pranë liqenit të fshatit Katund i Ri.
- Shfrytëzimi natyror i ishullit të Cabakut;
- Zhvillimi i zonës bregdetare të Adriatikut, përpara lagunës së Patokut, nëpërmjet ndërhyrjeve ekologjikisht të qëndrueshme dhe të përshtatshme me mjedisin, duke përmirësuar dhe zgjeruar rrjetin lokal rrugor dhe me krijimin e rrugëve për këmbësorë dhe biçikleta me qëllim që të lejojë shfrytëzimin me karakter natyror.

1.4.2 Strategjia lokale e zhvillimit

Për territorin e marrë në studim, "parakushti" strukturor për nisjen e zhvillimeve strategjike është tejkalimi i mungesave në sisteme dhe infrastruktura ekzistuese. Asnjë program nuk mund të zhvillohet në një territor, i cili nuk garanton nivelet minimale të funksionalitetit të sistemeve të tij bazë. Nevoja e përmbushjes së hendeqeve të territorit lokal është një parakusht i pamënjanueshëm për nisjen e programeve të zhvillimit strategjik.

Në këtë kuptim, mund të konsiderohen si strategji të mirëfillta themelore:

- politikat që synojnë zgjidhjen e nyjeve strukturore të komunitetit lokal (përcaktimi i aseteve të pronësisë, rregullat për taksimin lokal, normat për qeverisjen e miratuar të transformimeve);
- programet që synojnë të garantojnë kushtet minimale të funksionimit teknik të vendbanimeve urbane (efiçenca e rrjeteve, efikasiteti i mënyrave të menaxhimit, aksesit i lirshëm ndaj resurseve);
- ndërhyrjet që kanë për synim garantimin e qëndrueshmërisë së zonave të banuara (vënia në siguri e territorit, mbrojtja e trupave ujore, mbrojtja e resurseve mjedisore);
- projektet që synojnë sigurimin e një sistemi urban të jetueshëm (organizimi i sistemit të transportit, krijimi i qendrave urbane, pajisja me shërbime).

Evidentimi i këtyre sektorëve kyç nuk përjashton mundësinë, që të njëjtat aktivitete të mund të jenë të zbatueshme diku tjetër. Bëhet fjalë për evidentimin e prioriteteve dhe veçorive të secilit territor, të cilat ndihmojnë në orientimin e investimeve publike dhe private.

Tabela 1-3 Tabela c strategjive

STRATEGJITË BAZË (kushtet fillestare për zhvillim)	
Politikat strukturore	Përcaktimi i aseteve të pronësisë
	Rregulla për taksimin lokal
	Norma për qeverisjen e transformimeve
Funksionimi teknik	Efiçenca e rrjeteve
	Efikasiteti i mënyrave të menaxhimit
	Akses i lirshëm ndaj resurseve
Qëndrueshmëria e zonave të banuara	Vënia në siguri e territorit
	Mbrojtja e trupave ujorë
	Mbrojtje e resurseve mjedisore
Jetueshmëria e sistemit urban	Organizimi i transportit
	Krijimi i qendrave urbane
	Pajisja me shërbime

1.4.3 Objektivat lokale

Në territorin e Kurbinit pesë sistemet e përcaktuara në "vizionin hapësinor të shkallës së gjerë" janë lehtësisht të dallueshëm dhe pa shumë veçori lokale. Territori i Kurbinit është territori tipik ku integrimi mes pesë mjedisve mund të ofrojë avantazhe të mëdha lidhur me bashkëveprimin plotësues të ndërsjellë mes funksioneve.

- Zona bregdetare përbëhet nga mjedisi tipik lagunor (laguna e Patokut) dhe bregdetit ranor (plazhi i Adriatikut).
- Ulëtësira bujqësore shfaq problemet tipike të zonës me funksionim të degraduar të sistemit të kanaleve dhe riskun e rritjes së papërgjegjshme të ndërtimeve të shpërhapura.
- Korridori infrastrukturor është veçanërisht i ndikuar nga fenomeni i përqendrimit të aktiviteteve prodhuese përgjatë rrugës kombëtare. Kjo situatë përbën problem për transformimin e rrugës në autostradë. Me këtë synim, duhen propozuar forma të ndryshme racionalizimi të sistemit prodhues nëpërmjet krijimit paralel të rrugëve të shërbimit dytësore me hyrje të rralluara në autostradë.
- Sistemi urban rrëzë vargmaleve zhvillohet përgjatë rrugës së vjetër kombëtare me qendrat e rëndësishme urbane të Mamurrasit, Laçit dhe Milotit.
- Zona malore paraqet dy tema kryesore studimi: atë të faqes së malit me pamje nga deti dhe atë të luginave të brendshme malore. Të dyja ambientet përmbajnë resurse të rëndësishme natyrore dhe kulturore, të cilat duhen zhvilluar dhe promovuar me anë të formave të ndryshme të turizmit mjedisor.

Në përputhje me këtë vizion strategjik, në territorin e Kurbinit fokusi do të përqendrohet në zhvillimin e tri aseteve kryesore:

- ekzistenca e një potenciali bujqësor të rëndësishëm dhe të ndryshëm, i cili duhet të rritet përmes integritit me format e turizmit, por që mbi të gjitha, duhet implementuar me forma të reja të organizimit të raportit kërkesë/ofertë (PRODHIM BUJQËSOR);
- resurset e rëndësishme natyrore të zonave bregdetare dhe malore, të cilat duhet të integrohen me njëri-tjetrin, duke shmangur rrezikun e shkatërrimit të vlerës, integrim ky, që vjen si nevojë, pikërisht për shkak të karakteristikave të tyre unike të integritetit ekologjik (TURIZËM MJEDISOR);
- vlera historike dhe identiteti i sistemit kodrinor, që do të rikuperohej përmes përmirësimit të rrugës së vjetër kombëtare dhe hekurudhore, dhe nëpërmjet forcimit të rolit rajonal të qytetit të Mamurrasit, Laçit dhe Milotit (QENDËRZIM URBAN).

Në zonat fushore, është thelbësor riaktivizimi dhe rigjallërimi i sistemit të prodhimit bujqësor, që mund të gjejë mbështetje në një rrjet të rëndësishëm të kanaleve të ujitjes (sistem që të duhet të rehabilitohet dhe të ripërdoret). Për të optimizuar sistemin e prodhimit bujqësor të përtërirë, projekti strategjik prioritar është krijimi i një "qendra agro-ushqimore me zinxhir të shkurtër".

Zhvillimi i turizmit bregdetar duhet të jetë i integruar ngushtë me potencialin e pashfrytëzuar të zonës malore. Midis këtyre dy mjedisëve duhet krijuar si një lidhje rrugore, ashtu edhe një rrugë çiklizmi.

Strategjia zhvillimore lokale bazohet, pra, kryesisht në zhvillimin e integruar të bujqësisë dhe turizmit, racionalizimin e aktiviteteve industriale që mund të paraqesin probleme në ndikimin që kanë mjedis (hotspot-i i superfosfatit)

Për të rritur lehtësinë e shërbimeve bazë, mund të konsiderohet si prioritar, projekti për restaurimin e funksionit të rrjetit të drenazhimit dhe largimit të ujërave të shiut.

1.4.4 Lista e projekteve strategjike

01. Përmirësimi i rrjeteve teknike

Zhvillim i rrjeteve të burimeve të ujërave të pijshëm, kanalizimet e ujërave të zeza dhe furnizimi me energji elektrike, si kusht i domosdoshëm për zhvillimin e mëtejshëm.

02. Mbrojtje e akuiferëve

Kontrolli i shfrytëzimit të burimeve ujore nëpërmjet puseve dhe i shkarkimeve nën tokë (në akuifer) i ujërave të zeza, si parakusht për qëndrueshmërinë mjedisore.

03. Pastrimi i lumenjve

Inventarizim dhe kontroll i hedhjeve të lëndëve ndotëse në trupat ujore, si ato me natyrë urbane ashtu edhe industriale, për të penguar ndotjen e mëtejshme të sistemeve ujore sipërfaqësore dhe nëntokësore.

04. Mbrojtje ndaj përmytjeve

Studimi i zonave të rrezikuara nga dalja e lumenjve nga shtrati, përcaktimi i udhëzimeve dhe veprave prioritare, projektimi dhe realizimi i ndërhyrjeve urgjente dhe vënia në siguri e territorit.

05. Pastrimi i mbetjeve urbane

Propozim i përgjithshëm mbi mënyrat e racionalizimit dhe realizimit të sistemit të mbledhjes dhe depozitimit të mbetjeve urbane, duke evidentuar edhe fazat dhe afatet e realizimit.

06. Përmirësimi i rrugës së vjetër kombëtare

Rimëkëmbje e funksionalitetit dhe rolit territorial të rrugës së vjetër kombëtare, që lidh qendrat urbane historike që ndodhen përgjatë rrëzës së vargmaleve.

07. Përmirësimi i hekurudhës

Rimëkëmbje e funksionalitetit teknik dhe zhvillim i funksionit territorial të hekurudhës ekzistuese, për t'i dhënë një hov të ri rolit të mundshëm si mjet transporti publik parësor.

08. Planifikim i detajuar vendor

Hartim i planeve të detajuara vendore (PDV) të parashikuara nga Neni 22 i ligjit 107/2014 në të gjitha ato situata urbane ku ekziston nevoja për ndërhyrje.

09. Plani i emergjencave civile

Përgatitja e një plani për mbrojtjen nga rreziqet e lidhura me emergjencat e mundshme, duke parashikuar strategjitë e ndërhyrjeve dhe përcaktimin e hapësirave për vënien në siguri të popullsisë.

10. Qendra kulturore në zonat urbane

Realizimi i qendrave lokale për aktivitete social-kulturore, edhe nëpërmjet rikuperimit të ndërtesave ekzistuese të cilat nuk përdoren më për këto qëllime.

11. Qyteti mik i fëmijëve

Programimi i ndërhyrjeve urbanistike me pjesëmarrje të gjerë për përmirësimin e jetës së fëmijëve në qytete, duke monitoruar dhe realizuar të drejtat e tyre.

Qendër agro-ushqimore me zinxhir të shkurtër

Realizim dhe zhvillim i sistemit të prodhimit dhe tregtimit të produkteve agrare nëpërmjet krijimit të një qendre për mbledhjen dhe shpërndarjen e prodhimeve agro-ushqimore.

13. Zhvillim me karakter turistik i liqenit të Shkopetit

Ndërhyrje të integruara për shfrytëzimin e organizuar për qëllime turistike të zonës malore përreth liqenit artificial të Shkopetit.

14. Shfrytëzimi turistik natyror i lagunës së Patokut

Realizim sistemesh ekologjikisht të përshtatshme për shfrytëzim turistik të organizuar të mjedisit natyror të lagunës së Patokut (rrugë këmbësoresh, objekte shërbimesh, etj.).

15. Rikualifikim i qendrës urbane të Milotit

Propozim dhe realizimi i ndërhyrjeve urbanistike për përmirësimin e cilësisë së jetës sociale në zonën qendrore të qytetit të Milotit.

16. Rikualifikim i qendrës urbane të Mamurrasit

Propozim dhe realizimi i ndërhyrjeve urbanistike për përmirësimin e cilësisë së jetës sociale në zonën qendrore të qytetit të Mamurrasit.

17. Turizëm malor në Trodhnë

Zhvillim i turizmit natyror dhe ekskursionit në zonën malore të Trodhnës, nëpërmjet zhvillimit të mjedisit dhe të resurseve historike dhe njerëzore.

18. Rehabilitim i sistemit të vaditjes në zonën fushore

Ndërhyrje sistematike për rikuperimin e sistemit ekzistues të kanaleve vaditëse të tokave agrare në zonën fushore.

19. Zhvillim i zonës së Shën Ndout

Projekt i integruar për zhvillim me qëllime turistike të zonës së Shën Ndout, territor me interes si religjioz ashtu edhe mjedisor.

20. Rrugë me karakter turistik për në Kurbin të Vjetër

Rehabilitim dhe përmirësim me qëllime turistike i rrugës që lidh disa fshatra të Kurbinut të Vjetër për promovimin e resurseve etno-kulturore dhe produkteve agro-blegtorale.

21. Rehabilitim dhe përmirësimi i sistemit të kanaleve kulluese

Ndërhyrje sistematike për rikuperimin e sistemit ekzistues të kanaleve kulluese me qëllim drenazhimin e territorit të rrezikuar nga përmbytjet.

22. Rikuperim dhe rritje e efikasitetit të hidrovoeve

Ndërhyrje sistematike për rikuperimin e sistemit ekzistues të hidrovoeve në shërbim të sistemit kullues për drenazhimin e territorit të rrezikuar nga përmbytjet.

23. Sistem biologjik i trajtimit të ujërave të zeza

Projektim dhe realizim i ndërhyrjeve për përdorimin e ujërave të zeza si fertilizues biologjik për agrikulturën si alternative e rrjetit të kanalizimeve për zonat rurale.

24. Zhvillim i turizmit bregdetar pranë fshatit Adriatik

Program i integruar për shfrytëzimin e organizuar me qëllime turistike të zonës bregdetare të Adriatikut, nëpërmjet ndërhyrjeve ekologjikisht të qëndrueshme dhe të përshtatshme me mjedisin.

25. Zhvillim i zonave prodhuese

Program metodik për realizimin dhe sistemimin e bashkërenduar të zonave ekonomike (industriale) ekzistuese përgjatë "autostradës", me anë të rrallimit të pikave të hyrjeve në "autostradë".

26. Zhvillim i shërbimeve në zonën e Fushë-Kuqes

Realizim ndërhyrjesh për përmirësimin e shërbimeve parësore dhe social-kulturore në zonën qendrore të Fushë-Kuqes.

27. Rikualifikim i qendrës urbane të Laçit

Propozim dhe realizim ndërhyrjesh urbanistike për përmirësimin e cilësisë së jetës sociale në zonën qendrore të qytetit të Laçit.

28. Shfrytëzim për turizëm natyror i ishullit të Cabakut

Realizim sistemesh ekologjikisht të përshtatshme për shfrytëzim turistik të organizuar të mjedisit natyror të ishullit të Cabakut (rrugë këmbësorësh, objekte të vogla shërbimesh, pika vrojtimi shpendësh etj.).

29. Rrugë çiklizmi Laç/Patok

Hartimi dhe zbatimi i një rruge me qëllime turistike, për biçikleta dhe këmbësorë, që lidh zonën e brendshme të Laçit me bregdetin (lagunën e Patokut).

30. Zonë tregu lokal (aty ku nxirret produkti)

Krijimi i një zone të tregut për prodhimet vendore.

2 PLANI I ZHVILLIMIT TË TERRITORIT

Bazuar në VKM 671, dt 29.07.2016 "Për miratimin e rregullores së planifikimit të territorit", neni 73, territorit i Bashkisë është ndarë në 5 sistemet bazë të përkufizuara dhe kodifikuara si më poshtë:

- Sistemi urban (U) formohet nga bashkimi i territoreve urbane dhe kufizohet nga vija e gjelbër.
- Sistemi natyror përbëhet nga peizazhet, hapësirat e paprekura të natyrës, korridoret ekologjike dhe hapësirat që kanë një kategori bazë të përdorimit "natyrë" (N) dhe në përputhje me legjislacionin e posaçëm.
- Sistemi bujqësor përbëhet nga toka bujqësore, e zënë me bimët e arave, pemishtet, vreshtat dhe ullishtat, kudo ku ndodhet dhe që ka veçori thelbësore të saj pjellorinë dhe kanalet, rezervuarët në shërbim të saj. Sistemi bujqësor formohet nga bashkimi i tokave me kategori bazë të përdorimit të tokës "bujqësinë" (B). Ky sistem është rezultat i ndërveprimit në kohë midis aktiviteteve njerëzore, për kultivim dhe ndërtim me karakter bujqësor në territor. Zonimi i sistemit bujqësor bazohet në bonitetin e tokës dhe në aktivitete e funksione që zhvillohen brenda këtij sistemi, sipas legjislacionit të posaçëm në fuqi.
- Sistemi ujqor është tërësia e burimeve nëntokësore dhe mbitokësore ujore, që përmban të gjithë trupat ujorë, përfshirë brigjet sipas përcaktimeve të legjislacionit të posaçëm. Sistemi ujqor formohet nga rrjeti me kategori bazë të përdorimit të tokës "ujë" (U).
- Sistemi infrastrukturor përmban rrjetet kryesore të infrastrukturës, në nivel kombëtar, nivel qarku dhe vendor. Sistemi infrastrukturor formohet nga rrjeti me kategori bazë të përdorimit të tokës "infrastrukturë" (IN).

Bazuar në VKM 671, dt 29.07.2016, "Për miratimin e rregullores së planifikimit të territorit", neni 77, përdorimet e tokës kodifikohen si më poshtë:

- Përdorimi "banim", me kod "A", i cili përfshin zona dhe objekte ku kryhen funksione dhe aktivitete të banimit, edhe në rast se janë të klasifikuara nga legjislacioni për monumentet e kulturës ose të tilla që janë në funksion të banimit;
- Përdorimi "industri dhe ekonomi", me kod "IE", ku përfshihen të gjitha llojet e industrive sipas legjislacionit të posaçëm, nxjerrje dhe përpunim mineralësh e materialeve ndërtimi, parqe industriale dhe logjistike, inkubatorë biznesi dhe të përziera industriale dhe ekonomike për sa kohë që qëllimi kryesor i funksionit të tyre nuk janë shërbimet dhe aktivitete ekonomike bujqësore sipas kësaj rregulloreje;
- Përdorimi "bujqësi", me kod "B", për qëllim bujqësor sipas legjislacionit të posaçëm, përfshirë aktivitetet ndihmëse dhe në funksion të drejtpërdrejtë të bujqësisë, përveç banesave dhe rrugëve;
- Përdorimi "shërbime", me kod "S", territore dhe struktura për shërbime tregtare, zyra dhe qendra biznesi;
- Përdorimi i veçantë, me kod "V", varrezat dhe çdo territor apo strukturë që nuk përfshihet në kategori të tjera bazë;
- Përdorimi "ujëra", me kod "U", të gjithë trupat ujorë, përfshirë brigjet, sipas përcaktimeve të legjislacionit për ujërat;
- Përdorimi "toka natyrore", me kod "N", sipas përcaktimeve të ligjeve për mjedisin, biodiversitetin, zonat e mbrojtura dhe monumentet e natyrës, pyjet, kullotat dhe tokat e pafrytshme;
- Përdorimi "trashëgimi dhe monumente kulture dhe historike", me kod "M", sipas përcaktimeve të legjislacionit të posaçëm, përveç atyre që banohen;
- Përdorimi "zona ushtarake", me kod "ZU", territore dhe objekte të klasifikuara si të tilla në territor apo në legjislacionin e posaçëm;
- Përdorimi "institucione", me kod "IS", administrata dhe struktura shtetërore, pavarësisht nivelit, të cilat janë gjyqësor, bankat, mediat, institucione të mbrojtjes civile dhe kombëtare veç atyre që përfshihen në

kategoritë e tjera, të shërbimeve të ndihmës dhe kujdesit social, të shoqërisë civile, sistemi i burgjeve dhe institucione fetare;

- Përdorimi "aktivitete sociale dhe rekreative", me kod "AR", aktivitete sociale, kulturore dhe rekreative, përfshirë ato sportive, sipas legjislacionit të posaçëm;
- Përdorimi "arsim", me kod "AS", sipas legjislacionit të posaçëm;
- Përdorimi "shëndetësi", me kod "SH", sipas legjislacionit të posaçëm;
- Përdorimi "infrastruktura", me kod "IN", të gjitha pjesët e infrastrukturave për transportin, mbetjet e ngurta dhe të lëngshme, furnizimin me ujë, naftën dhe gazin, biokarburantët, komunikimin, furnizimin me energji elektrike, etj.

2.1 SISTEMET TERRITORIALE

Strategjia e propozuar territoriale ka për qëllim zhvillimin e qëndrueshëm dhe të balancuar të Bashkisë. Objektivat strategjike të përcaktuara në kuadrin e prioriteteve dhe politikave, sipas radhës së tyre përkthehen në projekte dhe ndërhyrje specifike të propozuara. Ndërhyrjet e propozuara mund të shoqërohen me ndryshime në masën dhe gjendjen e sistemeve ekzistuese territoriale, siç përcaktohet në VKM nr. 671 datë 2015/07/29 "Për miratimin e rregullores së planifikimit të territorit". Në shumicën e rasteve, ndryshimet në sistemet territoriale janë të pritura, dhe korrespondojnë direkt me objektivin e ndërhyrjeve dhe mund të shërbejnë:

- në ruajtjen/ mbrojtjen e mëtejshme të sistemit territorial,
- zgjidhjen e konflikteve midis sistemeve territoriale
- sigurimin e pajtueshmërisë / përputhjes midis sistemeve territoriale

Si rezultat i zbatimit të vizionit dhe planit të zhvillimit dhe projekteve strategjike në territor, kanë ndodhur edhe ndryshime të sistemeve territoriale, pra konvertime të tokës nga një sistem në tjetrin. Këto konvertime/transformime ndodhin mbi bazën e propozimeve të planit të përdorimit të tokës dhe të infrastrukturave si dhe përmes disa procedurave ligjore të vendosura në legjislacionin sektorial në fuqi (për bujqësinë, tokat natyrore, ujërat, etj.).

Në disa raste, ndryshimi i karakterit dhe përdorimit të një sipërfaqeje toke mund të shkaktojë efekte negative në ndonjë nga sistemet, kryesisht në atë natyror. Në kuadër të VSM do të bëhet një vlerësim i ndikimeve të mundshme mjedisore dhe do të propozohen masa për të monitoruar dhe për zbutur këto ndikime.

Ndryshimet sipërfaqësore/ sasiore në sistemet territoriale lindin si për shkak të sipërfaqes që kërkohet për pranimin e një veprë edhe të kërkesave të territorit përreth (mbrojtjes, distancës minimale, etj) që kërkohet në bazë të legjislacionit në fuqi (angazhimi dhe vullneti institucional). Duke pasur parasysh se një projekt mund të përfshijë një territor të caktuar, i cili ndryshon karakterin/ përdorimin dhe kalon më pas nga një sistem territorial në një tjetër, mund të bëjmë një vlerësim të përafërt të ndryshimeve nga sistemi në sistem, në pesë sistemet territoriale dhe të raportit mes tyre që arrihet, pas implementimit të projekteve të propozuara në planin e veprimit të propozuar.

Gjithashtu, pavarësisht nga ndryshimet në zonën e zënë nga sistemet territoriale, dalin dhe ndryshime cilësore, ndryshime në karakteristikat e cilësisë të mjedisit urban, rural, natyror, etj. Përmirësimi i karakteristikave të cilësisë është një element bazë dhe i synuar për ndërhyrjet, për çdo ndikim negativ do të bëhet një vlerësim përkatës në nivelin e Studimit Strategjik të Ndikimit në Mjedis dhe studimeve të specializuara.

Ndryshimet, si në territorin natyror dhe atë bujqësor kanë ardhur kryesisht nga tendenca për të sistemuar Sipërfaqen e Sistemit Urban të bazuar fillimisht të Vendimi Nr 5 i KKT-së dhe për ta përshtatur shpërhapjen urbane me konceptin e hedhur të Strategjia e Zhvillimit. Po kështu në sipërfaqen e territorit natyror e bujqësor ka ndikuar edhe zhvillimi i infrastrukturës bazë teknike, (rrugë, ujësjellës, kanalizime, menaxhimin e mbeturinave) që konsiderohen të domosdoshme, duke pasur parasysh pozicionin e bashkisë.

Tabela 2-1 Sipërfaqet e sistemeve territoriale

SISTEMI I PËRDORIMIT TË TOKËS	Sipërfaqja ekzistuese		Sipërfaqja e propozuar	
	në m ²	në %	në m ²	në %
Sistemi natyror	139,893,300	52	143,579,000	53.37
Sistemi ujqor	8,070,800	3	8,097,700	3.01
Sistemi bujqësor	88,186,600	32.78	98,140,500	36.48
Sistemi urban	32,283,100	12	15,579,700	5.78
Sistemi infrastrukturor	591,800	0.22	3,658,700	1.36

Sipërfaqet për të dy këta sisteme janë rritur, si rezultat i përmblendhjes së sistemin urban në zona prioritare, kur përqëndrohet zhvillimi i mëtejshëm dhe parametrat urbanë të lidhur me këtë zhvillim. Gjithsesi në Sistemin Natyror e sidomos atë Bujqësor, ngelen *de facto* ishuj të urbanizuar, me të cilët rregullorja merret në mënyrë specifike dhe që do të ngelen të tilla, por nuk do të lejohen të rriten më tej. Një sqarim më i detajuar për metodën sesi janë trajtuar këto ndërtime ekzistuese në Sistemin bujqësor është bërë në kapitullin përkatës.

Në vija të përgjithshme, ndryshimet e mëdha janë të kufizuara, duke synuar ruajtjen e karakterit të zonës dhe mbrojtjen e territorit natyror, rural e ujqor.

- Vendosjes së prioritetit të përdorimit të Zonave të lira natyrore, me përparësi mjedisin.
- Krijimi dhe konsolidimi i Korridoreve lidhëse Natyrore përgjatë luginave lumore, të cilët bëjnë njëkohësisht lidhjen e qëndrueshme të sistemit të zonave të mbrojtura, por edhe ruajtjen e sistemit ujqor.
- Zonat me rrezikshmëri natyrore ndaj njeriut si rrjedhim i erozionit, nivelit të lartë sizmik, prezencës së materialeve të dëmshme për shëndetin, etj.
- Zonat e degraduara prej aktiviteti njerëzor, si punime minerare, depozitim mbeturinash, shfrytëzim i pa kriter i burimeve natyrore, etj.

2.1.1 Sistemi Urban

Sistemi urban (UB) formohet nga bashkimi i territoreve urbane dhe kufizohet nga vija e gjelbër. "Territori urban" është hapësira gjeografike e vazhdueshme, e ndërtuar nga aktiviteti njerëzor.

Objektivi kryesor: Rritja inteligjente

Politika: Zhvillimi policentrik, densifikimi, gjithë përfshirja

Përcaktimi i njësive pjesë e sistemit urban u fillua mbi bazën e kufijve të zonave të urbanizuara, bazuar në Vendimin e KKT-së, Nr 5, Datë 29.12.2014, mbi zonat e urbanizuara në Shqipëri, por në vazhdim ndoqi direktivat e PPK dhe PINS Bregdeti, që kanë si qëllim kryesor të mbrohet toka bujqësore dhe natyrore duke konsoliduar qendrat ekzistuese.

Gjatë ndarjes së njësive, kufijtë e zonave të urbanizuara, të ardhura nga Vendimi i KKT-së janë marrë si referenca, por edhe janë korrigjuar duke u mbështetur në elementët e rëndësishëm territorialë dhe konceptet e evidentuara nga Strategjia e Zhvillimit.

Sistemi territorial urban zë sot një përqindje të ulët të sipërfaqes së përgjithshme të territorit (5.78 %) dhe më pak se gjysmën e sipërfaqes së indikuar nga Vendimi i sipërpërmendur i KKT-së. Ndërtimet janë shpërhapur në mënyrë të parregullt, me mjaft probleme në planifikimin urban dhe infrastrukturën sociale. Ndërhyrjet synojnë përmirësimin estetik dhe funksional të territorit urban, modernizimin e infrastrukturës teknike e sociale dhe rigjenerimin ekonomik. Gjithashtu janë bërë përpjekje për të rregulluar kufijtë ekzistues të zonave urbane, nga e cila rezultoi një ndryshim në masën e sistemit territorial urban (ndryshim i përgjithshëm nga 12 % në 5.78%).

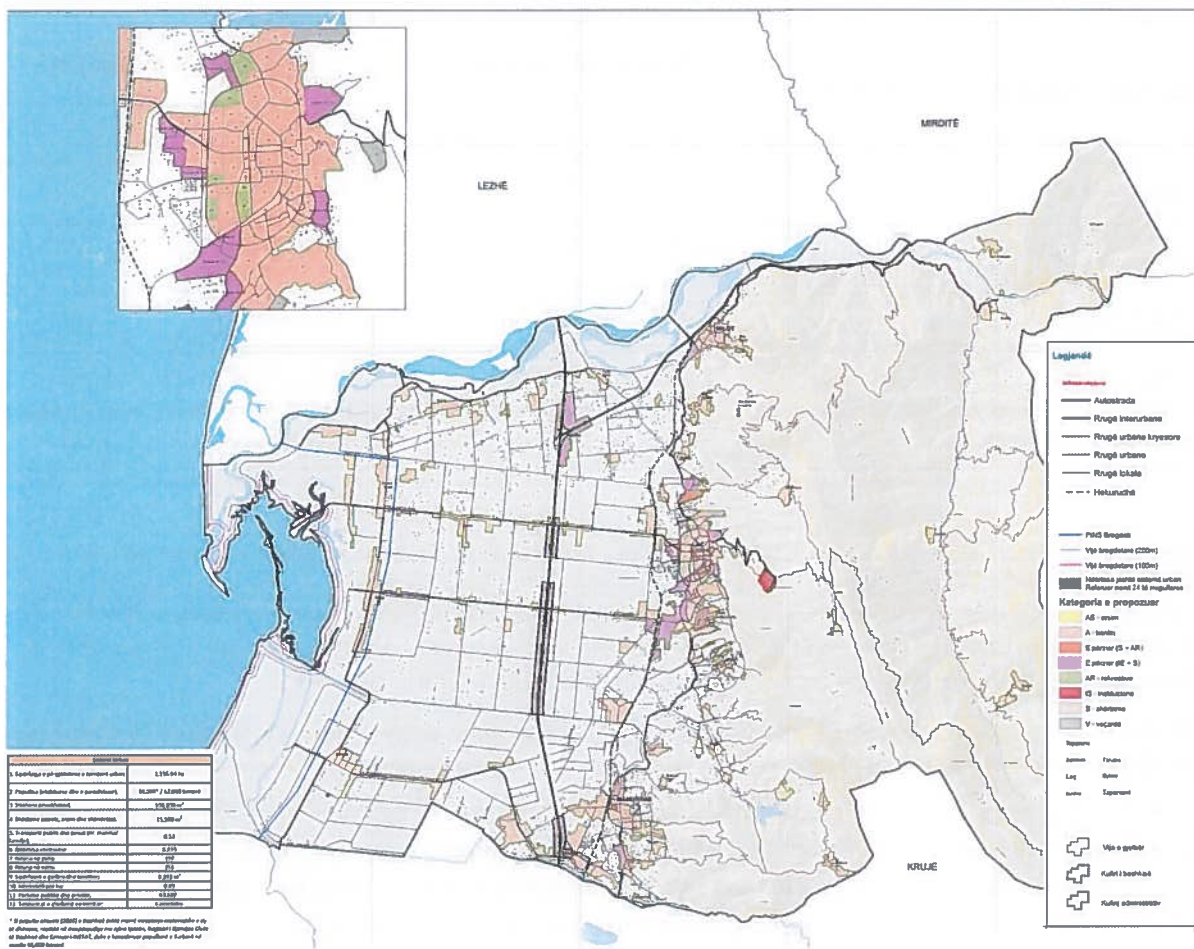

Fig. 2.1 Sistemi Urban

Ndryshime urbanizuese janë bërë përgjatë aksit Tiranë-Shkodër, pasi janë lënë distancat e nevojshme, për të krijuar një zonë industriale – ekonomike, me akses nga rruga dytësore e propozuar.

Po kështu urbanizimi i pjesshëm së bashku me sistemimin e ishujve të Sistemit Urban ekzistues është bërë përgjatë korridoreve portokalli, si akse të rëndësishme të lidhjes horizontale midis zonës malore dhe bregdetare. Në këtë zonë propozohen projekte dhe ndërhyrje që gjykojnë të nevojshme në kuadër të strategjisë së propozuar dhe parashikimit të rritjes së fluksit të popullsisë e aktiviteteve ekonomike në zonën urbane e përreth. Propozohet në veçanti, zhvillimi urban, zhvillimi i parqeve e zonave të gjelbra rekreative, zhvillimi i zonave të organizuara për aktiviteteve ekonomike e biznes, ndërhyrje të cilat përkthehen në ndryshim të vogël në përqindje të sistemit urban.

Shumë e rëndësishme për sistemin urban përgjatë korridoreve portokalli është tërheqja e rekomanduar në këtë territor e ndërtimeve dhe kapaciteteve ndihmëse ndaj Sektorit Bujqësor. Duke patur parasysh që bëhet fjalë për troje rrethuese që i përkasin Sistemit Bujqësor, megjithëse kanë një sasi të konsiderueshme ndërtimesh ekzistuese me funksion banimin, roli i këtij korridori si fashë ndërlidhëse dhe përforcuese për infrastrukturën Bujqësore, bëhet shumë i rëndësishëm, në vijim të peshës që do të ketë ekonomia agrare në të ardhmen e Bashkisë Kurbin.

2.1.1.1 Parimet strategjike për Sistemin Urban

SUB.1 Promovimi i rikuperimit dhe rigjallërimit për qëllime banimi dhe turistike të qendrave historike rurale të zonave të brendshme (hotel i shpërndarë – sipërmarrje hotelerie e përbërë nga ndërtesa të ndryshme të shpërndara në një qendër të banuar por të menaxhuara në mënyrë të përbashkët)

SUB.2 Futja e aktivitetëve në ambient të hapur dhe të shërbimeve plotësuese të turizmit kulturor, mjedisor, sportiv dhe termal, në zonat bregdetare, duke respektuar ekuilibrat ekologjike dhe mjedisor, në Milot, në zonat me interes mjedisor dhe peizazhistik, në vendbanimet malore të zonave të brendshme

SUB.3 Përshtatja sipas standardeve të nivelit kombëtar dhe ndërkombëtar e pajisjeve urbanistike primare (ujë, kanalizime, energji elektrike etj.) në zonat urbane

SUB.4 Përshtatja sipas standardeve të nivelit kombëtar dhe ndërkombëtar e pajisjeve urbanistike dytësore (kopshite, shkolla, gjelbërim, parkime etj.)

SUB.5 Zhvillimi i qendërzimeve të reja urbane në qendrat kryesore dhe dytësore të bashkisë, në veçanti në Fushë-Kuqe, Laç, Mamurras, Milot (shkolla të mesme, biblioteka dhe mediateka urbane)

SUB.6 Zhvillimi i sistemeve të lëvizshmërisë urbane alternative (pistat e biçikletave, rrjetet pedonale) të integruara me sistemit e transportit publik automobilistik dhe hekurudhor

SUB.7 Racionalizimi dhe fuqizimi i rrjetit automobilistik, të integruar me sistemin e parkimeve urbane dhe territoriale

SUB. 8 Rimëkëmbja dhe ripërdorimi si një korridor lëvizjeje i shpejtë dhe në masë i linjës ekzistuese hekurudhore, në përputhje me rimëkëmbjen e saj si një infrastrukturë me interes të konsiderueshëm kombëtar të parashikuar në Planin Kombëtar

SUB.9 Favorizimi i aksesit, përdorimi dhe ndarja e të mirave të përbashkëta urbane (Urban Commons) të gjithë qytetarëve, me kujdes të veçantë për personat me aftësi të kufizuara

SUB.10 Kthimi i qyteteve dhe të mirave të përbashkëta urbane në vende dhe objekte të aksesueshme dhe të sigurta për fëmijët (Qyteti mik i fëmijëve)

SUB.11 Krijimi i parqeve të reja arkeologjike dhe kulturore në mbrojtje dhe promovim të vlerave të trashëgimisë kulturore, arkeologjike dhe etnografike, veçanërisht në zonën e Shën Ndout

SUB.12 Hartimi në një kohë të shkurtër i Planit të Emergjencave Civile në përputhje me standardet bashkëkohore ndërkombëtare

SUB.13 Promovimi i programeve dhe projekteve për rinovimin urban të zonave dhe pjesëve të vendbanimeve që gjenden në kushte degradimi fizik, social dhe mjedisor për përmirësimin e efikasitetit energjetik dhe uljen e riskut sizmik të ndërtesave ekzistuese.

2.1.1.2 Masat konkrete

1. Zhvillimi urban kryesisht është konsoliduar. Ka një zgjerim minimal të Sistemit Urban, kryesisht për efekt unifikimi, menaxhimi dhe përmirësimi të situatës infrastrukturore.
2. Përmirësim i hapësirës urbane, zgjerim i rrjetit rrugor dhe përmirësimi i shërbimeve bazë.
3. Parashikim për shtimin e fondit të ndërtimit bëhet në lidhje me këta faktorë:
 - Rritja e popullsisë (sado e vogël)
 - Përmirësimi i kushteve të banimit
 - Zëvendësimi i ndërtesave të degraduara nga koha
 - Zhvendosja e mundshme e popullsisë prej zonave të rrezikshme apo të degraduara.
4. Adresimi i nevojave për banesa sociale
5. Përmirësim i shërbimeve sociale dhe administrative
 - Qendër shëndetësore për 250-1500 banorë
 - Ambulancë konsultore për 1500-2000 banorë

- Shkollë 9-vjeçare për rreth 6000 banorë
- Shkollë e mesme për 9000 banorë

2.1.2 Sistemi natyror

Sistemi natyror (N) përbëhet nga peizazhet, hapësirat e paprekura të natyrës, korridoret ekologjike dhe hapësirat që kanë një kategori bazë të përdorimit "natyrë" dhe në përputhje me legjislacionin e posaçëm.

Objekti kryesor: Zhvillimi i qëndrueshëm i sistemit natyror.

Politika: Rritje e zonave të mbrojtura natyrore, promovimi dhe aksesimi i tyre.

Janë përcaktuar fillimisht njësitë të cilat kanë përdorim dominues natyrë në mënyrë që të garantohet mbrojtja e tyre. Ndërkohë në njësi të tjera të cilat kanë përdorime urbane apo dhe bujqësore por që ka dhe prezencë të sistemit natyror janë përcaktuar kushte të forta në bazë njësie për mbrojtjen e këtij sistemi.

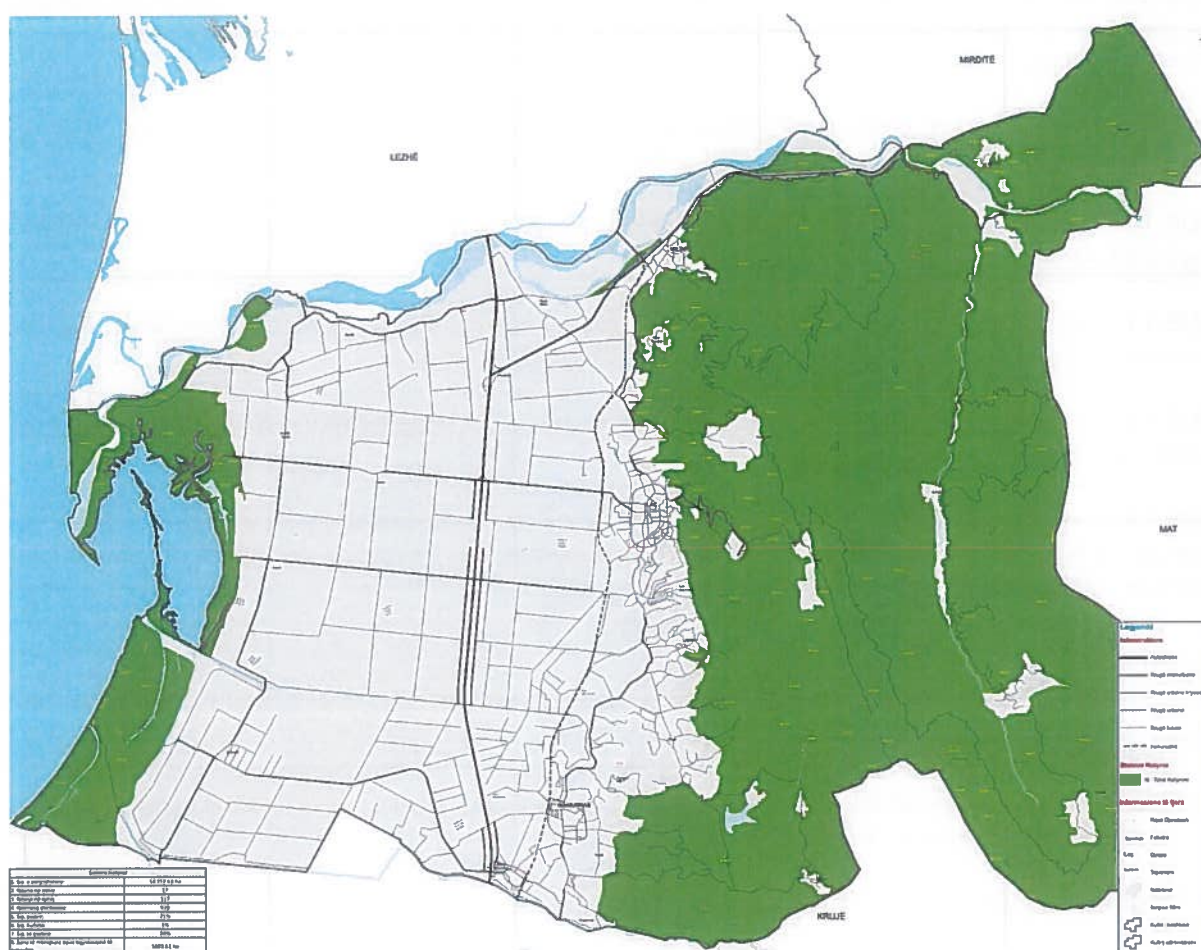

Fig. 2.2 Sistemi Natyror

2.1.2.1 Parimet strategjike për Sistemin Natyror

SN.1. Mbrojtja dhe zgjerimi i biodiversitetit të territorit

SN.2. Reduktimi dhe zbutja e impaktit të vendbanimeve urbane ekzistuese në brendësi të zonave të mbrojtura natyrore

SN.3. Zvogëlimi progresiv dhe shuarja në harkun e 15 viteve e niveleve aktuale të ndotjes së lumenjve dhe bregdetit

SN.4. Fuqizimi dhe përmirësimi i sistemeve aktuale të funksionimit dhe menaxhimit të ciklit të mbetjeve solide urbane

SN.5. Zvogëlimi dhe zbutja e impaktit të ndërtimeve industriale dhe gurorëve ekzistues në brendësi dhe në afërsi të zonave urbane, duke pasur në kujdes të veçantë zonën e braktisur të Ish-Superfosfatit në Laç.

SN.6. Shtimi i sipërfaqeve pyjore në zonat kodrinore, malore dhe bregdetare

SN.7. Promovimi i turizmit natyror dhe eskursionistik në zonat bregdetare dhe malore dhe të liqeneve natyrore ose artificiale

SN.8. Ndërtimi dhe menaxhimi i rrjetit ekologjik territorial, si lidhje strukturale mes zonave me vlera dhe pasuri më të madhe biodiversiteti

SN.9. Promovimi dhe hartimi i mjeteve të planifikimit dhe menaxhimit të zonave me interes mjedisor (Planet e menaxhimit të Vendeve me interes komunitar/Emerald Netëork; Planet e gjendjes natyrore të zonave të mbrojtura)

SN.10. Garantimi i mbrojtjes dhe promovimit të vlerave të monumenteve të shumte natyror që gjenden në territor.

Propozohen ndryshime të kufizuara në sistemin natyror (53.37%), i cili aktualisht zë rreth gjysmën e sipërfaqes së përgjithshme të territorit. Sipërfaqet natyrore kanë shtrirje të gjerë në Bashkinë Kurbin, pjesa më e madhe shtrihet në lindje, në pjesën kodrinore-malore, me dendësi banimi të ulët e sipërfaqe të mëdha pyjore. Po kështu Sistemi Natyror, në nivelin e Zonës së Mbrojtur Kombëtare shtrihet dhe në lindje, buzë detit Adriatik, me Lagunën e Patokut.

Sistemi natyror është propozuar të shtohet me 2 Parqe të Mbrojtura Rajonale, Bjeshkët e Trodhnës dhe Pylli i Gështenjave, respektivisht me sipërfaqe 1327 ha dhe 466 ha. Rregullorja e posaçme e këtyre zonave do të jetë subjekt i procesit ligjor që do vijojë për të mundësuar marrjen e statusit të plotë të Parkut Rajonal për këto dy teritore.

2.1.3 Sistemi bujqësor

Sistemi bujqësor (B) përbëhet nga toka bujqësore, e zënë me bimët e arave, pemishtet, vreshtat dhe ullishtat, kudo ku ndodhet dhe që ka veçori thelbësore të saj pjellorinë dhe kanalet, rezervuarët në shërbim të saj. Sistemi bujqësor formohet nga bashkimi i tokave me kategori bazë të përdorimit të tokës "bujqësinë".

Objektivi kryesor: Efiçencë për një sektor bujqësor konkurrues

Politika: Ruajtje, konsolidim, modernizim.

Plani i Përgjithshëm Vendor do të bazojë ndarjen e territorit të Sistemit bujqësor sipas këtyre objektivave:

- Ruajtje maksimale e fondit të tokës bujqësore, me anë të politikave të densifikimit të zhvillimit urban. "Asnjë ndërtim i ri në tokë bujqësore që nuk i shërben Sistemit Bujqësor".
- Vendosija e një rrjeti të suksesshëm të zinxhirit ekonomik bujqësor: prodhim – grumbullim – përpunim - eksportim, me qëllim rritjen e vlerës së zinxhirit ekonomik.
- Krijimi i qendrave të specializuara bujqësore dhe profilizimi i tyre sipas karakteristikave të prodhimit lokal.
- Specializim në prodhim dhe përpunim të prodhimeve dhe produkteve karakteristike të zonës.

Për të garantuar mbrojtjen e tokës bujqësore, në territorin e bashkisë janë përcaktuar një numër i konsiderueshëm njësisht, të cilat kanë si përdorim parësor bujqësinë. Vlen të përmendet se këto njësi nuk janë të vetmet njësi në të cilat ka prezencë të tokës bujqësore. Toka bujqësore është pjesë edhe e njësive të tjera të përcaktuara si pjesë e Sistemit Urban, por në këto njësi janë përcaktuar kritere të forta për ta ruajtur atë, kurse në njësitë tashmë pjesë e Sistemit Urban, ajo do të jetë subjekt i ndryshimeve në kohë dhe zhvillimit.

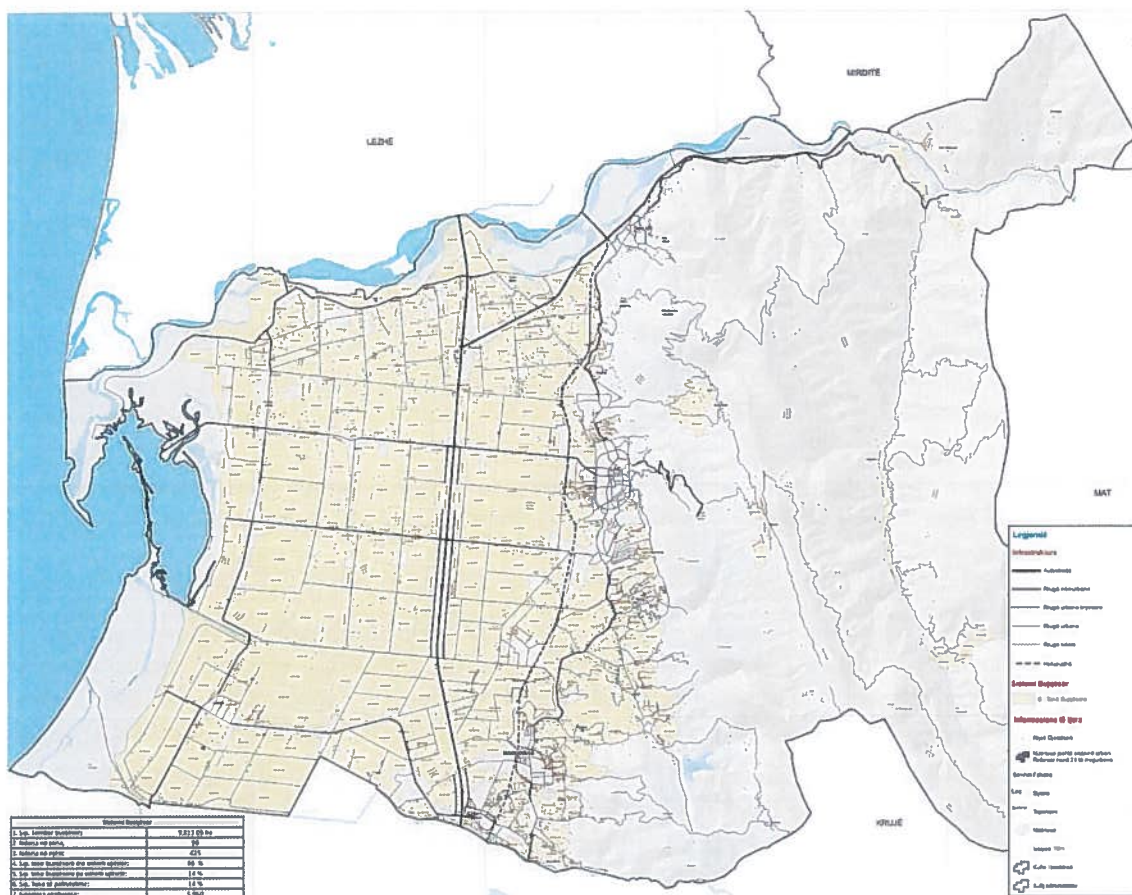

Fig. 2.3 Sistemi Bujqësor

Lidhur me shpërndarjen aktuale të territorit të Bashkisë në pesë sistemet 32.78% e sipërfaqes së territorit mbulohet nga toka bujqësore dhe e kultivuar. Tokat bujqësore shtrihen përgjithësisht në perëndim, në zonën e Ultësirës Perëndimore dhe është një burim i rëndësishëm ekonomik për zonën. Një prioritet kryesor i studimit është mbrojtja maksimale e tokës bujqësore dhe menaxhimi i qëndrueshëm i saj.

Sipas rekomandimeve të dokumentave kombëtarë të planifikimit, sipërfaqja e Sistemit bujqësor në total është rritur, duke nxjerrë jashtë sistemit urban dhe duke ndaluar gati plotësisht zhvillimin e mëtejshëm të ishujve të krijuar në zemër të territorit bujqësor nga shpërhapja urbane e 20 viteve të fundit. Kështu Sistemi Bujqësor ka kaluar nga 32.78 % në 36.48%. Ishujt e mbetur të ndërtimeve janë të pikëzuar e të kufizuar dhe nuk ndryshojnë karakterin mbizotërues rural të zonës.

2.1.3.1 Parimet strategjike për Sistemin Bujqësor

SB.1 Promovimi dhe zhvillimi i sistemeve të modernizimit dhe inovacionit për kompanitë lokale të sektorit dhe për integrimin midis firmave agro-ushqimore

SB.2 Promovimi dhe zhvillimi i prodhimit cilësor në sektorët bujqësorë

SB.3 Përmirësimi i kapacitetit sipërmarrës dhe profesional të përgjegjësve të sektorit bujqësor

SB.4 Promovimi i metodave të kultivimit të tipit biologjik dhe të permakulturës (metoda e mbrojtjes dhe menaxhimit të territoreve që janë ndryshuar nga dora e njeriut me qëllim adaptimi)

SB.5 Rikthimi në përdorim bujqësor i zonave të degraduara dhe të braktisura

SB.6 Rinisja dhe mbështetja e aktiviteteve bujqësore dhe të kullotave në zonat rrëzë malit, në luginat dhe në territoret e brendshme malore, edhe në fushën e bimëve aromatike dhe mjekësore, e kulturës së peshkut në zonat kënetore dhe bregdetare

SB.7 Rinisja dhe mbështetja e aktiviteteve zooteknike në zonat fushore dhe të kullotave në territoret kodrinore dhe malore

SB.8 Riorganizimi dhe dhënia zhvillim strukturave mbështetëse të aktiviteteve bujqësore, si konsorciume bujqësore në shërbim të firmave bujqësore të vogla dhe të mesme

SB.9 Zhvillimi i ndërtimit të strukturave logjistike për mbledhjen, magazinimin, ngrirjen dhe shpërndarjen e produkteve agro-ushqimore lokale, në bazë konsorciumesh dhe/ose kooperative

SB.10 Krijimi i qendrave kërkimore në fushën agro-ushqimore dhe të edukimit në ushqim e mirëngrënie, madje edhe në sferën arsimore-edukative

SB.11 Promovimi i formimit dhe shpërndarjes territoriale të strukturave pritëse (Agro-turizmi, Bed&Breakfast ekologjikë, Fermat didaktike, Eko-Fshatrat) dhe të restoranteve të kualitetit, të lidhura me vlerësimin e prodhimeve dhe të traditave agro-ushqimore lokale, të kultivimit të peshkut dhe peshkimit

SU.12 Rikuperimi dhe fuqizimi i hidrovoreve në shërbim të rrjetit kullues të ultësirës bujqësore.

SU.13 Rikuperimi dhe fuqizimi i rrjetit të kanaleve vaditëse dhe kulluese të ultësirës bujqësore.

2.1.3.2 Ndërtimet ekzistuese në Sistemin Bujqësor

Sistemi bujqësor përbëhet kryesisht nga toka bujqësore e kultivuar apo e pa kultivuar dhe është një aset madhor i territorit. Pikërisht ky sistem është baza e zhvillimit të qëndrueshëm dhe kufijtë e tij, në përputhje edhe me PPK, duhet të ruhen duke penguar fenomenin e shndërrimit në territor urban. Në dy dekadat e fundit, fenomeni i shtrirjes së zonave urbane në territore bujqësore dhe zhvillimi i pa kontrolluar, kanë formuar një situatë ku prania e ndërtimeve në sistemin bujqësor është konstante. Këtu nuk bëhet fjalë për fshatrat apo vendbanime rurale të zhvilluara në lokalitete specifike, por për ndërtesa apo grup ndërtesash të izoluara të cilat janë zhvilluar kryesisht në mënyrë informale, larg përqendrimeve historike të aktivitetit ndërtimor.

Pikërisht në këtë situatë jemi të detyruar të pranojmë fenomenin e ndërtimit në sistemin bujqësor si një status quo me të cilën PPV duhet të ballafaqohet për të propozuar mekanizmat e garantimit të zhvillimit të qëndrueshëm të territorit në të ardhmen. Në këtë kuadër, PPV propozon diferencimin në trajtim të zhvillimeve të urbanizimit në territore bujqësore sipas karakterit dhe impaktit të tyre:

- Vendbanimet e hershme rurale, me një përqendrim të konsiderueshëm ku shërbimet dhe infrastruktura janë të pranishme dhe ku në bazë të projeksonit të popullsisë nuk parashikohet të ketë rënie të ndjeshme në numrin e banorëve do të konsiderohen pjesë e sistemit urban dhe do të dendësohen për tu shndërruar në qendra urbane/rurale ku do të zhvillohen infrastruktura publike dhe sociale.
- Shtrirja e qyteteve në territore bujqësore merret në konsideratë sipas skenarëve të rritjes së popullsisë. Në bazë të kësaj analize, përcaktohen zonat e ekspansionit dhe kufiri i sistemit urban. Në përputhje me PPK është tentuar që ky kufi të mbahet sa më i vogël duke dendësuar territorin urban ekzistues.
- Vendbanimet e reja, nëse përbëjnë zona me përqendrim të konsiderueshëm ndërtimesh por me mungesë infrastrukture dhe shërbimesh do të konsiderohen pjesë e sistemit urban dhe do të pajisen me infrastrukturë publike dhe sociale.
- Vendbanimet e reja, të cilat janë me dendësi të ulët dhe në zona me mungesë infrastrukture dhe shërbimesh, do të konsiderohen pjesë e sistemit bujqësor dhe nuk do të mund të zhvillohen më tej. Në këto zona do të mundësohet vetëm rehabilitimi dhe përshtatja e banesave me nevojat e banorëve, si dhe do të stimulohet transformimi i ndërtimeve në struktura në shërbim të bujqësisë.
- Ndërtimet e izoluara në sistem bujqësor, do të konsiderohen pjesë e këtij sistemi dhe do të ruhen në gjendjen ekzistuese duke pasur mundësi vetëm rehabilitimin dhe përshtatjen e tyre për nevojat e banorëve apo transformimi në struktura në shërbim të bujqësisë.

- Të gjitha ndërtimet e tjera që ndodhen në territor bujqësor dhe që janë pozicionuar pranë infrastrukturës bujqësore, lumenjve dhe elementëve territorialë me rëndësi të veçantë do të konsiderohen pjesë e sistemit bujqësor dhe do të ruhen në gjendjen ekzistuese duke pasur mundësi vetëm rehabilitimin për nevoja banimi. Nëse këto struktura janë vendosur në zona përmbytjeje, apo pengojnë funksionimin dhe zhvillimin e infrastrukturës, PPV parashikon zhvendosjen e banorëve në zona të veçanta ku mund të përfitohet transferimi i të drejtës së zhvillimit apo në banesa sociale.

Pikërisht nëpërmjet veçimit të ndërtimeve të shpërhapura në sistemin bujqësor, mundësohet frenimi i ndërtimit të mëtejshëm në tokat bujqësore. Pa dyshim që këto ndërtime do të mund të funksionojnë, të rehabilitohen apo të përshtaten në shërbim të cilësisë së jetës së banorëve aktualë, por do të pengohet shtimi i këtyre strukturave në zona të pa pajisura me infrastrukturën e nevojshme. Gjithashtu, nëpërmjet njohjes së vendbanimeve të konsoliduara si pjesë e sistemit urban dhe dendësimit të tyre mundësohet një model i qëndrueshëm dhe efikas zhvillimi, ku, infrastruktura publike dhe sociale është e përqendruar dhe mund ti shërbejë një numri më të madh të popullsisë.

2.1.4 Sistemi ujor

Sistemi ujor (U) është tërësia e burimeve nëntokësore dhe mbitokësore ujore, që përmban të gjithë trupat ujorë, përfshirë brigjet sipas përcaktimeve të legjislacionit të posaçëm. Sistemi ujor formohet nga rrjeti me kategori bazë të përdorimit të tokës "ujë".

Çdo zhvillim në brigjet ujore, si dhe kufijtë e zonave mbrojtëse përkatëse përcaktohen nga legjislacioni i posaçëm. Zonat e mbrojtjes përbëhen nga:

- Zonat higjeno-sanitare për mbrojtjen e burimeve ujore, të përcaktuara për prodhimin e ujit të pijshëm;
- Një zonë e mbrojtjes së afërt, brenda së cilës do të jetë e ndaluar të kryhet çdo lloj ndërtimi dhe shkarkimi, përveçse ndërtimeve për mbrojtjen e trupit ujor;
- Një zonë e mbrojtjes së largët, brenda së cilës ndërtimet do të jenë objekt lejeje administrative para marrjes së lejes së ndërtimit.

Plani i Përgjithshëm Vendor për Sistemin Ujor orienton drejt këtyre objektivave:

- Prioritet maksimal mbrojtjes së burime hidroenergjetike të zonës.
- Përcaktimin e vijës bregdetare, të mbrojtjes së sipërfaqeve hidrike dhe fashat mbrojtëse të kërkuar nga ligji.
- Evidentimi i zonave të rrezikshme për njeriun si rezultat i përmbytjeve, ose që janë në rrëgjim kënetor
- Përcaktimi i zonave të përshtatshme për zhvillim turistik ujor
- Përcaktimi i zonave me prioritet zhvillimin e peshkimit dhe infrastrukturës së nevojshme.

Dy elementët më të rëndësishëm në kuadrin e Sistemi Ujor janë mbrojtja nga ndotjet dhe dëmtimi i brigjeve nga erozioni, apo dora e njeriut. Nga ana tjetër, mbrojtja e brigjeve lumore është e lidhur ngushtësisht me problemin e përmbytjeve dhe dëmtimit të pasurisë e jetës së banorëve. Rezerva ujore është nën presion të rëndë nga aktivitetet e njeriut dhe duhet të ruhet në kuadrin e menaxhimit të integruar, racionalizimit të konsumit dhe kursimit të rezervës ekzistuese.

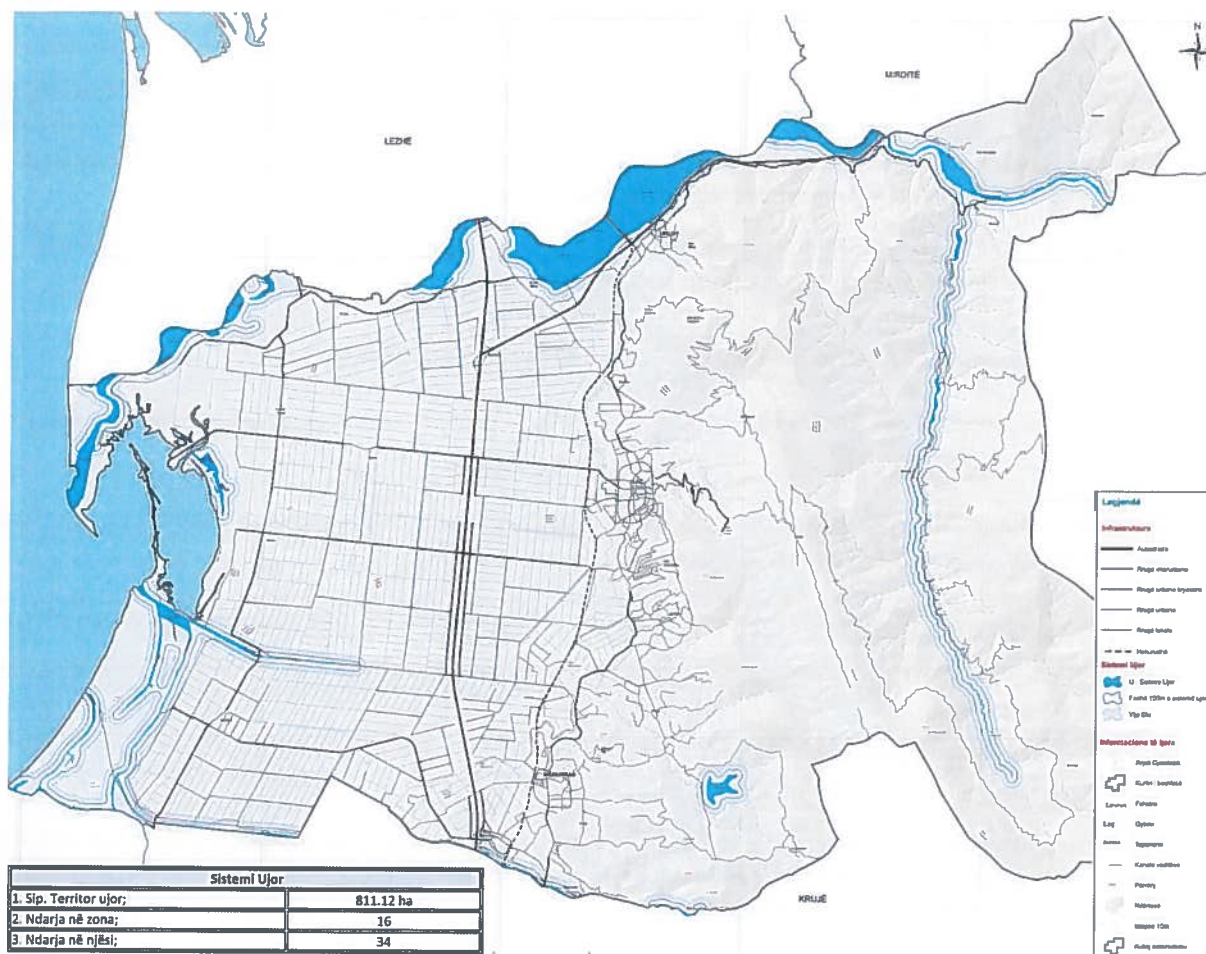

Fig. 2.4 Sistemi Ujor

Element që është i vështirë të përcaktohet qartë në gjendjen ekzistuese është zona baferike e Sistemit Ujor, e cila është e qartë në përkufizim, por nuk reflektohet në realitet. Përcaktimi i saktë i këtij territori, tashme me njësi, sipërfaqe e rregullore të përcaktuar, është në parim ndryshimi i vetëm që i bëhet Sistemit Ujor.

2.1.4.1 Parimet Strategjike për Sistemin Ujor

SU.1 Mbrojtja aktive e burimeve dhe resurseve ujore natyrore

SU.2 Shtimi i impianteve hidroelektrike (hidrocentrale) për shfrytëzimin e burimeve të shumta ujore të territorit të cilat paraqesin një resurs energjetik ekologjik dhe të rinovueshme.

SU.3 Fuqizimi i sistemeve të menaxhimit dhe të shpërndarjes së ujërave publike, si të mira të përbashkëta

SU.4 Rigjenerimi i trupave ujorë kryesorë në të mirë të ekosistemeve lokale dhe të një zhvillimi të mundshëm të turizmit sportiv.

SU.5 Krijimi i një Autoriteti të Menaxhimit Publik të resurseve ujore, në njohjen e fushave territoriale homogjene të referimit, si një mjet i kontrollit dhe menaxhimit të cilësisë

SU.6 Krijimi i kadastrës së burimeve ujore, për një kontroll më të mirë të aktivitetit të tyre.

SU.7 Ulja dhe eliminimi total i aktiviteteve të nxjerrjes së inerteve përgjatë lumenjve.

2.1.4.2 Lumenjtë

Integrimi i luginave të lumenjve është menduar të realizohet duke i cilësuar ato si korridore të gjelbër që mundësojnë komunikimin e zonave të ndryshme; këto lugina lidhin territoret e vlerave natyrore, kulturore, liqenet, monumentet historike, vendbanimet me vlera arkitektonike, fshatrat historikë, lagunat, plazhet, etj., duke filluar nga vija bregdetare deri në thellësi të territorit. Pra luginat e lumenjve, do të shërbejnë si:

- Korridore të gjelbër, që do të kenë funksionin e territoreve bllokuese për kufizimin e shtrirjes urbane dhe gjithashtu të krijojnë mundësinë për përdorime rekreative të hapësirave publike.
- "kanale natyrore" për lëvizjen e turistëve nga një zonë e mbrojtur, në tjetrën.
- Hapësira me prioritet për ecje, çiklizëm apo aktivitete të tjera sportive.

2.1.4.3 Fasha detare

Kjo fashë përfaqësohet nga hapësira detare (19,3 km), nga të gjitha aktivitetet ekonomike e rekreative që ndodhin në të dhe nga potencialet për zhvillim të saj, si:

- zhvillimi i akuakulturës,
- transporti detar
- turizmi detar
- ekstraktimi dhe përpunimi i kripës
- zhvillimi i industrisë së peshkimit

Në mënyrë të veçantë, për territorin e Kurbinit, kjo fashë ka potenciale të mëdha për zhvillimin e peshkimit, si industri tradicionale e zonës dhe një nga prioritetet e evidentuara nga Strategjia si formë industrie e pa shfrytëzuar sa duhet, por me mundësi të mira shfrytëzimi.

Po kështu me rëndësi është turizmi, jo vetëm ai i tipit "diell - det", por në veçanti turizmi ekologjik, kryesisht i orientuar drejt vrojtimit të specieve të rralla të zogjve dhe faunës lagunore. Për t'u përmendur është ishulli i Cabakut si pikë ndalimi për pelikanët dhe habitat për vezët e tyre.

Megjithëse pothuajse e pazhvilluar, por me vlera të mëdha në të ardhmen është përdorimi i fashës bregdetare për sporte ujore dhe transport të kombinuar bregdetar. Gjiri i krijuar nga Kepi i Rodonit krijon kushte të përshtatshme për lundrimin me vela.

2.1.5 Sistemi Infrastruktural

Sistemi infrastrukturor (IN) përmban rrjetet kryesore të infrastrukturës, në nivel kombëtar, nivel qarku dhe vendor. Sistemi infrastrukturor formohet nga rrjeti me kategori bazë të përdorimit të tokës "infrastrukturë".

Objekti kryesor: Integrimi hapësinor, rritja e aksesueshmërisë së vendit dhe shpërndarje e balancuar të flukseve.

Politika: Krijimi dhe konsolidimi i një Sistemi të integruar multimodal mbarë kombëtar, rritje dhe konsolidim i pikave të aksesit dhe të lidhjes së territorit.

Sistemi infrastrukturor si tërësi më vete është një koncept relativisht i ri në planifikim. Njëkohësisht është e vështirë të thuash saktë sa është vlera e sipërfaqes së këtij sistemi aktualisht, në mungesë të zonave buferike reale dhe ruajtjes së distancave (sidomos në rastin e Rugës Nacionale, ku distancat aktuale nga trupi i rugës lënë shumë për të dëshiruar). Po kështu duhet theksuar, se rritja e dukshme e përqindjes së sipërfaqes së sistemit infrastrukturor (nga 0.22% në 1.36%), bazohet në propozimet dhe vlerësimet paraprake, ndërsa pozicionet e sakta, format e ndërhyrjes dhe volumet reale të veprave teknike do të përcaktohen nga studime të veçanta.

Segmentet e shtuara rrugore nuk do të kihehen në burim zhvillimesh informale dhe impakti negativ mjedisor, por në korridore komunikimi, me ndjeshmëri mjedisore, që ndihmojnë në aplikimin e koncepteve strategjike, nëpërmjet dhënies prioritet të zonave të caktuara dhe lidhjes së menduar të peizazheve të ndryshme në territorin e bashkisë.

2.1.5.1 Strategjia - Sistemi Infrastruktural (SIN)

SIN.1 Garantimi i efikasitetit të plotë dhe funksionimit të rrjetit infrastrukturor me karakter kombëtar (korridor kombëtar), nëpërmjet ndarjes së trafikut lokal, realizimi i kryqëzimeve në nivelin e tokës dhe mbikalimeve të rrjetit lokal, transformimi progresiv në korridor të tipit autostradë

SIN.2 Rimëkëmbja dhe zhvillimi i rrjetit hekurudhor kombëtar, edhe për përdorim metropolitan dhe lokal

SIN.3 Rimëkëmbja dhe zhvillimi i stacioneve hekurudhore, si pika aksesi dhe shërbimi të qendrave urbane kryesore dhe si pika bashkimi me rrjetin e korridoreve të gjelbërt të lidhjes midis zonave bregdetare dhe zonave malore

SIN.4 Zhvillimi dhe konsolidimi i rrjetit të parkimeve në nivel territorial, urban dhe lokal

SIN.5 Zhvillimi i një rrjeti rrugësh me lëvizshmëri të ngadaltë, të lidhur me zbulimin e vendeve dhe peizazheve me interes natyror, kulturor dhe arkeologjik, etno-antropologjik, agro-ushqimor cilësor (rrugët e vajit, të verës, të produkteve lokale)

SIN.6 Fuqizimi dhe zhvillimi i rrjeteve të telekomunikacionit dhe të aseteve të paprekshme, qoftë në nivel territorial (rrjetet satelitore) dhe në nivel urban (rrjetet Wireless, kabllorë në qendrat kryesore)

SIN.7 Fuqizimi dhe zhvillimi i rrjeteve të transportit energjetik, duke pasur kujdes në impaktet e prodhuara (ndotja elektromagnetike) dhe duke pasur parasysh zhvillimin e burimeve të energjisë së rinovueshme

SIN.8 Zhvillimi i sistemeve të prodhimit të energjisë nga burimet e rinovueshme në fushën urbane dhe në mbështetje të impianteve industriale ekzistuese dhe të aktiviteteve kryesore ekonomike (hidrocentralet, energjia e erës, panelet fotovoltaike dhe diellore, gjeotermia etj.)

SIN.9 Kontrolli dhe nxitja e kursimit të energjisë dhe të riciklimit/ripërdorimit të mbetjeve të ngurta urbane.

2.1.5.2 Transporti rrugor

Objektivat e tjera të PPV-së së Bashkisë në lidhje me pjesën e transportit në Sistemin infrastrukturor janë:

- Parashikimi i rrjetit të transportit që mundëson lidhjen e shpejtë të qendrave fqinje urbane me qytetet e bashkisë Kurbin, si lezha që kthehet në qendër kryesore urbane.
- Parashikimi i rrjetit të transportit që mundëson lidhjen e shpejtë të qendrave prioritare të bashkisë midis tyre, e sidomos me Laçin, si qendër që ofron shërbime publike të specializuara e të avancuara.
- Promovimi i transportit publik qytetas dhe ndër-qytetës si transport alternativ nëpërmjet infrastrukturës së butë, rrugë për biçikleta dhe këmbësorë.
- Rinovimi i hekurudhave ekzistuese, duke vendosur sistemin elektrik për transportin hekurudhor.
- Klasifikimi i rrjetit rrugor ekzistues dhe të parashikuar të bashkisë në:
 - rrjet të kategorisë I
 - rrjet të kategorisë II
 - rrjet të kategorisë III
- Përcaktimi i "Vijës së kuqe" ose vijës së ndërtimit të rrugës për çdo tip rrjeti dhe korridor të përfshirë në Sistemin. Vija e kuqe është kufiri i lejuar për vendosjen e një ndërtimi në anët e trupit të rrugës që i referohet ose vija kufizuese e të gjithë brezave mbrojtës, si p.sh., brezat mbrojtës të përcaktuar nga Kodi Rrugor, të zonave të mbrojtura nga legjislacioni i mjedisit, kulturës, energjisë etj., si edhe breza mbrojtës të përcaktuar nga dokumentet e planifikimit.

2.1.5.3 Transporti ujq (Portet dhe Marinat)

Në bregdetin e Republikës së Shqipërisë ndodhen gjashtë porte detare, katër prej të cilave shërbejnë për transportin e pasagjerëve dhe të mallrave dhe administrohen nga shteti ndërsa dy portet e tjera janë dhënë me koncesion për transportin e hidrokarbureve.

Në secilën nga 4 zonat që propozon plani i bregdetit është menduar të zhvillohen minimumi nga një port turistik për të nxitur dhe ndihmuar zhvillimin e turizmit në lokalitetet që ato do të pozicionohen.

Porti i Shëngjinit është Porti detar më verior i Republikës së Shqipërisë dhe më afër territorit të Bashkisë Kurbin. Përveç përpunimit të mallrave dhe transportit të udhëtarëve ky port shërben edhe për anijet e peshkimit.

Fig. 2.7Harta e aktiviteve të hapësirës detare

Në territorin e Bashkisë Kurbin është menduar një port peshkimi dhe një liman i ri varkash në vazhdim të dy Korridoreve Portokalli të propozuara në Dokumentin e Strategjisë. Këto dy limane kanë prioritet ndihmesën ndaj sektorit lokal të Peshkimit, si një fushë me potencial të lartë ekonomik, por edhe zhvillimin në të ardhmen të një rrjeti zinxhir portesh të vogla që do të ndihmojnë lëvizjen e integruar përgjatë bregdetit dhe aplikimin e konceptit që vjen nga PINS-Bregdeti për shfrytëzimin e fashës ujore të Bregdetit Shqiptar. Në këtë kuadër këto limane janë pjesë e një skeme më të madhe, që do pasurohet me kohë me projekte konkrete për panaire, gara me varka dhe sporte të ndryshme që do shtojnë interesimin për turizmin në zonë.

2.1.5.4 Infrastruktura e shërbimeve

Zona luan rol të rëndësishëm për lidhjen që ka me Hidrocentralin e Shkopetit. Po kështu me rëndësi është fillimi i Parkut Eolik pranë Milotit.

Nga ana tjetër janë propozuar një sërë masash në lidhje me impiantet e pastrimit të mbetjeve, propozime për ujëmbledhës të rinj dhe zonë me prioritet për shtrirjen apo përmirësimin e sistemit të largimit të ujërave të zeza. Këto do të sqarohen më hollësisht në kapitullin përkatës.

2.2 ZONIMI SIPAS KATEGORIVE DHE PËRDORIMIT

Për përcaktimin , e zonave edhe të njësive në Bashkinë Kurbin, merren parasysh këto kritere:

- Kufijtë e sistemeve sipas skemës së propozuar
- Përdorimet e tokës dhe aktivitetet e ndryshme.
- Kufijtë e njësive administrative
- Plani strategjik me objektivat për mbrojtjen, rritjen dhe menaxhimin e qëndrueshëm të zonave natyrore dhe rurale, burimeve ujore dhe mjedisit banesor.
- Kriteret e përcaktuara në legjislacionin (VKM 671/2015) "Për miratimin e rregullores së planifikimit të territorit".

Konkretisht, në përputhje me Nenin 74 të VKM 671/2015 "Për miratimin e rregullores së planifikimit të territorit", zonimi është procesi i përcaktimit të kategorive të përdorimit të tokës, ekzistuese dhe të propozuara, me objektiv ndarjen e përshtatshme të territorit të Bashkisë. Zonimi sipas të njëjtit ligj (VKM 671/2015 "Për miratimin e rregullores për planifikimin e territorit") merr parasysh kriteret e mëposhtme:

- Harmonizimi i përdorimit të tokës brenda një zone apo midis zonave fqinje.
- Mirëmbajtja dhe përmirësimi i karakterit të një rajoni / zone dhe harmonizimi i interesit publik dhe privat në zhvillimin e saj.
- Përmirësimi i mobilitetit, rregullimi i trafikut dhe sigurimi i një qasje të barabartë për të gjithë.
- Zhvillimi i qëndrueshëm i gjithë territorit.
- Të 14 Kategoritë themelore të përdorimit të tokës, me përmbajtjen dhe kodet e tyre përkatëse janë përcaktuar në nenin 77 të të njëjtit vendim(VKM 671/2015 "Për miratimin e rregullores së planifikimit të territorit") dhe janë: strehimi (A), industria dhe ekonomia (IE), bujqësia (B), shërbimet (S), përdorimi veçantë (V), ujërat (U), territori natyror (N), trashëgimia dhe monument kulturore dhe historike (M), zonë ushtarake (ZU), institucionet (IS), aktivitete sociale dhe rekreative (AR), arsimore (AS), të kujdesit shëndetësor (SH), infrastruktura (IN).

Territori i bashkisë është ndarë në zona, secila prej të cilat mund të përfshijë në vetvete disa Njësi Strukturore, që i përkasin të njëjtit sistem territorial dhe kanë vazhdimësi hapësinore. Po me kujdes është parë që këto zona të mos i mbivendosen kufijve të njësive administrative. Numri total i zonave është 333.

Në zonën e studimit dallohen 3 zona më specifike, ku më shumë rëndësi se Sistemi territorial merr struktura aktuale gjeografiko-fizike e hapësirës.

- Zona Malore, e cila përfshin Sistem Urban (fshatrat në perëndim të Kurbinut) toka të mbjella, sipërfaqe natyrore, kullota, tokë pa fryt, etj. Kjo zonë shtrihet në perëndim të bashkisë, në njësinë territoriale Milot, përmbledh fshatrat Delbinisht, Ferr-Shkopet, Gallatë, Gërnac, Mal-Bardhë, Mal-Bardhë i Sipërm, Selitë, Shkopet, Skuraj e Vinjoll dhe është zemra historike e Kurbinut të vjetër. Relievi i kësaj zone është kodrinor-malor me shumë përrënj dhe disa rezervuar. Përfshin toka natyrore (sistem natyror) dhe bujqësore (sistemi bujqësor) të cilat nuk janë të kultivuara në mënyre intensive. Sistemi urban në këtë zonë është me dendësi të ulët, i rrallë, i shpërndarë në territor dhe me tendencën për t'u zvogëluar. Janë këto karakteristika të përbashkëta dhe specifike të territorit, që na shtynë ta marrim si një zonë të unifikuar, në vazhdim edhe të analizës morfologjike që është bërë në Strategjinë e zhvillimit. Objektivat janë menaxhimi i qëndrueshëm i burimeve natyrore komplekse dhe mbrojtja e peizazhit karakteristik me fshatrat historike dhe territorin bujqësor tipik malor. Fokus i do të jetë në zhvillimin e ekoturizmit dhe aktiviteteve të lidhura me natyrën e pasur dhe produktet bio.

- Zona Bregdetare, e cila përfshin Lagunën e Patokut dhe tërë pjesën bregdetare të Bashkisë Kurbin, si zonë e mbrojtur, pjesërisht Park Natyror Kombëtar, me strukturë të njëtrajtshme, si nga ana fiziko gjeografike, edhe nga morfologjia hapësinore edhe nga forma e zhvillimit të parashikuar në Plan. Po kështu të ngjashme janë edhe zonat urbane afër saj, me kushte të ngjashme zhvillimi e sidomos me

rekomandimet për mbrojtjen e mjedisit dhe uljen e impaktit njerëzor, me prioritet trajtimin e mbeturinave. Fokusi për këtë zonë është në zhvillimin e turizmit bregdetar me impakt të ulët dhe ruajtja e zonës lagunore me vlera unike për vendin.

- Zona Ekonomike, përfshin njësi strukturore nga Sistemi Urban, Sistemi Infrastrukturor dhe Bujqësor. Bëhet fjalë për zonën që përftohet nga zgjerimi i Rugës Tiranë – Shkodër, me seksionin e ri të zgjeruar, rrugën dytësore dhe hapësirën ekonomike mes këtyre dy akseve. Zona ekonomike e propozuar vendoset në kontakt dhe në të dyja anët e rrjetit rrugor kombëtar, por me lidhje të drejtpërdrejt nga rruga dytësore dhe akses ndaj "autostradës" vetëm në pikat e caktuara, sipas normave tekniko ligjore. Përveç qasjes në rrjetin rrugor, për vendosjen e tyre u morën parasysh terreni, afërsia me qendrën urbane të Bashkisë dhe përqendrimet ekzistuese. Përcaktohen si zona për aktivitete industriale, me ndotje të ulët, aktivitete të prodhimit, industrisë së lehtë, shitjes dhe shërbimeve.

2.2.1 Nënkatëgoritë

Të gjitha kategoritë bazë të përdorimit të tokës, prej të cilave do të zgjidhet, parashikohen në nenin 77 të Vendimit të Këshillit të Ministrave nr 671, të vitit 2015 "Për miratimin e rregullores së planifikimit të territorit" me kodet dhe përmbajtjen përkatëse si më poshtë:

- Kategoria "banim", me kod "A", i cili përfshin funksione dhe aktivitete të banimit.
- Kategoria "industri dhe ekonomi" me kod "IE" ku përfshihen të gjitha llojet e industrive, aktivitete nxjerrjesh dhe përpunim mineralesh e materialesh ndërtimi, parqe industriale dhe logjistike, dhe të përziera industriale dhe ekonomike.
- Kategoria "bujqësi" me kod "B" përfshin aktivitete ndihmëse dhe në funksion të drejtpërdrejtë të bujqësisë.
- Kategoria "shërbime" me kod "S" përfshin shërbime tregtare, zyra dhe qendra biznesi.
- Kategoria "Përdorimi i veçantë", me kod "V", përfshihen varrezat dhe çdo territor apo strukturë që nuk përfshihet në kategoritë e tjera bazë.
- Kategoria "ujëra", me kod "U" përfshin të gjithë trupat ujorë, brigjet; sipas përcaktimeve të legjislacionit për ujërat.
- Kategoria "toka natyrore", me kod "N" përfshin zonat e mbrojtura dhe monumentet e natyrës, pyjet, kullotat dhe tokat e pafrytshme.
- Kategoria "trashëgimi dhe monumente kulture dhe historike", me kod "M", sipas përcaktimeve të legjislacionit të posaçëm, përveç atyre që banohen.
- Kategoria "zona ushtarake", me kod "ZU", përfshin territore dhe objekte të klasifikuara si të tilla në territor apo në legjislacionin e posaçëm.
- Kategoria "institucione", me kod "IS" përfshin objekte për administratën dhe strukturën shtetërore, sistemi gjyqësor, institucione të mbrojtjes civile dhe kombëtare, sistemi i burgjeve.
- Kategoria "aktivitete sociale dhe rekreative", me kod "AR", përfshin aktivitete sociale, kulturore dhe rekreative apo sportive, sipas legjislacionit të posaçëm.
- Kategoria arsim, me kod "AS", sipas legjislacionit të posaçëm.
- Kategoria "shëndetësi", me kod "SH", sipas legjislacionit të posaçëm.
- Kategoria "infrastruktura", me kod "IN" përfshin të gjitha pjesët e infrastrukturave teknike, për transportin, furnizimin me ujë, furnizimin me energji elektrike, dhe të tjera sipas legjislacionit të posaçëm.

Për disa prej kategorive të përmendura më sipër u përcaktuan nënkategoritë të veçanta, të cilat propozojmë të zbatohen në njësi të veçanta, në përputhje me karakterin, veçoritë dhe qëllimin për mbrojtje ose destinacionin e zhvillimit.

Nënkatëgoritë, dallojnë në përmbajtjen e tyre, pra, nëse lejohen apo ndalohen disa përdorime të kategorisë bazë apo vendosen disa kufizime. Në tabelën e mëposhtme parashtrihen nënkategoritë e përdorimeve të tokës sipas kategorive bazë:

Tabela 2-2 Kategoritë dhe Nënkatëgoritë e Planit

Kategoritë	Kodi	Nënkatëgoritë	Përcaktimet
Banim	A	A.1	Banim me densitet të ulët, banesa të veçuara
		A.2	Banim me densitet të mesëm, banesa të veçuara dhe të bashkëngjitura
		A.3	Banim me densitet të lartë, banesa shumëfamiljare
Aktivitete Rekreative	AR	AR.1	Hapësira publike të hapura ose gjysmë të hapura, artificiale ose natyrore, sheshe publike jo pjesë e sistemit infrastrukturor, elementë ujorë dhe hapësirat mbështetëse
		AR.2	Ndërtime të përshtatura për aktivitete sportive dhe argëtimi
		AR.3	Territore të përshtatura për aktivitete sportive dhe argëtimi
		AR.4	Parqe urbane dhe natyrore, qendrore dhe periferike, botanike ose zoologjike
		AR.5	Të tjera
Arsim	AS	AS.1	Çerdhe dhe kopshte
		AS.2	Shkolla fillore dhe 9-vjeçare
		AS.3	Shkolla të mesme - të përgjithshme dhe profesionale
		AS.4	Konvikte dhe ndërtime të tjera në ndihmë të arsimit
		AS.5	Universitete
Bujqësi	B	B.1	Territore bujqësore të kultivuara
		B.2	Territore bujqësore të lëna djerrë, pavarësisht nga boniteti i tokës
		B.3	Territore bujqësore që pavarësisht nga boniteti i tokës dhe statusi i kultivimit dhe/ose kultura përkatëse, janë zona nën përmbajtje
		B.4	Territore të dedikuara për aktivitete mbështetëse për bujqësinë edhe blegtorinë, si ndërtime të përkohshme dhe të përhershme dhe/ose të lehta magazinimi, përpunim produktesh bujqësore, strehim për kafshët dhe të tjera të kësaj natyre, të lejuara dhe në përputhje me legjislacionin e posaçëm në fuqi
		B.5	Territore bujqësore me zhvillime ekzistuese banimi, me intensitet shumë të ulët
		B.6	Infrastruktura e kullimit dhe vaditjes së tokave bujqësore, përfshirë rezervuarët artificiale dhe rezervuarët e produkteve të akuakulturës
Industri-Ekonomi	IE	IE.1	Ndërtime dhe territore posaçërisht për industrinë e lehtë, përpunuese ushqimore dhe parqe logjistike
		IE.2	Ndërtime dhe territore të përziera industriale dhe tregtare
		IE.3	Territore për nxjerrje dhe përpunim materialesh ndërtimi
		IE.4	Parqe industriale, ndërtime dhe territore posaçërisht për industrinë e rëndë, përpunuese e kimike dhe depozitim karburantesh
		IE.5	Territore për nxjerrje dhe përpunim mineralesh
Infrastrukturë	IN	IN.1	Infrastrukturë rrugore
		IN.2	Infrastrukturë hekurudhore
		IN.3	Stacione të transportit rrugor dhe hekurudhor
		IN.4	Ujësjetës-kanalizime. Ndërtime ndihmëse dhe stacionet e tyre të posaçme
		IN.5	Linjat e furnizimit me energji elektrike dhe stacione elektrike
		IN.6	Vend-depozitime të mbetjeve të ngurta dhe të lëngëta
		IN.7	Linja të tjera infrastrukturore, sipas legjislacionit të posaçëm
Natyrë	N	N.1	Pyjet dhe burimet pyjore, ekonomia dhe infrastruktura pyjore, fidanishtet pyjore sipas përcaktimit të legjislacionit të posaçëm për pyjet dhe shërbimin pyjor
		N.2	Kullotat dhe livadhet, sipas përcaktimit të legjislacionit të posaçëm në fuqi

		N.3	Sipërfaqe natyrore të mbrojtura dhe monumentet e natyrës sipas përcaktimit të legjislacionit të posaçëm në fuqi
		N.4	Tokat e pafrytshme, sipas përcaktimit të legjislacionit të posaçëm në fuqi
		N.5	Agriturizëm
Shërbim	S	S.1	Ndërtime dhe territore të përshtatura për zyra, qendër biznesi dhe shërbime tregtare dhe të tjera në shërbim të banimit
		S.2	Ndërtime të përshtatura për zyra, qendër biznesi dhe shërbime tregtare, pjesë përbërëse e ndërtimeve me përdorim banim
		S.3	Ndërtime dhe territore në shërbim të bujqësisë; Përfshijnë ndërtime në funksion të proceseve të produkteve bujqësore/blegtorale, riparimit të mjeteve për punimin e tokës dhe prodhimin e produkteve bujqësore/blegtorale, etj.
		S.4	Hoteleri-turizëm. Të gjitha ndërtimet dhe zhvillimet mbështetëse në shërbim të turizmit
		S.5	Ndërtime dhe territore të përshtatura qendër biznesi dhe shërbime tregtare
Shëndetësi	Sh	Sh.1	Ndërtime dhe territore spitalore
		Sh.2	Ndërtime dhe territore për qendra shëndetësore, poliklinika, Ambulanca-këshillimore etj.
		Sh.3	Ndërtime ndihmëse të infrastrukturës shëndetësore dhe territoret përkatëse
Veçantë	V	V.1	Ndërtime, instalime dhe territore të përshtatura për infrastrukturë publike, të caktuara për prodhim, mbrojtje, etj, si: Hidrocentrale, Termocentrale, Nënstacione elektrike, etj.
		V.2	Territore për varreza
		V.3	Çdo territor apo ndërtim që nuk përfshihet në kategoritë e tjera bazë dhe nënkategoritë përkatëse
Institucione	IS	IS.1	Institucione publike/shtetërore
		IS.2	Institucione vendore
		IS.3	Institucione fetare
		IS.4	Institucione jopublike

2.3 NJËSITË STRUKTURE

Ndarja e territorit në njësi strukturore është kryer në bazë të përcaktimeve ligjore si "ndarja më e vogël e territorit për qëllime zhvillimi, e cila përcaktohet gjatë procesit të planifikimit" (VKM 671, 29.07.2016 "Për miratimin e rregullores së planifikimit të territorit", neni 75, pika 1).

Ndarja e njësive ka marrë në konsideratë përputhshmërinë midis përdorimeve të ndryshme dhe shmangien e përdorimeve me ndikime kontradiktore mes tyre në të njëjtën njësi, veç rasteve kur parashikohen kushte shtesë për realizimin e një zhvillimi. Gjithashtu faktori kompaktësisë dhe njëtrajtshmërisë përsa i përket tipologjisë hapësinore është një tjetër kriter i përdorur për ndarjen e tyre. Për ndarjen e njësive janë respektuar kriteret për treguesit dhe kushte të njëtrajtshme të zhvillimit, ndërsa për kufijtë e tyre janë përdorur elementë si rrjeti rrugor, linja hekurudhore, breza mbrojtës dhe sanitarë, brigje ujore, përrenj, lumenj, kufij administrative, apo elemente të tjera lineare dhe të dukshme në territor në mënyrë që këta kufinj të jenë lehtësisht të dallueshëm.

Janë përdorur dhe disa elemente të tjera si marrëdhënia me zonat historike, natyrore, bujqësore e ujore, cilësisë të strukturës ekzistuese si konsolidimi apo shpërhapja, raporti me parimet strategjike, struktura fiziko gjeografike, etj. Në këtë kontekst, edhe parashikimet për të ardhmen janë të zbatueshme më thjeshtë dhe në mënyrë më të qartë për gjithë përdoruesit e planit, duke garantuar forma ta ngjashme zhvillimi për njësi me cilësi të ngjashme dhe duke siguruar një zhvillim të harmonizuar të gjithë territorit.

Në ndarjen e njësive kanë ndikuar fort edhe përcaktimet të bëra gjatë strategjisë, me anë të konceptit të korridoreve, morfologjisë urbane, strukturës gjeografike dhe ndërthurjes mes tyre, si element analitik për kuptimin dhe zbërthimin e territorit të bashkisë.

Njësitë strukturore pjesë e sistemit urban janë me sipërfaqe shumë më të vogël se njësitë e sistemeve të tjera. Prej njohjes së mirë të territorit dhe problemeve konkrete që lidhen me të, sidomos në qytetet e Bashkisë e veçanërisht në Laç, sipërfaqja e njësive strukturore është reduktuar në maksimumin e mundshëm, për të lehtësuar procesin e hartimit të PDV-ve në të ardhmen dhe në përgjithësi menaxhimin e zhvillimit në ato zona që priten të kenë më shumë presion dhe interes nga investitorët.

Në çdo njësi përcaktohen një ose më shumë kategori përdorimesh të tokës sipas nënkategorive / aktiviteteve / funksioneve përkatëse. Në lidhje me përdorimet e tokës, është bërë një përpjekje për përshtatjen e Objektivave strategjike, me gjetje të nga gjendja ekzistuese dhe përcaktimet që vijë nga VKM 671- 2015 për kategoritë e përdorimit të tokës.

Përtej kategorive kryesore, për secilën njësi janë parashikuar dhe përdorimet e tjera të lejuara si dhe ato të ndaluara për të shmangur ndikimet negative. Vlen të përmendet se për ndërhyrje për qëllime të infrastrukturës së rëndësishme kombëtare dhe/ose në interes publik parashikimet në planin e përgjithshëm vendor mund të ri shihen rast pas rasti për aq kohë sa respektojnë ligjet dhe dokumentet e planifikimit të niveleve më të larta.

2.3.1 Bashkimi i Njësive në zona

Siç e thamë dhe ë lart, me disa përjashtime, Zonat përmbledhin disa njësi strukturore që i përkasin të njëjtit Sistem territorial, të njëjtës Njësi Administrative, me cilësi të ngjashme të ndërhyrjes, përdorimit, kritereve të shërbimit, etj.

Zonat Bujqësore, Ujore dhe Natyrore, kanë cilësi dhe kritere pothuajse të njëjta brenda Sistemeve përkatës, duke u dalluar vetëm në pozicionin gjeografik dhe duke marrë një rol më shumë organizues si bashkësi njësish. Në të ardhmen zona natyrore mund të jenë bazë për aktivizimin e proceseve për transferimin në parqe apo forma të tjera territore të mbrojtura, kurse zonat bujqësore rekomandohen të kthehen në baza territoriale për konsorciume të mundshme, të identifikuar në dokumentin e Strategjisë si mjet shumë efikas për rritjen e nivelit të prodhimit bujqësor në Bashki.

Përdorimi i tokës për Zonat Urbane është bazuar në një kombinim njësish strukturore me tre kategori bazë, në mënyrë që të gjenerohen zona urbane me përdorime miks midis banimit, shërbimeve dhe hapësirave tregtare.

2.3.1 Kodifikimi i njësive

Përsa i përket kodifikimit të njësive strukturore është përdorur metoda e mëposhtme në mënyrë që të lejohet një kërkim sa më lehtë për qytetarët dhe përdoruesit e tjerë të planit në lidhje me njësitë strukturore në GIS.

Kodifikimi përbëhet nga një kombinim gërma dhe numra me katër vlera ku:

Vlera e parë

Inicialet e njësive administrative brenda Bashkisë (FK = Fushë Kuqe, Mi = Milot, La = Laç, Ma = Mamurras)

Vlera e dytë

Përfaqëson sistemin në të cilin bën pjesë njësia strukturore të cilat mund të jenë:

Urban= UB; Ujor=U; Infrastruktur= IN; Natyror= N; Bujqësor= B

Vlera e tretë

Numri rendor i njësive. Numri rendor i njësive fillon nga 001 për secilën sistem brenda njësive administrative.

Shembull

FK-UB-090 = Fushë Kuqe, Sistem Urban, Numër rendor 090

LA-UB-076= Laç, Sistem Urban, Numër rendor 076

MI-UB-039= Milot, Sistem Urban, Numër rendor 039

2.4 SHËRBIMET BAZË DHE INFRASTRUKTURA

Duke shqyrtuar infrastrukturën sociale në Bashkinë Kurbin, propozohet fuqizim i vendbanimeve tradicionale, të konsoliduar dhe me strukturë shërbimesh ekzistuese. Këto janë kryesisht tre qytetet e Bashkisë, Milot, Mamurras, Laç, si qendra me peshë në lidhje me vendbanimet e tjera që kanë një endje urbane të dallueshme. Po një rol të ngjashëm do luajë edhe fshati Fushë Kuqe e fshati Skuraj (rekomandohet). I pari ka rolin tradicional si ish qendër komune e sot njësie administrative për ofrimin e disa shërbimeve që do të konsolidohen me kohë, kurse i dyti ka rolin historik të qendrës lokale, në afërsi gjeografike e kulturore me Zonën Malore të Bashkisë dhe identifikohet si pikë e mundshëm për ofrimin e shërbimeve të specializuara dhe nyje shpërndarëse për format e turizmit ekologjik-natyror-malor që do jenë fokusi i zhvillimit të zonës.

Kuptohet më i rëndësishmi ngelet qyteti i Laçit, si qendra urbane më e madhe, vendndodhje e bashkisë dhe shërbimeve kryesore, qyteti i vetëm me një planifikim urban real dhe të perceptueshëm, qyteti me popullsinë më të madhe, me potencialin më të madh në burimet njerëzore, me jetë sociale e kulturore dhe pika që do të thithë më shumë nga zhvillimi i të ardhmes, duke qenë nën presion më të madh zhvillimi.

Ka qenë pjesë e rëndësishme e Strategjisë, evidentimi i Projekteve Bazë, si projekt në fushën e infrastrukturës, të domosdoshme për stabilizimin e një niveli minimal jetese dhe zhvillimi të qëndrueshëm, si bazë për ecurinë e mëtejshme të territorit.

Këto projekte përfshijnë ndër më të rëndësishmet

- **Përmirësimin e rrjeteve teknike**, me projekte të rëndësishme rrugësh, dy ujësjellës, KUZ në Mamurras dhe Impiant për trajtimin e ujërave të ndotura.
- **Mbrojtja e akuiferëve**, me hap fillestar krijimin e Kadastrës së Ujërave si pikënisje për menaxhimin e mirë të pasurisë ujore.
- **Rikualifikimin e detajuar vendor**, me projekte konkrete për qendrat e qyteteve të bashkisë dhe Projekte për Rehabilitimin e blloqeve të ndryshëm të banimit.
- **Përmirësimi i rrjeteve të transportit** me Rivitalizimin e Hekurudhës dhe Përmirësimin e rrugës së vjetër kombëtare.

Një projekt i nevojshëm për të mbrojtur mjedisin dhe për të ruajtur shëndetin e banorëve të Kurbin është krijimi i landfill-it. Pozicioni dhe cilësia e kësaj zgjidhjeje do të jenë të tilla, që mbetjet toksike, organike dhe mbetjet e tjera të mos munden të përhapen në mjedisin rrethues apo të depërtojnë në burimet nëntokësore dhe ato mbitorësore ujore. Për këtë qëllim përdoret çimento, zhavorr, membrana plastike dhe materiale të tjera. Hedhja e mbeturinave në këtë hapësirë mund të zgjasë për një periudhë kohore maksimale prej 30 vjetësh. Pas përfundimit të kësaj periudhe kohore landfill-i mbyllet dhe më pas zbatohen projekte të përshtatshme për rehabilitimin dhe rikthimin e mjedisit në formën e vet origjinale.

Ndërtimi i Impiantëve të trajtimit të ujërave të zeza do të duhet bëhet në pozicione të favorshme (pranë lumit etj) me qëllim që aty të mund të kryhet trajtimi i ujërave të zeza të cilat do të përfundojnë përmes tubacionit të kanalizimit. Në vazhdim pasi këto mbetje të ujërave të zeza të përpunohen dhe të hiqen prej tyre substancat e dëmshme ato do të jenë në dispozicion të marrësit në vazhdim. Impianti i trajtimit të ujërave të zeza do të ndërtohet pas hartimit të një studimi përkatës, i cili do të përfshijë kërkesat mjedisore, zhvillimin e ardhshëm të popullsisë, bazuar në standardet për projekte të tilla bashkëkohore.

Një tjetër projekt i rëndësishëm në zonën e studimit ka lidhje me mbrojtjen e brigjeve të lumit Mat nga erozioni. Projekti përfshin krijimin e një korridori të ecjes në këmbë dhe fuqizimit paralel të shpateve për mbrojtjen nga përmbytjet. Bëhet fjalë për projekt konkret që do të duhet të plotësojë sa më shpejt objektivat strategjike të Bashkisë Kurbin në planin afatshkurtër dhe afatmesëm.

Projekt i rëndësishëm për rajonin, që shkon paralel me rigjenerimin e brigjeve lumore të Matit, është projekti për mbrojtjen e tokave përgjatë tij me qëllim parandalimin e përmbytjeve. Kjo mbrojtje mund të arrihet me konfigurim të shpateve të shtratit të lumit. Disa nga metodat e konfigurimit janë kutitë mbrojtëse me tela të shkurtra,

veshja e shpateve me mure betoni mbrojtës, pastrimi i pjesës së poshtme të lumit, etj. Ky lloj studimi duhet bërë edhe për vijat e ngjashme lumore si dhe për përroin që kalon në Qytetin e Laçit.

Propozohet, gjithashtu, edhe përmirësimi - modernizimi i rrjetit të ujitjes kolektive në bashkinë e Kurbin. Ky është një projekt i rëndësishëm, bazuar edhe ne projeksionet strategjike, që e shohin zhvillimin e territorit të lidhur ngushtësisht me sektorin e bujqësisë. Propozohet një ndërhyrje sistematike për rikuperimin e sistemit ekzistues të kanaleve vaditëse të tokave agrare në zonën fushore.

Në çdo rast, zgjidhja e saktë do të rezultojë pas zbatimit të studimit përkatës të mbrojtjes nga përmytjet, qëllimi i të cilit është identifikimi sa më i besueshëm i përmytjeve të mundshme, duke u bazuar në të dhënat e matjeve të reshjeve dhe klima e rajonit.

2.5 ZONAT E RËNDËSISË KOMBËTARE

Në territorin e Bashkisë Kurbin ndodhet një zonë e mbrojtur natyrore, Laguna e Patokut, e cila shtrihet mes grykëderdhjes së lumit Mat dhe pellgut të shkarkimit të hidrovorit të Adriatikut. Baseni i kënetës ka rreth 780 ha tokë, ndërsa vetë laguna ka 340 ha. Vlen të përmendet larmia e florës dhe faunës në zonë me lloje të ndryshme shpendësh, peshqish, bimësisë, të cilat janë resurs i vyer që ndikon në zhvillimin e turizmit në Ulëtirën Perëndimore. PPV-ja identifikon qartë kufirin e Lagunës dhe zonës baferike për mbrojtjen e saj.

Po kështu në Kurbin gjenden mjaft Monumete Natyrore dhe Kulturore, pjesë e trashëgimisë historike të territorit, që kanë status të veçantë dhe mbrohen në nivel kombëtar. Sipas Ligjit nr. 9048 datë 7.4.2003 «Për trashëgiminë kulturore», objektet e mbrojtura të trashëgimisë kulturore kategorizohen në: Objekte nën vajt, Objekt në mbrojtje paraprake, Monument kulture të kategorisë II dhe Monument kulture të kategorisë I.

2.5.1 Parqet natyrore rajonale

Në territorin e bashkisë propozohet shtimi i dy Parqeve Natyrore Rajonale, njëri për territorin e Bjeshkëve të Trodnës me sipërfaqe 1327 ha dhe tjetri në Pyllin e Gështenjave pranë fshatit Selitë, me sipërfaqe 446 ha.

Në mbështetje të nenit 100 të Kushtetutës dhe të pikës 3, të nenit 11/1, të ligjit nr.8906, datë 6.6.2002, "Për zonat e mbrojtura", të ndryshuar, "Park natyror rajonal" mund të shpallen sipërfaqet, pronë publike, që plotësojnë kriteret e mëposhtme:

- ndodhen brenda territorit administrativ të qarkut;
- janë jo më të vogla se 50 ha;
- sigurojnë mbrojtjen dhe mirëmbajtjen e mjedisit natyror e të biodiversitetit në shkallë lokale;
- janë zona të gjelbëra natyrore, ose të kultivuara, që shërbejnë për plotësimin e nevojave të komunitetit për veprimtari ekonomike tradicionale, duke respektuar kërkesat e parimit të përdorimit të qëndrueshëm të territorit;
- janë të populluara me lloje të florës dhe faunës kryesisht të karakterit lokal;
- ofrojnë mundësi për komunitetin të ushtrojë veprimtari shoqërore, edukative, argëtuese, sportive, kulturore, rekreative dhe turistike;
- nuk janë të përfshira në rrjetin ekzistues të zonave të mbrojtura;
- nuk janë habitate të llojeve të rrezikuara, të kërcënuara, të rralla dhe endemike, të cilat mbrohen në nivel kombëtar me një akt të veçantë normativ.

Parku do jetë nën juridiksionin e Bashkisë Kurbin, kështu që i takon kësaj të fundit të kryejë studimin e nevojshëm dhe të ndjekë procedurën ligjore për aprovimin e statusit të Parkut Natyror Rajonal për këto dy zona.

2.6 ZONAT PRIORITARE

Rol kyç në zhvillimin ekonomik të Kurbinut parashikohet të luajë bujqësia e lidhur me pjesën e ultësirës perëndimore, së bashku me tërheqjen e turizmit natyror dhe kulturor për të zbuluar vlerat e zonës në nivel historik, natyror, sportive dhe kulinar. Së bashku me rekomandimet e bëra në Dokumentin e Strategjisë, këto janë masa që do aplikohen në kohë dhe do të monitorohen për efektivitetin e tyre, duke qenë të ndërgjegjshëm që faktori kryesor i suksesit ngelet fryma e iniciativës private, e lidhur jo drejtpërsëdrejti me karakterin planifikues të PPV-së, duke qenë se Plani më së shumti është frenues në këto hapësira. Si rrjedhim në Zonat prioritare të bashkisë Kurbin duhet veçuar së pari Zona Bregdetare, Zona Malore dhe gjithë zonat qëi përkasin Sistemit Bujqësor dhe atij Natyror.

Nga ana tjetër, zonë ku plani luan rolin e tij primar, duke u përfshirë drejtpërsëdrejti në zhvillimin e ardhshëm është Zona Ekonomike, me shtrirjen e saj midis aksit Tiranë – Shkodër (me gjithë zgjerimin dhe përmirësimin e parashikuar) dhe rrugës dytësore të propozuar, pikërisht për të kthyer këtë aks në një autostradë të vërtetë dhe për të mundësuar aksesin e rregullt të subjekteve të Zonës Ekonomike pa dëmtuar cilësinë e rrugës.

Ky rajon ekonomik përfshin fushat e rregulluara të aktiviteteve të biznesit të propozuara në pozicione të ndryshme (në krahasim me rrjetet infrastrukturore, njësitë ekzistuese të përqendrimit, tendencat e zhvillimit dhe kërkesat për legjislacion (sigurinë, higjienën dhe mbrojtjen e mjedisit) dhe korridoret e infrastrukturës për të tërhequr sasi të konsiderueshme të investimeve dhe për të kontribuar me vendosmëri për ringjalljen ekonomike dhe promovimin e bashkisë.

Zonë e ngjashme për nga rëndësia është fasha që shënon linjën e Hekurudhës, me pjesën mbrojtëse dhe stacionet e parashikuara.

Zona me rëndësi, ku përsëri Plani luan rol të fortë në përcaktimin dhe menaxhimin e tyre të ardhshëm janë zonat qendrore të tre qyteteve, me kriteret specifike për përmirësimin e imazhit, përforcimin e infrastrukturës dhe tendencës për t'i kthyer në qendra të jetës sociale.

Të tjera zona të rëndësishme janë ato ku janë parashikuar ndërhyrje infrastrukturore me ndikim për territore të gjera të bashkisë, zona kur parashikohen zhvillime për strehim social, zonat ku shtrihen korridoret portokalli si vija të rëndësishme komunikimi, etj.

Është pjesë e rëndësishme e Planit që të lërë hapësirë për evidentimin në të ardhmen të zonave të tjera që do jenë prioritare për zhvillime rajonale apo kombëtare

2.7 TIPOLOGJITË HAPËSINORE TË PROPOZUARA

Një tipologji është një tërësi karakteristikash të unifikuara për një grup elementesh. Kështu, një grup ndërtesash të tipit kullë, me lartësi 5-8 kate, përbëjnë një tipologji. Gjithashtu, një grup fshatrash të shtrirë linearisht në lidhje me një rrugë kryesore formojnë një tipologji. Edhe një zonë me rrjet rrugor kuadratik përbën një tipologji të caktuar.

Kriteret për përcaktimin e tipologjive hapësinore sipas rregullores së planifikimit të territorit duhet të jenë si më poshtë:

- **Njëtrajtshmëria e llojit dhe volumit të strukturave.** Kjo nënkupton që strukturat e një ndarjeje tipologjike të jenë me mbizotërim të një tipologjie banimi, p.sh.: zona me ndërtesa të veçuara, të tipit vilë ose zona me ndërtesa shumë-familjare të tipit kullë.
- **Mënyra e vendosjes së tyre në njësi strukturore.** Ky aspekt trajton mënyrën sesi pozicionohen ndërtesat në lidhje me rrugët perimetrale të bllokut, rrugët e brendshme dhe vetë parcelat. Gjithashtu, ka rëndësi pozicionimi i ndërtesave në lidhje me njëra-tjetrën: të vendosura në rresht, të bashkëngjitura, paralele, perimetrale, bllok në formë U-je, L-je etj. Ky element është shumë i rëndësishëm për të studiuar në vazhdim përpjehshmërinë me standardet e distancave dhe për të dhënë propozime të vlefshme përtreguesit e zhvillimit (Ksh, Kshr, Kshp, etj.).
- **Skema e rrjetit rrugor dhe e hapësirave publike.** Rrjeti rrugor përbën një kriter të rëndësishëm jo vetëm për ndarjen e tipologjive, por edhe të njësive strukturore. Forma e rrjetit rrugor i ka dhënë që nga fillimi i

konceptit urbanistik, emrin vetë tipit të qytetit (qytet hipodamik, radial unazor, yjor, etj). Format kuadratike, organike, lineare etj. sigurojnë nivele të ndryshme aksesueshmërie të zonave dhe, si rrjedhojë, edhe tregues të tillë si Kshp e Kshr në nivel njësie strukturoredë janë të ndryshme.

- **Lartësia e strukturave.** Kriteri i ndarjes tipologjike sipas lartësisë së strukturave siguron që të ketë njëtrajtshmëri të numrit të kateve, në mënyrë që të shmangen problemet e hijezimit, privatësisë, diferencës madhe në lartësi mes dy strukturave të ngjitura etj. Gjithashtu, unifikimi i lartësisë mundëson një llogaritje më të thjeshtë të treguesve të propozuar për zhvillimin (p.sh.intensitetit të zhvillimit).

Në kushte të territoreve të reja bashkiake me sipërfaqe shumë më të mëdha dhe karakter të larmishëm urban, periurban, rural, bujqësor, natyror etj., që në fazën e analizës është bërë një klasifikim shumë-shtresor e i tipologjive. Kjo analizë na ka ndihmuar në përcaktimin e përdorimit të propozuar të tokës dhe të kufijve të shtrirjes së sistemit urban, si dhe në caktimin e standardeve të zhvillimit në nivel njësie strukturore. Klasifikimi i tipologjive hapësinore, si rrjedhojë, vazhdon të kryhet në këto nivele:

- Nivel bashkie (territoret e reja administrative)
- Nivel qendrash urbane
- Nivel vendbanimesh rurale
- Kufiri qytet-fshat
- Nivel zone
- Nivel ndërtese/parcele

Në këtë rast, shtresa e parë e zonimit përmban informacionin e "tipologjive hapësinore" dhe shtresa e dytë "tipologjitë ndërtimore", me këto attribute (karakteristika) përkatëse:

a. Tipologjitë hapësinore

- Zhvillim rrezor
- Zhvillim tërthor
- Zhvillim linear
- Hapësinë natyrore
- Hapësinë bujqësore me zhvillim tëshpërhapur
- Hapësinë bujqësore

b. Tipologjitë ndërtimore

- Tipologji e përzier banim e biznes
- Tipologji me mbizotërim vilash, dendësi elartë ndërtimi
- Tipologji me mbizotërim vilash, dendësimesatare ndërtimi
- Tipologji me mbizotërim vilash, dendësi eulët ndërtimi
- Tipologji me mbizotërim vilash, dendësishumë e ulët ndërtimi
- Tipologji me mbizotërim kapanonesh/Magazinash

Në territorin e bashkisë Kurbin tipologjitë hapësinore e ndërtimore të përfuara nga analiza shumë shtresore dhe të implementuara si faktorë përcaktues për zhvillimin e ardhshëm variojnë si më poshtë:

- **Zhvillimi rrezor, mbizotëruar nga vilat, dendësi mesatare ndërtimi;** përgjithësisht në qendrat e banuara historike, ku bërthama e vjetër rurale ka shërbyer si pol, rreth të cilës zhvillohet njësi në trajtë radiale në kohë.
- **Zhvillimi linear, mbizotëruar nga vilat, dendësi e mesatare, e përzier banim dhe biznes;** tipik për zhvillimet e kohëve të fundit, rrjedhojë edhe e nevojës për afërsi fizike me arteriet e komunikacionit.

- **Zhvillimi linear, mbizotërim objektësh 6 kat, dendësi e lartë, e përzier banim dhe biznes;** Kjo formë zhvillimi është tipike për qendrat urbane të Bashkisë.
- **Zhvillimi tërthor, mbizotëruar nga vilat, me dendësi të ulët;** më së shumti në strukturat e shpërndara në ultësirën perëndimore, në qendrat rurale të bashkisë.
- **Zona të zhvillimit hipodamik (kuadratik), mbizotëruar nga vilat, me dendësi të ulët dhe të mesme;** janë të kufizuara në hapësirë, kryesisht në zonat e urbanizuara rrethas.

Propozohet që në zonat ku do të zhvillohet ndërtimi i blloqeve të banimit nëpërmjet PDV të bëhet në mënyrë të organizuar, që të realizohet integrim harmonik i bllokut të banimit në mjedisin natyror dhe mjedisin e banimit të zonës, shfrytëzimi i hapësirave të lira të tokave dhe shërbimi për nevojat sociale të banorëve të njësisë së banimit.

2.8 PËRCAKTIMI I NJËSIVE ME PDV

Bazuar në nenin nr. 22 të Ligjit Nr. 107/2014, datë 31.7.2014, "Për Planifikimin dhe Zhvillimin e Territorit", i ndryshuar, dhe nenin nr. 55 të Vendimit të Këshillit të Ministrave Nr. 671, datë 29.07.2015, "Për Miratimin e Rregullores së Planifikimit të Territorit", ky studim përcakton njësitë ose grupin e njësive, për të cilat duhet të hartohet Plani i Detajuar Vendor (PDV).

Plani i Detajuar Vendor hartohet me qëllim:

- zhvillimin dhe/ose rizhvillimin e një zone;
- rigjenerimin/ripërtëritjen e një zone kryesisht urbane;
- ndërtimin e infrastrukturave publike.
- ndryshim të përdorimit të tokës dhe kushteve të zhvillimit
- investime publike që ndikojnë në ndryshimin ose rishpërndarjen e treguesve të zhvillimit
- programe të transferimit të së drejtës për zhvillim dhe të intensitetit me kushte.

Njësitë dhe/ose zonat për të cilat hartohet PDV-ja janë ato që sipas PPV-së parashikohet të kenë:

- zhvillim dhe/ose rizhvillim, sipas parashikimeve të PPV-së;
- ndryshim të përdorimit të tokës dhe kushteve të zhvillimit, sipas parashikimeve të PPV-së dhe drejtimeve të kësaj rregulloreje;
- investime publike që ndikojnë në ndryshimin ose rishpërndarjen e treguesve të zhvillimit, sipas parashikimeve të PPV-së;
- programe të transferimit të së drejtës për zhvillim dhe të intensitetit me kushte, sipas parashikimeve të PPV-së.

Në parim, Plan i Detajuar Vendor propozohet në zonat ku është zgjedhur për të drejtuar zhvillimin dhe pritet këto zona të jenë nën presion për zhvillim. Për këtë arsye konsiderohet si një mjet i përshtatshëm për të organizuar hapësirat dhe për të siguruar infrastrukturën e nevojshme. Madhësia e zonave për PDV varet nga ndërtesat ekzistuese dhe dendësia e rrjetit rrugor, intensiteti i ndërtimit dhe mënyra e zhvillimit të ndërtesave. Kështu kemi madhësi të ndryshme, por në çdo rast edhe të vogëla, që të jenë me elastike dhe të menaxhohen me lehtë. Në mënyrë të veçantë janë përcaktuar njësi më të vogla në zonat urbane pranë qyteteve të bashkisë ku parashikohen zhvillime densifikimi dhe urbanizimi me intensitet mesatar apo të lartë.

Zhvillimi përmes Planit të Detajuar Vendor lidhet me njësi të cilat i përkasin dy zonave me orientime të ndryshme: zona ekonomike dhe zona të zhvillimit të banimit. Këto të fundit ndodhen kryesisht në vazhdim të qendrave të qyteteve dhe në zonat e parashikuara për ndërtime sociale.

Më veçanërisht propozohet hartimi i Planit të Detajuar Vendor për njësi të cilat i përkasin zonës së zgjerimit të qytetit siç është ESP 01, ESP 02, në qytetin e Laçit, Mamurrasit dhe Milotit, URB 02 në qytetin e Laçit dhe Mamurrasit, URB 01 në Milot dhe IND 01/02. Si shembull i referohemi këtyre njësive strukturore : MI-UB-204, LA-UB-088, MA-UB-022.

Gjithashtu, PDV propozohet edhe për njësitë e Zonës Ekonomike. Argumentohet se vendosja e bizneseve në receptorë të organizuar të aktiviteteve produktive lejon kushte më të buta për të vepruar, siguron infrastrukturën e nevojshme, lehtëson procedurën e marrjes së lejeve të nevojshme, kontribuon në rregullimin optimal të përdorimit të tokës dhe shmang konfliktet, ecën në përputhje me përpjekjet e përgjithshme për mbrojtjen e mjedisit si dhe me përmbushjen e objektivave për zhvillim të qëndrueshëm.

2.9 SHPËRNDARJA E POPULLSISË NË TERRITOR

Pas analizës së të dhënave, siç e pamë në fazat e mëparshme të studimit, vlerësohet se pritet zhvillimi i territorit të bashkisë Kurbin, zhvillim për të cilin ky Plan do të japë kontributin e vetë, si rregullator dhe evidentues i prioritetëve për 15 vitet e ardhshme. Po kështu, siç është trajtuar tashme në Analizën e Thelluar dhe Strategjinë e Zhvillimit, popullsia e Bashkisë do të njohë një rritje të lehtë, bazuar nga faktorët demografikë përkatës, me 0.3% në vit. Pak më komplikuar ishte të kuptonim momentin ku fillon kjo rritje, popullsinë aktuale të bashkisë Kurbin dhe kushtet e strehimit në të cilat jeton aktualisht.

$$E_v = E_o \cdot (1 + \rho)^v$$

Ku:

Ev: popullsia e parashikuar për vitin 2031

Eo: popullsia në vitin 2016

ρ : Rritja vjetore e popullsisë (ashtu si llogaritet për Bashkinë Kurbin 0,3% në vit).

v: vitet për të cilat do të bëhet parashikimi, pra në total 15 vjet.

Si popullsi aktuale e Bashkisë është marrë mesatarja matematike e dy të dhënave, realisht në mospërputhje të madhe me njëra tjetrën, Regjistri i Gjendjes Civile të Bashkisë dhe Censusi i INSTAT-it, duke e konsideruar popullsinë e Kurbinut në nivelin 59.000 banorë., gjë që e çon popullsinë në vitin 2031 në 62.000 banorë.

Këto parashikime janë shtrirë më tej, duke parashikuar rritje të ndryshme për qendra të ndryshme të banuara dhe ulje të popullsisë për ato qendra ku trendi tashmë është real dhe kushtet aktuale nuk premtajnë ndryshime të afërta.

Rezultatet e parashikimit të rritjes së popullsisë së vendbanimeve në Kurbin, pas aplikimit të formulës, janë paraqitur në tabelën e mëposhtme.

Kuptohet bazuar në zhvillimet e deritanishme dhe parashikimet strategjike, kanë marrë prioritet Qendrat Urbane dhe vendbanimet pranë zhvillimeve të rëndësishme ekonomike. Në vazhdim, bazuar në parashikimin e popullsisë për vitin 2031, për të cilin bëhet edhe projekti i zonës së studimit, janë paraqitur tabelat e infrastrukturave sociale, të shërbimeve për përdorime të përbashkëta, të nevojshme në çdo vendbanim të Bashkisë Kurbin.

Tabela 2-3 Popullsia sipas vendbanimeve

Njësia administrative	VENDBAMI		POPULLSIA SOT	POPULLSIA 2031
Laç	1	Laç	15,380	16,162
	2	Sanxhak	6,422	6,749
Fushë Kuqe	3	Fushë-Kuqe	1,188	1,248
	4	Adriatik	2,069	2,174
	5	Patok	950	998
	6	Gorre	1,387	1,457
	7	Gurëz	1,541	1,619
Milot	8	Milot	2,591	2,723
	9	Skuraj	140	147
	10	Mal Milot	925	972
	11	Fushë Milot	2,596	2,728
	12	Mal Bardhë	653	686
	13	Mal Bardhë i Sipërm	280	294
	14	Gallatë	507	533
	15	Selitë	329	346
	16	Gërnac	80	84
	17	Vinjoll	350	368
	18	Shullaz	920	967
	19	Prozhmë	1,443	1,516
	20	Delbinisht	350	368
	21	Ferr-Shkopet	141	149
	22	Shkopet	70	74
Mamurras	23	Mamurras	6,733	7,076
	24	Fushë-Mamurras	5,102	5,360
	25	Shpërthet	354	372
	26	Shëmri	770	810
	27	Zhejë	2,101	2,208
	28	Katund i Ri	773	813
	29	Gjorm	2,023	2,126
	30	Drojë	832	873

2.10 PLANI I STREHIMIT

Kapaciteti ekzistues i zonave urbane, siç përcaktohen nga ky studim (vija e gjelbër) dhe vlerësimi i cilësisë dhe gjendjes të mjedisit të ndërtuar në përputhje me analizën, përcaktohet në planin e strehimit.

Nisur nga Parashikimet e shpërndarjes së popullsisë dhe prioritetet strategjike, është bërë shpërndarja e intensitetve dhe kriterëve të tjera të zhvillimit, duke u kujdesur të kemi kapacitete më të mëdha strehimi në territoret prioritarë për zhvillim urban (të mos ngatërrohet me zonat prioritarë për zhvillimin strategjik). Në bazë të kapaciteteve

maksimale dhe normës maksimale të sipërfaqes së ndërtimit për banor, është bërë edhe plani i kapaciteteve maksimale të strehimit sipas njësive strukturale.

Kjo përfshin drejtimit kryesore për zhvillimin urban të vendbanimeve, në përputhje me dispozitat e VKM 671, datë 29.7.2015 "Për miratimin e rregullores së planifikimit të territorit", nenet 54.2.g. dhe 2.11.8, 16, 29, 30, 37. Zhvillimi urban mund të ketë gjashtë tipe: konsolidim, urbanizim, konservim, rihvillim, rigjenerim dhe dendësim. Përmblajtja e tyre përcaktohet në VKM 671, datë 29.7.2015 "Për miratimin e rregullores së planifikimit të territorit" (neni 2, nën seksionet 11.8, 11.16, 11.29, 11.30, 11.37).

Në bazë të numrit të kërkesave për strehim në bashki (numri aktual 1900) janë propozuar dy vendodhje të mundshme për godina sociale, konkretisht në njësitë strukturore LA-UB-003 dhe LA-UB-012.

Përsa i përket vendbanimeve të Bashkisë Kurbini, rezultojnë masivisht nevojat e përgjithshme për **konsolidim**, si procesi i zhvillimit të territorit, i cili ka për qëllim përmirësimin dhe forcimin e infrastrukturës dhe strukturës urbane ekzistuese duke nxitur ndërtimin brenda zonave të urbanizuara. Ndërtimi intensiv i dekadave të fundit, pa investime proporcionale të shërbimeve dhe infrastrukturave të tjera të përbashkëta, pa një plan të organizuar, solli krijimin e vendbanimeve të keq pajisura, me rrjet rrugor irracional dhe densitet të pabarabartë. Ky model është i përbashkët për të gjitha vendbanimet në pjesën fushore të territorit dhe periferitë e qendrave urbane.

Përfshijmë në qendra të Laçit dhe deri diku qendrat e dy qyteteve të tjera, ku kriter bazë mbetet ruajtja e vlerave urbanistike aktuale dhe hapësirës publike. Do të aplikohet **konservimi**, si proces i ruajtjes dhe i mbrojtjes së territorit dhe ndërtimeve aktuale, në formën e tyre ekzistuese.

Disa zona urbane, qendra fshatrash ekzistuese të konsoliduara në kohë, apo unaza e parë rreth qendrës së qyteteve do t'i nënshtrohen procesit të **dendësimit**, si koncept i afrimit të popullsisë drejt qendrave me infrastrukturë tashmë të konsoliduar, për të kursyer në maksimum tokën bujqësore dhe natyrore.

Urbanizimi proces i ndryshimit të popullsisë dhe territoreve nga rurale në urbane, apo si rritje graduale e përqindjes së popullsisë që jeton në zonat urbane (me këtë kuptojmë tre qytetet kryesore). Do të përdoret për gjithë territoret që i atashohen Sistemit Urban nga sisteme të tjera, formale apo informale.

Procesi i **rigjenerimit**, si përmirësimi të kushteve ekonomike, fizike, sociale dhe mjedisore të një territori, do të aplikohet ndaj njësive në hapësira të ndotura, hapësira rurale të degraduara, stacionet e trenit të braktisura, ish objekte industriale.

Procesi i **rihvillimit** si aplikim i rindërtimit të një zonë, e cila është e ndërtuar, por e degraduar dhe kryesisht me mungesa të funksioneve kryesore, është një koncept i ngjashëm me konsolidimin, por që fokusohet më shumë në përmirësimin e kushteve të infrastrukturës dhe shërbimeve sociale, duke e kufizuar ndërtimin më së shumti si mjet mbushës, apo plotësues i ndërhyrjeve rregulluese. Ky model do të rekomandohet për ato njësi, ku intensiteti ekzistues është afër atij të propozuar dhe ku nevojat imediate është përmirësimi i infrastrukturës bazë, psh në fshatin Adriatik, ku janë tre njësi strukturore me objekte ekzistuese 5 kat, por në gjendje të keqe shërbimesh.

2.11 ZONAT DHE INSTRUMENTAT E ZHVILLIMIT

Ligji nr. 107/2014 "Për planifikimin dhe zhvillimin e territorit" formulon një kornizë gjithëpërfshirëse për menaxhimin e tokës, siguron instrumentet e planifikimit, mjetet rregullatorë dhe mjetet ekonomike. Në veçanti, në nenet 30-36 të Ligjit përshkruhen instrumentet për drejtimin e zhvillimit që në mënyrë të përmblendhur janë:

- Intensiteti i ndërtimit me kushte
- Transferimi i së drejtës për zhvillim
- Zhvillimi i detyrueshëm i tokës
- Pezullimi i zhvillimit
- Servituti publik
- E drejta e transferimit
- E drejta e preferimit

Këta instrumentë janë mjetet më të mira nëpërmjet të cilave bashkia menaxhon më mirë burimet e saj të tokës, infrastrukturës dhe financimeve, duke u bërë palë dhe interpretuese e zhvillimit dhe jo vetëm zbatuese e rregulloreve, gjithmonë në shërbim të së mirës publike. Secili nga këta Instrumentë ka momentin më të mirë dhe më të përshatshëm të përdorimit konkret dhe janë veç e veç apo së bashku në dispozicion të bashkisë. Dy të parët

lidhen me procesin e PPV-së, sepse duhet të përcaktohen zonat e aplikimit të instrumentit (për të parin) dhe zonat e pranimit dhe marrjes të të drejtës të zhvillimit (për të dytën).

Në veçanti për Bashkinë Kurbin është propozuar të përdoret **Intensiteti i ndërtimit me kushte**, për të siguruar në shkëmbim të sipërfaqes ekstra të ndërtuar, tokë, infrastrukturë direkte, apo investime publike të llojeve të ndryshme: banesa sociale, hapësira të gjelbra, objekte sociale dhe shëndetësore, rrugë dhe infrastrukturë tjetër teknike, etj. Ky instrument mund të aplikohet:

- Në territoret ku zhvillimit i është dhënë prioritet, si psh Zona Ekonomike, duke qenë se do ketë kërkesa të mëdha, dhe duke pasur parasysh pamundësinë e planit për të parashikuar kërkesat funksionale të linjave të ndryshme të prodhimit. Duke pasur parasysh sa më sipër, kjo zonë mund të bëhet gjenerator i vërtetë fondesh për Bashkinë.
- Në territoret zhvillimi i të cilave është promovuar përmes rihzhvillimit, për të shërbyer edhe si motivim i aktivizimit të boshllëqeve urbane.
- Në territoret periferike të qendrave urbane, të cilat meqenëse janë të larguara nga qendra nuk dëmtojnë mjedisin nga trafiku dhe përcaktimet e tjera. Për më tepër, në zonat periferike ndërtimi është zakonisht më i kufizuar dhe për këtë arsye mund edhe të jetë e dëshirueshme rritja e tij, natyrisht me kushte.

Transferimi i së drejtës për zhvillim është një instrument potencialisht i dobishëm për të mbrojtur zonat ku rritja nuk është e dëshirueshme ose më pak e dëshirueshme. Megjithatë, kushtet e përcaktuara nga Vendimi nr. 408, datë 13.5.2015 "Për miratimin e rregullores së zhvillimit të territorit" lidhur me përdorimin e tokës (ka të bëjë vetëm me banesat) dhe sistemet që mbron (vetëm ato bujqësore dhe natyrore) kufizojnë një varg aplikimesh në zonat urbane. Ai mund të përdoret si formë kompensimi për prona private të prekura nga ndërhyrjet infrastrukturale, apo për territoret e shpallura në rrezik përmytjesh. Ku do të transferohet kjo e drejtë për zhvillim është akoma më e vështirë të menaxhohet, por si shembull mund të shërbejnë territoret në pronësi publike, të klasifikuara për urbanizim, me prioritet banesat sociale dhe njësi të ngjashme me prioritet Konsolidimin apo Urbanizimin.

Instrumente të tjerë të ndryshëm janë disponibël për financimin e infrastrukturës dhe zhvillimit urban (p.sh. sistemi i taksave, përmirësimi tarifave, financimi rritjes së taksave), të cilët janë jo të gjithë të institucionalizuar. Megjithatë, studimi e sheh të arsyeshme specializimin e mëtejshëm dhe shfrytëzimin e tyre.

3 PLANI I MBROJTES SË MJEDISIT

3.1 HYRJË

Programi për Mbrojtjen e Mjedisit përfshin masat zbutëse për të trajtuar ndikimet negative që shkaktohen në mjedis nga projektet e parashikuara në PPV, ndikime këto të analizuar në Raportin e Vlerësimit Strategjik Mjedisor shoqëruese të Planit të Përgjithshëm Vendor, Bashkia Kurbin.

Duke zbatuar udhëzimet e përgjithshme dhe bazuar në Direktivat Territoriale të Strategjisë në këtë pjesë do të trajtohet në dy kapituj:

Trajtimi i ndikimeve në mjedis, të prurjeve të Planit të Përgjithshëm Vendor që përfshin masa specifike lidhur me ndikimet në mjedis të programeve të parashikuara në Planin e Përgjithshëm Vendor të bashkisë Kurbin, për të minimizuar apo eliminuar efektet e mundshme negative dhe të padëshiruara në mjedis

Programi i monitorimit të Ndikimit në Mjedis, që shtron kriteret si do të vlerësohen dhe kontrollohen në të ardhmen ndryshimet mjedisore në territorin e Bashkisë Kurbin. Duke u nisur nga rekomandimet e Vlerësimit Strategjik Mjedisor, ky program përcakton parametrat mjedisore që duhet të kontrollohen, institucionet përgjegjëse, kohën dhe shpeshtësinë e monitorimit, si dhe shpjegon masat që duhen marrë për trajtimin e tyre.

Në kuadër të këtij vlerësimi u cituan ndikimet negative dhe pozitive, dhe në vazhdim u komentuan mundësitë e shfaqjes së ndikimeve, shkalla e tyre, shpeshtësia e shfaqjes së tyre dhe kohëzgjatja, karakteri i tyre ndërkufitar, kumulativ ose sinergjik.

Vlerësimi Strategjik Mjedisor i cili u hartua paralelisht me Planin e Përgjithshëm Vendor, ka analizuar në mënyrë të detajuar të gjithë këto ndikime të mundshme të planit në mjedis dhe ka parashikuar masa zbutëse në mënyrë që të shkojë paralelisht arritja e objektivave mjedisore dhe zbatimi i projekteve të planit.

Propozimet e bëra në VSM lidhur me ndikimet e mundshme, në secilin prej elementëve mjedisor, të cilët pritet të jenë edhe negative, kanë të bëjnë me marrjen e masave lehtësuese, zbutëse dhe trajtuese, në mënyrë që ndikimet e padëshiruara në mjedis të jenë sa më minimale. Është e nevojshme që masat e propozuara për trajtimin e ndikimeve mjedisore të shkojë paralelisht me arritjen e objektivave mjedisore dhe zbatimin e projekteve të planeve të parashikuara në PPV, dhe gjithashtu të jenë praktike e të realizueshme edhe nga ana ekonomike.

3.2 TRAJTIMI I NDIKIMEVE NË MJEDIS TË PLANIT

3.2.1 Trajtimi i ndikimeve në Tokë

Ndikimi me i madh gjatë fazës së ndërtimit pritet në zhvillimet e infrastrukturës, sidomos asaj rrugore, të mbetjeve, të qendrave të shërbimeve, etj., ndërkohë që ndikimet nga fushatë tjera do të jenë të kufizuara në një territor më të ngushtë lokal. Nuk priten ndikime në ato sektorë ose nën sektorë ku pjesa më e madhe e aktiviteteve do të ketë të bëjë me plotësimin e boshllëqeve ligjore dhe të strukturës (aktivitete soft) ku gjithë detyrat dhe angazhimet do të jenë të natyrës institucionale dhe organizative.

Zbatimi i projekteve të parashikuara në plan do të ketë ndikime të pakthyeshme, që reflektohen si një ndryshim në përdorimin e tokës. Tokat bujqësore dhe pyjet do të pësonin shkatërrim të pakthyeshtëm në seksionet mbi të cilët janë parashikuar ndërtime, por segmente të tilla në Bashkinë Kurbin janë të pakta. Shpesh ndërtimet e reja krijojnë edhe fragmentime të tokës bujqësore. Ndikimet afatshkurtër që mund të ndodhin gjatë fazës së zbatimit të projekteve të parashikuara në PPV, përfshijnë lidhjet përmes tokave bujqësore ose pyjore, dëmtimet dhe okupimet e tokave ose dëmtimin e produkteve bujqësore për shkak të afërsisë me sheshet e ndërtimit, ndotje të tokës nga plehurat kimik, etj. Prandaj, kur planifikohet integrimi i projekteve të parashikuara në mjedis, duhet të garantojë menaxhimi i qëndrueshëm i tokës dhe mbrojtja e saj.

Aktivitetet në tokën bujqësore dhe pyjore duhet të reduktohet në nivelin më të ulët të mundshëm, dhe duhet t'i jepet prioritet i lartë planifikimit të aktiviteteve në toka me potencial më të ulët të prodhimit, dhe tokë jashtë zonave të denota pyjore apo zonave pyjore me funksione të rëndësishme të prodhimit të lëndës së parë drusore.

Propozimet e Planit për fuqizimin dhe promovimin e sektorit bujqësor, përmbajnë edhe rrezikun e ndotjes së tokës nga pesticidet dhe plehrat kimike, si dhe uljen e cilësisë së tokës, pasi dihet se kur tokat kultivohen intensivisht gjatë një periudhe të gjatë kohore, përdorimi i vazhdueshëm i plehrave dhe pesticideve e bën atë më të varfër në lëndë organike, dhe kështu tokat karakterizohen si "të lodhura".

Për të minimizuar sa më shumë efektet negative të planit, janë parashikuar një sërë masash zbutëse:

- Garantimi i menaxhimit të qëndrueshëm të Tokës dhe mbrojtja e saj;
- Planifikim i aktiviteteve në Tokat me potenciale më të varfër të prodhimit;
- Infrastruktura të parashikohet e tillë që të mos rritet probabiliteti i rrëshqitjes së Tokës në zonën përreth aktiviteteve;
- Promovimi i riciklimit dhe ripërdorimi i mbetjeve të ndërtimit në ndërtimet dhe infrastrukturat e reja
- Ripërdorimi i materialit të gërmuar, trajtimi dhe transportimi i tij në minimum, dhe depozitimi i tij në mënyrë që të minimizohen ndikimet e gërryerjes;
- Largimi i dherave të ndotur që hasen gjatë punimeve dhe depozitimi i tyre në vende të caktuara ku të jenë të izoluar nga ujërat nëntokësorë;
- Mbrojtja e tokës që shtrihet nën sistemin infrastrukturor që do ndërtohet, nga ndotjet kimike dhe derdhjet e hidrokarbureve duke përdorur teknologjinë e duhur gjatë punimeve;
- Mbjellja me bimësi mbas përfundimit të ndërtimeve dhe mbushjeve për të lehtësuar rigjenerimin e një mbulese stabilizuese të tokës
- Nëse ndiqen praktikatat e mira bujqësore, në përputhje me Direktivat e Bashkimit Evropian, kështu do të ketë minimizim të përdorimit të plehrave dhe pesticideve që dëmtojnë Tokën.

3.2.2 Trajtimi i ndikimeve në ajër dhe tek faktorët klimatikë

Gjatë përgatitjes së politikave dhe projekteve të planit duhet të respektohen udhëzimet dhe masat në vijim, në mënyrë që të arrihen objektivat e reduktimit të ndotjes së ajrit në zonat e ndikimit të aktiviteteve problematike:

- Monitorimi i cilësisë së ajrit në të gjithë territorin e bashkisë duke vendosur stacione automatike monitorimi;
- Koordinimi mes institucioneve për vlerësimin e kushteve mjedisore që lidhen me cilësinë e ajrit dhe masat ndaj ndryshimeve klimaterike;
- Implementimi i sistemit të shtypjes së pluhurit;
- Përdorimi i mjeteve të transportit publik me emetime të gazeve në nivele të ulëta ose me filtra ajri të reduktimit maksimal;
- Kontrolli i kufijve të shpejtësisë së automjeteve gjatë sezonit me nivelin më të lartë të ndotjes së ajrit me pezulli në qendrat urbane;
- Mirëmbajtja e rregullt e sipërfaqeve rrugore për të pakësuar sa më shumë që të jetë e mundur ringritjen e pezullive;
- Përcaktimi i masave të emergjencave në rastet e aksidenteve industriale për zvogëlimin e ndikimeve në mjedis dhe në cilësinë e tij;
- Identifikimi dhe monitorimi i burimeve të gazeve që shkaktojnë shiun acid;
- Shtimi i sipërfaqeve me pyje dhe bimësi;
- Strukturimi i kërkesës së lëndës drusore;
- Dizajnimi dhe përcaktimi i kriterëve të ndërtimit të infrastrukturave nëntokësore me materiale dhe struktura rezistente ndaj kushteve të motit dhe në veçanti ndaj temperaturave të larta dhe lagështisë;
- Monitorimi i vazhdueshëm i: kushteve ekologjike të mjedisve natyrore, ndryshimeve në vijën bregdetare, përbërjes së ujërave të ligatinave, tjetërsimit të tokës natyrore dhe i të gjithë elementëve të tjerë që ndryshojnë si pasojë e ndryshimeve klimatike;
- Ndërtimi i impianteve të trajtimit të mbetjeve të lëngëta urbane dhe industriale për të zvogëluar sasinë e lendeve ndotëse në mjediset ujore, tokësore dhe ajrore;
- Përcaktimi i zonave buferike për rastet e ndikimeve nga rritja e nivelit të detit.

3.2.3 Trajtimi i ndikimeve në ujëra

Në mënyrë që të kufizohen efektet e presionit që do të ushtroje infrastruktura e parashikuar në burimet ujore dhe kështu të parandalohen ndikimet negative në cilësinë e ujit (sidomos ujit të pijshëm), duhet të shmanget ndërtimi në zonat e mbrojtura ujore.

Kur planifikohen ndërhyrjet në zonat me rrezik jashtëzakonisht të lartë, shumë të lartë dhe të lartë të akuifereve, është e nevojshme që të studiohen dhe planifikohen zgjidhjet e duhura teknike për të parandaluar ndikimet negative gjatë ndërtimit dhe shfrytëzimit, si dhe në rastin e ngjarjeve të jashtëzakonshme (p.sh. rrjedhjet e substancave të rrezikshme).

Aktivitetet parashikuara në PPV mund të ndikojnë në mënyrë të konsiderueshme në statusin ekologjik të rrjedhave ujore, të zvogëlojnë basenat mbrojtëse ujore dhe të prodhojnë ndikime kumulative mbi biodiversitetin e zonës. Për të minimizuar sa më shumë efektet negative të planit, janë parashikuar një sërë masash zbutëse:

- Duhet planifikuar zgjidhjet e duhura teknike për të parandaluar ndikimet negative mbi ujërat e largjes, gjatë fazave të zbatimit të projekteve të parashikuara në PPV, si dhe në rastet e ndodhjeve të jashtëzakonshme (p.sh. derdhjet e substancave të rrezikshme).
- Nuk do të autorizohet depozitimi i produkteve të dëmshme në një distance më pak se 50m nga brigjet e lumenjve si dhe do të kufizohet pranë rrjedhave të tjera ujore siç janë kanalet kulluese;
- Ambientet e magazinimit duhet të rrethohen dhe mbulohen për të parandaluar derdhje të ndryshme;
- Kanalet anësore do të ndërtohen përpara ndërtimit të rrugës, për të parandaluar derdhjen e rrjedhjeve të rrugës gjatë ndërtimit, në lume, apo kanalet kulluese;
- Në rast se ka derdhje serioze të kimikateve apo lëngjeve gjatë ndërtimit, kontraktori duhet të hartojë një program masash për ujërat sipërfaqësore dhe nëntokësore. Marrja e mostrave të ujërave nëntokësore duhet të bëjë *in situ* matjen e pH, turbullirës dhe përcjellshmërisë elektrike. Të gjitha veprimet e kërkuara dhe, nëse nevojiten, analizat, duhet të bëhen në përputhje me legjislacionin shqiptar.
- Përdorimi i pajisjeve të duhura për t'u marrë më derdhjen e substancave të rrezikshme në det;
- Zbatim i një plani të qëndrueshëm të menaxhimit të ujit për ujitje, ndërtimi i rrjeteve moderne kolektive të ujitjes dhe monitorimi i njësive individuale të shpimeve për ujë;
- E kontrollit të shpimeve të shpërndara të fermerëve, në mënyrë që të mund të bëhet i mundur zbatimi i një plani realist të menaxhimit të ujit për ujitje;
- E ndërtimit të rrjeteve moderne të ujitjes kolektive, në mënyrë që të minimizohet sasia e ujit për ujitje që humbet me anë të avullimit dhe të ujitet bima direkt e në rrënjë, e cila thith ujin, në mënyrë që të ketë maksimizim të efikasitetit të sistemeve të ujitjes.

3.2.4 Trajtimi i ndikimeve në biodiversitet dhe në mjedisin natyror

Biodiversiteti, pritet të ndikohet negativisht, jo vetëm nga sistemet infrastrukturore, por edhe nga nxitja e Burimeve të Ripërtëritshme të Energjisë dhe në veçanti nga ndërtimi i parqeve eolike, të cilat shkaktojnë efekte negative në faunën e shpendëve, sidomos tek shpendët shtegtarë. Në territorin e bashkisë Kurbin është parashikuar ndërtimi i një parku eolik.

Për të ruajtur në mënyrë të përhershme mjedisin natyror dhe biodiversitetin, duhet të merren parasysh masat e më poshtme:

- Shfrytëzimi i infrastrukturës ekzistuese ka përparësi mbi ndërtimin e infrastrukturës së re;
 - Nëse aktivitetet në mjedisin e paprekur nuk mund të shmangen, duhet të shmangen aktivitetet në zonat e mbrojtura, zonat me rëndësi mjedisore dhe zonat me karakteristika të çmuara natyrore;
- Prioritet duhet t'i jepet varianteve me më pak ndikim në rrugët e migrimit të kafshëve të egra;
- Duhet të sigurohen pasazhe të përshtatshme për kafshët e egra, gjë që është në përputhje me praktikatat e mira evropiane;
- Të ulët fragmentimi i habitateve të llojeve, duke krijuar pasazhe për kafshët e egra në linjat ekzistuese të lëvizjes (veçanërisht për gjitarët dhe amfibet);

- Në zonat ku planifikohet infrastruktura e re, duhet të sigurohet ruajtja e rrugëve ekzistuese të migrimit, duke ndërtuar strukturat e duhura dhe duke kryer gjithë sistemimet e tjera për të parandaluar lëvizjen e kafshëve të egra;
- Studim i veçantë për zonat ku parashikohet të ndërtohet park eolik me energji të rinovueshme, në mënyrë që ndikimi në florë dhe faunë të jetë sa më i vogël.

3.2.5 Trajtimi i mbetjeve në zonat Hot-Spot

Zhvillime të parashikuara do të ndikojnë në gjenerimin e shtuar të sasisë së mbetjeve, të cilat mund të cenojnë integritetin e shtresave të ujërave nëntokësore dhe ndotja me kimikate të rrezikshme mund të kalojë në shtresat nëntokësore. Nga ana tjetër mund të shkaktohen sëmundje kancerogjenederi në largësi të mëdha prej zonës së ndotur. Hot-spotet përbejnë rrezik jo vetëm për shëndetin e njeriut, por edhe për biodiversitetin e natyrën.

Në bashkinë Kurbin janë evidentuar dy hot-spote: ish-Uzina e Superfosfatit dhe Fabrika e Bakrit. Në territorin e Uzinës janë depozituar rreth 300,000 ton mbetje të pasura në hekur, të krijuara gjatë procesit të prodhimit dhe të shpërndara në një sipërfaqe prej 38 ha. Një stok mbetjesh mund të lëshojë arsenik dhe bakër në ujërat nëntokësore duke kontaminuar burimet e ujit të pijshëm. Vendgrumbullimi i mbetjeve është ngritur pa bërë ndonjë përgatitje paraprake të tokës, pa vendosur shtresë mbrojtëse të poshtme apo pa ndërtuar një sistem drenimi për të larguar infiltrimet

Toka përreth Fabrikës së Bakrit është e kontaminuar nga kimikate të ndryshme të cilat përdoren gjatë procesit të prodhimit si Na_2SiF_6 , asbest, FeS_2 , V_2O_5 . Ndotja është vlerësuar rreth 3100 ton e shpërndarë në rreth 12 ha.

Këto uzina nuk janë në kushte punë dhe për Uzinën e Superfosfatit është parashikuar në plan pastrimi, rehabilitimi dhe konvertimi në park me panele të energjisë së rinovueshme.

Gjenerimi i mbetjeve në territorin e bashkisë ka efekt të drejtpërdrejtë në zhvillimin e turizmit dhe zhvillimin e përgjithshëm ekonomik të vendit si dhe në integritetin e zonave të mbrojtura mjedisore.

Masat zbutëse që duhen parashikuar dhe zbatuar lidhur me administrimin e mbetjeve janë si më poshtë:

- Bashkia Kurbin duhet të përqendrohet kryesisht në arritjen e objektivave si:
 - Arritjen e afateve të VKM nr. 418 datë 25.06.2014 "Për grumbullimin e diferencuar të mbetjeve në burim" të rrymave të mbetjeve për të reduktuar sasinë e mbetjeve që do të depozitohen përmes:
 - a) optimizimit të grumbullimit të mbetjeve;
 - b) sigurimit të grumbullimit të diferencuar të mbetjeve në burim;
 - c) promovimit të ripërdorimit të produkteve;
 - d) përgatitjes së veprimtarive të ripërdorimit;
 - e) përmirësimit të cilësisë së riciklimit të mbetjeve.
- Njësia e Qeverisjes Vendore Kurbin, në planet e përgjithshme vendore të hartuara sipas nenit 20 të ligjit nr. 107/2014, datë 31.07.2014, "Për planifikimin dhe zhvillimin e territorit", si dhe planet vendore të menaxhimit të integruar të mbetjeve të hartuara sipas nenit 13 të ligjit nr. 10463, datë 22.09.2011, "Për menaxhimin e integruar të mbetjeve", i ndryshuar, duhet të parashikojë vendin për depozitim të përkohshëm të mbetjeve inerte dhe landfillet për mbetjet inerte.
- Në zbatim të VKM nr. 608, datë 17.09.2014 "Për masat e nevojshme për grumbullimin dhe trajtimin e mbetjeve bio" Bashkia Kurbin, të hartojë rregullat që duhen zbatuar për grumbullimin dhe menaxhimin e mbetjeve bio, i cili përcaktohet në planin vendor të menaxhimit të mbetjeve, të përgatitur në përputhje me Planin Rajonal dhe Planin Kombëtar të Menaxhimit të Mbetjeve.
- Rehabilitimi i zonave me ndotje të lartë mjedisore, rinovimi urban dhe ripërdorimi i tokës, duke i kthyer në zone të gjelbra me vlere rekreative për qytetin, të tjerat në përputhje me normat e sigurisë;
- Studimi i të gjithë territoreve të objekteve industriale që kane përdorur ose gjeneruar kimikate të rrezikshme për shëndetin dhe të bëhet rehabilitimi i tyre;
- Identifikimi i të gjitha pikave të ligjshme dhe të paligjshme të hedhjes së mbetjeve;

- Inventarizimi dhe diagnostifikimi i venddepozitimeve, si dhe përcaktimi i prioriteteve, planifikimi dhe raportimi;
- Zhvillimi i infrastrukturës dhe përfshirja në planet rajonale e vendore të menaxhimit të mbetjeve;
- Janë të domosdoshëm buxhete të mjaftueshme për menaxhimin e mbetjeve, që përfshijnë gjithashtu dhe sektorin privat;
- *Landfil*ti apo impianti i trajtimit mund të organizohet në nivel lokal apo rajonal;
- Të shihet mundësia e ngritjes së një *landfil*ti industrial qendror për depozitim të mbetjeve të ngurta industriale mbas trajtimit të tyre me metodat e përcaktuara nga Konventa e Bazelit, duke shmangur depozitim të tyre në *landfil*let urbane;
- Hartimi i programeve për diferencimin që në burim të mbetjeve;
- Krijimi i kushteve të duhura për donatorët ndërkombëtarë (veçanërisht për fondet e BE-së) për të financuar infrastrukturën e nevojshme;
- Forcimi i mekanizmave për mbledhje më të mirë të tarifave dhe zbatimin e sanksioneve.

3.2.6 Trajtimi i ndikimeve në mjedisin akustik-zhurmë

Masat për mbrojtjen e mjedisit nga zhurma duhet të përqendrohet kryesisht në:

- masa për të reduktuar emetimet e zhurmës në burim;
- masa për të parandaluar shtrirjen e zhurmës në mjedis;
- masa për krijimin e kushteve të përshtatshme të jetesës në ndërtesat e mbiekspozuara (nëse del e nevojshme).

Masat për të reduktuar emetimet e zhurmës në burim janë me të efektshme. Emetimet e reduktuara të zhurmës nga burimet e saj mund të arrihet kryesisht përmes modernizimit të logjistikës në përdorim, riorganizimit të flukseve të trafikut, orareve të kryerjes së ndërhyrjeve infrastrukturore, etj. Qëllimi i SKZHIII në lidhje me vlerat e zhurmës në vitin 2020 është të arrijë objektivin e 56dB/ditë dhe 45dB/natë.

Masat për të parandaluar përhapjen e zhurmës në mjedis janë përdorur kryesisht për të mbrojtur mjedisin nga zhurmë dhe shkaktohet prej sektorit të transportit. Masat janë të përshtatshme kryesisht për mbrojtjen e zonave me dendësi të madhe të popullsisë përgjatë rrjetit rrugor, ndërkohe që zbatimi i këtyre masave përgjatë rrugëve ekzistuese që kalojnë përmes vendbanimeve me një strukturë urbane të formuar dhe të dallueshme tashmë, është i arsyeshëm vetëm në raste të jashtëzakonshme.

Masat për të siguruar kushte të duhura jetësore (p.sh. izolimit nga zhurma i dritareve në ndërtesat e ekspozuara sëtepërmi) janë të përshtatshme në zonat ku masat e tjera nuk janë teknikisht të zbatueshme apo ekonomikisht të qëndrueshme.

- Masa për të reduktuar emetimet e zhurmës në burim;
- Masa për të parandaluar shtrirjen e zhurmës në mjedis;
- Masa për të siguruar kushtet e duhura të jetesës;
- Masat zbutëse gjatë fazës së zbatimit të punimeve;
- Përdorimi i pajisjeve dhe makinerive të ndërtimit të prodhuara në përputhje me normat e emetimeve të zhurmës nga makinerive të ndërtimit, në përputhje me rregullat mbi emetimet e zhurmës nga makineritë e përdorura në vende të hapura dhe në përputhje me direktivat përkatëse të BE-së;
- Çdo impiant, i tillë si gjeneratorë apo pompa, që është i nevojshëm të përdoret para dhe pas orarit zyrtar të punës, do të jete i rrethuar nga një barrierë akustike apo reflektor portativ
- Implementimi i masave të përkohshme për të mbrojtur nga zhurma zonat e populluara pranë kantierëve të ndërtimit dhe rrugëve të transportit ku janë tejkaluar vlerat kufi.
- Respektimi i afateve kohore për ndërtimin afër zonave të populluara;
- Publiku i gjerë dhe banorët e zonës do të informohen paraprakisht kur të kryhen vepra që emetojnë zhurmë të konsiderueshme;

Në kantierin e punimeve nuk do të përdoret asnjë makineri apo pajisje që shkakton shqetësim të publikut për shkak të zhurmës.

3.2.7 Trajtimi i ndikimeve në popullsi dhe në asetet materiale

Zhvillimet e reja infrastrukturore (sidomos qendrat multimodale të transportit) priten që të shkaktojnë një rritje të niveleve të zhurmës në mjedisin përreth tyre. Për të shmangur një përkeqësim të mjedisit ku jetohej në zonën përreth këtyre zhvillimeve, ky fakt duhet të mbahet në vëmendje kur të behet verifikimi i mundësive për zhvillim në fazat e mëvonshme, në kuadër të sigurimit të një lidhje multimodale në rajonin përreth.

Projektet specifike duhet të kenë në fokus edhe garantimin që infrastruktura e re vihet në dispozicion të të gjithë përdoruesve. Kjo pritet të inkurajojë përfshirjen më aktive të komunitetit në kuadër të sistemeve infrastrukturore, në mënyrë që ta bëjë atë më të arritshme për të gjitha shtresat dhe kategoritë sociale.

Propozimet e Planit nuk priten të kenë ndikime negative në popullsi, për këtë arsye nuk propozohen masa zbutëse. Në të vërtetë, siç u konstatua nga analiza e mësipërme, efekti i propozimeve të Planit do të jetë pozitiv si për popullatën e Bashkisë ashtu edhe për asetet materiale.

3.2.8 Trajtimi i ndikimeve mbi trashëgiminë kulturore

Zhvillimi i infrastrukturës së parashikuar mund të ndikojë te njësitë dhe zonat kulturore, veçanërisht në aspektin e degradimit të karakteristikave të peizazhit të rrethinave të njësive të trashëgimisë kulturore, dëmtimit të objekteve të trashëgimisë kulturore, si dhe shkatërrimit të mbetjeve arkeologjike nga vibrimet gjatë ndërtimit të objekteve të cilat mund të shkaktojnë dëme në objektet e trashëgimisë kulturore. Për të shmangur këto ndikime, duhet të merren parasysh sa më poshtë:

- Prioritet është mos vendosja e infrastrukturës së re në zonat e trashëgimisë kulturore.
- Studime të detajuara të zonave ku parashikohen ndërtime në afërsi të zonave me rëndësi kulturore;
- Në rastet kur vendet arkeologjike mund të rrezikohen nga aktivitetet e ndërtimit, vendi do të jete i mbrojtur nga rrethimi për të parandaluar dëmtimin e paqëllimshëm ose si pasojë e neglizhencës ndaj arkeologjisë.
- E gjithë puna e ndërtimit do të jetë e kufizuar brenda korridorit të punimeve.

3.2.9 Trajtimi i ndikimeve mbi peizazhin

Përcaktimi i impaktit mbi cilësinë e peizazhit, buron kryesisht nga veçoritë vizive të hapësirës dhe nga elementet karakteristike të peizazhit që janë të pranishme në këtë hapësirë. Peizazhi cenohet më shumë nga infrastruktura që shtrihet në zona të hapura, ku impaktet janë më të dukshme për shkak të një niveli të lartë shtrirjeje. Ndikimi është veçanërisht i lartë në rastin e një ndërhyrjeje infrastrukturore në zona me peizazh të jashtëzakonshëm, apo me tipare të veçanta, si dhe në zona peizazhistike me elemente natyrore të mbrojtur, të cilët mbartin një kuptim të rëndësishëm simbolik.

Disa ndikime të projekteve të planit në peizazh janë të pashmangshme dhe për të zbutur natyrën negative të këtyre ndikimeve propozohen masat e më poshtme:

- Zbatimin e standardeve kombëtare shqiptare të rrugëve për pastrimin e kantierëve dhe rivegetacionin, për të siguruar ruajtjen e komoditëve të nevojshme të peizazhit;
- Për mbushje, shpatet duhet ti nënshtrohen mbjelljes hidraulike me një përzierje fare që përfshin farat e barit. Përveç kësaj, mbjellja në vendet e ndjeshme, veçanërisht në afërsi të ambienteve të banimit dhe rekreacionit, do të përdoret për të reduktuar apo zbutur pengesat vizuale të shkaktuara nga ngritja e argjinaturave të projektit, sidomos në kryqëzime;
- Në zonat kodrinore/malore dhe përgjatë brigjeve detare/lumore, sipërfaqja e tokës së okupuar do të mbahet në minimum, më qellim shmangien e prerjes së panevojshme të pemëve në këto zona;
- Aty ku është e mundur, argjinaturat e projektit duhet të ulen në minimumin e mundshëm;
- Pjerrësitë e argjinaturave do të jenë sa më të buta. Mbi gjithë argjinaturat do të shpërndahet dhë, dhe ato do të mbillen me bime që mund të adoptohen në kushtet lokale;
- Në vendet ku rruga kalon pranë pronave private, do të ngrihen mbulesa bimore, me qëllim reduktimin e ndërhyrjes pamore.

3.2.10 Zonat e reja të mbrojtura

Në territorin e bashkisë Kurbin, PPV ka parashikuar shtimin e zonave të mbrojtura. Dy janë zonat e propozuara për park natyror rajonal: Pylli i Gështenjave dhe Bjeshkët e Trodhnës. Të dyja këto zona janë propozuar edhe nga përfaqësuesit e specialistët e bashkisë Kurbin gjatë hartimit të dëgjësës publike. Të dyja këto zona janë rrjedhim edhe i diskutimeve me përfaqësuesit e specialistët e bashkisë Kurbin dhe njësive administrative gjatë konsultimeve për hartimin e PPV-së dhe VSM-së.

Shtimi i hapësirave të gjelbra ka si qëllim të mbrojë specie ose habitate të veçanta dhe menaxhimi e reflekton këtë prioritet. Disa zona të mbrojtura të kësaj kategorie do të kenë nevojë për ndërhyrje të rregullta aktive për t'iu përgjigjur kërkesave të specieve të veçanta ose për të ruajtur habitate.

3.2.11 Konkluzion për trajtimin e ndikimeve mjedisore të propozimeve të Planit

Zbatimi i projekteve, pritet të sjellë impakte pozitive dhe negative. Impakt pozitiv pritet të ketë në drejtim të cilësisë së ajrit, ndryshimeve klimatike si edhe për popullatat dhe asetet materiale. Vlerësimi i rezultateve tregon se nuk do të ketë impakte mbi faktorët klimatike duke konsideruar që mjetet e transportit do të vijojnë të rinovohen në të ardhmen edhe më tej, gjë që do të sjellë përmirësimin e cilësisë së ajrit dhe cilësi të shëndetit human. Impaktet pozitive mbi popullatën dhe asetet materiale do të vijnë si rezultat i zbatimit të infrastrukturës në përgjithësi që do të bëjë të mundur pakësimin e kohës së udhëtimit, sigurinë në lëvizje, afrimin me tregjet dhe qendrat kryesore urbane, etj.

Për gjithësisht, shumica e impakteve negative janë të lidhura me fazën e zbatimit të projekteve të parashikuara në PPV (projekte infrastrukturore, bujqësore dhe turistike) dhe janë kryesisht të përkohshëm (deri në përfundim të punimeve). Territori i bashkisë ka veçori të theksuara diverse dhe të shumta nga ana natyrore, kulturore dhe peizazhi që mund të ndikohen konsiderueshëm prej zhvillimeve të infrastrukturës, sidomos atyre me shtrirje të gjerë dhe korridoreve sipas sektorëve (transport, energji, ujë, etj.).

Impaktet negative shfaqen në fazën e planifikimit prej aspekteve të përdorimit të tokës, efekteve në ujë, natyrë (si biodiversiteti edhe zonat me status të mbrojtur), trashëgiminë kulturore dhe peizazhin. Këto impakte do të kërkojnë krijimin e një programi bashkëkohor mbi masat zbutëse dhe një zbatim të përshtatshëm të këtyre masave. Qëllimi i zbatimit të këtyre masave zbutëse është zvogëlimi, sa më shumë të mundemi, i impakteve negative në mjedis. Trajtim më i hollësishëm i vlerësimit të këtyre ndikimeve është bërë në VSM-në shoqëruese të PPV-së.

Theksohet se Vlerësimi i Ndikimit në Mjedis që do të hartohet në të ardhmen për projekte të ndryshme të propozuara të infrastrukturës teknike apo për projekte zhvillimi në rajonin e Bashkisë, do të duhet të marrin parasysh këtë Vlerësim Strategjik Mjedisor (VSM), me qëllim që të jenë më efektiv në identifikimin, parashikimin dhe vlerësimin e ndikimeve mjedisore të planeve, si edhe në formulimin e masave për trajtimin e këtyre ndikimeve mjedisore.

3.3 PROGRAM MONITORIMI I NDIKIMIT NË MJEDIS

Bazuar në sa më sipër, në lidhje me vlerësimin e ndikimeve mjedisore të propozimeve të Planit (PPV), si dhe për masat e propozuara për zbutjen e tyre, është hartuar Programi i Monitorimit të Ndikimit në Mjedis. Ky program sipas literaturës botërore, përcakton personin përgjegjës për monitorimin dhe zbatimin e masave të trajtimit, kohën dhe shpeshtësinë e monitorimi, si dhe hartimin e raportit mbi harmonizimin e zbatimit të Planit me arritjen e objektivave mjedisore të përcaktuara në Vlerësimin Strategjik Mjedisor. Ndikimet e parashikuara mjedisore dhe masat e propozuara të trajtimit janë përmbledhur në tabelën e mëposhtme, për secilin faktor mjedisor, për të cilat u vlerësuan efekte negative:

Faktori mjedisor	Ndikime negative të parashikueshme	Masa të propozuara të trajtimit
Toka	Fragmentimi, ndryshimi i përdorimit të tokës, shkatërrimi i pakthyeshem i tokës bujqësore në zonat e marra nga ndërtimet e reja, si dhe kontaminim i mundshëm gjatë zbatimit të aktiviteteve të parashikuara në PPV.	Planifikimi i aktiviteteve në toka me potenciale të ulëta prodhimi; Menaxhim i qëndrueshem i tokës dhe mbrojtja e saj; Rehabilitimi i zonave pas përfundimit të punimeve dhe mbjellja me bimësi për të siguruar një mbulesë stabilizuese të tokës.
Ajri dhe Faktorët klimatik	Ndota e ajrit nga shtimi i sasisë së elementëve të dëmshëm që do të emetohen në ajër gjatë dhe pas zbatimit të projekteve të parashikuara në PPV si dhe ndikimet nga ndryshimet klimatike në territorin e bashkisë.	Shtimi i sipërfaqeve me bimësi dhe pyje; Përcaktimi i masave të emergjencës në rastet e aksidenteve industriale për zvogëlimin e ndikimeve në mjedis; Monitorimi i vazhdueshëm i cilësisë së ujërave dhe parametrave të ajrit, si dhe ndërtimi i impianteve të trajtimit të mbetjeve të lëngëtapër të zvogëluar sasinë e lendeve ndotëse në mjediset ujore, tokësore dhe ajrore
Ujë	Projektet e parashikuara në PPV mund të shkaktojnë ndryshime në regjimin e ujërave nëntokësorë dhe ndotje të tyre, si dhe ndotje të baseneve ujëmbajtëse dhe brigjeve detare nga depozitimi i mbetjeve të ngurta dhe atyre me natyrë kimike.	Zbatim i një plani të qëndrueshem të menaxhimit të ujit për ujitje - ndërtim i rrjeteve moderne kolektive të ujitjes - kontrolli i shpimeve në shtresat ujëmbajtëse; Pastrimi i baseneve ujëmbajtëse dhe mbrojtja e tyre nga kontaminimi dhe depozitimi i mbetjeve të ngurta dhe atyre me natyrë kimike.
Mjedis i Natyror dhe Biodiversiteti	Fragmentimi i habitatit, humbje të përfaqësuesve individuale të llojeve të bimëve dhe kafshëve, si dhe prishja e rrugëve të shtegtit të tyre gjatë zbatimit të aktiviteteve të parashikuara në PPV.	Shmangen aktivitetet në zonat e mbrojtura Sigurimi i korridoreve të migrimit dhe siguria e kafshëve; Shmangia e fragmentimit të habitateve Ruajtja e ciklit jetësor të kafshëve
Mbetje	Gjenerimi i mbetjeve apo depozitimi i tyre në vende të papërshtatëshme gjatë dhe pas zbatimit të projekteve të parashikuara në PPV do të rrezikojnë integritetin e shtresave ujëmbajtëse nëntokësore (akuiferet), baseneve ujore si dhe shëndetin e popullsisë.	Ndërtim i landfillit dhe venddepozitimeve; Diferencimi i mbetjeve që në burim; Promovim i riciklimit të materialeve të ndryshme; Informim i banorëve dhe ndërgjegjësim i vizitorëve në lidhje me çështjet e menaxhimit dhe përpunimit të mbetjeve të ngurta;
Mjedis i akustik/zhurma	Ndotje akustike gjatë fazës së zbatimit të aktiviteteve të parashikuara në PPV-së.	Riorganizimi i flukseve të trafikut dhe orareve të ndërhyrjeve për të reduktuar emetimet e zhurmës; Përdorimi i pajisjeve dhe makinerive të ndërtimit të prodhuara në përputhje me normat e emetimit të zhurmës; Izolim akustik i ndërtesave - organizim hapësor i njësive të përpunimit në zonat ekonomike
Trashëgimia Kulturore	Degradimi i mundshëm i peizazhit përreth njësive të trashëgimisë kulturore, dëmtimi i objekteve të trashëgimisë kulturore si dhe shkatërrim i mbetjeve arkeologjike nga vibrimet gjatë fazës së zbatimit të projekteve të parashikuara në PPV.	Hartimi i studimeve të hollësishme arkeologjike në rastet kur duhet të ndërhyhet në zonat me karakteristika të veçanta;
Peizazhi	Dëmtimi i zonave peizazhiste me tipare të veçanta dhe elemente natyrorë të mbrojtur, si dhe prerje e bimësisë në zonat kodrinore apo në zonat bregdetare ku është parashikuar ndërtim apo kalim infrastrukture;	Shmangia e prerjes së panevojshme të pemëve në zonat kodrinore/malore dhe përgjatë brigjeve detare/lumore; Shmangia e ndërhyrjeve të panevojshme në zonat me tipare të veçanta dhe në zonat peizazhiste me elemente natyrore të mbrojtur.

paraqiten treguesit përkatës të përshkruar në monitorimin, frekuenca e përgatitjes së raportit informativ dhe organi përgjegjës për monitorim:

Tabela 3.2: Programi i Monitorimit të ndikimeve mjedisore

INDIKATORI	AUTORITETI MONITORUES	PARAMETRAT MJEDISORE	FREKUENCA E MONITORIMIT	KOMENTE
- Numri i habitateve të rëndësishme - Sipërfaqja me zona të mbrojtura - Biodiversiteti - Ekonomia pylesh - Zonat natyrore	Agjencia Kombëtare e Zonave të Mbrojtura Administrata e Zonave të Mbrojtura Ministria e Mjedisit Drejtoria e Zhvillimit Rajonal & Integritetit Inspektorati Shtetëror i Mjedisit dhe Pyjeve	- Numri dhe gjendje e habitateve - Numri dhe sipërfaqja me zona të mbrojtura - Numri i specieve endemike dhe të rralla - Sipërfaqja e mbuluar me pyje - Numri i zonave natyrore dhe sipërfaqja e tyre.	Sipas Planit të Menaxhimit Çdo vit	
Popullsia shëndetshme dhe jetëzve	Drejtoria e shëndetit Publik Inspektorati Shtetëror i Punës Shërbimi Kombëtar i Punësimit	- Vitet e jetëgjatësisë së shëndetshme - Numri i aksidenteve të regjistruara - Përqindja e njerëzve që jetojnë në minimumin jetik	Çdo vit	
Toka	Drejtoria Rajonale e Bujqësisë Ministria e Bujqësisë Bashkia dhe Ministria e Transporteve dhe Infrastruktura Bashkia	- Përqindja e tokës së degraduar - Sasitë e mbetjeve të eliminuara në landfille - Gjenerimi i mbetjeve për frymë dhe totali % e ricikluar (letër, xham, mbetje bashkiake bio të degradueshme, alumin)	Çdo vit	

Uji	- Cilësia e ujerave sipërfaqësore - Cilësia e ujerave nëntokësore - Përqindja e riciklitimit të ujit - Përqindja e popullsisë së lidhur me shërbimin e trajtimit të ujerave të ndotur	Autoriteti i Menaxhimit të Baseneve Këshilli Teknik i Ujit Agjencia Kombëtare e Mjedisit Shërbimi Gjeologjik Shqiptar	- Total N, total P, BOD-et, COD, SS, TDS, pH, përcjellshmëria, etj. - pH, përcjellshmëri, fortësia, kloridet, sulfatët, COD, BOD, nitriti, nitrimi, total P, metalet, detergjentet, ngarkesa toksike e mikrobiologjike, etj.	Kampionim dhe matje sipas miratimit të kushteve mjedisore për çdo ITUN, çdo 6 muaj.	- Sipas ligjit nr. 34/2013 që amendon ligjin nr 9115, datë 24.7.2003 "Për trajtimin mjedisor të ujerave të ndotura" - Ligji nr. 9915, datë 12.05.2008 "Për Kuadrin rregullator të sektorit të furnizimit me ujë dhe largimin e ujerave të ndotura"
Deit	Uji i Deit: Cilësia e ujit të bregdetit	Agjencia Kombëtare e Mjedisit	Parametrat mikrobiologjike përujinebregdetit	Çdo 6 muaj	Direktiva 2006/7/EC për menaxhimin cilësisë së ujerave të lartjes
Ajrit	- Dirët kur tejkalohen normat e cilësisë së ajrit¹ - Shkarkimet sipas Burimit	Agjencia Kombëtare e Mjedisit	SOx, NOx, PM10, gazet sere, Pb, CO	Çdovit	Sistemi i Monitorimit të Cilësisë së Ajrit të Ndotur
Faktorët klimatike	- Shkarkimet e Gazeve Serelsipasburimit %) - kërkesa për energji (Alokimi i prodhimit të energjisë sipas burimit) - Përqindja e BER²(%) - Mjetet në qarkullim	Agjencia Kombëtare e Mjedisit, Agjencia Kombëtare e Burimeve Natyrore, Enti Rregullator i Energjisë, Drejtoria e Përgjithshme e Transportit Rrugor	SOx, NOx, PM10, gazet sere, Pb, CO Përqindja e Energjisë nga BER (%) Numri i automjeteve të udhëtareve	Çdovit	Sistemi i Monitorimit të Cilësisë së Ajrit të Ndotur
Trashëgimia kulturore	Numri i godinave të ruajtura që restaurohen Numri i vizitatoreve Gjëlberim urban për frymë	Bashkia, Instituti i Monumenteve të Kulturës, Ministria e Ekonomisë dhe Turizmit	Numri i godinave të ruajtura që restaurohen Numri i vizitatoreve Gjëlberim urban për frymë	Çdovit	

¹Kufijtë Kombëtar për cilësinë e ajrit (SKZHI II)

²BER-Burimet e Energjisë së Rinovueshme

4 SHËRBIMET DHE INFRASTRUKTURA

4.1 INFRASTRUKTURA PUBLIKE E PROPOZUAR

Ndërhyrjet në infrastrukturën ekzistuese të Bashkisë Kurbin janë elementë të rëndësishëm të Strategjisë së zhvillimit, që janë shtruar në PPV dhe janë përvijuar në Planin e veprimit sipas prioritetit dhe mundësisë për ndërhyrjen nisur edhe nga fondet e nevojshme.

Mund të ritheksojmë se përditësimi i infrastrukturës është pjesë e domosdoshme për të mundësuar dhe garantuar çdo formë të mëtejshme zhvillimi, qoftë në planin ekonomik edhe në planin urban apo social. Rëndësia që merr Infrastruktura në hartimin e Planit, që vjen edhe nga futja e konceptit ligjor të Sistemit Infrastrukturor, tregohet edhe në rritjen e sipërfaqes së këtij sistemi, në 1.4 ha.

Ndërhyrjet e rëndësishme në këtë nivel u trajtuan edhe në kapitujt e mësipërm, por këtu vlen të përmendim ndërhyrjen për rivitalizimin e ish Uzinës së Superfosfatit, që propozohet të kthehet nga një territori i rrezikshëm, nga më problematikët në vend, në një gjenerator energjie të pastër dhe model për zhvillime të ngjashme të mëtejshme. Ky kompleks, tashme drejt rrënit, propozohet të kthehet në një impiant për energjinë fotovoltaike, pasi të merren masat e domosdoshme për shmangien e rreziqeve mjedisore. Strukturat ekzistuese mund të përshtaten për nevojat e impiantit, kurse kthimi në një zonë me akses të kufizuar largon rreziqet e aksidenteve për atë pjesë të materialit toksik që nuk arrin të neutralizohet në një kohë të afërt.

Një tjetër pjesë me rëndësi e ndërhyrjeve në infrastrukturë është propozimi strategjik për krijimin e korridoreve portokalli dhe të gjelbër si forma të lidhjes së territorit në drejtimin lindje perëndim, në mënyrë të kujdesshme ndaj mjedisit dhe duke i dhënë theksin morfologjik propozimeve konkrete për menaxhimin e territorit.

Funksioni i këtyre korridoreve është të rrisë rilidhjen ekologjike midis zonave bregdetare dhe malore të brendshme, duke përdorur një pjesë të rrjeteve natyrore dhe artificiale të ujit dhe shtigjeve ekzistuese, duke e shoqëruar këtë funksion kryesor me ndërtimin e një rruge të mobilitetit të qëndrueshëm, kryesisht si rrugë çiklizmi dhe këmbësore, për të siguruar afërsi me destinacionet kryesore turistike në zonë. Ideja është që të japë shërbim në qytetet dhe fshatrat, duke ndërtuar një sistem alternativ të transportit të fokusuar në hapësirat publike, shkollat, vendet e kultit dhe qendrave të komunitetit lokal.

Një projekt pilot, i propozuar të zhvillohet shpejt është ai për Korridorin e Gjelbër Laç – Patok. Projekti buron nga ideja e krijimit të një rruge për zbulimin dhe njohjen e burimeve arkeologjike, kulturore, natyrore dhe peizazhistike, që karakterizojnë territorin e Bashkisë, sipas udhëzimit të paraqitur nga vizioni udhëheqës.

Ky korridor ofron një mundësi për rilidhje midis zonës malore, ku shtrihet Kisha e Shën Ndout në Laç (ndjekur nga qindra pelegrinë, për shkak të vetitë shëruese të cilat mendohet që rrjedhin nga shenjtori) dhe zonës së lagunës Patokut, interesante për çështje që lidhen me biodiversitetin dhe ruajtjen e peizazhit bregdetar endemik.

Ka gjithashtu disa alternativa interesante pranë monumenteve të rëndësishme kulturore dhe fetare të zonës (Xhamia e Sanxhakut në Gjonëm dhe Kisha Zoja e Këshillit të Mirë në Gurëz), duke krijuar edhe një udhëtim nëpër vendet e besimit fetar të përhapur në Shqipëri.

Tabela 4.1 Infrastruktura e propozuar afatshkurtër dhe afatmesme

Titulli i projektit			Grupet që preken
1	Përmirësimi i rrjeteve teknike		Komuniteti vendor, Turizmi, Biznesi lokal
	1.1	Infrastruktura rrugore	
		1.1.1 Autostradë Mamurras - Adriatik Fushë Kuqe	
		1.1.2 Rruga e Telit Fushë Milot	
		1.1.3 Ferr Shkopet	
		1.1.4 Rruga Kisha e Fushë Milot	
		1.1.5 Gjorm - Autostradë	
		1.1.6 Kodër Sanxhak	
		1.1.7 Laskë Fushë Milot	
		1.1.8 Mal Milot	
		1.1.9 Kisha e Fushë Milot	
		1.1.10 Shkolla 9 vjeçare Fushe Mamurras - Stacioni I Trenit	
		1.1.11 Shullaz Nacionale Laç - Rr. Koteceve	
		1.1.12 Shullaz Fushë - Kodër Rruga Nacionale	
		1.1.13 Shullaz - Fushë Kuqe Patok	
		1.1.14 Skuraj - Vinjoll	
		1.1.15 Skuraj	
		1.1.16 Unaza Mal Milot	
		1.1.17 Zhejë	
		1.1.18 Rruga e kotecëve	
		1.1.19 Rruga e Shna Ndoit - Gernac	
		1.1.20 Lumi Mat Fushë - Autostradë	
		1.1.21 Rruga e Delbnishtit	
	1.2	Ujësjetës kanalizime	
		1.2.1 Ndërtimi i KUZ –së Drojë, Mamurras	
		1.2.1 Ujësjetësi Gjorëm	
		1.2.1 Ujësjetësi I lagjes Markakol - Mal Milot	
		1.2.1 Impiant për trajtimin e ujrave të ndotura	
	1.3	Rrjeti I energjisë elektrike	
	1.4	Rrjeti I ujitjes dhe kullimit	
		1.4.1 Ujëmbledhësi I Zhejës	
2	Mbrotjtja e akuiferëve - sistemi uxor nëntokësor		Rëndësi rajonale

	2.1	Hartimi i kadastrës së puseve	
	2.2	Mbrojtja nga ndotja e Akuiferit të Laçit	
3	Pastrimi i lumenjve - sistemi ujq sipërfaqësor		Rëndësi rajonale
	3.1	Kontrolli i shfrytëzimit të inerteve	
	3.2	Kontrolli dhe ndalimi i rreptë i ndotjeve	
	3.2.1	Përroi i qytetit Laç	
	3.2.2	Përroi i qytetit Milot	
4	Mbrojtje ndaj përmytjeve		Rëndësi rajonale dhe kombëtare
	4.1	Hartimi i një projekti të karakterit studimor me fokus rrezikun ndaj përmytjeve 4.1 Hartimi i një projekti të karakterit studimor me fokus rrezikun ndaj përmytjeve	
	4.2	Investime në mirëmbajtjen dhe funksionimin e hidrovoreve.	
	4.3	Plan zhvendosje graduale të gjithë banorëve nga zonat "pronë e përmytjeve"	
5	Pastrimi i mbyetjeve urbane		Komuniteti vendor, Biznesi lokal
	5.1	Projekt - Propozim për Landfill	
6	Përmirësimi i rrugës së vjetër kombëtare		Rëndësi kombëtare
7	Përmirësimi i hekurudhës		Rëndësi kombëtare
	7.1	Rehabilitimi i linjës hekurudhore	
	7.2	Rehabilitimi i stacioneve hekurudhore	
	7.3	Terminal për pasagjerët me disa modele transporti	
8	Përmirësimi i Superstradës		Rëndësi kombëtare
	8.1	Krijimi i rrugës dytësore dhe zgjerimi i trupit të rrugës	
	8.2	Mbikalime	

Një projekt tjetër i rëndësishëm, megjithëse jo imediat, është trajtimi biologjik i ujërave të zeza të fshatrave bregdetarë, Adriatik dhe Patok, të cilët aktualisht kanë mungesë totale kanalizimesh, që është zgjidhur me gropa septike individuale, të hapura shpesh pa kriter. Propozimi i PPV-së është një impiant për menaxhimin e këtyre mbyetjeve në formë të organizuar, pa bërë kanalizime të mirëfillta tradicionale, por duke i kthyer një pjesë të mbyetjeve tokës në formë plehu organik dhe duke shmangur ndotjen e mundshme të detit nga derdhjet dhe të ujërave nëntokësore nga filtrimet e pakontrolluara të gropave septike.

Një tjetër propozim i bashkisë është spitali në Poligon, e paraqitur si njësi strukturore më vete me një hapësirë të konsiderueshme, LA-UB-112. Propozimi për shkollën e mesme profesionale në bashkinë Kurbini është paraqitur në dy variante. Një variant paraqitet në qytetin e Laçit në njësinë LA-UB-118 dhe varianti tjetër në qytetin e Milotit, në njësinë strukturore MI-UB-021 pranë shkollave ekzistuese.

4.1.1 Transporti

Propozimet e Planit të Përgjithshëm Vendor synojnë krijimin e një sistemi rrugor të integruar, të sigurojë aksesueshmëri dhe lidhje në të gjithë territorin e Bashkisë dhe të jetë miqësor me mjedisin. Ndërhyrjet në sistemin rrugor kanë për qëllim mbulimin e nevojave aktuale dhe të pritshmërive në të ardhmen, përmirësimin cilësor dhe përshtatjen sipas standardeve të infrastrukturës ekzistuese, sigurimin e një shpërndarje të balancuar në territorin e Bashkisë dhe reduktimin e impakteve negative në mjedis. Ndërhyrje në infrastrukturën nën pronësi të autoriteteve të ndryshme nga bashkia mund të kërkojnë rishikimin pjesor të PPV.

- Mënyrat e ndërhyrjes në sistemin rrugor

Parashikohet ndërhyrja në sistemin ekzistues rrugor nëpërmjet tri mënyrave:

- 1) Zgjerimi i rrjetit rrugor nëpërmjet lidhjeve të reja rrugore. Konkretisht propozohen:
 - Ndërtimi i rrugës industriale, paralel me autostradën;
 - Ndërtimi i korridorit perisazhistik (Fushë-Kuqe, Patok, Adriatik);
 - Ndërtimi i unazës në qytetin e Laçit;
 - Ndërtimi i unazës së Milotit;
 - Ndërtimi i unazës së Mamurrasit dhe Fushë Mamurrasit
 - Ndërtimi i rrugëve të reja të dedikuara për qarkullimin e biçikletave.
- 2) Rikonstruksioni i rrugëve ekzistuese. Me rikonstrukcion nënkuptohet çdo ndërhyrje që bëhet trupit të rrugës (zgjerim i trupit të rrugës, asfaltimi etj.) për të përmirësuar funksionimin e saj:
 - Rikonstruksioni i rrugëve ekzistuese urbane;
 - Rikonstruksioni i shumë rrugëve lokale në Bashkinë e Kurbinit.
 - Rikonstruksioni i aksit kryesor (nga Ura e Drojës deri tek kryqëzimi i Milotit)
- 3) Përmirësimi i rrugëve ekzistuese. Me përmirësim nënkuptohet çdo ndërhyrje që bëhet në rrugë pa ndikuar në trupin e rrugës. Në këtë mënyrë ndërhyrje përfshihet shtimi i korsive të biçikletave paralel rrugës ekzistuese apo shtimi i zonave të gjelbëruara.
 - Përmirësimi i aksi i vjetër Mamurras - Milot;
 - Përmirësimi i rrugës për tek Kisha Shën Ndout;
 - Përmirësimi i rrugëve urbane në disa qendra.

4.1.2 Energjia – Telekomunikacioni

• Energjia

Nga sa përmendur dhe në përshkrimet e veçanta të qyteteve vërehet se infrastruktura elektrike si në TM ashtu dhe në TU është e amortizuar dhe me nivele tensioni nominale 6KV në Kurbini.

Zgjerimi drejt periferisë i qyteteve, shtimi i zonave turistike dhe zhvillimi industrial gjithmonë larg qendrës së qyteteve ka bërë jo vetëm që të rris kërkesën e konsumit të energjisë elektrike por dhe të shkaktoj probleme në furnizimin me energji.

Pikat kryesore ku rrjeti elektrik has problematika është niveli i tensionit të transmetimit në rrjetin TM, mosazhurnimi i linjave të transmetimit TM dhe rritja e fuqive të kabinave elektrike.

- Nivelet e tensionit që transmetojnë energjinë elektrike në TM nuk janë të përshtatshme për distancat dhe shtrirjet që po marrin këto qytete.
- Seksionet e përcjellësve të linjave të transmetimit janë të pamjaftueshme për kërkesën e konsumatorëve aktual dhe nuk sigurojnë asnjë "rezervë" për zhvillime të mëtejshme të qytetit zonave periferike të tij.
- Asnjë qytet apo zone periferike e tij qoftë turistike apo industriale nuk do të kishte zhvillim nëse nuk do të siguroheshin kapacitetet energjetike të nevojshme. Këto kapacitete mund të ofrohen vetëm nëse kabinat elektrike janë të përmasuara për të mbajtur këtë ngarkesë. Ku aktualisht pjesa me e madhe e tyre janë të ngarkuara pothuajse 100% përfshirë këtu dhe ato private.

Por të gjitha këto kërkesa çojnë në nevojën për të pasur një rrjet inxhinierik të "pasur" dhe tekniksht të sigurve. Përcaktimi paraprak i hapësirave teknike si (kanalizime kabllorë) në zonat në zhvillim është parësore në arritjen e suksesit dhe në krijimin e fleksibilitetit për ndryshim dhe përmasim në të ardhmen e zonave në zhvillim.

Zhvillimi periferik i qyteteve gjithmonë duke ju larguar qendrave të qyteteve gjithashtu dhe burimit të energjisë nga të cilat furnizohen kërkon ndryshimin e tensionit të transmetimit nga 6-10KV në 20KV për të siguruar një mbulim sa më të gjerë edhe në distanca të largëta të konsumatorëve.

Së bashku me ndryshimin e tensionit të transmetimit, si rrjedhojë do të azhurnohen dhe seksionet e linjave elektrike, të cilat do të siguronin një kapacitet transmetues më të madh.

Rritja e kapacitetit të kabinave elektrike dhe shtimit të tyre është një nevojë urgjente. Rekomandohet ndërtimi i kabinave elektrike publike.

Kërkesa për një infrastrukturë inxhinierike të gatshme (tuba dhe kanalizime teknike) ka "frenuar" dhe kufizuar rritjen e rrjetit elektrik dëmtimin e mëvonshëm të strukturave urbane dhe pengesën për ndërtime të reja në zonat ku kalojnë linjat elektrike ajrore.

Mos parapërcaktimi i transeve dhe i hapësirave teknike të nevojshme do të na bëjë të përsërisim "gabime" të së kaluarës dhe të kushtëzoj zhvillimin e mëtejshëm të këtyre zonave.

Potenciali për prodhim energjie elektrike nga burime të rinovueshme i qytetit Laç do të kërkojë gjithashtu rritjen e kapacitetit të nënstacioneve elektrik që furnizojnë këto qytete dhe rrethinat. Kjo do të sjell nevojën për zgjerim të hapësirave territoriale të nënstacioneve dhe kapacitetit energjetik të tyre, të cilat duhen marrë parasysh për vitet në vijim.

• Telekomunikacioni

Ndryshe nga rrjeti i furnizimit me energji elektrike i cili prej dekadash nuk ka pasur plane zhvillimi dhe azhurnimi, rrjeti i telekomunikacionit nëpër qendrat e qyteteve ka qenë i mjaftueshëm por jo i zhvilluar dhe i shtrirë sipas kërkesave teknike. Shkak për këto mungesa ka qenë mos planifikimi dhe ndërtimi rrjetit nëntokësor inxhinierik kabllor.

Dhe kur bëhet fjalë për periferitë e qyteteve kapacitetet e linjave komunikuese dhe infrastruktura inxhinierike thuajse mungon.

Zhvillimi i teknologjisë së transmetimit me fibra optike dhe optimizimi në nivele të pranueshme të kostove të instalimeve na lejon që infrastrukturën e reja të telekomunikacionit të konceptohen dhe të zhvillohen në bazë të kësaj teknologjie.

Kërkesa gjithnjë e më rritje e shoqërisë dhe e bizneseve për të pasur një ndërlidhje sa më efikase, të sigurve dhe në çdo vend ka si zgjidhje vetëm shtrirjen sa më të gjerë të linjave me fibra optike dhe mini stacioneve në çdo zonë të banuar aktuale dhe në zhvillim.

Gjithashtu rekomandohet lidhja në rrjetet e telekomunikacionit "Wireless Access Point" të qendrave (shesheve) të qyteteve dhe zonave turistike. Lidhja e shkollave në fshatra periferike.

4.1.3 Menaxhimi i Ujrave

Me qëllim disponimin e mjaftueshëm të burimeve ujore cilësore për të gjitha përdorimet esenciale (familjare, industriale, bujqësore, ujë, etj) dhe sigurimin e furnizimit të vazhdueshëm me ujë të pijshëm, kërkohet një menaxhim i integruar dhe racional i burimeve/ rezervave ujore.

Lidhur me sistemin e furnizimit me ujë, propozohet modernizimi dhe zbatimi i metodave bashkëkohore të menaxhimit, të tilla si vendosja e matësve inteligjentë të ujit, instalimi i pajisjeve efikase të energjisë,

telemanaxhimi, krijimi i bazës së të dhënave dixhitale, etj. Propozohet gjithashtu modernizimi i funksionimit të shoqërisë UK.

Propozohet përmirësimi/modernizimi i rrjetit të ujësjellësit në të gjitha qendrat e banuara të bashkisë. Qëllimi është mbulimi në tërësi i zonave të banuara dhe furnizimi me ujë 24 orë. Në nivel projektimi, duhet të bëhet planifikimi financiar në të gjitha fazat: ndërtimi, funksionimi dhe mirëmbajtja. Do të përcaktohen karakteristikat e rrjetit (gravitacional, ngritje mekanike, ose kombinime të tyre) në përputhje me kushtet ekzistuese të cilat do të merren parasysh gjatë studimit të fizibilitetit (vendodhja dhe lloji i burimeve, terreni natyror, kërkesat për ujë etj.), si dhe do të jepen zgjidhjet e duhura teknike.

Në lidhje me sistemet e ujitjes, propozohet aplikimi i teknikave bashkëkohore dhe efikase të ujitjes me qëllim kontrollin dhe menaxhimin racional të resurseve ujore në dispozicion, për mbrojtjen e aquiferit nga shpimet e pakontrolluara dhe sigurimin e sasisë të mjaftueshme dhe të qëndrueshme të ujit për ujitje. Propozohet ndërtimi i rrjeteve të ujitjes kolektive, me sisteme moderne për kursimin e ujit dhe sisteme të energjisë së rinovueshme për kursimin e energjisë.

Me qëllim garantimin e cilësisë së ujërave të destinuara për konsum njerëzor, siç parashikohet në Rregulloren Higjieno-Sanitare, miratuar me VKM nr. 145, datë 26.02.1998, duhet të përcaktohen nga autoritetet përkatëse, zonat e sigurisë, të ndara këto në zona të mbrojtjes absolute dhe zona respektimi, në raport me burimet, pikat e marrjes së ujit, puseve dhe zona mbrojtjeje në raport me pellgjet ushqyes dhe zonave të furnizimit të shtresave ujëmbajtëse.

Zonat e mbrojtjes absolute janë sipërfaqe në të cilat do të ketë vetëm vepra marrjeje dhe ndërtime shërbimi. Ato duhet të jenë të rrethuara në mënyrën e duhur me qëllim ndalimin e hyrjes së kafshëve dhe të pajisura me sinjale të nevojshme nëpërmjet tabelave me mbishkrimet përkatëse. Në këto zona ndalohet rreptësisht hyrja e personave dhe mjeteve të paautorizuara nga shoqëria e UK.

Zonat e respektimit janë të kufizuara në bazë të burimit hidrik që duhet mbrojtur dhe gjithësesi duhet të kenë një rreze shtrirjeje jo më të vogël se 200 m në raport me pikën e kaptazhit; kjo shtrirje duhet të rivlerësohet në bazë të rrezikut të cënueshmërisë së akuiferit.

Në këto zona, janë të ndaluara aktivitetet dhe përdorimet e mëposhtme:

- Shpërhapja, ose hedhja në gropa të përshkueshme, e ujërave të përdorura, llumrave, efluentëve edhe të trajtuar;
- Shpërhapja nëntokë e ujërave meteorike të ardhura nga sheshet dhe rrugët;
- Vendosja e plehrave organikë;
- Ndërtimi i varrezave;
- Përdorimi i plehrave kimikë dhe pesticideve;
- Hapja e kavave dhe puseve;
- Qendra stokimi të mbetjeve të çfarëdo tipi, edhe të kontrolluara;
- Stokimi i mbetjeve, substancave të rrezikshme dhe radioaktive;
- Pika të mbledhjes, shkatërrimit dhe rishitjes së automjeteve;
- Impiante të trajtimit të mbetjeve;
- Kullotja dhe qendrimi i bagëtive.

Në zonat e respektimit është i ndaluar ndërtimi i rrjeteve të ujërave të përdorura dhe gropave filtruese; për ato ekzistueset, aty ku është e mundur, merren masa për largimin e tyre.

Zonat mbrojtëse janë zona e ushqimit të shtresave ujëmbajtëse të cilat përbëjnë pellgjet e burimeve. Këto zona të treguara në hartat të cilat ndodhen në shoqërinë UK. Në këto zona janë të ndaluara aktivitetet e mëposhtme:

- Shpërhapja e llumrave dhe ujërave të papastruar;
- Qendra stokimi të mbetjeve edhe të kontrolluara;
- Stokimi i mbetjeve, substancave të rrezikshme dhe radioaktive;
- Impiante të trajtimit të mbetjeve.

Tubacionet e rrjetit të furnizimit me ujë duhet të kenë nga të dyja anët një zonë mbrojtëse me gjerësi 1.5 m nga aksi i tubacionit; mbi këtë zonë do të ndalohej çdo lloj ndërtimi dhe terreni mund të përdoret për rrugë, hapësirë të gjelbër ose fushë natyrore ku do të ndalohej përdorimi i plehrave organikë, punimi i tokës, qendrimi i bagëtive dhe mbjellja e pemëve të larta. Nuk do të lejohet mbjellja e specieve bimore veçanërisht hidrofille deri në një distanca 10 m nga aksi i tubacionit.

Në rastin kur tubacioni shtrihet brenda një galerie, zona e respektimit përkatëse për ndërtimet e reja do të shtrihet deri në 2.0 m nga faqja e jashtme e secilës anë të galerisë.

Nëse ka tubacione të ujërave të përdorura, të cilat përshkojnë gjithë gjerësinë e zonës së respektimit si më sipër, ato duhet të plotësojnë normat higjienike si më poshtë:

- Papërshkueshmëri ndaj futjes së ujit brenda tubacionit dhe daljes së ujërave të ndotura jashtë gjatë funksionimit;
- Kapaciteti i tyre duhet të jetë i tillë që të garantojë defluksin e ujërave në regjim pa presion edhe në rastin e ujërave atmosferike dhe plote;
- Tubacionet e reja duhet të durojnë presione nominale deri në 3.2 atm;
- Pika e poshtme e tubacionit të ujit të pijshëm të jetë sipër në një distancë të përshtatshme nga pika e sipërme e tubacionit të ujërave të përdorura;
- Nëse distanca midis tyre lejon një shkallë të mbrojtjeje të mjaftueshme kundër ndotjes ose në rastin kur ato kryqëzohen, tubacioni i ujërave të përdorura duhet të mbrohet me pajisje të veçantë e cila ndalon humbjet e mundshme të tubacionit të ujërave të përdorura të arrijnë tubacionin e ujit të pijshëm dhe bën të mundur evidentimin e shfaqjes së këtyre humbjeve;
- Nuk lejohet ndërtimi i impianteve të ujërave të përdorura dhe gropave septike brenda një distance deri 1.5 m nga aksi i tubacionit me presion. Po ashtu, nuk lejohet ndërtimi brenda një distance deri 30 m nga aksi i tubacionit i varrezave, landfill-eve, thertoreve; nuk lejohet derdhja e efluentëve industrialë si ato farmaceutikë, përpunimit të qumështit, fermave zooteknike, si dhe shpërhapja nën tokë e ujërave të bardha të ardhura nga rrugët dhe sheshet, hedhja e pesticideve dhe plehrave kimikë.
- Në rastin e realizimit të rrugëve të reja, pavarësisht nga kategoria e tyre, të cilat përshkojnë tubacionin me presion, ky i fundit duhet të mbrohet me pllaka betoni të armuar me trashësi minimale 15 cm, me gjerësi 2.0 m dhe shtrirje të barabartë me atë të rrugës në ndërtim.

4.1.4 Kanalizimet

Në kontekstin e menaxhimit të integruar të ujërave të ndotura urbane dhe për të përmirësuar cilësinë e jetës dhe zvogëluar ndikimin në mjedis propozohet sa në vijim:

- Ndërtimi i ITUP për t'i shërbyer zonës urbane të bashkisë;
- Ndërtimi dhe plotësimi i rrjetit të kanalizimeve në zonën urbane dhe në të gjitha njësi të administrative të bashkisë.

Ekziston mundësia për të ndërtuar ose një rrjet të ndarë në të cilin do të ndahen ujërat e shirave nga ato të përdorura (separativ), ose një rrjet të unifikuar, tubat e të cilit do të pranojnë ujërat e shiut edhe ato të përdorura. Ndërtimi i rrjetit, do të paraprihet nga një studim fizibiliteti, i cili do të përgatisë projektin e rrjetit duke pasur parasysh kushtet aktuale, zhvillimin e ardhshëm dhe nevojat e popullsisë (industrialë, artizanatit, turizmit, etj). Rrjeti mund të jetë ose gravitacional ose me ngritje mekanike, në varësi të kërkesave që lindin gjatë studimit dhe morfologjisë të zonës. Gjatë studimit, do të përcaktohen edhe sipërfaqet ujëmbledhëse nga të cilat, në varësi të të dhënave klimatike dhe reshjeve të zonës, do të rezultojë sasia maksimale e ujërave të shiut të cilat do të duhet të evakohen. Studimi dhe ndërtimi i rrjetit do të bëhet sipas normave dhe standardeve të aplikueshme për projekte specifike bashkëkohore. Rrjeti i kanalizimeve do të përfundojë në

ITUP për zonën urbane, ndërsa për njësitë administrative, do të propozohen impiante individuale trajtimi me teknologji të thjeshtë në varësi të terrenit dhe kostove të ndërtimit dhe mirëmbajtjes.

Një kosto e përafërt e ndërtimit të këtyre impianteve është rreth 50 €/banor.

4.1.5 Furnizim me ujë – Propozimet për njësitë administrative

NR.	NJËSIA ADMINISTRATIVE	GJENDJA EKZISTUESE	TIPI I NDËRHYRJES	TIPOLOGJIA	STRUKTURAT E NEVOJSHME	KOSTO E PËRAFËRT (€ x 10 ³)
1.	Fushë Kuqe	Mbulim pjesor i sipërfaqes së banuar në masën 60 %	Përmirësim i rrjetit ekzistues dhe shtrirja e tij në zonat e pambuluara	Me ngritje mekanike	Tubacione, sisteme pompimi, pika kontrolli	375
2.	Laç	Mbulim pjesor i sipërfaqes së banuar në masën 60 %	Përmirësim i rrjetit ekzistues dhe shtrirja e tij në zonat e pambuluara	Me ngritje mekanike ose me gravitet në varësi të kushteve morfologjike	Rezervuar i mbilartësuar, tubacione, sisteme pompimi shtesë, pika kontrolli	1150
3.	Mamurras	Mbulim pjesor i sipërfaqes së banuar në masën 60 %	Përmirësim i rrjetit ekzistues dhe shtrirja e tij në zonat e pambuluara	Me gravitet, i kombinuar	Rezervuar i mbilartësuar, tubacione, sisteme pompimi shtesë, pika kontrolli	740
4.	Milot	Mbulim pjesor i sipërfaqes së banuar në masën 50 %	Rehabilitim i rezervuarit, stacionit të pompimit dhe i linjës së jashtme	Me ngritje mekanike	Tubacione, sisteme pompimi shtesë, pika kontrolli	1000

4.1.6 Burimet Natyrore dhe Kulturore

Vëmendje e veçantë duhet t'i kushtohet mbrojtjes dhe menaxhimit të qëndrueshëm të mjedisit natyror dhe kulturor të Bashkisë. Pas përfundimit / zgjerimit dhe përmirësimit të infrastrukturës teknike të lartpërmendur (rrugëve, kanalizimeve, etj) duhet të bëhet kujdesi i vazhdueshëm për të minimizuar ndikimet negative në burimet natyrore dhe kulturore përreth. Po aq e rëndësishme është nxitja dhe zhvillimi i butë turistik i aseteve të vlefshme natyrore dhe kulturore, fakt që do të fuqizojë ruajtjen e karakterit të tyre dhe do të sjellë përfitime kumulative për ekonominë.

Në mënyrë të veçantë në lidhje me mjedisin natyror, propozohet:

- Institucionalizimi dhe aktivizimi i planit të menaxhimit të Parkut Natyror të Patokut, zonës së rëndësishme natyrore të mbrojtur në territorin e Bashkisë.

- Masa për shpalljen e një pjesë të Bjeshkëve të Trodhnës në Park Rajonal, si një zonë e mbrojtur bazuar në nenin 11/1 të ligjit nr. 8906/2002 dhe menaxhimin e qëndrueshëm të saj.
- Masa për shpalljen e Pyllit të Gështenjave në Park Rajonal, si një zonë e mbrojtur bazuar në nenin 11/1 të ligjit nr. 8906/2002 dhe menaxhimin e qëndrueshëm të tij.

Në një kontekst më të gjerë, për ruajtjen dhe shfrytëzimin e butë të kapitalit kulturor propozohet:

- Organizimi i aktiviteteve me rëndësi ndër-rajonale, sportive, shkencore dhe kulturore (p.sh. artizanale).
- Krijimi i një galerie rajonale.
- Mirëmbajtja-restaurimi i monumenteve kulturore të mbrojtura, në Bashkinë Kurbin.
- Mirëmbajtja-restaurimi dhe promovimi i Kështjellës së Sebastës dhe integrimi i saj në rrjetin e gjerë të zonave arkeologjike.
- Marrja e masave për të shpallur fshatin Skuraj ose disa prej kullave tradicionale të tij si zonë e mbrojtur.
- Mirëmbajtja-restaurimi i monumenteve kulturore në Zonën Malore të Kurbinit.

4.1.7 Qeverisja Elektronike

Për të modernizuar funksionimin e shërbimeve / institucioneve publike, për të përmirësuar kohën dhe nivelin e shërbimit ndaj qytetarëve, luftimin e burokracisë dhe rritjen e transparencës, propozohet aplikimi i teknologjive të informacionit në administratën publike. Në mënyrë të veçantë, propozohet:

- Zhvillimi i infrastrukturës për lidhje të internetit *broadband* në të gjitha vendbanimet.
- Fuqizimi i infrastrukturës logjistike në shërbimet / subjektet e Bashkisë.
- Zhvillimi i software të përshtatshëm për zbatimin e Qeverisjes Elektronike.
- Trajnimi i duhur i personelit në organet publike në një *softwar* të ri dhe procedurat e reja.
- Modifikim i duhur i kuadrit legjislativ për integrimin dhe rregullimin e funksionimit të teknologjive të reja në marrëdhëniet publike - me qytetarët dhe midis subjekteve të ndryshme të qeverisjes.
- Pajisja e qyteteve të Bashkisë dhe Fushë Kuges me qendra komunale/shërbime për qytetarët, me qëllim sigurimin e qasjes së barabartë në sistemet elektronike të qeverisjes.
- Krijimi i sistemit GIS për menaxhimin e sistemeve territoriale brenda zonës së Bashkisë. Do të ofrojë shërbime online akses, kontrolli dhe shkarkimi të të dhënave gjeohapsinore të Bashkisë dhe do të forcojë ndërrimin elektronik/dixhital mes qeverjes dhe qytetarit.
- Funksionimi i faqes së internetit.

4.1.8 Mbrojtja Civile

Në kuadër të përmirësimit të kushteve të jetesës të banorëve të Bashkisë duhet, të sigurohen infrastrukturën e nevojshme për parandalimin dhe reduktimin e pasojave që vijnë nga fatkeqësitë natyrore të tilla si, tërmete, përmytje, katastrofa natyrore, zjarre etj. Propozohet hartimi i një plani gjithëpërfshirës për mbrojtjen civile, sipas të cilit do të përcaktohen/vendosen vende grumbullimi të popullsisë në raste tërmeti, vende emergjence (tenda, depozita uji, depo, sisteme rezerve elektromekanike dhe telekomunikacioni, higjienë etj.), do të parashikohen programe arsimimi/përgatitje të nxënësve dhe banorëve etj. Gjithashtu, në kuadër të përmirësimit/modernizimit të rrjeteve ujëtare, do të hulumtohen nevojat për zgjerimin e rrjetit ekzistues të mbrojtjes nga zjarret (çezmat). Përveç sa u parashtruan më sipër, propozohen gjithashtu:

- Hartimi i një studimi për të përmirësuar stabilitetin e shpateve e lumenjve.
- Rregullimi i rrjedhave dhe projekte ndërtimi për mbrojtjen nga përmytjet dhe të brigjeve.

4.2 INDIKACIONE NGA PLANE KOMBËTARE

Territori i bashkisë Kurbin përfshihet në disa nga programet dhe projektet strategjike të Planit Kombëtar. Laçi evidentohet si qendër lokale dhe qendër e specializuar në planin e zhvillimit policentrik dhe luan rol ndërmjetës në disa nga projektet kombëtare të zhvillimit që kalojnë nga Lezha.

Bashkia Kurbin është pjesë e këtyre Projekteve strategjike, të propozuara nga PPK, në kontekstin ballkanik dhe më gjerë:

- Korridori i Gjellbër - Realizimi i lidhjes midis Malit të Zi dhe Greqisë nga Hani i Hotit në Shkodër dhe Gjirokastrë përmes pikës kufitare Kakavijsa, me një gjatësi prej 405 km
- Rruga peizazhistike Bregdetare - rrugë bregdetare turistike me impakt të ulët mjedisor, që lidh lokalitetet e bregdetit: Velipojë – Shëngjin, Shëngjin – Patok, Patok – Durrës, Durrës – Divjakë, Divjakë – Seman, Seman – Vlorë, Vlorë – Dhërmi, Dhërmi – Sarandë, Sarandë – Butrint
- Rruga e Kombit (Durrës-Kukës-Prishtinë-Nish). Si një nga korridoret me ndikim më të lartë në rajon për shkak të lidhjes përmes Prishtinës me korridorin X dhe Serbinë

Në territorin e bashkisë Kurbin kalojnë Korridoret energjetike të mëposhtme:

- IAP- Ionian Adriatik Pipeline do të kalojë në pjesën perëndimore të Shqipërisë, nga Fieri në Shkodër për të furnizuar Malin e Zi, Bosnjën e Kroacisë.
- IAP-KOSOVË. IAP degëzohet në rajonin Shkodër-Lezhë, për të furnizuar Kosovën nëpërmjet Kukësit duke realizuar Unazën Perëndimore të Ballkanit Western Balkan Rings (WBR)

Plani i Përgjithshëm Kombëtar propozon krijimin e një sistemi të qëndrueshëm të transportit hekurudhor i cili do të kontribuojë në integrimin e vendit në rrjetet me të gjëra të Ballkanit dhe Evropës. Është pjesë e rëndësishme e propozimeve të këtij Plani, rivitalizimi i aksit ekzistues hekurudhor, rigjallërimi i stacioneve hekurudhore dhe ndërmarrja e projekteve afatgjata strategjike për sistemin kombëtar dhe ndërkombëtar të transportit.

4.2.1 "Rruga peizazhistike Bregdetare"

Në planet kombëtare parashikohet një rrugë me karakter peizazhistik e cila përben një udhëzim strategjik për zhvillimin dhe integrimin e zonave të ndryshme me interes turistik që ndodhen përgjatë bregdetit.

Në Planin e Përgjithshëm Kombëtar (PPK) kjo rrugë përshkruhet si një itinerar me impakt të ulët që nuk duhet të jetë një aks i ri infrastrukturor. Gjithashtu në PPK, në zonën bregdetare të territorit të Bashkisë Kurbin, janë evidentuar disa zona natyrore të mbrojtura si dhe disa zona rreziku hidrologjik.

Në Planin e Integruar Ndërsëktorial të Bregdetit zhvillimi i mundshëm i Rrugës Peizazhistike Bregdetare është përcaktuar skematikisht në zonën perëndimore të superstradës Tiranë-Shkodër dhe jashtë zonës së mbrojtur mjedisore.

Strategjia e këtij Plani të Përgjithshëm Vendor, bazohet në integrimin e mundshëm të fashave peizazhistike që shtrihen paralel me bregdetin: peizazhi bregdetar, ultësira bujqësore, korridori infrastrukturor, sistemi urban përgjatë vargmaleve, zona malore. Ky integrim i është besuar korridoreve të tërthortë të cilët lidhin resurset e peizazheve të ndryshme dhe i integrojnë në një vizion zhvillimi sinergjik. Këto korridore arrijnë në det për të shfrytëzuar resurset turistike të bregdetit në mënyrë pikësore, si pika mbërritje *a cul de sac*, të cilat diferencohen në bazë të llojit të korridorit, portokalli (turizëm plazhor) dhe i gjellbër (turizëm mjedisor).

Lidhja gjatësore e tipit turistik mund të garantohet, në përputhje me udhëzimet e planeve kombëtare, nëpërmjet zhvillimit të një itinerari që lidh mes tyre korridoret e tërthortë. Ky itinerar mund të rikuperojë rrugët ekzistuese me karakter lokal që lidhin qendrat e banuara përgjatë bregdetit dhe që ndodhen në afërsisht të superstradës por jashtë kufirit të zonave të mbrojtura bregdetare.

4.3 RREGULLA MBI SISTEMIN RRUGOR

4.3.1 Përcaktimi dhe përshkrimi i kategorive të sistemit rrugor

Në Kodin Rrugor Shqiptar (Ligj Nr. 8378, dt. 22.7.1998) përcaktohen dhe përshkruhen kategoritë e rrjetit rrugor si më poshtë:

- A. *Autostradë* – Rrugë interurbane ose urbane me karrexhata të pavarura ose të ndara nga trafikndarës të pakapërcyeshëm, secila me të paktën dy korsi lëvizjeje, bankinë të shtruar të mundshme në të majtë dhe korsi emergjence, ose bankinë të shtruar në të djathtë, pa kryqëzime në nivel, e pajisur me rrethim dhe sisteme asistence për përdoruesin gjatë gjithë gjatësisë, e rezervuar për qarkullimin e disa kategorive mjetesh me motor dhe e dallueshme me sinjale të veçanta të fillimit dhe mbarimit. Për qëndrimin duhet të jenë parashikuar zona të caktuara me hyrje e dalje, të pajisura përkatësisht me korsi ngadalësimi dhe shpejtimi.
- B. *Rrugë interurbane kryesore* – Rrugë me karrexhata të pavarura ose të ndara nga trafikndarës të pakapërcyeshëm, secila me të paktën dy korsi lëvizjeje dhe bankina të shtruara, pa kryqëzime në nivel, me hyrje të koordinuara për objekt anësore, e dallueshme nga sinjale të veçanta të fillimit dhe mbarimit, e rezervuar për qarkullimin e disa kategorive mjetesh me motor. Për të tjera kategori të mundshme mjetesh të përdoruesve duhet të parashikohen hapësira të përshtatshme. Për qëndrimin duhet të jenë parashikuar zona të caktuara, me hyrje e dalje, të pajisura përkatësisht me korsi ngadalësimi dhe shpejtimi
- C. *Rrugë interurbane dytësore* – Rrugë me një karrexhatë me të paktën një korsi lëvizjeje për sens dhe bankina.
- D. *Rrugë urbane kryesore* – Të gjitha rrugët me karrexhata të pavarura, ose të ndara nga trafikndarës, secila me të paktën dy korsi lëvizjeje dhe një korsi e mundshme e rezervuar për mjete publike, bankina të shtruara dhe trotuare, me kryqëzime në nivel të pajisura me semafor. Për qëndrimin janë parashikuar zona ose breza anësore jashtë karrexhatës, të dyja me hyrje dhe dalje të përqendruara.
- E. *Rrugë urbane dytësore* – Rrugë me një karrexhatë me të paktën dy korsi, bankina të shtruara dhe trotuare. Për qëndrimin janë parashikuar zona të pajisura me korsi manovrimi jashtë karrexhatës.
- F. *Rrugë lokale* – Rrugë urbane ose interurbane, e sistemuar në mënyrë të përshtatshme të përcaktuar në pikën 1 të nenit 2, por që nuk bën pjesë në rrugët e mësipërme.

4.3.2 Hyrje-dalje në rrugë

Kushdo që ndërton nëterritore që nuk janë përgjatë rrugëve apo shesheve të hapura ku rrugët kanë hyrje-dalje, duhet fillimisht të provojë që ka arritur marrëveshje për hyrje-dalje (akses) të përshtatshme në parcelën e ndërtimit nga rruga ekzistuese publike apo private e hapur për kalimin publik.

4.3.3 Rregulla për anërrugët

Në të gjitha përvijimet rrugore duhet të merret parasysh shpërndarja e sipërfaqes së rrugës ndër të gjithë përdoruesit e saj, duke krijuar sipas parashikimeve hapësira të nevojshme për korsi të dedikuara për transport publik, korsi biçikletash dhe trotuare me të gjithë parametrat teknikë për PAK.

Për ndërtimet ekzistuese e të reja, riparimet, rindërtimet, rikonstruksionet dhe zgjerimet, brezat e rezervuar për mbrojtjen e rrugës, të matura nga kufiri rrugor, nuk duhet të kenë përmasa më të vogla se ato të parashikuara në legjislacionin në fuqi dhe në këtë rregullore, sipas tipit të rrugës.

Jashtë qendrave të banuara, në pjesën e brendshme të lakoreve (kthesave) dhe jashtë pronësisë rrugore, duhet të sigurohet një brez i rezervuar me gjerësi të rritur, ku ndalohet çdo tip ndërtimi, rrethimi, të mbjellash ose depozitimi, sipas normave të përcaktuara në aktet në zbatim për gjerësinë e lakores. Në pjesën e jashtme të lakores, brezi i rezervuar është i njëjtë me atë të përcaktuar për pjesën e drejtë të rrugës.

Jashtë qendrave të banuara, në kryqëzimet rrugore në nivel, në pjesën e brendshme të lakoreve (kthesave) duhet të sigurohet një brez i rezervuar me gjerësi të rritur me qëllim sigurimin e fushëpamjes së duhur, sipas përcaktimeve të bëra në legjislacionin në fuqi.

Ndalohen ndërtimet mbi tokë, pranë dhe në brendi të ndërkëmbimeve (kryqëzimeve jo në nivel) që sipas gjykimit të entit pronar të rrugës pengon funksionimin normal të ndërkëmbimit. Gjerësia e brezit të rezervuar për rampat e jashtme (rrugët që bëjnë të mundur këmbimin e drejtimit të lëvizjes), i korrespondon brezit të rezervuar të rrugës me kategori më të ulët që kryqëzohet në ndërkëmbim.

Zotëruesve të terreneve në kufi me pronësitë rrugore, jashtë qendrave të banuara, u ndalohet:

- të hapin kanale, hendeqe dhe të kryejnë çfarëdolloj gjermimi në terrenet anash rrugëve;
- të ndërtojnë, të rindërtojnë ose të zgjerojnë anash rrugëve objekt ose mure rrethues të çfarëdo tipi dhe materiali në largësi nga kufiri rrugor më të vogël se ato të përcaktuara në aktet në zbatim për çdo tip rruge;
- të mbjellë pemë anash rrugëve, shkurre e të tjera të këtij lloji. Në aktet në zbatim përcaktohen largësitë e ndryshme nga kufiri rrugor në varësi nga llojet e ndalimeve të treguara.

Në të gjitha rrugët dhe pjesët që i përkasin asaj, ndalohet:

- të dëmtohen veprat e artit, të mbjellat dhe impiantet rrugore;
- të ndryshohet forma dhe të zihet sipërfaqja e rrugës ose e pjesëve që i përkasin asaj apo në përgjithësi të krijohen gjendje të rrezikshme për trafikun;
- të dëmtohet, të zhvendoset, të hiqet sinjalizimi rrugor dhe çdo objekt tjetër që i takon asaj;
- të pengohet rrjedhja e lirë e ujërave në kanalet ose hendeqet anësore dhe në veprat përkatëse të grumbullimit dhe shkarkimit të ujit;
- të shkarkojnë në kanale dhe hendeqe, pa leje të rregullt, materiale të çfarëdo lloji ose të kanalizohen në to ujëra të çfarëdo natyre;
- të qarkullojnë kafshë, duke përfshirë rrugët lokale, sipas normave të parashikuara për lëvizjen e kafshëve;
- të hidhen ose të grumbullohen mbeturina ose materiale të çfarëdo lloji;

Rrethimet dhe të mbjellat në njësitë/zonat pranë rrugëve duhet të realizohen në përputhje me orientimet e Kodit Rrugor dhe akteve nënligjore në fuqi, me qëllim që të mospengojnë apo të zvogëlojnë fushëpamjen e nevojshme për sigurinë e qarkullimit rrugor.

4.3.4 Rrugë private

Ndërtimi i rrugëve private është subjekt i autorizimeve dhe procedurave të zakonshme të kontrollit për ndërtimin e rrugëve. Për rrugët private duhet të sigurohet:

- një fashë e mjaftueshme toke për trupin e rrugës;
- shtrimi i tyre, nëse autoriteti vendor e shikon të nevojshme;
- ndërtimi dhe mirëmbajtja e sistemit të mbledhjes dhe largimit të ujërave të shiut derisa ato të derdhen në kanalizimet publike;
- mirëmbajtja, ndriçimi dhe pastrimi i tyre;
- instalimi dhe mirëmbajtja e sinjalistikës së kërkuar;

4.3.5 Parametrat e lëvizjes dhe të transportit publik

Shërbimi i transportit të udhëtarëve organizohet nga strukturat përkatëse të bashkisë Kurbin, në përputhje me Ligjin Nr.8308, dt.18.03.1998 "Për Transportet Rrugore", i ndryshuar, Ligjin Nr.8378, dt.22.07.1998 "Kodi Rrugor i Republikës së Shqipërisë", Udhëzimin Nr.142.dt.20.01.1998 "Për procedurat për marrjen e Lejeve në veprimtari Transporti", i ndryshuar, V.K.M. Nr. 637, dt.21.05.2008 "Mbi ndryshimin e tarifave të transportit qytetës të Udhëtarëve", Ligjit Nr.7582.dt.13.07.1992. "Për ndërmarrjet shtetërore", Ligjin Nr.7961.dt.12.07.1995."Kodi i Punës", i ndryshuar, si dhe në përputhje me udhëzime të tjera të fushës së transportit që në thelb kanë disiplinimin e parametrave tekniko - ekonomik që operatorët duhet të plotësojnë në lidhje me kushtet e kryerjes së shërbimit.

4.3.6 Brezat e rezervuara jashtë dhe në qendrat e banuara

Sipas VKM nr. 153, datë 7.4.2000 "Për miratimin e rregullores së zbatimit të Kodit Rrugor të Republikës së Shqipërisë" citon:

Largësia nga kufiri rrugor jashtë qendrave të banuara e cila duhet respektuar kur hapen kanale, gropa apo kur kryhet çdo lloj gjurmimi anash rrugëve, nuk mund të jetë më e vogël se thellësia e kanaleve, gropave apo gjurmimeve dhe, në çdo rast, nuk mund të jetë më pak se 3 m.

Jashtë qendrave të banuara, siç është përcaktuar në drejtimet e nenit 4 të Kodit Rrugor, por brenda zonave të parashikuara për të bërë ndërtime apo që ndryshojnë nga plani urbanistik i përgjithshëm, në rastet kur plani në fjalë është i miratuar për zbatim të drejtpërdrejtë, ose edhe kur për këto zona janë kryer plane urbanistike në zbatim, largësitë e kufirit rrugor, që duhen respektuar në ndërtimet e reja, në rindërtimet në vazhdim, shembjet e plota apo bë zgjerimet përballë rrugëve, nuk mund të jenë më pak se:

- a) 30 m për rrugët e tipit A
- b) 20 m për rrugët e tipit B
- c) 10 m për rrugët e tipit C

Për largësitë nga kufiri rrugor, që duhen respektuar në qendrat e banuara, të ndiqen rregullat e vendosura në Nenin 37 të Rregullores Vendore.

4.3.7 Sinjalizimi rrugor

Fusha e zbatimit të normave, që lidhen me sinjalet rrugore, shtrihet në rrugët publike dhe në rrugët që përshihen në zonat e porteve, aeroporteve, autoporteve, universiteteve, spitaleve, varrezave, kazermave dhe fushimeve ushtarake, si dhe në zonat e tjera shtetërore, të hapura për përdorim publik.

Sinjalet janë të detyrueshme edhe në rrugët dhe në zonat e hapura për përdorim publik si rrugë private, zona stabilimentesh dhe fabrikash, banesash, parkesh të autorizuar ose ngastrash toke dhe duhet të jenë në përputhje me ato të vendosura nga këto norma; në rrugë të tilla, nëse ato nuk janë të hapura për përdorim publik, sinjalet janë fakultative, por nëse përdoren, duhet të jenë në përputhje me ato të vendosura me rregullore.

4.3.8 Kushtet teknike – dimensionimi i seksionit të rrugës

Rruga është pjesë e sipërfaqes e përcaktuar për përdorim publik për qarkullimin e mjeteve motorike ose jo, këmbësorëve dhe kafshëve. Sipas përdorimit të rrugës, përcaktohen kritere për projektimin e karakteristikave gjeometrike dhe funksionale të rrugës, dhe si rezultat i të cilave, kategorizohen rrugët.

Rrugë e kategorisë A, me karrexhata të pavarura, me dy korsi lëvizje 3.75m, korsi emergjence 3m dhe bankina të pashtruara 1.5m.

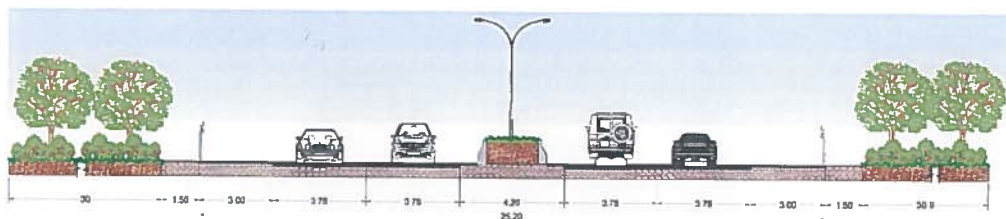

Fig. 4.1 Rrugë e kategorisë A

Në Bashkinë Kurbin kalon Rruga e Kombit (Durrës - Kukës - Morinë), nga Ura e Drojës deri tek kryqëzimi i Milotit, e cila do të përmirësohet për të arritur parametrat e kësaj kategorie. Do të bëhet lidhja e Rrugës së Kombit nga Kryqëzimi i Milotit me Urën Skuraj dhe vazhdimin në drejtim të Kukësit.

Rrugë e kategorisë B, me karrexhata të pavarura, të ndara me trafikndarës të pakapërcyeshëm (3.5m në total), më dy korsi lëvizje 3.75m dhe bankina të shtruara 1.75m.

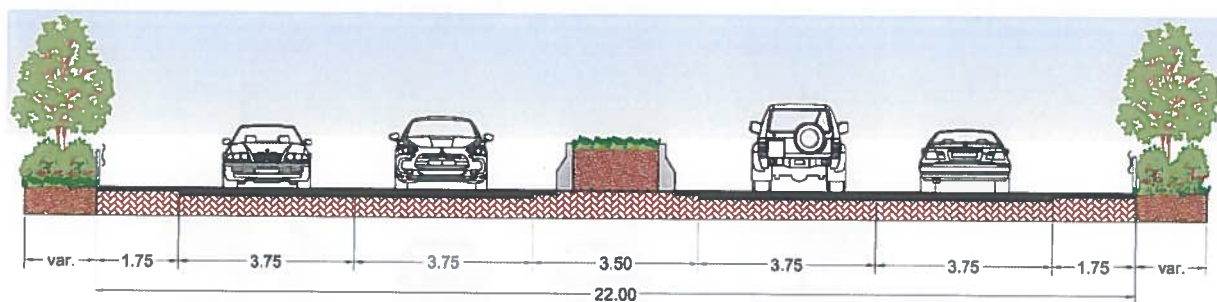

Fig. 4.2 Rrugë e kategorisë B

Më këtë kategori propozohet segmenti i rrugës Patok – Laç, dhe konkretisht pjesa nga mbikalimi ku ndërpret autostradën, deri në hyrje të Laçit.

Rrugë e kategorisë C, rrugë me një karrexhatë, me dy korsi lëvizje për sens me gjerësi minimale 3.5m dhe bankina të shtruara, minimumi 1m.

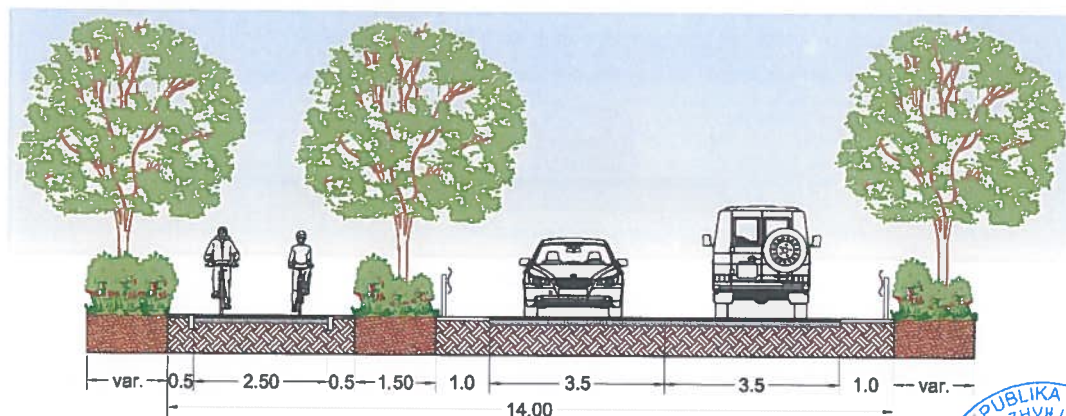

Fig. 4.3 Rrugë e kategorisë C + korsi biçikletash

Sipas VKM 628 dt. 15.7.2015 "Për miratimin e rregullave teknike të Projektimit dhe Ndërtimit të Rrugëve" rrugët e kategorisë C nuk janë më të vogla se 9m (C3) por jepet dhe një tip tjetër rrugë e kategorisë C, konkretisht C1, rrugë me dy korsi nga 3.75m dhe bankina të shtruara 1.5m.

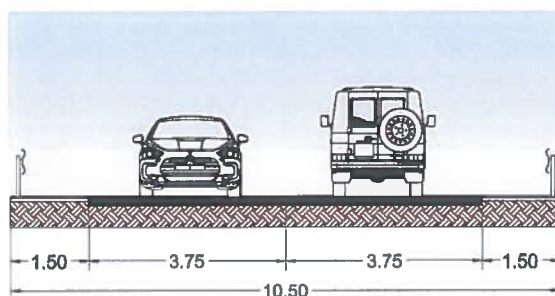

Fig. 4.4 Rrugë e kategorisë C (C1)

Rrugë të kategorisë C janë të gjitha segmentet rrugore në administrimin e ARrSh-së. Në Bashkinë e Kurbinit të kësaj kategorie propozohet disa akse, konkretisht: aksi i vjetër Mamurras – Milot, Fushë Mamurras – Adriatik, rruga Sanxhak – Patok.

Rrugë e kategorisë D nuk propozohen në Bashkinë e Kurbinit.

Rrugë e kategorisë E, rrugë me dy korsi për sens nga 3m, bankina të shtruara nga 0.5m, trotuara 1.5m.

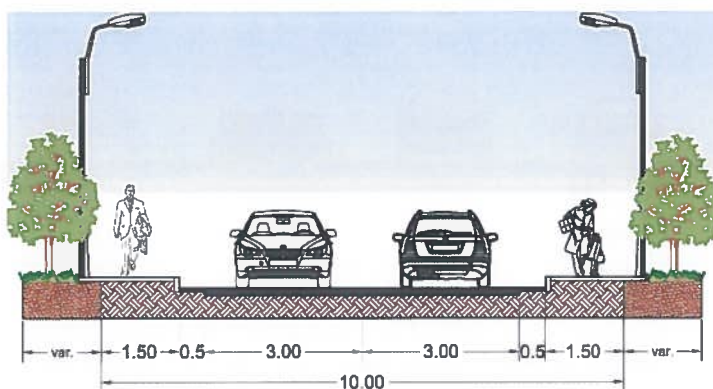

Fig. 4.5 Rrugë e kategorisë E

Rrugë të kësaj kategorie propozohen të gjitha rrugët në qendrat urbane të Bashkisë së Kurbinit.

Rrugë e kategorisë F, rrugë me dy korsi për sens nga 3.25m, bankina të shtruara nga 1m.

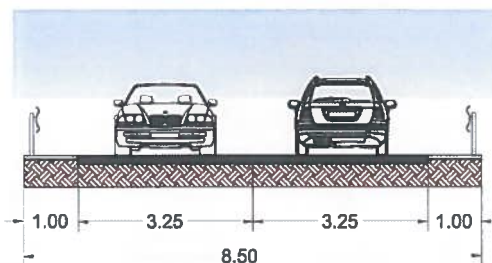

Fig. 4.6 Rrugë e kategorisë F

Prerjet për të gjitha rrugët e propozuara në Bashkinë e Kurbinit jepen më të detajuara në hartën përkatëse.

4.4 PARAMETRA TË TJERË, SKEMA E LËVIZJES DHE TRANSPORTI PUBLIK

Në Bashkinë e Kurbinit parashikohet të kaloj rruga bregdetare peisazhistike. Kjo është një rrugë me impakt të ulët në mjedis (jo e projektuar për trafik të rëndë) që pajiset me infrastrukturën e duhur në nyjet kryesore lidhëse-stacionuese, të cilat përkojnë me qendra lokale apo lokalitete të rëndësishme përgjatë këtij itinerari. Vlen të theksohet se për shkak të ndjeshmërisë së lartë mjedisore të zonave ku pritet të kalojnë segmente të caktuara të këtij itinerari, duhet të tregohet kujdes i veçantë në projektimin e brezave të gjelbërimit përgjatë tij.

Synohet përmirësimi i rrugëve ekzistuese ndërrbane dhe urbane dytësore të kategorisë C duke i pasuruar me zgjerim bankina, trotuare në zona të banuara të pajisura me ndriçim si dhe krijimin e korsive të biçikletave. Këto korridore lidhin qendrat urbane bregdetare të Bashkisë në drejtimin veri-jug. Qendrat që përshkon ky korridor janë: Fushë-Kuqe, Patok dhe Adriatik. Në zonat e banuara rruga parashikohet të jetë e kategorisë E, me dy korsi për sens nga 3.25m, bankina të shtrënguar nga 0.5m dhe trotuare 1.5m, paralel me rrugën është parashikuar dhe një korsi biçikletash me gjerësi 2.5m, banikan të shtrënguar 0.5m dhe trotuare 1.5m. Më poshtë jepet prerje e rrugës bregdetare peizazhistike në qendrat e banuara.

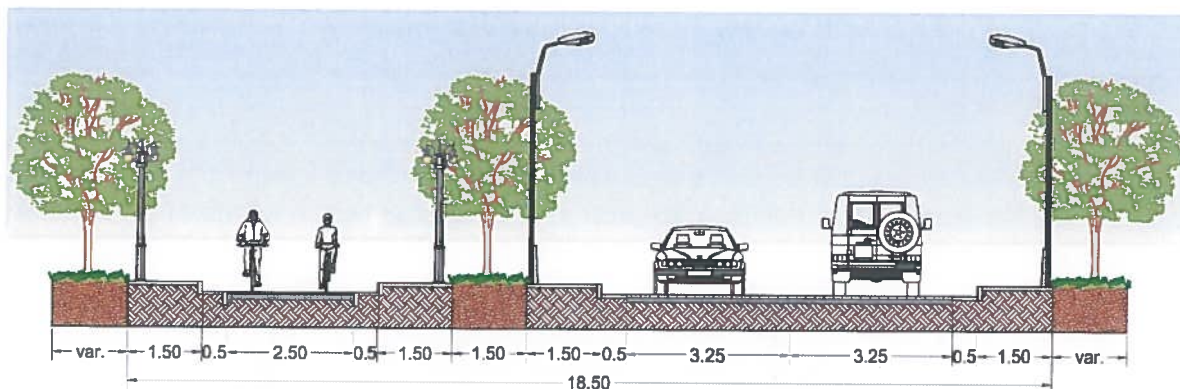

Fig. 4.7 Rrugë bregdetare peizazhistike në qendrat e banuara

Jashtë zonave urbane rruga bregdetare peizazhistike është parashikuar e tipi F, me korsi nga 3.25m dhe bankina të shtrënguar nga 1m dhe korsi biçiklete 2.5m me bankina të shtrënguar 0.5m. Më poshtë jepet një prerje tip e kësaj rrugë jashtë qendrave të banuara.

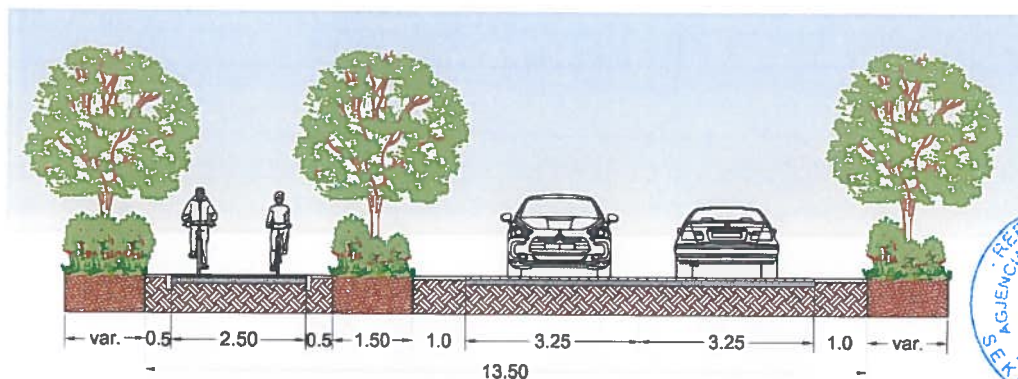

Fig. 4.8 Rrugë bregdetare peizazhistike jashtë qendrave të banuara

Në të gjitha rastet kjo rrugë parashikohet me breza të gjelbër. Ndërmjet rrugës automobilistike dhe rrugës së biçikletave minimumi një brez 1.5m i gjelbëruar dhe në të dy krahët breza të gjelbëruar sipas mundësisë konkrete të realizimit.

Me përmirësimin e parametrave të boshtit kryesor Veri – Jug, synohet shkëputja e lidhjeve të bizneseve dhe industrisë së krijuar përgjatë këtij korridori me qëllim kthimin në autostradë. Shkëputja do të kërkojë nevojën për infrastrukturën rrugore në ndihmë të tyre. Për ti ardhur në ndihmë propozohet që në të dy krahët e boshtit kryesor Veri – Jug të ketë rrugë ndihmëse.

Në figurë jepet skema e propozuara për këto rrugë:

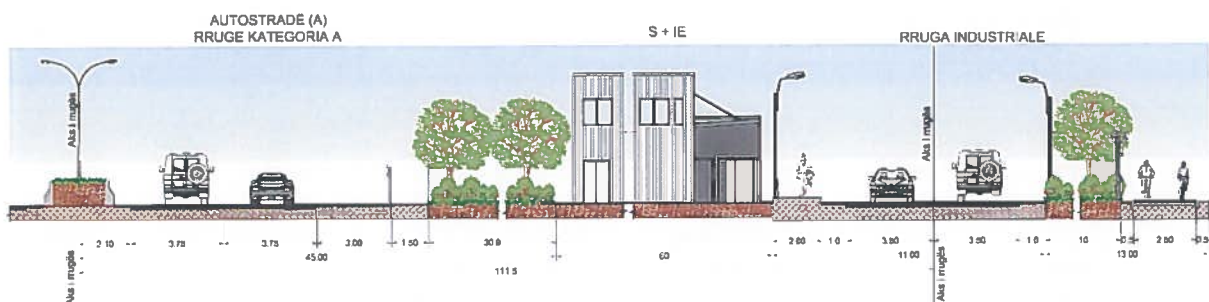

Fig. 4.9 Rrugë industriale

Rruga parashikohet me dy korsi me gjerësi 3.5m, bankina të shtrura nga 1m dhe trotuare 2m. Në krah të rrugës industriale parashikohet një brez 10m i gjelbëruar dhe kosi biçikletash 2.5m e gjerë me bankina 0.5m të shtrura.

Plani i përgjithshëm vendor për Bashkinë e Kurbinit, synon të promovojë lëvizjen e qëndrueshme dhe në harmoni me mjedisin. Në funksion të kësaj është propozuar dhe lidhje e territorit me ato që janë quajtur "korridore të gjelbra". Korridoret e gjelbra synojnë të inkurajojnë përdorimin e mjeteve alternative të lëvizjes siç është biçikleta. Më poshtë jepen disa prerje tipike të një korridori të gjelbër në Bashkinë e Kurbinit.

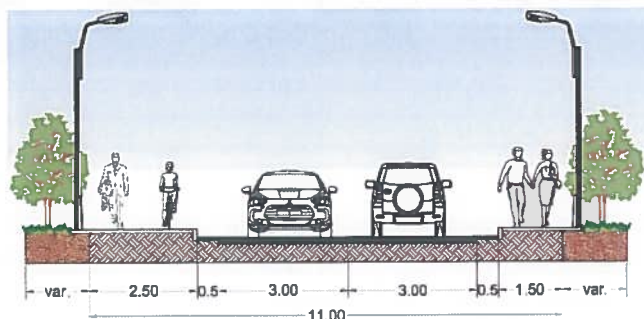

Fig. 4.10 Korridori i gjelbër (KGj1-1)

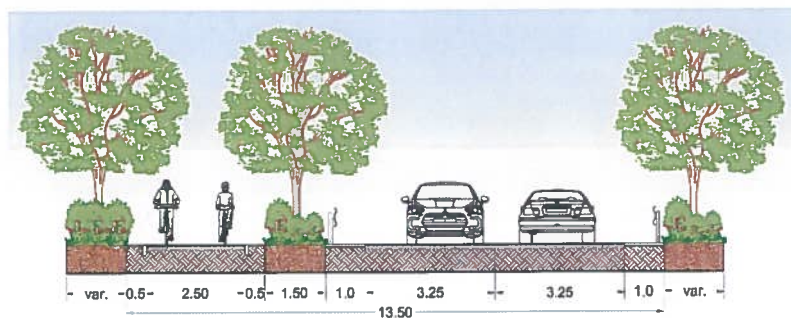

Fig. 4.11 Korridori i gjelbër (KGj1-2)

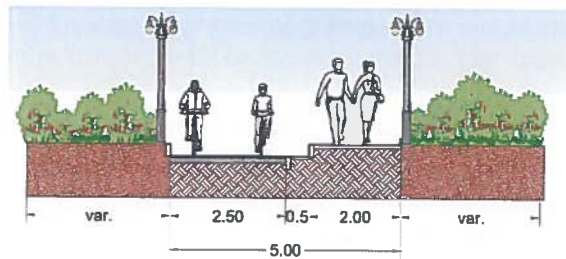

Fig. 4.12 Korridori i gjelbër (KGj2-1)

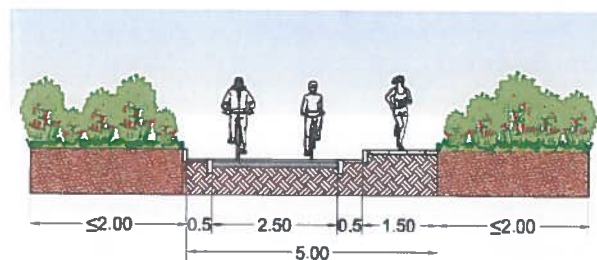

Fig. 4.13 Korridori i gjelbër (KGj2-2)

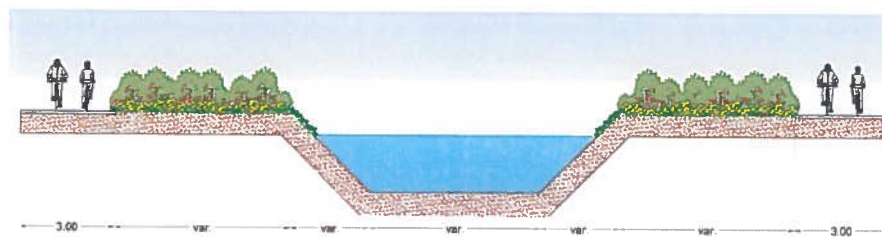

Fig. 4.14 Korridori i gjelbër (KGj2-3)

Për sa i përket lëvizjes në qendrat urbane janë propozuar unaza të cilat do të mbledhin fluksin kryesor të trafikut. Parashikohet ndërtimi i unazave në qytetin e Laçit, Mamurrasit, Fushë Mamurrasit dhe Milotit. Unaza kalon në rrugë ekzistuese ose janë propozuar akse të reja.

Në të tëra këto qendra propozohet një tip rruge, rrugë urbane dytësore e kategorisë E, korsi nga 3.75m dhe dy korsi shtesë 2m, trotuare nga 1.5m dhe në krah të rrugës një korsi biçikletash 2.5m e gjerë. Rruga parashikohet të jetë e paisur me breza të gjelbëruar, ndërmjet rrugës automobilistike dhe korsisë së biçikletave parashikohet një brez minimumi 3m i gjerë.

Më poshtë jepet prerja për unazat e 4 qendrave të banuara në bashkinë e Kurbinit.

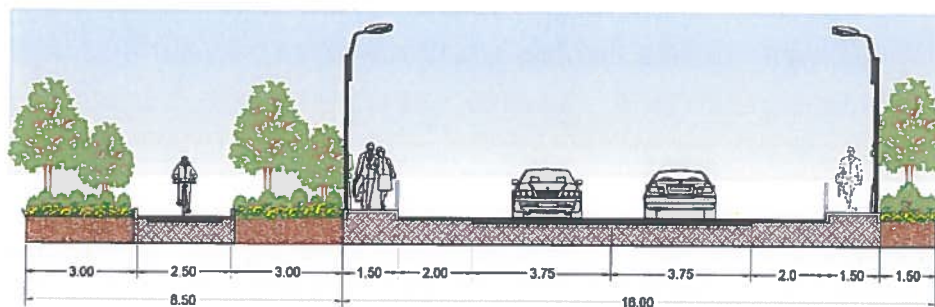

Fig. 4.15 Rrugë urbane dytësore

Përveç propozimit të unazës, me qëllim shmangien e trafikut në qytete mund të konsiderohet dhe mundësia e shndërrimit të disa rrugëve një-kalimshe, vendosjes së kufijve minimal të shpejtësisë, propozimit të rrugëve vetëm për këmbësorët apo dhe përdorimi i rrugëve të tipit "shared space roads". Këto janë hapësira të përbashkëta kalimi për këmbësorët, biçikletat dhe automjetet ku i jepet përparësi kalimit të këmbësorëve dhe biçikletave.

Për sa i përket lëvizjes së banorëve në Bashkinë e Kurbinit, sugjerohet përdorimi i transportit publik nëpërmjet disa linjave të propozuara urbane. Konkretisht:

- Linja 1 (Fushë Mamurras – Milot, kalon nëpër aksin e vjetër);
- Linja 2 (Milot, Mali i Bardhë, Fushë Milot, Gurrëz, Fushë Kuqe, Patok, Adriatik, Fushë Mamurras);
- Linja 3 (Laç – Lugina e Patokut);
- Linja 4 (Milot, Skuraj, Gallatë, Vinjoll, Gërnac);
- Linja 5 (Shullaz - Deblinisht);
- Linja 6 (Laç – Kisha Shën Ndout);

Shërbimi i transportit të udhëtarëve organizohet nga strukturat përkatëse të bashkisë Kurbini, në përputhje me Ligjin Nr.8308, dt.18.03.1998 "Për Transportet Rrugore", i ndryshuar, Ligjin Nr.8378, dt.22.07.1998 "Kodi Rrugor i Republikës së Shqipërisë", Udhëzimin Nr.142.dt.20.01.1998 "Për procedurat për marrjen e Lejeve në veprimtari Transporti", i ndryshuar, V.K.M. Nr. 637, dt.21.05.2008 "Mbi ndryshimin e tarifave të transportit qytetës të Udhëtarëve", Ligji Nr.7582.dt.13.07.1992. "Për ndërmarrjet shtetërore", Ligjin Nr.7961.dt.12.07.1995."Kodi i Punës", i ndryshuar, si dhe në përputhje me udhëzime të tjera të fushës së transportit që në thelb kanë disiplinimin e parametrave tekniko - ekonomik që operatorët duhet të plotësojnë në lidhje me kushtet e kryerjes së shërbimit.

4.5 TIPOLOGJIA E SHËRBIMEVE SOCIALE

4.5.1 Tipologjia

Bazuar në objektivat e synuara për popullsinë e vendbanimeve për vitin 2030, u bë një vlerësim i nevojave në të ardhmen lidhur me shërbimet e infrastrukturës, të tilla si

- njësitë arsimore (shkolla, kopshite, çerdhe, arsim profesional)
- mirëqenia sociale
- terrenet sportive
- qendrat kulturore
- mjediseve publike (parqe, ishuj gjelbërime, kënde lojërash, etj.)
- hapësira parkimi publik
- shërbim shëndetësor (qendra shëndetësore, konsultore, ambulanca,etj.)

Vlerësimi i nevojave të së ardhmes është bazuar në këta faktorë:

- legjisllacioni përkatës (numri i njërive sipas madhësisë të përcaktuar të popullsisë, standardet etj.),
- strategjia e propozuar e zhvillimit hapësinor (prioritetet, zonat e propozuara për zhvillim, etj.)
- Shpërndarja e popullsisë

Po kështu e rëndësishme është situatë aktuale, niveli i shfrytëzimit dhe i mirëmbajtjes së strukturave ekzistuese, mënyra e shpërndarjes dhe rrezet e shërbimit në hapësirë e nivel popullsie. Në shpërndarjen e re, është synuar mjaftueshmëria e strukturave të dobisë dhe përdorimit të përbashkët, që do t'ju shërbejnë sa më shumë vendbanimeve si dhe përmirësimit të nivelit të shërbimeve sociale. Propozimi fillestar i PPV-së është formuluar bazuar në kriteret e mëposhtme:

- Treguesit e planifikimit, standardet dhe rregullimet e tjera të përcaktuara në VKM 671/2015 "Për miratimin e rregullores së planifikimit të territorit".
- strukturat e ndërtuara, distancat dhe periudhat kohore dhe relievi gjeografik
- lidhjet rrugore / veprat rrugore të propozuara.
- madhësitë ekzistuese dhe të parashikuara të popullsisë.

Tabela 4.2 Ambiente ekzistuese dhe të propozuara të infrastrukturës publike

Njësi administrative	Synimi i popullsisë	Besim Fetar		Administratë		Kujdesi Social		Kultura	
		Toka ekzistuese	Propozimi	Toka Ekzistuese	Propozimi	Toka Ekzistuese	Propozimi	Toka Ekzistuese	Propozimi
Laç	22911	3920	-	2920	-	60	-	1400	2400
Mamurras	19638	3200	-	500	-	110	-	-	1000
Milot	11954	2270	-	-	-	-	-	-	800
Fushë-Kuqe	7497	825	-	307	-	110	-	-	-

Si pjesë e një qasjeje-aksesi gjithëpërfshirës janë marrë parasysh të gjitha sa më lart dhe u bë një përpjekje për të kombinuar kriteret bazuar në ligj dhe fakte. Po kështu shpërndarja e shërbimeve ka marrë parasysh shpërndarjen e popullsisë sipas qendrave të banuara.

Tabela 4.3 Ambiente ekzistuese dhe të propozuara të parkimit publik

Njësi administrative	Vendbanimi	Synimi i Popullsisë 2031	Parkim publik			
			Standarti i Tokës	Toka Ekzistuese	Toka e domosdoeshme	Propozimi
			ba	m ² /ba	m ²	m ²
Laç	Laç	16162	6	-	99450	99500
Mamurras	Mamurras	7076	6	-	42888	43000
Milot	Milot	2723	6	-	16506	16550

U bë gjithashtu edhe një regjistrim i vendeve fetare ekzistuese, strukturave sociale dhe ndërtesave administrative. Duke pasur parasysh mungesat në hapësirat kulturore dhe njësitë e mirëqenies sociale, rekomandojmë krijimin e qendrave / hapësirave kulturore dhe strukturave sociale (p.sh. qendrave rinore, qendrave për fëmijë ose të moshuar) me prioritet vendbanimet me popullsi më të madhe, të cilat do të grumbullojnë edhe shumicën e njësive shkollore.

Tabela 4.4 Ambiente ekzistuese dhe të propozuara të gjelbërimit

Njësi administrative	Vendbanimi	Synimi i Popullsisë 2031	Gjelbërimi publik			
			Standarti i Tokës	Toka Ekzistuese	Toka e domosdoeshme	Propozimi
			ba	m ² /ba	m ²	m ²
Laç	Laç	16087	5	-	82875	82900
Mamurras	Mamurras	7043	5	-	435740	43580
Milot	Milot	2710	5	-	13755	13800

Për sa i përket hapësirave të gjelbra, terreneve sportive dhe parkingjeve, është bërë një vlerësim i nevojave në të ardhmen për tokë në bazë të popullsisë së synuar dhe standardeve të tokës. Duke pasur parasysh mangësitë ekzistuese, propozohet pajisja e të gjitha vendbanimeve me parkingje, terrene sportive dhe mjedise publike.

Tabela 4.5 Ambiente ekzistuese dhe të propozuara të terreneve sportive

Njësi administrative	Vendbanimi	Synimi i Popullsisë 2031	Terrene Sportive			
			Standarti i Tokës	Toka Ekzistuese	Toka e domosdoshme	Propozimi
		ba	m ² /ba	m ²	m ²	m ²
Laç	Laç	16162	2.6	-	43095	43100
Mamurras	Mamurras	7076	2.6	-	18574.8	19000
Milot	Milot	2723	2.6	-	7152.6	7200

Lidhur me nevojat për kujdes mjekësor rekomandojmë pajisjen me ambulanca (qendra të ofrimit të ndihmës së parë) të vendbanimeve që nuk kanë sot (më të shumtat kanë), por bën përjashtim zona malore, e cila për strukturën speciale me dendësi shumë të ulët do të duhet ta marrë këtë shërbim në qendrën lokale më të afërt.

Përsa i përket cilësisë së infrastrukturës ekzistuese sociale, vërejmë se në përgjithësi është nën mesataren. Gjendja e objekteve shkollore në vendbanimet urbane është më e mirë dhe në mjaft raste ndërtohen edhe shkolla të reja, kurse në pjesën rurale të bashkisë, gjendja lë për të dëshiruar.

Tabela 4.6 Zonat ekzistuese dhe të propozuara për shëndetin në bashkinë Kurbin

Njësi administrative	Synimi i popullsisë	Shëndeti					
		Spital		Qendrat shëndetësore (ambulancat e lagjeve/fshatrave)		Poliklinika specialitetesh	
		Nr. Ekzistues	Propozimi	Nr. Ekzistues	Propozimi	Nr. Ekzistues	Propozimi
Laç	22911	1	1	1	-	2	-
Mamurras	19638	-	-	1	-	5	-
Milot	11954	-	-	1	-	11	-
Fushë-Kuqe	7497	-	-	1	-	5	-

Në parashikimin e bazuar në rritjen e popullsisë në vitet e ardhshme dhe për të përmirësuar efikasitetin dhe cilësinë e shërbimeve arsimore, propozohet përmirësimi i përgjithshëm estetik dhe funksional i stokut të ndërtesave shkollore.

4.5.2 Shpërndarja në territor

Në tabelën e mëposhtme listohen popullsia e synuar sipas qendrave të banuar dhe njësitë ekzistuese, llogariten nevojat në të ardhmen për tokë në bazë të standardeve të tokës (neni 83, VKM 671/2015 "Për miratimin e rregullores së planifikimit të territorit") dhe ilustron në mënyrë skematike propozimi që i referohet katër niveleve të arsimit dhe ish komuniteteve lokale.

Tabela 4.7 Infrastruktura ekzistuese dhe e propozuar në kopësht-çerdhe

Kopësht-Çerdhe						
Njësi administrative	Popullsia Ekzistuese	Popullsia e propozuar në 2031	Nr. i kopësht-çerdhe sot	Norma ç-k/b	Nr. i kopësht-çerdhe gjithsej	Nr. i kopësht-çerdhe të shtuara
Laç	22911	22805	5	1000-1500	7	-
Mamurras	19638	19546	3	1000-1500	1	-
Milot	11954	11898	2	1000-15000	2	-
Fushë-Kuqe	7497	7462	2	1000-15000	2	-

Atje ku janë vëzhguar mangësi, konkretisht në çerdhe dhe në shkollat e mesme, propozohen njësi të reja duke kombinuar raportin njësi/ popullsi (VKM 671/2015 - nenin 83), me vendndodhjen e vendbanimeve dhe rrezet e shërbimit.

Në shumicën e rasteve toka e propozuar është treguese, analoge me popullsinë e synuar dhe do të finalizohet dhe lokalizohet në kuadër të studimeve të specializuara. Në disa raste propozimi është konkret dhe i treguar në hartë, nganjëherë si në rastin e Shkollës së Mesme Profesionale ka dy opsione për vendosjen e saj.

Tabela 4.8 Infrastruktura ekzistuese dhe e propozuar për shkollë 9-vjeçare

Shkollë 9-vjeçare						
Njësi administrative	Popullsia Ekzistuese	Popullsia e propozuar në 2031	Nr. shkollave sot	Norma shk/b	Nr. i shkollave gjithsej	Nr. i shkollave të shtuara
Laç	22911	22805	5	6000	5	-
Mamurras	19638	19546	8	6000	8	-
Milot	11954	11898	10	6000	10	-
Fushë-Kuqe	7497	7462	4	6000	4	-

Propozimet konkrete janë shprehur në bashkëpunim me bashkinë Kurbini, duke u mbështetur në projekte paraprake dhe me tendencën për t'u zhvilluar në troje publike, ose në territore me prioritet zhvillimi.

Tabela 4.9 Infrastruktura ekzistuese dhe e propozuar për shkollë të mesme

Shkollë të mesme						
Njësi administrative	Popullsia Ekzistuese	Popullsia e propozuar në 2031	Nr. shkollave sot	Norma shk/b	Nr. i shkollave gjithsej	Nr. i shkollave të shtuara
Laç	22911	22805	1	9000	2	1
Mamurras	19638	19546	1	9000	1	-
Milot	11954	11898	1	9000	1	1
Fushë-Kuqe	7497	7462	1	9000	1	-

4.5.3 Rrezet e mbulimit

Lidhur me rrezet e shërbimit të fëmijëve/ nxënësve, ato përcaktohen në nenin 83 të VKM 671/2015 "Për miratimin e rregullores së planifikimit të territorit", sipas nivelit të shkollës dhe me diferencë midis zonave urbane dhe rurale.

Për Çerdhet përcaktohet rrezja 200-300m, për Kopshtet 250-350m (zonat urbane) dhe 500-600m (zonat rurale), për Shkollat 9- vjeçare 500-600m (zonat urbane) dhe 1000-1500m (zonat rurale) dhe për Shkollat e Mesme 1000-1500m (zonat urbane) dhe 2000-4500m (zonat rurale).

Kriteri i rrezes së shërbimit bashkë vlerësohet në programimin e përgjithshëm, në kontekstin e kombinimit optimal të së gjitha parametrave dhe në përshtatjen e rrethanave dhe nevojave ekzistuese. Është e qartë që në kushtet e shpërhapjeje urbane me dendësi shumë të ulët, rrezet e shërbimit funksionojnë mirëfillti vetëm në qendrat urbane, kurse për territoret me intensitet të ulët numri i objekteve të shërbimit është në bazë popullsie ekzistuese dhe të parashikuar.

Rrezja maksimale respektohet në vija të përgjithshme. Në rastet kur popullsia e shërbyer është e vogël dhe distancat të mëdha dhe preferohen bashkimet e propozuara, i jepet rëndësi krijimit të njësive të qëndrueshme, madje edhe me rreze më të madhe të ofrimit të shërbimeve.

5 PLANI I INVESTIMEVE KAPITALE

Plani i Investimeve Kapitale të parashikuara për territorin e Bashkisë Kurbin ka tre objektiva kryesore:

- Identifikimin e nevojave financiare të krijuara nga realizimi i projekteve, dmth. vlera e kapitalit të nevojshëm për realizimin e investimeve të parashikuara.
- Përcaktimi i burimeve të mundshme të financimit të projekteve.
- Vlerësimi ekonomik i veprave, me qëllim verifikimin që vlera neto e pritshme (Net Present Value) e projekteve për investim, të jetë pozitive.

Plani i Investimeve Kapitale përcakton kapitalin e nevojshëm për realizimin e veprave të parashikuara në këtë Plan të Përgjithshëm Vendor, veprave të parashikuara për përshtatjen e infrastrukturave me parametrat e përcaktuara nga neni 81 i Rregullores së Planifikimit të Territorit (VKM 671) si dhe veprat për urbanizimin primar dhe sekondar. Veprat e urbanizimit primar dhe sekondar dhe ndërhyrjet e parashikuara për plotësimin e kërkesave të Rregullores së Planifikimit të Territorit duhen konsideruar si pjesë përbërëse e kësaj PPV-je. Ato përbëjnë kushtet bazë nga të cilat varet realizimi dhe qëndrueshmëria ekonomike e projekteve të prezantuara në Plan. Është brenda kësaj bashkësie projektësh, që është shumë më e gjërë se vetë Plani, ku gjejnë shtjellim Projektet Pilot dhe Projektet Bazë të përcaktuara në Planin Strategjik. Për këtë arsye, Plani i Investimeve Kapitale ofron një vlerësim të nevojës për fonde që përfshin edhe veprat e sipërpërmendura.

Plani i investimeve kapitale vlerëson shpenzimet publike të nevojshme për pajisjen e çdo banori të bashkisë me shërbimet individuale të banimit dhe shërbimet publike, së bashku me mënyrën e tërheqjes së resurseve të nevojshme, sipas burimeve të financimit.

Një pjesë e këtyre shpenzimeve është vlerësuar duke marrë parasysh hyrjet në arkën e bashkisë nga taksa e ndikimit në infrastrukturë, të vlerësuar në masën 4% të vlerës së ndërtimeve të reja.

Vlera e përgjithshme e ndërtimeve të reja – e cila është bazë për përlogaritjen e kontributit të tregut privat të banesave në realizimin e veprave të urbanizimit – lind nga përlogaritja e sipërfaqeve të nevojshme për plotësimin e standardeve ligjore të banimit, shumëzuar me vlerën mesatare të tregut për ndërtimet e banimit.

Duke marrë të mirëqenë disbalancën mes fondeve në dispozicion të administratës publike për plotësimin e objektivit minimal të planit për urbanizim dhe fluksit të të ardhurave nga taksa e ndikimit në infrastrukturë, bilanci tregon sforcimin e nevojshme nga ana e të gjithë faktorëve publike për shfrytëzimin si të resurseve kombëtare ashtu edhe të atyre të organizmave ndërkombëtare.

Në bazë të këtij vlerësimi të përgjithshëm, Plani i Investimeve Kapitale analizon çdo kategori veprash publike, duke vlerësuar alternativat dhe zgjidhjet e nevojshme financiare për arritjen e objektivave të përgjithshme të planit, edhe nëpërmjet shfrytëzimit të instrumenteve si Project Financing, i përshtatshëm, për shembull, për realizimin e projekteve të veçanta për parkime urbane në zonat qendrore, ose për realizimin e një pjesë të pajisjeve sportive publike.

Ndër projektet e propozuara nga ky plan, pjesa e Projekteve Pilot – të konsideruara si strategjike në fazën e dytë – krijon një nevojë financiare relativisht të ulët. Projektet Pilot të parashikuara për Bashkinë Kurbin janë si më poshtë:

1. Qendër agro-ushqimore me zinxhir të shkurtër; kosto e parashikuar:	3.950.000Euro
2. Zonë tregu me kilometër zero; kosto e parashikuar:	200.000Euro
3. Korridori i gjelbër Laç/Patok; kosto e parashikuar:	470.000 Euro
4. Shfrytëzim mjedisor i ishullit të Cabakut; kosto e parashikuar:	100.000 Euro
5. Itinerar natyror Kurbini i Vjetër; kosto e parashikuar:	200.000 Euro

Me një vlerë totale prej **4.920.000 euro**. Siç është përcaktuar në fazën e dytë të planit, kjo nevojë për kapital do të mbulohet nga fondet publike - të bashkisë, të qeverisë dhe të bashkimit europian, nëpërmjet programit IPA II – dhe nga ndërhyrjet private me Project Financing.

Gjithashtu, përshtatja e faciliteteve infrastrukturore dhe atyre publike sipas parametrave të kërkuara nga ligji dhe kërkesave minimale të funksionimit të rrjeteve urbane kryesore (urbanizimi primar dhe sekondar) krijon një nevojë për një kapital shumë më të madhe. Brenda këtij horizonti shumë më të gjerë veprash publike gjejnë shtjellim edhe projektet bazë të përcaktuara në Planin Strategjik dhe konsiderohen prioritare në fazën e tretë. Këto projekte, të listuara në tabelën e mëposhtme, kërkojnë një financim total prej 74.500.000 euro.

Tabela 5.1 Lista e projekteve

	Projekte afatmesëm	Përshkrimi	Kosto e parashikuar	Kanali i financimit
1	Rehabilitim i sistemit të vadijes në zonën fushore	Ndërhyrje sistematike për rikuperimin e sistemit ekzistues	3.000.000	Projektet (1) dhe (2) mund të bashkohen në një projekt të vetëm "Zhvillimi bujqësor i zonave rurale", për t'u financuar me anë të fondeve të BE-së, programi IPA II "Agriculture and rural development", me bashkëfinancim të Qeverisë Shqiptare
2	Rehabilitim dhe përmirësimi i sistemit të kanaleve kulluese	Ndërhyrje sistematike për rikuperimin e sistemit ekzistues	10.000.000	Si më sipër
3	Sistem biologjik i trajtimit të ujërave të zeza	Ndërhyrje për përdorimin e ujërave të zeza si fertilizues biologjik për agrikulturën, si alternative e rrjetit të kanalizimeve për zonat rurale.	2.000.000	Lehtësime fiskale dhe subvencione të tjera për të promovuar përdorimin e gropave të përshtatshme septike biologjike nga ana e banorëve.
4	Shfrytëzimi turistik natyror i lagunës së Patokut	Sisteme ekologjike, për shfrytëzim të organizuar të lagunës (rrugë këmbësore, objekte shërbimesh, etj.)	1.000.000	Projektet (4) dhe (5) mund të bashkohen në një projekt të vetëm zhvillimi ekonomik të qëndrueshëm, që mund të financohet me anë të fondeve të BE, programi IPA II 'Sustainable Economy', me bashkëfinancim të Qeverisë Shqiptare dhe të institucioneve fetare.
6	Rikualifikim i qendrës urbane të Laçit	Ndërhyrje urbanistike për përmirësimin e cilësisë së jetës sociale në zonën qendrore	1.000.000	Fonde të Bashkisë, me kontribute të mundshme të Qeverisë Shqiptare. Projektet (6), (7) dhe (8) mund të bashkohen në një projekt të vetëm që mund të financohet me anë të fondeve të BE, programi IPA II.
7	Rikualifikim i qendrës urbane të Milotit	Ndërhyrje urbanistike për përmirësimin e cilësisë së jetës sociale në zonën qendrore	15.000.000	Fonde të Bashkisë, me kontribute të mundshme të Qeverisë Shqiptare. Projektet (6), (7) dhe (8) mund të bashkohen në një projekt të vetëm që mund të financohet me anë të fondeve të BE, programi IPA II.

8	Rikualifikim i qendrës urbane të Mamurrasit	Ndërhyrje urbanistike për përmirësimin e cilësisë së jetës sociale në zonën qendrore	12.000.000	Fonde të Bashkisë, me kontribute të mundshme të Qeverisë Shqiptare. Projektet (6), (7) dhe (8) mund të bashkohen në një projekt të vetëm që mund të financohet me anë të fondeve të BE, programi IPA II.
	Projekte Afatgjatë	Përshkrimi	Kosto e parashikuar	Kanali i financimit
1	Rikuperim dhe rritje e efikasitetit të hidrovoeve	Ndërhyrje sistematike për rikuperimin e sistemit ekzistues të hidrovoeve në shërbim të sistemit kullues	2.000.000	Ky projekt mund të bashkohet me projektet afatmesme (1), (2) dhe (3), që të financohet me fonde të BE, Programi IPA II 'Agriculture and rural development', me bashkëfinancime të Qeverisë Shqiptare.
2	Zhvillim me karakter turistik i liqenit të Shkopetit	Ndërhyrje të integruara për shfrytëzimin e organizuar për qëllime turistike të zonës malore përreth liqenit artificial të Shkopetit.	2.500.000	Fonde të Bashkisë, me kontribute të mundshme të Qeverisë Shqiptare.
3	Turizëm malor në Trodhnë	Zhvillim i turizmit natyror dhe ekskursionit, nëpërmjet zhvillimit të mjedisit dhe të resurseve historike dhe njerëzore	2.000.000	Fonde të Bashkisë, me kontribute të mundshme të Qeverisë Shqiptare.
4	Zhvillim i turizmit bregdetar pranë fshatit Adriatik	Program i integruar për shfrytëzimin e organizuar me qëllime turistike të zonës bregdetare të Adriatikut, nëpërmjet ndërhyrjeve ekologjike të qëndrueshme dhe të përshtatshme me mjedisin.	1.000.000	Fonde të Bashkisë, me kontribute të mundshme të Qeverisë Shqiptare dhe private me anë të 'Project Financing'.
5	Zhvillim i zonave prodhuese	Program për racionalizimin dhe sistemimin organik të sipërfaqeve prodhuese ekzistuese përgjatë superstradës ekzistuese, me anë të pakësimit të pikave të hyrjeve dhe daljeve.	15.000.000	Qeveria Shqiptare, Min. e Infrastruktursë. Mundësi bashkëfinancimi me fondet e BE, programi IPA II.
6	Zhvillim i shërbimeve në zonën e Fushë-Kuqes	Realizim ndërhyrjesh për përmirësimin e shërbimeve parësore dhe social-kulturore në zonën qendrore të Fushë-Kuqes.	8.000.000	Fonde të Bashkisë, me kontribute të mundshme të Qeverisë Shqiptare.

Përshtatja me standardet urbanistike sipas nenit 81 të Rregullores së Planifikimit Urban (VKM 671)

Kësaj nevojë financiare, të treguar në paragrafin e mësipërmi duhen shtuar shpenzimet e nevojshme për përshtatjen sipas standardeve ligjore:

- a) sipërfaqe bruto banimi (25 m²/banor);
- b) hapësirë e gjelber (9 m²/banor);
- c) Sipërfaqe për kopshte, çerdhe, shkolla (4,5 m²/banor)
- ç) Struktura për përdorim publik (kisha, xhami, biblioteka, qendra sociale) (2 m²/banor)
- d) Sipërfaqe sportive (2 m²/banor)
- e) Sipërfaqe për parkim publik (6 m²/banor)
- g) Sipërfaqe për shërbime tregtare dhe zyra (5 m²/banor)

Me poshtë është llogaritur nevoja për kapitale për realizimin e veprave sipas pikave b) deri në f), (ndërkohë që është anashkaluar përshtatja e kushteve të banimit dhe të shërbimeve tregtare, pasi i janë lënë totalisht në dorë të iniciativës së lire private) Nevoja për kapitale për realizimin e këtyre veprave është përllogaritur mbi bazën e tre skenarëve të mundshme demografike: i) Censusi i INSTAT-it i vitit 2011; ii) të dhënat e vitit 2015 nga gjendja civile e Bashkisë; iii) projeksioni demografik për vitin 2030. Nga ana tjetër, analiza financiare dhe ekonomike e projekteve është bërë duke iu referuar vetëm të dhënave të Censurit të vitit 2011.

5.1 PAJISJE PËR ARSIM PUBLIK

5.1.1 Kapitali i nevojshëm

Në tabelën e mëposhtme tregohen nevojat për struktura shkollore për secilën prej njësive administrative të Bashkisë Kurbin. Këto nevoja janë llogaritur duke aplikuar sasi të standarde të sipërfaqeve për banor të nevojshme për ofrimin e shërbimit të arsimit publik. Kjo analizë ka vërejtur mangësi në objekte arsimit publik në të gjitha njësitë administrative dhe, mbi bazën e kostove standarde për realizimin e ndërtimeve në fjalë, janë llogaritur vlerat e investimeve të nevojshme për realizimin e tyre.

Sic është treguar edhe në tabele, të gjitha njësitë administrative të bashkisë Kurbin paraqesin mangësi në objekte arsimit publik të cilat, për t'u plotësuar, kërkojnë një investim prej 12.741.120 €.

Tabela 5.2 Arsimi publik

Bashkia	Komuna	Tipi	Sipërfaqja dhe zona strukturalisht aktuale	Sipërfaqja aktuale	Popullsia 2011	Standardi në (neni. 81) m2/banor	Sipërfaqja e nevojshme sipas ligjit (neni 81)	Sipërfaqja e nevojshme ekzistuese 2015 (vlerësim)	Δ1*	Zona territoriale (m2)	Sipërfaqja e mbuluar 1/3 e (10)=m2	Nxënies (11)/25 m2	Sipërfaqja didaktike	Sipërfaqja e zonës së pajisur	Volumi (13)h=4.5	Kosto €/m3	Totali	
1	2	3	4	4 bis	5	6	(7) = (5) x (6)	8	(9) = (7) - (8)	10	11	12	13	14	15	16	17	
	FUSHË KUQË	KOPSHTË	SHKOLLA 9 VJECARE	3287	414	5460	4	21840	14672	-7168	8000	2666.7	107	747	1920	3360	€ 316.00	1,061,760.00
				9386	1259													
				1999	499													
				14672	2172													
	LAÇ	KOPSHTË	SHKOLLA 9 VJECARE	3767	1177	17086	4.5	76887	32627	-44260	36000	12000	480	3360	8640	15120	€ 316.00	4,777,920.00
				23558	3274													
5302				1282														
32627				5733														
KURBIN	MAMURRAS	KOPSHTË	1127	221	15284	4.5	68778	25460	-43318	36000	12000	480	3360	8640	15120	€ 316.00	4,777,920.00	
			22224	3207														
			2109	344														
			25460	3772														
MILOT	KOPSHTË	SHKOLLA 9 VJECARE	-	-	8461	4	33844	18670	-15174	16000	5333.3	213	1493	3840	6720	€ 316.00	2,123,520.00	
			17356	3626														
			1314	433														
			18670	4059														
TOTALI			91429	15736	46291		201349	91429	-109920	96000	32000	1280	8960	23040	40320	€	12,741,120.00	

5.1.2 Analiza financiare

a) Flukse arke në dalje:

- i. Kosto totale investimi: 12.741.120 €
- ii. Kosto operative: kostot e personelit, kostot energjetike dhe shpenzimet e ndryshme për funksionimin e shkollave nuk janë të vlerësueshme në këtë fazë por do të jene gjithësesi në ngarkim të Qeverisë Shqiptare.

b) Flukse arke në hyrje:

- i. Përfitime operative: nuk parashikohen përfitime nga ofrimi i këtij shërbimi publik.
- ii. Burime financimi: bashkëfinancim Qeveri – BE me fonde të programit IPA II
- iii. Kontribute publike: si më sipër
- iv. Kapital social (equity) i ardhur nga privatet: nuk parashikohet

Duke qenë se arsimit publik është, për vetë natyrën e tij, një shërbim publik që ofrohet falas, nuk është e mendueshme që ndërhyrjet të financohen me fonde private dhe as me përfitimet operative nga ofrimi i shërbimit. Rendimenti financiar i investimit (FNPVC), si nga ana e vlerës aktuale ashtu edhe e rendimentit të brendshëm, është sigurisht negativ: bëhet fjalë për një projekt tipik të "ftohë". I vetmi burim i mundshëm bashkëfinancimi, që mund të përdoret për tërheqjen e fondeve të BE, është ai i Qeverisë Shqiptare. Përqindja e kontributit të Bashkimit Europian për projekte të këtij lloji nuk është e përcaktuar apriori. Kjo përqindje negociohet në momentin e prezantimit të projektit dhe në marrëveshje me përgjegjësin kombëtar të programit IPA II për Shqipërinë.

5.1.3 Analiza ekonomike

- i. Çmimi "hije" (shadow price) i arsimit publik, njëlloj si shërbimet e tjera publike, është e vështirë të vlerësohet dhe shpeshherë vlerësohet si e përafërt me çmimet e përdorura në tregun privat të këtyre shërbimeve publike në fjalë. Ky përafrim është gjithësesi arbitrar dhe për këtë arsye preferohet të mos përcaktohet një çmim "hije".
- ii. Duke qenë se bëhet fjalë për një shërbim publik që nuk vlerësohet në bazë të çmimit të tregut, nuk ka korrigjime fiskale për t'u bërë në vlerësimin e projektit.
- iii. Projekti paraqet efekte anësore të dukshme pozitive, saqë Bashkimi Europian ka përfshirë projektet për arsimin publik mes atyre prioritare të programit IPA II. Siç tregohet në kapitullin 6 të dokumentit 'Instrument for Pre-Accession (IPA II), Indicative Strategy Paper for Albania 2014-2020' (i pranuar nga Bashkimi Europian me 18/08/2014), i dedikuar 'Education, employment and social policies', Shqipëria akoma përballet me sfida në këtë sektor dhe Bashkimi Europian përfshin investimet për zhvillimin e resurseve njerëzore mes atyre të mundshme për ndihmat financiare të programit IPA II.

Efektet anësore ekonomike pozitive të arsimit publik, të përforcuara nga mungesat strukturore, bëjnë që:

- i. Vlera ekonomike aktuale neto (EPNV) e projektit, megjithëse e pa matur, është padyshim pozitive dhe kjo e ben të mundshme që projekti të mund të financohet, për një pjesë të mire, me kontribute të programit IPA II.
 - ii. Koeficienti i rendimentit ekonomik (ERR) në periudhën afatgjate, megjithëse i pamatur, është padyshim pozitiv dhe më i lartë se koeficienti i skontimit aktual.
- Raporti mes efekteve pozitive dhe kostove aktuale (B/C ratio) i projektit është padyshim me i lartë se një: efektet pozitive sociale dhe ekonomike të parashikueshme tejkalojnë koston e realizimit.

Projekti në vetvete nuk paraqet rreziqe, përveç atij të realizimit të veprave që në të ardhmen mund të jenë të mbi-dimensionuara në krahasim me nevojat specifike lokale. Ky rrezik mund të lindë nga gabime në vlerësimet demografike të përdorura për përshtatjen dhe pozicionimin e strukturave shkollore.

5.2 GJELBËRIMI DHE STRUKTURA TË TJERA ME PËRDORIM PUBLIK

5.2.1 Kapitali i nevojshëm

Në tabelat e mëposhtme tregohen nevojat për hapësira të gjelbra dhe për struktura të dedikuara për aktivitetet sociale dhe për ofrimin e shërbimeve për nevoja publike – si biblioteka, çerdhe, kopshte, kisha, xhami, etj. – për secilën nga njësitë administrative të Bashkisë Kurbin.

Këto nevoja janë përllogaritur në bazë të popullsisë së censuar në vitin 2011 dhe duke i aplikuar sasi të standarde të sipërfaqeve për banor të nevojshme për ofrimin e shërbimit të arsimit publik. Kjo analizë ka vërejtur mangësi në strukturat me përdorim publik dhe në hapësirat e gjelbra në të gjitha njësitë administrative dhe, mbi bazën e kostove standarde për realizimin e ndërtimeve në fjalë, janë llogaritur vlerat e investimeve të nevojshme për t'i realizuar, me një vlerë totale prej 11.376.645 €.

Tabela 5.3 Hapësira të gjelbra

Bashkia	Njësia	Tipi	Sipërfaqja dhe zona aktuale	Popullsia 2011	Standardi në(neni. 81)	Sipërfaqja e nevojshme sipas ligjit (neni 81)	Sipërfaqja e nevojshme ekzistuese 2015 (vlerësim)	Δ1*	Kosto	Totali
1	2	3	4	5	6	(7) = (5) x (6)	8	(9) = (7) - (8)	10	11
KURBIN	FUSHË KUQE	GJELBËRIMI PUBLIK	-	5460	5	27300	-	-27300	€ 35.00	€ 955,500.00
	LAÇ		35888	17086	9	153774	35888	-117886	€ 35.00	€ 4,126,010.00
	MAMURRAS		-	15284	9	137556	-	-137556	€ 35.00	€ 4,814,460.00
	MILOT		-	8461	5	42305	-	-42305	€ 35.00	€ 1,480,675.00
TOTALI			35888	46291		360935	35888	-325047		€ 11,376,645.00

pop 2015	72987	9	656883	35888	620995	€ 35.00	€ 21,734,825.00
----------	-------	---	--------	-------	--------	---------	-----------------

Tabola 5.4 Struktura me përdorim publik

Bashkia	Njësia	Tipi	Sipërfaqja dhe zona aktuale	Popullsia 2011	Standardi në (neni. 81)	Sipërfaqja e nevojshme sipas ligjit (neni 81)	Sipërfaqja e nevojshme ekzistuese 2015 (vlerësim)	Δ1*	Kosto	Totali
1	2	3	4	5	6	(7) = (5) x (6)	8	(9) = (7) - (8)	10	11
KURBIN	FUSHË KUQE	STRUKTURA PËR PËRDORIM	22304.1	5460	2	10920	22304	11384	€ 230.00	€ (2,618,320.00)
	LAÇ		21721.7	17086	2	34172	21722	-12450	€ 230.00	€ 2,863,500.00
	MAMURRAS		19825.3	15284	2	30568	19825	-10743	€ 230.00	€ 2,470,890.00
	MILOT		56077.1	8461	2	16922	56077	39155	€ 230.00	€ (9,005,650.00)
	TOTALI		119928	46291		92582	119928	27346		€ 5,334,390.00
			pop 2016	72987	2	145974	119928	-26046	€ 230.00	€ 5,990,580.00
			pop 2030	61713	2	123426	119928	-3498	€ 230.00	€ 804,540.00

Me një vlerë totale prej 5.334.390 (pop 2011) €.

Shpenzimi i përgjithshëm i parashikuar për këto dy lloje të mirash publike është 16.711.035 €

5.2.2 Analiza financiare

c) Flukse arke në dalje:

- iv. Kosto totale investimi: 16.711.035 €.
- v. Kosto operative: kostot e personelit, kostot energjetike dhe shpenzimet e ndryshme për funksionimin e strukturave me përdorim publik dhe për mirëmbajtjen e hapësirave të gjelbra nuk janë të vlerësueshme në këtë fazë dhe do të jene gjithësesi në ngarkim të Bashkisë.

d) Flukse arke në hyrje:

- i. Përfitime operative: nuk parashikohen përfitime nga ofrimin e shërbimeve publike që mund të zhvillohen në hapësirat publike në fjalë.
- ii. Burime financimi: të ardhurat fiskale nga taksat e ndikimit në infrastrukturë të parashikuara rreth 11.915.552,00 €, mund të prdoren, totalisht ose pjesërisht, për bashkëfinancimin e parashikuar nga programi IPA II.
- iii. Kontribute publike: bashkëfinancim Bashki – BE me qëllim tërheqjen e fondeve të programit IPA II të mjaftueshme për të mbuluar diferencën mes financimit të Bashkisë dhe kapitalit të nevojshëm.
- iv. Kapital social i ardhur nga privatet: nuk parashikohet, përveç rasteve të donatoreve me qëllime bamirësie.
- v. Huadhenie nga privatet: nuk parashikohet

Rendimenti financiar i investimit (FNPVC), si nga ana e vlerës aktuale ashtu edhe nga ana e rendimentit të brendshëm, është negativ. Projekti duhet financuar me fonde totalisht publike. Investimi në struktura me përdorim social dhe të orientuara në ofrimin e shërbimeve për nevoja publike hyn ndër shpenzimet që plotëson kushtet për financime të Bashkimit Europian në kuadër të programit IPA II, në seksionin *"education, employment and social policies"*, program që ka për synim zhvillimin gjithëpërfshirës edhe me anë të politikave të orientuara drejt kohezionit social.

Programi strategjik për Shqipërinë, "Instrument for Pre-Accession Assistance (IPAI), Indicative Strategy Paper for Albania" (2014-2020) ', i miratuar nga BE në vitin 2014, njeh në mënyrë eksplicite që "ofrimi i shërbimeve sociale dhe sanitare dhe infrastrukturave në mbështetje të popullsisë në disavantazh [...] është i papërshtatshëm".

Nga ana tjetër, shpenzimet për realizimin e hapësirave të gjelbra publike nuk janë të cituara në mënyrë specifike në programin IPA II. Kështu që, është e udhës që këto dy shpenzime të bashkohen në një të vetëm, gjelbërim publik dhe struktura me përdorim publik, në një projekt që synon përmirësimin e kohezionit social me anë të krijimit të hapësirave dhe strukturave që do të shërbejnë për ofrimin e shërbimeve në të mirë të komunitetit.

5.2.3 Analiza ekonomike

- i. Vlera ekonomike e shërbimeve në të mirë të komunitetit që mund të zhvillohen në strukturat e parashikuara për këtë projekt do të vlerësohet me vone, kur shërbimet në fjalë të jene përcaktuar në mënyrë specifike. Duke qenë se bëhet fjalë për të mirën e komunitetit, në disa raste (p.sh. bibliotekat, teatrot dhe hapësira të tjera të dedikuara aktiviteteve kulturore, etj.) do t'i referohemi çmimeve 'hije' të këtyre shërbimeve, në raste të tjera (p.sh. çerdhe, kopshte, etj.) për të cilat ekziston një treg në të cilin këto shërbime ofrohen nga privatë, do t'i referohemi çmimit të tregut. Në këtë rast të fundit, çmimet e tregut të vërejtura do të pastrohen nga shtrembërimet e kushtëzuara nga transferimet publike dhe nga lehtësimet fiskale që mund të gjenden.

- ii. Objektivat e projektit, d.m.th. kohezioni social dhe rritja kulturore e vendit, krijojnë efekte anesorë pozitive në periudhën afatgjatë, dhe njihen nga BE i cili i ka përfshirë këto politika ndër objektivat primare të programit IPA II, si investimet për arsimin publik, të diskutuara më sipër.

Ashtu si për investimet në struktura të dedikuara për arsimin publik, vlejnë edhe në këtë rast konsideratat e bërë më sipër, në lidhje me efektet pozitive ekonomike dhe sociale të projektit, efekte që krijojnë vlerësimet e mëposhtme:

- i. Vlera ekonomike aktuale neto (EPNV) e projektit, megjithëse e pa matur, është padyshim pozitive dhe kjo e bën të mundshme që projekti të mund të financohet, për një pjesë të mirë, me kontribute të programit IPA II.
- ii. Koeficienti i rendimentit ekonomik (ERR) në periudhën afatgjatë, megjithëse i pamatur, është padyshim pozitiv dhe me i lartë se koeficienti i skontimit aktual.
- iii. Raporti mes efekteve pozitive dhe kostove aktuale (B/C ratio) i projektit është padyshim më i lartë se një: efektet pozitive sociale dhe ekonomike të parashikueshme tejkalojnë koston e realizimit.

Ashtu sikurse strukturat e arsimit të diskutuara më sipër, të vetmet rreziqe që karakterizojnë projektin në fjalë, janë ato të krijimit të strukturave që mund të mbeten të përdorura nën kapacitetet e tyre të plota, nëse mbidimensionohen në krahasim me nevojat lokale. Ky rrezik duhet të zvogëlohet duke pasur kujdes në vlerësimin e dinamikave demografike lokale.

5.3 FACILITETE SPORTIVE

5.3.1 Kapitali i nevojshëm

Tabela e mëposhtme tregon nevojat për objektet e dedikuara për aktivitete sportive për secilën prej njësive administrative të Bashkisë Kurbin. Këto nevoja janë vlerësuar duke zbatuar standardet e sipërfaqeve/metrat katrorë për frymë, të përcaktuara nga norma (neni 81, VKM 671). Analiza ka identifikuar deficitet të strukturave të përdorura për sportin, në të gjitha njësitë administrative të Bashkisë.

Vlerat e investimeve të nevojshme për të realizuar struktura të tilla, si në tabelë, i referohen vetëm kostove minimale të 'sipërfaqes', d.m.th. koston për metër katror të konvertimit të tokës në fushat ku mund të praktikojnë sporte si futboli, tenisi, atletika etj. Për këto kosto duhet të shtohen investimet e nevojshme për të pajisur fushat sportive me dhoma zhveshje, tualete e duše, ndriçim, gardhe, etj. Për më tepër, në rastin e strukturave të mbuluara të tilla si palestra, pishina, fusha futbollit apo tenisi, duhen konsideruar dhe investimet e nevojshme për ndërtimin e impianteve dhe të strukturave që mbajnë këto pajisje, duke e çuar kapitalin në shifra në shumë më të mëdha se shpenzimet totale prej 1.008.208 €, raportuar këtu.

Edhe pse objektet sportive mund të gjurmohen në strukturat e kohezionit social në një kuptim të gjerë, programi IPA II nuk bën referencë të qartë për këtë lloj të investimeve. Për këtë arsye duket e dyshimtë që mund të përdorë forma të bashkë-financim nga fondet e BE-së për këtë lloj të ndërhyrjeve.

Forma e financimit që është më e përshtatshme për ndërtimin e objekteve sportive që, inkurajohen nëpërmjet financimit publik, është ai i financimit të projektit (project financing). Nga natyra e tyre, objektet sportive kanë tendencën të shfrytëzuar nga një këndvështrim komercial, dmth. janë të përshtatshme për të krijuar flukse monetare (të ardhurat) të mjaftueshme për të mbuluar kostot e zbatimit dhe menaxhimit. Përveç kësaj, përdorimi i tregut për të mbuluar shpenzimet e një shërbimi për publikun (por që nuk është një shërbim publik në kuptimin e ngushtë), e lejon që këto objekte të caktojnë vetë vlerën e mirëfilltë të shërbimit ekonomik, e cila është e barabartë me gatishmërinë për të paguar çmimin e tregut nga përdoruesit e shërbimit.

Tabela 5.5 Terrene sportive

Bashkia	Njësia	Tipi	Sipërfaqja dhe zona aktuale	Popullsia 2011	Standardi në(neni 81)	Sipërfaqja e nevojshme sipas ligjit (neni 81)	Sipërfaqja e nevojshme ekzistuese 2015 (vlerësim)	Δ1*	Kosto	Totali
1	2	3	4	5	6	(7) = (5) x (6)	8	(9) = (7) - (8)	10	11
KURBIN	FUSHË KUQE	TERREN SPORTIV	-	5460	1.6	8736	-	-8736	€ 40.00	€ 349,440.00
	LAÇ		24406.25	17086	1.6	27337.6	24406	-2931.6	€ 40.00	€ 117,264.00
	MAMURRAS		25527.41	15284	1.6	24454.4	25527	1072.6	€ 40.00	€ (42,904.00)
	MILOT		-	8461	1.6	13537.6	-	-13537.6	€ 40.00	€ 541,504.00
TOTALI			49934	46291		74065.6	49933	-24132.6		€ 1,008,208.00

pop 2016	72987	1.6	116779.2	49933	-66846.2	€ 40.00	€ 2,673,848.00
pop 2030	61713	1.6	98740.8	49933	-48807.8	€ 40.00	€ 1,952,312.00

Për ndërtimin e objekteve sportive në Bashkinë e Kurbinit, përdorimi i financimit të projektit mund të lejojë kryerjen e punimeve duke minimizuar koston që është ngarkesë e administratës publike. Me këtë sistem, kontributi i bashkisë mund të kufizohet në dhënien me koncesion të thjeshtë (të paktën njëzet vjet) të tokës shtetërore në të cilat për të ndërtuar këto struktura. Koncesionari, i cili fiton komisionin për të bërë investimet, ka të drejtën për të menaxhuar dhe për të shfrytëzuar ekonomikisht objektet, përvetësimin e fitimeve që rrjedhin prej tyre.

Më poshtë po paraqesim një shembull të financimit të projekteve të një strukture sportive të hapur, relativisht jo shumë të kushtueshme, që përbëhet nga dy fusha tenisi mbi dhe natyror dhe dy fusha futbollit me bar sintetik, të pajisur me dhoma zhveshje, dushe, gardhe dhe ndriçim.

5.3.2 Analiza Financiare

a) Flukset në dalje të të ardhurave:

iii. Kosto e investimit fillestar:

€ 40,000 për secilin nga dy fushat e futbollit, me përmasa sipas normativës 25 x 42 m, realizuar me tapet bari sintetik;

€ 25,000 për secilin nga dy fushat e tenisit, me përmasa sipas normativës 23,77 x 10,97m, në kuptimin e fushës së lojës, të cilave i të shtohen rreth 12m gjatësi dhe 7m në gjerësi, të nevojshme për lëvizjen e lojtarëve, të realizuara në tokë natyrore me baltë;

€ 20,000 për gardh rrethues, ndriçim dhe sistem drenazhimi të tokës;

€ 20.000 për dhoma zhveshje, dushe dhe zyra (reception)

€ 10.000 shpenzime fillestare dhe fond fillestar paraje për menaxhimin paraprak.

Total: € 180.000

i. Shpenzimet operative vlerësohen në bazë vjetore:

Kostot e personelit: nr. dy punonjës në sezonin veror, një mjek në sezonin dimëror, për një total prej rreth 12,000 €

Shpenzimet e energjisë dhe të mirëmbajtjes: € 8,000

Shpenzimet e interesit mbi borxhin: 16,000 €, e llogaritur me një normë vjetore interesi prej 10%

b) Flukset në hyrje të të ardhurave:

i. Të ardhurat operative: me një sipërfaqe që mbledh jo më pak se 25,000-30,000 njerëz në një rreze prej 10-15 km, është vlerësuar (me kujdes) një shfrytëzim mesatar prej rreth 20 orë në javë në sezonin veror, dhe rreth 10 orë në javë në sezonin e dimrit. Duke pasur parasysh një qira prej € 20/ora për fushat e futbollit dhe € 10/ora për ato të tenisit, të ardhurat të projektuara në bazë vjetore është rreth € 47,000.

ii. Burimet e financimit: injektim të kapitalit nga aksionarët koncesionarë dhe kredi bankare.

iii. Kontributet publike: kontributi i Bashkisë mund të kufizohet në koncesion (të paktën njëzet vjet) të tokës shtetërore në të cilat ndërtohet struktura.

kapitali aksionar nga publiku: € 20,000.

huatë (kreditë) nga private: € 160,000 kredi bankare.

Në bazë të këtyre vlerësimeve të shpenzimeve dhe të ardhurave, projekti ka një kthim të pritshëm vjetor (para tatimit) prej 11,000 €.

5.3.3 Analiza ekonomike:

- i. Vlera ekonomike e shërbimeve të ofruara nga projekti është dhënë nga çmimet e tregut, e cila reflekton vlerën që banorët japin nga përdorimi i shërbimit, duke marrë parasysh koston e mundësive të tokës së dhënë në koncesion nga Bashkia. Gjithsesi ky korrigjim ende duket i parëndësishëm.
- ii. Siç tregohet në analizën financiare, projekti është në gjendje të gjenerojë fitime para tatimit vjetor në rendin e 55% të kapitalit të investuar nga aksionerët e koncesionarit. Vlera ekonomike neto aktuale (ENPV) e projektit (norma e llogaritur zbritje prej 10%) është përafërsisht 101,000 €.
- iii. Projekti paraqet "qasje pozitive" në faktin që përhapja e sportit përmirëson kushtet e jetesës dhe shëndetin e popullsisë lokale.

Së fundi, projekti nuk duket se përballlet me rreziqe të veçanta, përveç atyre që vijnë nga vlerësimi jo i përshtatshëm i zonës së hapur, me mundësi implementimi të faciliteteve ndaj funksionit.

5.4 PARKIMET

Tabela e mëposhtme tregon nevojat për parkingjet e makinave për secilën prej njësive administrative të Bashkisë Kurbin. Këto nevoja janë vlerësuar në zbatimin e masave standarde të sipërfaqeve/madhësive nga neni nr. 81, VKM 671. Kjo analizë ka identifikuar deficite të tokës për parkim në të gjitha njësitë administrative të Bashkisë, dhe bazuar në kostot standarde për realizimin e punimeve në fjalë, janë llogaritur vlerat e investimeve të nevojshme.

Kjo ndërhyrje nuk përmbush kriteret për kontributet Evropiane për programin IPA II. Dokumenti strategjik "Instrument for Pre-Accession (IPAI), Indicative Strategy Paper for Albania 2014-2020" nuk ofron grante për këto lloj investimesh. Neni 4, kushtuar politikave për përmirësimin e infrastrukturës së transportit, të tilla si rrugët dhe hekurudha, nuk bën asnjë përmendje të zonave për parkim. Projekti, për këtë arsye, do të financohet tërësisht nga burimet shtetërore, në nivel lokal ose qendror ose me burime private, me koncesion të hapësirave publike për ndërtimin e hapësirave të parkimit.

Si më sipër në lidhje me strukturat sportive, përdorimi i financimit të projektit mund të lejojë kryerjen e punimeve duke minimizuar koston në ngarkesë të administratës publike duke kufizuar kontributin e bashkisë për dhënie me koncesion të thjeshtë (të paktën njëzet vjet) të tokës shtetërore në të cilën për të ndërtuar parkingje.

Më poshtë po paraqesim një shembull të financimit të projektit të një parkingu për nevojat e qytetit të Kurbinit, që dmth. një parking prej rreth 100.000 metra katrorë, i cili mund të strehojë 400 makina.

Tabella 5.6 Parkim publik

Bashkia	Njësia	Tipi	Sipërfaqja dhe zona aktuale	Popullsia 2011	Standardi në(neni. 81)	Sipërfaqja e nevojshme sipas ligjit	Sipërfaqja e nevojshme ekzistuese	Δ1*	Kosto	Totali
1	2	3	4	5	6	(7) = (5) x (6)	8	(9) = (7) - (8)	10	11
KURBIN	FUSHË KUQE	PARKIM PUBLIK	-	5460	6	32760	16380	-16380	€ 35.00	€ 573,300.00
	LAÇ		-	17086	6	102516	51258	-51258	€ 35.00	€ 1,794,030.00
	MAMURRAS		-	15284	6	91704	45852	-45852	€ 35.00	€ 1,604,820.00
	MILOT		-	8461	6	50766	25383	-25383	€ 35.00	€ 888,405.00
	TOTALI		-	46291		277746	138873	-138873		€ 4,860,555.00

pop 2016	6	437922	138873	-299049	€ 35.00	€ 10,466,715.00
pop 2030	6	370278	138873	-231405	€ 35.00	€ 8,099,175.00

5.4.1 Analiza financiare:

a) Fluksi i të ardhurave në dalje:

- i. kostot fillestare të investimit:
€ 5.5 milion për ndërtimin e zonës që do të përdoret si parking, që arrin në 100.00 metra katrore.
€ 50,000 për pajisje në sipërfaqe (barrierave të hyrjes dhe daljes, kolona për pagesën, etj) dhe për ndriçim.
€ 20,000 Kostot fillestare për start-up dhe fond monetar për menaxhimin fillestar.
Total: € 5.570.000
- ii. shpenzimet operative të vlerësuara në bazë vjetore:
Kostot e personelit: nr. 2 punonjës për një total prej rreth 16,000 €
Kostot e energjisë dhe të mirëmbajtjes: € 40,000
Shpenzimet e interesit mbi borxhin: € 457 000, e llogaritur me një normë vjetore interesi prej 10%

Total: € 513.000

b) Fluksi i të ardhurave në hyrje:

- i. Të ardhurat operative: në një normë mesatare prej 1 €/orë për një parking që është plotësisht operacional rreth 310 ditë në vit, duke supozuar një normë të punësimit me mesatare prej 6 orë në ditë do të merrim të ardhura vjetore bruto prej rreth € 1,860 për vend parkimi dhe të ardhura vjetore bruto prej € 744 000.
- ii. Burimet e financimit: sigurimi i kapitalit nga aksionerët koncesionare dhe kredi bankare.
- iii. Financimi qeveritar: kontributi i Bashkisë është që të japë me koncesion (të paktën njëzet vjet) tokën shtetërore për të ndërtuar strukturat.
- iv. Kapitali nga publiku: € 1,000,000.
- v. Huatë nga privatë: € 4.570.000 e kredive bankare.

Në bazë të këtyre vlerësimeve të shpenzimeve dhe të ardhurave, projekti ka një kthim të pritur vjetor (para tatimit) prej 231,000 €.

5.4.2 Analiza ekonomike

- i. Vlera ekonomike e shërbimeve të ofruara nga projekti është dhënë nga çmimet e tregut, e cila reflekton vlerën që banorët japin nga përdorimi i shërbimit, duke marrë parasysh koston e mundësive të tokës së dhënë në koncesion nga Bashkia. Gjithsesi ky korrigjim ende duket i parëndësishëm.
- ii. Siç tregohet në analizën financiare, projekti është në gjendje të gjenerojë fitime para tatimit vjetor në rendin e 23% të kapitalit të investuar nga aksionerët e koncesionarit. Vlera ekonomike neto aktuale (ENPV) e projektit (norma e llogaritur zbritje prej 10%) është përafërsisht € 2 309 000.
- iii. Projekti paraqet 'qasje pozitive' në faktin që përhapja e sportit përmirëson kushtet e jetesës dhe shëndetin e popullsisë lokale.

Projekti nuk duket se përballlet me rreziqe të veçanta, përveç atyre që vijnë nga vlerësimi jo i përshtatshëm i vendndodhjes së parkimit, për të shmangur rrezikun e një nën-shfrytëzimi të zonës së destinuar për parkim.

5.4.3 Veprat e urbanizimit primar dhe sekondar

Veprat e urbanizimit primar dhe sekondar kane te bëjnë me rrjetin infrastrukturor, d.m.th.:

- rrjeti i ujësjellësit,
- rrjeti i kanalizimeve (me depuratoret përkatës),
- rrjeti elektrik,
- rrjeti rrugor,
- rrjeti i ndriçimit publik.

Ashtu si për kostot e përshtatjes me standardet urbanistike të lartpërmendura, kostot për realizimin e këtyre rrjeteve infrastrukturore janë llogaritur në bazë të tre skenarëve të mundshëm demografikë:

Këto vepra do të financohen kryesisht me fonde publike të Qeverisë Shqiptare dhe nga të ardhurat e taksave të ndikimit në infrastrukturë të Bashkisë.

Tabela 5.7 Rrjeti i ujësjetllësit

Bashkia	Njësia	Tipi	Popullsia 2011	Kosto	Totali	Koeficienti i përshtatjes në lidhje me ekzistuesen	Kosto e parashikuar për realizimin e veprave
1	2	3	5	10	11	8	9
KURBIN	FUSHË KUQE	Rrjeti i ujësjellësit	5460	€ 80.00	€ 436.800,00	1	€ 436.800,00
	LAÇ		17086	€ 80.00	€ 1.366.880,00	1	€ 1.366.880,00
	MAMURRAS		15284	€ 80.00	€ 1.222.720,00	1	€ 1.222.720,00
	MILOT		8461	€ 80.00	€ 676.880,00	1	€ 676.880,00
	TOTALI			46.291	€ 3.703.280,00		€ 3.703.280,00

			pop 2016				
			72.987	€ 80,00	€ 5.838.960,00	1	€ 5.838.960,00
			parashikimi 2030				
			61713	€ 80,00	€ 4.937.040,00	1	€ 4.937.040,00

Tabela 5.8 Rrjeti i KUZ

Bashkia	Njësia	Tipi	Popullsia 2011	Kosto	Totali	Koeficienti i përshatjes në lidhje me ekzistuesen	Kosto e parashikuar për realizimin e veprave
1	2	3	5	10	11	8	9
KURBIN	FUSHË KUQE	Rrjeti i KUZ	5460	€ 60,00	€ 327.600,00	1	€ 327.600,00
	LAÇ		17086	€ 60,00	€ 1.025.160,00	1	€ 1.025.160,00
	MAMURRAS		15284	€ 60,00	€ 917.040,00	1	€ 917.040,00
	MILOT		8461	€ 60,00	€ 507.660,00	1	€ 507.660,00
TOTALI			46.291		€ 2.777.460,00		€ 2.777.460,00

			pop 2016				
			72.987	€ 60,00	€ 4.379.220,00	1	€ 4.379.220,00
			parashikimi 2030				
			61713	€ 60,00	€ 3.702.780,00	1	€ 3.702.780,00

Tabela 5.9 Rrjeti i depuratorit të ujërave të zeza

Bashkia	Njësia	Tipi	Popullsia 2011	Kosto	Totali	Koeficienti i përshtatjes në lidhje me ekzistuesen	Kosto e parashikuar për realizimin e veprave
1	2	3	5	10	11	8	9
KURBIN	FUSHË KUQE	Depuratori i ujërave të zeza	5460	€ 100,00	€ 546.000,00	1	€ 546.000,00
	LAÇ		17086	€ 100,00	€ 1.708.600,00	1	€ 1.708.600,00
	MAMURRAS		15284	€ 100,00	€ 1.528.400,00	1	€ 1.528.400,00
	MILOT		8461	€ 100,00	€ 846.100,00	1	€ 846.100,00
TOTALI			46.291		€ 4.629.100,00		€ 4.629.100,00

	pop 2016						
	72.987	€ 100,00	€ 7.298.700,00	1		€ 7.298.700,00	
	parashikimi 2030						
	61713	€ 100,00	€ 6.171.300,00	1		€ 6.171.300,00	

Tabela 5.10 Rrjeti elektrik

Bashkia	Njësia	Tipi	Popullsia 2011	Kosto	Totali	Koeficienti i përshtatjes në lidhje me ekzistuesen	Kosto e parashikuar për realizimin e veprave
1	2	3	5	10	11	8	9
KURBIN	FUSHË KUQJE	Rrjeti elektrik	5460	€ 180,00	€ 982.800,00	1	€ 982.800,00
	LAÇ		17086	€ 180,00	€ 3.075.480,00	1	€ 3.075.480,00
	MAMURRAS		15284	€ 180,00	€ 2.751.120,00	1	€ 2.751.120,00
	MILOT		8461	€ 180,00	€ 1.522.980,00	1	€ 1.522.980,00
TOTALI			46.291		€ 8.332.380,00		€ 8.332.380,00

	pop 2016						
	72.987	€ 180,00	€ 13.137.660,00	1	€ 13.137.660,00		
	parashikimi 2030						
	61713	€ 180,00	€ 11.108.340,00	1	€ 11.108.340,00		

Tabela 5.11 | Rrjeti i ndërrimit publik

Bashkia	Njësia	Tipi	Popullsia 2011	Kosto	Totali	Koeficienti i përshatjes në lidhje me ekzistuesen	Kosto e parashikuar për realizimin e veprave
1	2	3	5	10	11	8	9
KURBIN	FUSHË KUQE	Rrjeti i ndërrimit publik	5460	€ 200,00	€ 1.092.000,00	1	€ 1.092.000,00
	LAÇ		17086	€ 200,00	€ 3.417.200,00	1	€ 3.417.200,00
	MAMURRAS		15284	€ 200,00	€ 3.056.800,00	1	€ 3.056.800,00
	MILOT		8461	€ 200,00	€ 1.692.200,00	1	€ 1.692.200,00
TOTALI			46.291		€ 9.258.200,00		€ 9.258.200,00

			pop 2016				
			72.987	€ 200,00	€ 14.597.400,00	1	€ 14.597.400,00
			parashikimi 2030				
			61713	€ 200,00	€ 12.342.600,00	1	€ 12.342.600,00

Tabela 5.12 Rrjeti rrugor

Bashkia	Komuna	Tipi	Popullsia 2011	Kosto	Totali	Koeficienti i përshtatjes në lidhje me ekzistuesen	Kosto e parashikuar për realizimin e veprave
1	2	3	5	10	11	8	9
KURBIN	FUSHË KUQE	Rrjeti rrugor	5460	€ 480,00	€ 2.620.800,00	1	€ 2.620.800,00
	LAÇ		17086	€ 480,00	€ 8.201.280,00	0,8	€ 6.561.024,00
	MAMURRAS		15284	€ 480,00	€ 7.336.320,00	0,8	€ 5.869.056,00
	MILOT		8461	€ 480,00	€ 4.061.280,00	1	€ 4.061.280,00
TOTALI			46.291		€ 22.219.680,00		€ 19.112.160,00

			pop 2016				
			72.987	€ 480,00	€ 35.033.760,00	0,8601456	€ 30.134.134,54
			parashikimi 2030				
			61713	€ 480,00	€ 29.622.240,00	0,8601456	€ 25.479.439,42

5.5 KONKLUZIONE

Në total, vlerat e kapitalit të nevojshëm për realizimin e veprave të urbanizimit primar dhe sekondar të Bashkisë Kurbin, të llogaritura në bazë të vlerësimeve të ndryshme të popullsisë janë:

- 47.813.000 euro, censusi INSTAT 2011;
- 75.386.000 euro, gjendja civile 2016;
- 63.741.500 euro, projeksioni demografik për vitin 2030.

Në mënyrë analoge, investimet e nevojshme për veprat e përshtatjes infrastrukturore sipas nenit 81 (VKM 671) janë:

- 38.147.000 euro, censusi INSTAT 2011 (46.291 banorë);
- 58.802.000 euro, gjendja civile 2016 (72.987 banorë);
- 77.157.000 euro, projeksioni demografik për vitin 2030 (61713 banorë).

Investimet e parashikuara në këtë Plan Strategjik kërkojnë burime financiare të përlogaritura prej 74.500.000 euro, të cilave, duke iu shtuar investimet e nevojshme për realizimin e rregullimeve infrastrukturore të parashikuara nga neni nr. 81 i ligjit kombëtar i rregullores së urbanistikës, krijojnë një nevojë financiare mbi 159.000.000 euro. Kjo shifër, e cila është në përputhje me shtrirjen e territorit dhe popullsinë e bashkisë, jep shkallën e një ndërhyrje strukturore të gjerë, shpenzimet e të cilës shkojnë përtej fuqisë blerëse të Bashkisë, që është, aftësia e popullsisë dhe bizneseve të pranishëm në territor, për të paguar. Edhe pse një pjesë e ndërhyrjeve të listuara më lart mund të jetë bërë me investimet private përmes *project financing*, është e qartë se investimet e marra parasysh këtu, nuk mund të jenë veçse pjesë e një plani kombëtar të politikave ekonomike, pjesë e angazhimit të shpenzimeve nga ana e qeverisë kombëtare dhe kontributet e vëna në dispozicion nga Bashkimi Evropian përmes programit IPA II.

Nga një pikë këndvështrimi makroekonomik, ka një konsensus të gjerë se ekonomia shqiptare ka potencial të madh për rritje dhe një nevojë po aq të madhe për një modernizim të thellë infrastrukturor. Për shkak të mungesave të infrastrukturave në kryeqytet, si dhe në Bashkinë e Kurbin, është plotësisht e besueshme se investimet që do të mbushin këtë boshllëk, do të japin rritjen ekonomike me rendiment të lartë, që do të gjenerojnë një kthim ekonomik më shumë se në proporcion me investimet e bëra, si në afat të mesëm, ashtu dhe në afat të gjatë. Në afat të shkurtër, investimet konsiderohen që do të kenë një efekt të dukshëm pozitiv në nivelet e punësimit dhe të ardhurave në rajon. Sipas Armela Mançellari, në "Macroeconomic effects of fiscal policy in Albania: A Svar approach", Bank of Albania, Working Paper Series, Shqipëri, "the GDP multiplier of capital spending is 0.95 after one quarter", që do të thotë se shumëzuesi afat-shkurtër i shpenzimeve për investimet publike është afër unifikutit: për çdo euro, GDP e brendshme e kapitalit të vendit rritet me 95 cent. Besohet se ky efekt shumëzues i shpenzimeve publike, ka madhësinë e ngjashme edhe në nivel rajonal. Në fund të fundit, vlerësimi i efekteve investimet në mënyrë rigorozë ekonomike të përshkuara këtu, tregojnë me qartësi se edhe pse shpenzimet e planifikuara do të rezultojnë në një rritje të borxhit kombëtar, ky "shpenzim deficit" është i justifikuar edhe nga rritja ekonomike dhe sociale që pritet të marrë prej saj.

6 MONITORIMI I PLANIT TË ZHVILLIMIT

Plani i Zhvillimit të Bashkisë do të zbatohet me anë të projekteve të drejtpërdrejta, parashikimeve të planit të përdorimit të tokës dhe zbatimit të Rregullores. Janë drejtoritë specifike pranë Bashkisë Kurbin që kanë përgjegjësinë për zbatimin e politikave të përcaktuara të dokumenti i Strategjisë së Zhvillimit. Njëkohësisht, në mënyrë sistematike duhet bërë monitorimi i zbatimit të strategjisë dhe të planit prej vetë Bashkisë.

Bazuar në parashikimet ligjore të 107/2014 "Për Planifikimin dhe Zhvillimin e Territorit", bashkitë kanë detyrim ligjor të hartojnë një raport vjetor në lidhje me zhvillimin e territorit. Ky raportim i shërben njëkohësisht edhe Bashkisë, që kupton me anë të treguesve suksesin ose jo të përdorimit të instrumentave planifikues, por nga ana tjetër shërben edhe si indikator kontrolli nga pushteti qendror dhe nga publiku për transparencën dhe zbatueshmërinë e dokumentave të aprovuar

Çdo vit, bashkia duhet të masë treguesit e mëposhtëm, dhe çdo tre vjet duhet hartuar një raport i brendshëm në lidhje me zbatimin e strategjisë. Në varësi të rezultateve të monitorimit, mund që më pas të bëhet ndryshimi dhe alternimi i politikave dhe programeve për t'iu përgjigjur dinamikave të reja. Për monitorimin e planit do të përdoren 3 lloj indikatorësh.

Tabela 6-1 Indikatorët sipas Sistemeve

Sistemi	Indikatorë	Zonë	Njësia
Sistemi Urban	1. Sipërfaqja e territorit urban 2. Sipërfaqja e infrastrukturës/banore 3. Popullsia (ekzistuese dhe e parashikuar) 4. Strehimi privat/social 5. Shërbime administrative; 6. Shërbime sociale/banorë, arsim/banorë dhe shëndetësi/banorë; 7. Transporti publik dhe privat (nr. makina/ familje) 8. Ndarja në zona; 9. Sipërfaqet e gjelbra/ banorë dhe sportive/ banorë; 10. Hapësira kulturore dhe rekreative/banore; monumentet dhe objektet e trashëgimisë kulturore; 11. Detyrimet ndaj kërkesave fetare; 12. Intensiteti për ha; 13. Parkime/banore; 14. Indikatorët ekonomikë (GDP/ sektorë/ lloji bizneseve/ çmimet/punësimi/ punësimi për sektor/taksat vendore/borxhi/shpenzimet sipas sektorit); 15. Pronat publike dhe private; 16. Tendencat e zhvillimit në territor	a) hapësira publike; b) kategoritë e banimit; c) Nënkatëgoritë e banimit; ç) Sipërfaqja bruto; d) Sipërfaqja neto; dh) Dendësia për ha; e) Dendësia për ha = njësi/banimit për ha; f) Sipërfaqja e infrastrukturës; g) Gjëlberimi në nivel zone; gj) Parkimi; h) Ndarja në njësi; i) Vlera e tokës	Ksht Kshr Kshp l (Intensiteti) l (në kate dhe metra) Gjëlberimi/banorë Parkimi/banorë Nr. banorësh Nr. përdoruesish Shërbimet Nënkatëgoritë e lejuara Funksionet/aktivitetet e lejuara

Sistemi Bujqësor	Territor bujqësor; SB. Primare (Boniteti I-IV); SB Dytësore (Boniteti V-X); SB me sistem ujëtarje; SB pa sistem ujëtarje; SB Tokë pa fryt	Kategoria Bazë Nënkategoria Ndarja në njësi	Ksht / Kshr / Kshp I (Intensiteti) L (në kate dhe metra) Nënkategoritë e lejuara Funksionet/aktivitetet e lejuara dhe të ndaluara
Ujor	Ujëra tokësore Ujëra Bregdetare	Sip- Liqene, Lumenj, Përrenj Ligatina	
Infrastruktura	Sip. rrugë kombëtare Sip. rrugë interurbane Sip. rrugë urbane parësore Hekurudha Gazdote Elektrodote Ujësjellës-Kanalizime - Impiante		
Natyror	Sip. e përgjithshme Sip. pyjore Sip. Kullota Sip. të gjelbra (jo urbane) Zona të mbrojtura sipas legjislacionit të posaçëm	Kategoria Bazë Nënkategoria Ndarja në njësi	Ksht / Kshr / Kshp I (Intensiteti) L (në kate dhe metra) Nënkategoritë e lejuara Funksionet/aktivitetet e lejuara dhe të ndaluara

Fillimisht, janë indikatorët e përcaktuar në VKM 671 "Për miratimin e rregullores së planifikimit të territorit" në shtojcën tre, të cilat masin ndryshimet në bazë sistemi. Pjesa më e madhe e treguesve të tabelës vjen nga Rregullorja e Planit. Roli i Bashkisë në këtë rast do të jetë zbatimi i tyre në kushtet e aprovimit të PDV-ve, por edhe monitorimi, për të kuptuar nëse ka probleme në aplikimin e të dhënave dhe parametrevë që vijnë nga PPV-ja.

Tabela 6-2 Indikatorët sipas Objektivave Strategjike

Titulli i Projektit	Tregues vlerësimi (monitorimi)	Përgjegjës për zbatimin e
Objektivi Strategjik I – PRODHIMI BUJQËSOR		
Rehabilitim i sistemit të vaditjes në zonën fushore	Shtimi i prodhimit, të ardhurat e banorëve	Bashkia, DPU
Rehabilitimi dhe përmirësimi i sistemit të kanaleve kulluese	Shtimi i prodhimit, të ardhurat e banorëve	Bashkia, DPU
Sistem biologjik i trajtimit të ujërave të zeza	Niveli i ndotjes, efektet në mjedis	Bashkia
Qendër agro-ushqimore me zinxhir të shkurtër	Shtimi i prodhimit, aktiviteti i biznesit, të ardhurat nga taksat, përdoruesit	Bashkia
Zonë tregu lokal (pranë zonës së prodhimit)	Shtimi i prodhimit, aktiviteti i biznesit, të ardhurat nga taksat, përdoruesit	Bashkia
Ripërmirësim dhe rritje e efikasitetit të hidrovarës	Përsëritja e përmirësimeve, niveli i rrezikut, shpenzimet për dëmshpërblime	Bashkia

Objektivi Strategjik II – TURIZMI MJEDISOR		
Rrugë biçikletash Laç/Patok	Numri i turistëve, vizitorëve, aktiviteti i bizneseve te zonës,	Bashkia
Shfrytëzim për turizëm natyror i ishullit të Cabakut	Rritja e numrit të ekzemplarëve për speciet në rrezik, Numri i turistëve, vizitorëve,	Bashkia, Min. e Mjedisit,
Rrugë me karakter turistik për në Kurbin të Vjetër	Numri i turistëve, vizitorëve,	Bashkia
Shfrytëzimi turistik natyror i lagunës së Patokut	Rritja e numrit të ekzemplarëve për speciet në rrezik, Numri i turistëve, vizitorëve,	Bashkia, Min. e Mjedisit,
Zhvillim i zonës së Shën Ndout	Numri i turistëve, vizitorëve	Bashkia, Kisha katolike
Zhvillim me karakter turistik i liqenit të Shkopetit	Numri i turistëve, vizitorëve	Bashkia
Turizëm malor në Trodhinë	Numri i turistëve, vizitorëve	Bashkia
Zhvillim i turizmit bregdetar pranë fshatit Adriatik	Numri i turistëve, vizitorëve, aktiviteti i bizneseve te zonës,	Bashkia
Objektivi Strategjik III – QENDRA URBANE		
Rikualifikim i qendrës urbane të Laçit	Aktiviteti i biznesit, vizitorët, tregu i imobiliareve	Bashkia
Rikualifikim i qendrës urbane të Milotit	Aktiviteti i biznesit, vizitorët, tregu i imobiliareve	Bashkia
Rikualifikim i qendrës urbane të Mamurrasit	Aktiviteti i biznesit, vizitorët, tregu i imobiliareve	Bashkia
Zhvillim i shërbimeve në zonën e Fushë-Kuqes	Numri i përdoruesve.	Bashkia
Zhvillim i zonave prodhuese	Shtimi i prodhimit, aktiviteti i bizneseve te zonës, të ardhurat nga taksat	Bashkia

Një set i dytë indikatorësh vjen nga Aplikimi dhe Monitorimi i objektivave Strategjike, për Projektet Bazë dhe Projektet e Zhvillimit.

Seti i tretë i indikatorëve janë të dhënat statistikore, që bashkia duhet t'i mbledhë vetë, apo të ndjekë përditësimin e tyre nga Institucionet e specializuara si INSTAT-i. Procesi i mbledhjes së informacionit për këtë plan nuk ishte i lehtë; do të ishte e udhës që ky informacion të ruhej e të përditësohej me kujdes, për të lehtësuar zhvillimin e projekteve të ngjashëm, si dhe të PDV-ve dhe Planeve Sektoriale që do të sjellë e ardhmja. Mbledhja e këtyre të dhënave duhet të vazhdojë në mënyrë periodike, duke u mbështetur në programe të unifikuara për tërë vendin dhe të aksesueshme për rezultatet edhe nga publiku.

Tabela 6-3 Indikatorët për Monitorim periodik

Kategoria	Treguesi
Demografia	Jetëgjatësia
	Dendësia e popullsisë/ hektarë
	Raporti urban/rural i popullsisë
	Nr Lindje në vit
	Nr vdekje në vit
	Emigrimi dhe imigrimi në Bashkinë Shkodër
	Piramida e popullsisë
	Popullsia sipas gjinisë dhe moshës
	Treguesit mbi komunitetet rome
	Prindër të vetëm

	Persona të cilët jetojnë vetëm
Transporti, aksesueshmëria, komunikimi	Punësimi në sektorin e transportit
	Aksesi në këmbë në hapësira të gjelbërta
	Koha e udhëtimit për në punë
	Modaliteti i udhëtimit për në punë
	Aksesi në internet
	Numri i udhëtarëve ditorë me tren
	Numri i firmave me ëëbsite
	Numri i përdoruesve të ëëbsite të bashkisë
	Numri i përdoruesve të transportit publik në ditë
	Numri i përdoruesve të biçikletave
	Aksesi në ujë të pijshëm
	Emetimet e GHG
Energjia	Konsumi i Energjive të rinovueshme
	Investimet në energji
	Prodhimi i energjisë sipas burimit
	Çmimi i elektricitetit dhe gazit
Mirëqenia Sociale	% e popullsisë që jeton në banesa sociale
	Aksesi në shërbime sociale
	% e popullsisë me ndihmë sociale
	Aksesi në shkolla të mesme
	Sipërfaqja mesatare për banim në m2
	Çmimi mesatar i banesave
	Braktisja e shkollave fillore
	Banesat boshe
	Niveli i sigurisë në zonë
	Nr. krevatë dhe nr punonjës në shërbime shëndetësore
	% e banesave që kanë mangësi në shërbime bazë
Ekonomia	% e punësimit sipas sektorëve
	% e punësimit në sektorin publik dhe privat
	Numri i bizneseve të mëdha
	Numri i bizneseve të vogla dhe të mesme
	Lëvizjet për qëllime punësimi
	Specializimi ekonomik (investimet sipas sektorëve)
	Dendësia e punësimit sipas zonave
	Investime në ekonomi të gjelbërta
	Investime në sipërmarrje sociale
	Numri i Turistëve
	Numri i Shtretërve në Hotel për zonë
	% e vetëpunësimit
	% e zonave me vlera të larta ekologjike
	Nr i banesave të lidhura me sistemin e kanalizimeve
Mjedisi	Nivelet e zhurmës
	Cilësia e ajrit

	Erozioni Bregdetar
	Cilësia e Ujit të Pijshëm
	Tërmetet
	Temperaturat Mesatare
	Niveli i rreshjeve
	Thatësirat
	Përmbytjet
	Emetimet e GHG
	Rrëshqitjet e tokës
	% e Mbulimi të Tokës
	Nivelet e zhurmës
Institucionale	Pjesëmarrja elektorale
	Partneritete publike private
	Nr i përdoruesve të shërbimeve publike
	Nr i përdoruesve të zyrave të informacionit
	Kënaqësia e publikut me shërbimet e qeverisë
Territoriale	% e humbjes së tokës bujqësore
	% e humbjes së tokës natyrore
	% e mbulesës së tokës
	% e zhvillimit për qëllime banimi
	% e zhvillimit për qëllime shërbimi
	% e zhvillimit për qëllime tregtare
	% e zhvillimit për qëllime infrastrukturore

6.1 NDRYSHIMET NË KUADRIN LIGJOR E ADMINISTRATIV

Ndryshimet administrative të propozuara nga studimi, në thelb kanë të bëjnë me Strukturën e departamenteve dhe të personelit të Bashkisë, për të cilën propozohet formulimi i një emërtimi të vetëm për drejtoritë e Bashkisë, emër i cili do të jetë i dallueshëm si nga pushteti qendror dhe Bashkia edhe nga qytetarët. Kështu, ne vlerësojmë se do të lehtësohen problemet në komunikim dhe burokracitë, pasi Shërbimet Teknike të Bashkive do të kenë të njëjtën strukturë dhe të njëjtat funksione, si dhe në varësi të nevojave të Bashkisë të krijojnë ose të shkrijnë departamentet dhe zyrat përkatëse. Struktura e re administrative e Bashkisë, do të sjellë një monitorim më të mirë të projekteve dhe veprimeve, për të cilat Bashkia është përgjegjëse për zbatimin dhe monitorimin e tyre, nga departamentet përkatëse që do të krijohen.

Lidhur me ndryshimet ligjore që duhet të bëhen, një pjesë e rëndësishme e tyre fokusohet në sektorin e investimeve. Ky studim ka qëllim që të nxisë zhvillimin e zonës dhe si pasojë ta bëjë tërheqëse ndaj investime të reja. Prandaj, duhet të ketë një ligj më fleksibël për investimet në Shqipëri, për të lehtësuar investitorët e huaj. Ndryshimet në ligjin për investimet mund të bëhen duke patur si synim krijimin e një sistemi investimesh më fleksibël dhe për të bërë më të qartë kuadrin ligjor në lidhje me investimet e huaja. Rishikime mund të bëhen edhe në parashikimet ligjore tatimore dhe doganore, për të lehtësuar bizneset ekzistuese, por edhe investitorët e huaj, për të reduktuar burokracinë etj.

Së fundi, në zonat ku ka disa sektorë dinamikë zhvillim, të tilla si turizmi, shfrytëzimi i burimeve natyrore etj, mund ti jepet prioritet zhvillimit të fuqisë punëtore të kualifikuar, duke i kushtuar vemendje arsimimit dhe përgatitjes profesionale të tyre.

6.2 PROJEKTET PRIORITARE DHE TERMAT E REFERENCËS

6.2.1 Të përgjithshme

Në këtë paragraf jepen dhe propozohen disa udhëzime bazë, që duhen konsideruar gjatë përgatitjes të termave të referencës (TR) për plane të detajuar vendore PDV që hartohen për zona sensitive në aspektin e zhvillimit në tërësi të bashkisë Kurbin. Konkretisht bëhet fjalë për rregulla të përgjithshme (kryesisht të referuar nga eksperiencia dhe në zbatim të kuadrit ligjor për planifikimin e territorit) dhe disa specifike të cilat njëkohësisht nxisin zhvillimin e kontrolluar dhe të qëndrueshëm për njësitë strukturore në të cilat zbatohen.

Termet e referencës, duhet të përmbajnë:

- Titulli i projektit;
- Afati për kryerjen e konsulencës;
- Tipi i konkursit (kombëtar/ndërkombëtar)
- Zonën dhe njësinë strukturore për të cilën hartohet PDV;
- Kriteret e përgjithshme dhe të veçanta të kompanive konsulentë që do garojnë për kryerjen e shërbimit;
- Niveli dhe lloji i ekspertizës së kërkuar
 - Urbanist / Arkitekt
 - Inxhinier ndërtimi;
 - Inxhinier infrastrukture transporti;
 - Inxhinier hidroteknik;
 - Ekspert mjedisi;
 - Agronom;
 - Ekspert GIS;
 - Ekspert të tjerë, sipas nevojës,
- Udhëzimet dhe rregullat që do përdoren për vlerësimin dhe kualifikimin e kompanive konsulente që garojnë;
- Kuadër i përgjithshëm përshkruar dhe konteksti i zhvillimit. Këtu, sipas rastit jepen të dhëna: demografike, infrastrukture, lidhja me qendrat e banuara. Pra bëhet një përshkrim i detajuar;
- Qëllimet strategjike që kërkohen të arrihen;
- Fazimi i zbatimit të PDV nëse është e nevojshme. Duke patur parasysh që zonat me PDV nuk zhvillohen njëkohësisht, në tërësinë e tyre, duhen qartësuar fazat e zhvillimit të infrastrukturave të transportit dhe shërbimeve primare e sekondare duke specifikuar dhe kërkesat që duhen konsideruar;
- Kuadri ligjor që duhet marrë në konsideratë dhe rregulla specifike në varësi të zonës ku hartohet PDV;
- Materiali që kërkohet të dorëzohet dhe afatet respektive. Raporte teknike, material grafik (harta) dhe rregullorja. Përsa i përket materialit grafik duhet specifikuar shkalla e paraqitjes së hartave të printuara por gjithashtu konsulenti duhet të përgatisë në platformën GIS gjithë dokumentacionin grafik i cili dhe do publikohet në Rregjistrin e Integruar të Territorit;
- Hartimi i Vlerësimeve Mjedisore sipas kërkesave të kuadrit ligjor respektiv;
- Procesi i konsultimit publik dhe përfshirja e grupeve të interesit. Duhet përcaktuar një plan veprimi i qartë, që në respektim të fazave të zhvillimit të projektit (PDV-së) organizohen dhe konsultimet publike.

- Për zonat turistike apo të tjera me interes kombëtar duhet konsideruar koordinimi me AKPT, MZHU dhe me institucionet qendrore që mbulojnë sektorët e zhvillimit në fjalë (Agjencinë Kombëtare të Bregdetit, Agjencinë Kombëtare të Burimeve Natyrore etj.).

Duhet patur në konsideratë që struktura, përmbajtja dhe procedurat për Nismën dhe procesin e miratimit të PDV duhet të jenë në përputhje me kërkesat e kuadrit ligjor për planifikimin dhe zhvillimin e territorit.

Në varësi të procedurës që ndiqet për prokurimin e shërbimeve të konsulencës, sqarojmë se gjithë procedura dhe dokumentacioni përkatës duhet të jetë në përputhje me kuadrin ligjor për prokurimin publik në vendin tonë.

6.2.2 Planet Sektoriale

Është detyrim i PPV-së të parashtrojë parimet bazë mbi të cilat do të mbështeten Termat e Referencës për Planet Sektoriale të konsideruara si të rëndësishëm për ecurinë e qëndrueshme të bashkisë Kurbin. Planet sektoriale, për të cilat janë parashikuar Termat e Referencës (Paraprake) janë paraqitur më poshtë:

Plani Vendor Sektorial
Hartimi i projektit të qarkullimit të qëndrueshëm për Bashkinë Kurbin
Plani sektorial i strehimit
Plani sektorial i kullimit dhe kanalizimeve për largimin e ujërave të shiut

Në termat e referencës, pasi shkruhet titulli i projektit, bëhet një hyrje-përshkrim i shkurtër i zonës që do studiohet, përmendet në vazhdim qëllimi i studimit dhe qëllimet strategjike të tij, pastaj vazhdon përshkrimi i temave dhe përmbajtjes së projektit, në bazë të legjislationit në fuqi dhe në fund paraqitet dhe grafiku i kohës.

Tabela 6-4 Termat e referencës për Planin Sektorial

Titulli
Kryerja e studimit të qarkullimit – studimit të lëvizshmërisë së qëndrueshme për Bashkinë Kurbin
Përshkrim i shkurtër
Vepra përfshin kryerjen e studimit të qarkullimit dhe studimit të lëvizshmërisë së qëndrueshme bazuar në plotësimin e nevojave të mobilitetit të njerëzve dhe të personave të biznesit / prodhues dhe përmirësimin e mjedisit dhe cilësisë së jetës së banorëve. Në kuadrin e tij përshkruhet dhe analizohet gjendja ekzistuese, theksohen problemet/dobësitë e sistemit ekzistues dhe sugjerohen / argumentohen veprimet e ndryshme, rrugët njëkalimshe/zgjerimet e rrugëve, rrugët e këmbësorëve, përmirësimi i sistemit të sinjalistikës, përmirësimi i transporteve urbane etj.
Objektivi Strategjik
Përmirësimi i cilësisë së jetës së banorëve, përmes plotësimit të infrastrukturës teknike dhe krijimit të një niveli cilësor të infrastrukturës sociale.
Përparësi
Përmirësimi i lëvizshmërisë dhe i transportit publik në nivel Bashkiak.
Sistemi territorial që ndikohet
Sistemi Urban, Bujqësor
Kostoja e pritshme
80,000.00 Euro
Burime financimi të pritshme
Bashkia, donatorët
Treguesi i vlerësimit / ndjekjes
Përfundimi i studimit të lëvizshmërisë së qëndrueshme – studimit të qarkullimit dhe krahasimi i tij
Palët e interesuara (partnerët)
UNESCO, Autoriteti Rrugor Shqiptar
Gjendja ekzistuese (faza ekzistuese)
Projekti ide
Periudha kohore e zbatimit
'16-'18
Mjete / metoda zbatimi
Ngarkimi, kryerja dhe krahasimi i studimit
Avantazhet/pasojat e pritshme
Përmirësim i mjedisit natyror dhe të ndërtuar, përmirësim i cilësisë së jetës së banorëve dhe vizitorëve, lehtësim në realizimin e programeve të zhvillimit lokal
Rreziqe të mundshme
Përkrahja – dekurajimi i banorëve dhe bizneseve të përhershme për shkak të ndalimit të aksesit në zona specifike

Titulli
Plani sektorial i strehimit
Përshkrim i shkurtër
Vepra përfshin kryerjen e studimit për krijimin e mundësive të strehimit me kosto të përballueshme për të gjithë banorët e Bashkisë Kurbin. Ky studim duhet të garantojë ndërtesa me impakt të ulët ndaj mjedisit, si një pjesë e rëndësishme e Strategjisë së zhvillimit të qëndrueshëm që ky plan promovon në territorin e bashkisë.
Objektivi Strategjik
Përmirësimi i nivelit të strehimit dhe kushteve të banimit për grupin e të pastrehëve, duke ofruar banesa të përshtatshme me kosto minimale dhe impakt të ulët në mjedis, si gjatë ndërtimit, ashtu edhe gjatë shfrytëzimit të tyre.
Përparësi
Analizë të thelluar mbi situatën aktuale të strehimit në Bashkinë Kurbin. Analiza të thelluara demografike dhe parashikime të nevojave për strehim.
Sistemi territorial që ndikohet
Sistemi Urban
Kostoja e pritshme
110,000,000.00 Euro
Burime financimi të pritshme
Qeveria, bashkia, donacione, fonde evropiane zhvillimi Konkurs i mundshëm me hua qytetare, të organizuar në shoqata apo komunitete (ndoshta duke ofruar uljen e taksave lokale)
Treguesi i vlerësimit / ndjekjes
Numri i Njësive të banimit të ndërtuara në vit Numri i kredive të suksesshme për të pastrehët e Bashkisë Kurbin Ulja e numrit të personave të regjistruar si të pastrehë në Bashki Konkursat publike, risite arkitektonike, niveli energjetik i ndërtesave të reja të ndërtuar.
Palët e interesuara (partnerët)
Bashkia Kurbin, Familjet e Pastreha, Biznesi i ndërtimit, Zyrat e Imobiliareve
Gjendja eksistuese (faza eksistuese)
Projekti ide
Periudha kohore e zbatimit
'16-'20
Mjete / metoda zbatimi
Propozime të zgjidhjeve të ndryshme nga pikëpamja tipologjike dhe parashtrim i alternativave më optimale për të reduktuar sa më shumë konvertimin e tokës bujqësore në tokë urbane për qëllime strehimi Propozime të skemave të ndryshme financiare dhe rolit që duhet të luajë Bashkia për të garantuar strehim të përballueshëm Propozime konkrete mbi projekte me fokus strehimin social
Avantazhet/pasojat e pritshme
Duke ofruar banim me kushte të mira dhe çmime të leverdishme, Bashkia Kurbin bëhet shembull dhe përmirëson kërkesat e mëtejshme që garantojnë kushte të ngjashme dhe nga operatorët privatë në tregun e banesave, duke u kthyer në rregullator të rëndësishëm. Përqafimi i risive më të fundit arkitektonike dhe teknologjike, sidomos nëse qasja bëhet me konkurse të mirëorganizuara, do të ofrojë një mori mjetesh për të ndërtuar lirë, me materiale shpesh të ricikluara dhe me kosto të ulëta të mirëmbajtjes dhe përdorimit të këtyre banesave. Nga ana tjetër, përfshirja në fazë të hershme të banorëve të ardhshëm të këtyre ndërtesave, si në nivel projektues edhe financiar, do të bëjë komunitetin faktor të rëndësishëm të procesit duke kontribuar në ndërtimin e mençur dhe mirëmbajtjen e vazhduar të hapësirës.
Rreziqe të mundshme
Përrjashtimi – dekurajimi i banorëve dhe bizneseve mund të dëmtojë procesin e projektimit dhe fazën studimore. Nga ana tjetër, mospërfillja ndaj nevojave konkrete të komunitetit, mund të çojë në getizimin apo marginalizimin e këtyre objekteve, edhe nëse ndërtimi i tyre me kosto të pranueshme është i suksesshëm.

Titulli
Plani sektorial i kullimit dhe kanalizimeve për largimin e ujërave të shiut
Përshkrim i shkurtër
Vepra përfshin kryerjen e studimit për përmirësimin e kushteve për kanalet kulluese në terriotorin e Bashkisë Kurbin. Këto kanale shtrihen në sistemin bujqësor dhe urban dhe janë dëmtuar nga ndërtimet abuzive si dhe mungesa e fondeve të mirëmbajtjes për vite me rradhë. Sistemi i shtrateve,, zgjerimi dhe çlirimi i shpateve, si dhe projektimi i pragjeve dhe mjeteve të tjera inxhinierike për zbutjen e rrjedhës së ujërave sidomos në kohëshirash, del një nga prioritet emergjente të Bashkisë.
Objektivi Strategjik
Përmirësimi i situatës hidrike në kohë shirash, por jo vetëm, për të ndaluar krijimin e situatave emergjentë në zonat urbane dhe për të çliruar tokat bujqësore nga niveli i ujërave që i mbulon për një kohë të gjatë në stinën e dimrit.
Përparësi
Analizë të thelluar mbi kapacitet reale të kanaleve ekzistues dhe përcaktimi i normave dhe dimesioneve në kushte emergjencash. Masa konkrete për sistemin e situatës në qytetin e Laçit, me përroin që kalon përmes qytetit si problemi më emergjent. Ndarje e kanaleve kullues/ drenazhues nga kanalizimet e ujërave të zeza, si masë e parë. Analizë reale e kërkesave në të ardhmen për masa të reja dhe fonde në Bashkinë Kurbin, përlogaritje mbi fondet dhe ndërhyrjet periodike që duhen për mirëmbajtjen e sistemit jo vetëm në raste emergjence. Studim për masa të ndryshme, jashtë fushës inxhinierike për zbutjen e sasisë së ujërave në kushte emergjence, si pyllëzimi i shpateve të kodrave mbi qytetet kryesore dhe zonave të banuara, me përparësi qytetin e Laçit
Sistemi territorial që ndikohet
Sistemi Urban, Sistemi Bujqësor, Sistemi Ujor
Kostoja e pritshme
150,000,000.00 Euro
Burime financimi të pritshme
Qeveria, bashkia, donacione, fonde evropiane zhvillimi
Treguesi i vlerësimit / ndjekjes
Përfundimi i projekteve të studimit dhe zbatimit Përfundimi i masave konkrete për shmangien e përmbytjeve Kostot vit pas viti të humbjeve financiare nga rastet e përmbytjeve Fondi i përvitshëm i bashkisë për menaxhimin dhe mirëmbajtjen e Sistemit
Palët e interesuara (partnerët)
Bashkia Kurbin, Komuniteti, Qeveria
Gjendja eksistuese (faza eksistuese)
Projekti ide
Perioda kohore e zbatimit
'16-'18
Mjete / metoda zbatimi
Projekte konkrete për kapacitetet e nevojshme të kanaleve kullues/drenazhues, stacioneve të pompave e hidrovoreve. Projektet duhet të jenë të plota, gjithëpërfshirëse dhe me parashikime masash të shtrira në kohë, duke u larguar nga ndërhyrjet pjesore dhe nguti i situatave të emergjencave. Masa reale për zbatimin e projekteve, duke filluar nga prishjet e objekteve penguese në investimet për kanale të reja.

Pyllëzimi i shpateve të zhveshura me fonde të përvitshme. Projekti duhet të jetë pjesë e një sfondi më të gjerë për sistemimin e gjithë shpateve lumore dhe brigjeve të ërrenjve, por faza e para duhet të merret pikërisht me përmirësimin e atyra vijave ujore që largojnë ujrën në rastet e kapriçeve natyrore.

Avantazhet/pasojat e pritshme

Situatat e përmbytjeve janë bërë një problem serioz për bashkinë Kurbin, duke krijuar dëme të konsiderueshme në të mira materiale dhe jetë njerëzish në Bashkinë Kurbin. Projektimi me emergjencë i shndërrimit të sistemit ekzistues të amortizuar në një rrjet funksional dhe zbatimi i tij do të ketë kosto jo të vogla, por do të shmangë një herë e mira situatat e emergjencave civile dhe tragjeditë e lidhura me to.

Normalizimi i situatës është një nevojë urgjente dhe e vonuar tashmë, por që do të sjellë kthimin e jetës në kushtet e domosdoshme për banorët e Bashkisë dhe shmangien e kostove shumë të larta të shkaktuara nga fatkeqësitë natyrore.

Rreziqe të mundshme

Vonesa në projektim dhe ndërhyrje.

Mungesa e fondeve për masa konkrete të plota dhe efikase ndaj sistemit.

Mos koordinim me faktorëve të ndryshëm duke pezulluar ndërhyrjet e parashikuara

Mungesa e mirëmbajtjes dhe përmirësimit periodik të sistemit si rezultat i fondeve të pamjaftueshme apo pakujdesive njerëzore.

6.2.3 Projektet Prioritare

Është detyrim i PPV-së të parashitë parimet bazë mbi të cilat do të mbështeten Termat e Referencës edhe për Projektet Pilot apo Projektet Prioritare të Zhvillimit, të evidentuara si prioritare për menaxhimin e suksesshëm të territorit të bashkisë Kurbin. Projektet për të cilat janë parashikuar Termat e Referencës (Paraprake) janë paraqitur më poshtë:

Tabela 6-5 Projektet në të cilat u propozuan termat e referencës

Prioritetet e Planit të Detajuar Vendor (PDV)
Korridor i gjelbër "Laç – Patok"
Shfrytëzim për turizëm natyror i ishullit të Cabakut
Zonë tregu lokal
Qendër Agro – Ushqimore me zinxhir të shkurtër

Në termat e referencës, pasi shkruhet titulli i projektit, bëhet një hyrje-përshkrim i shkurtër i zonës që do studiohet, përmendet në vazhdim qëllimi i studimit dhe qëllimet strategjike të tij, pastaj vazhdon përshkrimi i temave dhe përmbajtjes së projektit, në bazë të legjislacionit në fuqi dhe në fund paraqitet dhe grafiku i kohës.

Titulli
Hartimi dhe zbatimi i një sistemi ciklizmi dhe këmbësorësh i integruar për të forcuar veprimet e rrjetit ekologjik natyror për qëllime turistike, që lidh zonën e brëndshme të Laçit me zonat bregdetare të mbrojtura të lagunës së Patokut
Përshkrim i shkurtër
Veprimi kryesor i projektit është lidhja me zonën që do të preket nga konvertimi i ish-fabrikës së superfosfatit në Laç në një park tematik dedikuar për Burimet e Energjisë së Ripërtëritshme(BRE). Me këtë dispozitë të veçantë lidhet edhe ri-natyalizimi i gurores më sipër, ku parashikohet mbjellja e bimëve të reja dhe ndjekja e shtigjeve për vizitë. Projekti përbëhet nga ndërhyrje në infrastrukturë, në gjelbërim dhe në sipërfaqet bimore të zonave të kufirit vendor, në sistemim dhe mirëmbajtje të veçantë të rrjedhave ujore, si dhe në vendosjen e strukturave mbështetëse për turizmin kulturor dhe mjedisor.
Objektivi Strategjik
SN.7. Promovimi i turizmit natyror dhe eskursionistik në zonat bregdetare dhe malore dhe të liqeneve natyrore ose artificiale. SN.8. Ndërtimi dhe menaxhimi i rrjetit ekologjik territorial, si lidhje strukturale mes zonave me vlera dhe pasuri më të madhe biodiversiteti SIN.5 Zhvillimi i një rrjeti rrugësh me lëvizshmëri të ngadaltë, të lidhur me zbulimin e vendeve dhe peizazheve me interes natyror, kulturor dhe arkeologjik, etno-antropologjik, agro-ushqimor cilësor (rrugët e vajit, të verës, të produkteve lokale)
Sistemi territorial që ndikohet
Sistemi Urban, Sistemi Infrastrukturor
Kostoja e pritshme
470.000 Euro
Burime financimi të pritshme
Qeveria, bashkia, donacione, fonde evropiane zhvillimi Konkurs i mundshëm me hua qytetare, të organizuar në shoqata apo komunitete (ndoshta duke ofruar uljen e taksave lokale)
Treguesi i vlerësimit / ndjekjes
Përfundimi i studimit – Realizimi – Frekuentimi
Palët e interesuara (partnerët)
Bashkia Kurbin, Shoqata ciklistike, shoqata sportive, shoqata ambientaliste, WWF (World Wide Fund for Nature)
Gjendja eksistuese (faza eksistuese)
Projekti ide
Periudha kohore e zbatimit
'16-'18
Mjete / metoda zbatimi
Ngarkimi, kryerja dhe krahasimi i studimit
Avantazhet/pasojat e pritshme
Projekti favorizon, në fshatrat e vegjël që përshkohen nga ky korridor i gjelbër, zhvillimin e aktiviteteve të vogla të llojit agroturistik të lidhura me ofertën e "pritjes së vogël" (Bed&Breakfast, ferma bujqësore didaktike, tregje të prodhimeve bujqësore lokale)dhe kjo lidhet me vlerësimin dhe zbulimin e burimeve agroushqimore në rajon.
Reziqe të mundshme
Ndryshime të karakterit topografik që bëjnë të pamundur shfrytëzimin e korridorit. Mos përshtatje e publikut me këtë formë lëvizjeje.

Titulli
Zbatimi i sistemeve eko-miqësore për përdorim të organizuar turistik të mjedisit natyror të ishullit të Cabakut (shtigje për këmbësorë, pajisje të vogla, birdwatching, etj).
Përshkrim i shkurtër
Ishulli i Cabakut është një element i veçantë në deltën e lumit Mat. Rrjedha e lumit ka pësuar disa ndryshime gjatë viteve, që lidhen me mungesën e kontrollit hidrik të territorit. Projekti i vlerësimit për përdorim turistik natyror i Ishullit të Çibakut duhet të marrë në konsideratë edhe ekuilibrat delikatë hidrologjikë të lumit, duke parë mundësitë e terrenit së bashku me kërkesat e nevojshme për sigurinë e territorit dhe mbrojtjen e vlerave ekologjike të zonës.
Objektivi Strategjik
SN.1. Mbrojtja dhe zgjerimi i biodiversitetit të territorit SN.7. Promovimi i turizmit natyror dhe eskursionistik në zonat bregdetare dhe malore dhe të liqeneve natyrore ose artificiale. SN.8. Ndërtimi dhe menaxhimi i rrjetit ekologjik territorial, si lidhje strukturale mes zonave me vlera dhe pasuri më të madhe biodiversiteti SN.9. Promovimi dhe hartimi i mjeteve të planifikimit dhe menaxhimit të zonave me interes mjedisor
Sistemi territorial që ndikohet
Sistemi Natyror
Kostoja e pritshme
100.000 Euro
Burime financimi të pritshme
Qeveria, burimet lokale, Bashkia
Treguesi i vlerësimit / ndjekjes
Përfundimi i studimit – Realizimi – Frekuentimi
Palët e interesuara (partnerët)
Bashkia Kurbin, Fshatrat Agjensi zhvillimi e bashkëpunimi ndërkombëtare, Shoqata për mbrojtjen e ambientit, Shoqata për ruajtjen dhe njohjen e habitateve të zogjve.
Gjendja eksistuese (faza eksistuese)
Projekti ide
Periudha kohore e zbatimit
'16-'18
Mjete / metoda zbatimi
Ngarkimi, kryerja dhe krahasimi i studimit
Avantazhet/pasojat e pritshme
Projekti përbëhet nga veprime të thjeshta të menjëhershme për të mundësuar aktivitete të vëzhgimit dhe të zbulimit të natyrës. Lidhja me rrugën për të hyrë në zonën e mbrojtur • Krijimi i shtigjeve të këmbësorëve • sinjalistika • struktura e informacionit • pajisje hotelerie • guide turistike burimeuji të pijshëm
Rreziqe të mundshme
Ndryshime të karakterit topografik dhe klimatik

Titulli
Zonë tregu lokal
Përshkrim i shkurtër
Projekti paraqet një rrjet të bashkëpunimit midis ndërmarrjeve me një logjikë territori, për krijimin dhe fuqizimin e zinxhirit të vogël të prodhuesve lokalë brenda një programi zhvillimi ekonomik më të gjerë, ku përfituesit janë ndërmarrjet prodhuese dhe konsorciumet e tyre. Krijimi i një tregu lokal, na shfaqet si një vend në të cilin prodhuesit do të kenë një hapësirë për shitje direkte, informacion për konsumatorët, projekte rekuperimi/ripërdorimi, në përballje të vazhdueshme dhe konstante me nevojat dhe shijet e tyre. Në detaje, zona e propozuar do të menaxhohet nga një konsorcium ndërmarrjesh dhe/ose prodhuesish, përmes zbatimit të një sërë veprave të nevojshme dhe funksionale për aktivitetet e shkëmbimit.
Objektivi Strategjik
SB.1 Promovimi dhe zhvillimi i sistemeve të modernizimit dhe inovacionit për kompanitë lokale të sektorit dhe për integrimin midis firmave agro-ushqimore SB.2 Promovimi dhe zhvillimi i prodhimit cilësor në sektorët bujqësorë SB.9 Zhvillimi i ndërtimit të strukturave logjistike për mbledhjen, magazinimin, ngrirjen dhe shpërndarjen e produkteve agro-ushqimore lokale, në bazë konsorciumesh dhe/ose kooperative
Sistemi territorial që ndikohet
Sistemi Bujqësor, Sistemi Urban
Kostoja e pritshme
200.000 Euro
Burime financimi të pritshme
Bashkia, sipërmarrës të fushës dhe prodhues lokalë, konsorciume. Bashkim ndërmarrjesh private, përfituese të mundshme të projektit.
Treguesi i vlerësimit / ndjekjes
Përfundimi i studimit – Realizimi – Frekuentimi
Palët e interesuara (partnerët)
Bashkia Kurbin, Shoqatat për promovimin e produkteve organike dhe/ose produkteve vendore, Agjensitë e zhvillimit dhe bashkëpunimit ndërkombëtar.
Gjendja eksistuese (faza eksistuese)
Projekti ide
Periudha kohore e zbatimit
'16-'18
Mjete / metoda zbatimi
Ngarkimi, kryerja dhe krahasimi i studimit
Avantazhet/pasojat e pritshme
Kushtet fillestare radhiten, sipas rëndësisë, më poshtë: - SIGURIA - kjo nevojë duhet t'i referohet konsumatorëve të tregut, operatorëve të tregut dhe punonjësve në menaxhimin dhe mirëmbajtjen e tregut; - HIGJENA -parametrat minimalë mund të rrjedhin nga projektet dhe/ose rregullat e ministrisë dhe/ose dekretet vendore; - MENAXHIMI - të përdoren zgjidhje që lejojnë reduktimin në minimum të shpenzimeve të menaxhimit të tregut; pra do të shkohet me zgjidhje që minimizojnë frekuencën dhe koston e ndërhyrjeve për mirëmbajtje; - ESTETIKA - kjo kërkesë bëhet thelbësore për pjesën e ditës/kohës kur tregu është i mbyllur, kohë gjatë të cilës pa aktivitetin e tregut, zona mbetet e boshatisur dhe kërkohet që të ketë dukje të mirë urbane. Rezultatet e parashikuara - Progres ekonomik në kuadër të përmirësimit të cilësisë së produkteve - Përmirësim i cilësisë së jetës së banorëve

Zhvillim i aktivitetit turistik komplementar me aktivitetin bujqësor të pranishëm në zonë
Reziqe të mundshme
Ndotje e zones përreth, nga mosmenaxhimi i mbeturinave.

Titulli
Qendër agro-ushqimore me zinxhir të shkurtër
Përshkrim i shkurtër
Qendra agro-ushqimore me zinxhir të shkurtër është një projekt që ka për qëllim të promovojë dhe mbështesë aktivitetet që ofrojnë një marrëdhënie më të drejtpërdrejtë midis prodhuesve bujqësorë dhe përdoruesve përfundimtarë të produkteve (tregtarët, pronarët e restoranteve, hotelierët dhe konsumatorët) dhe siguron që vlera e shtuar e krijuar tëndahet në mënyrë të barabartë mes të gjitha palëve të interesuara. Aktivitetet e nxitura nga zinxhiri i shkurtër mund të përshtaten në kontekste të ndryshme, të tilla si: shitje e drejtpërdrejtë brenda tregjeve të hapur ose në tregjet lokale të pajisura posaçërisht për këtë shërbim; marrëveshje midis prodhuesve dhe tregtarëve, restoranteve, hoteleve ose midis grupeve të blerësve apo kooperativave të konsumit. Së fundmi mund të zhvillohen projekte që lehtësojnë forma të reja të marrëdhënieve tregtare të bazuara për shembull, në tregtinë elektronike.
Objektiva Strategjike
• Vlerësimin e drejtë për prodhimete fermerëve dhe në të njëjtën kohë krijimin e kushteve për një çmim përfundimtar të produkteve, sa me të favorshëm të jetë e mundur për përdoruesit; • Rritjen e sinergjisë dhe e mundësive të ofetës së produktet vendore dhe cilësisë, si në tregti ashtu edhe në hoteleri dhe turizëm rural; • Lehtësimin e konsumit në zonën e prodhimit vendor, me qëllim edhe për zvogëlimin e ndikimit mjedisor të transportit dhe përmirësimin e konsumit të prodhimeve sezonale. • Afrimin e konsumatorit, në mënyrë të vetëdijshme, me produktet vendore, duke krijuar një marrëdhënie më të ngushtë ndërmjet prodhuesve dhe përdoruesve, duke i lejuar, në të njëjtën kohë, një njohje më të mirë të produkteve dhe atyre që i prodhojnë ato. • Rritjen e fluksit të turizmit kulinar për zonat rurale dhe tregjet e pikat e shitjeve të tyre, duke inkurajuar indirekt të gjitha aktivitetet e sektorëve të tjera prodhuese që ekzistojnë në zonë; • Mbështetjen e ruajtjes së prodhimeve vendore të rëndësishme, veçanërisht në zonat më të marginalizuara, të cilat janë faktorë të mundshëm tërheqës; • Favorizimin e marrëveshjeve tregtare të zinxhirit ndërmjet të gjithë palëve të interesit.
Sistemi territorial që ndikohet
Sistemi Bujqësor, Sistemi Urban, Qendrat bujqësore të komunës së Kurbinit
Kostoja e pritshme
3.950.000 Euro
Burime financimi të pritshme
Bashkia, sipërmarrës të fushës dhe prodhues lokalë, konsorciume. Bashkim ndërmarrjesh private, përfituese të mundshme të projektit.
Treguesi i vlerësimit / ndjekjes
Përfundimi i studimit – Realizimi – Frekuentimi
Palët e interesuara (partnerët)
Bashkia Kurbini, Shoqatat për promovimin e produkteve organike dhe/ose produkteve vendore, Agjensitë e zhvillimit dhe bashkëpunimit ndërkombëtar.
Gjendja eksistuese (faza eksistuese)
Projekti ide

Periudha kohore e zbatimit
'19-'21
Mjete / metoda zbatimi
Projekti mund të ndahet në dy pjesë: • në fazën e parë, vendosen rrjetet iniciative që aktivizohen nga Pushteti Qendror dhe Vendor, Sindikata etj. • në fazën e dytë, organizohen burimet e financimit për fillimin e punës në territor të veprave të reja të veçanta të zinxhirit të shkurtër. Projekti parashikon ngritjen e një Komitetit të Menaxhimit të përbërë nga përfaqësues të të gjitha subjekteve publike dhe private që operojnë në zonë: Ministria, Qarku, komunat, dhomat ekonomike, organizata profesionale bujqësore, shoqata prodhuesish, shoqatat e konsumatorëve dhe organizatat që përfaqësojnë sektorët e turizmit, tregtisë, industrisë dhe veprat artizanale.
Veprimet për zbatimin e projektit
Komercializimi i produktit • TREGJET E PRODHUESVE. Janë evente lokale periodike (të paktën një herë në muaj) të hapura për shitjen e drejtpërdrejtë të produkteve të cilësisë dhe të produkteve vendore të rezervuara për prodhuesit e zonës së interesuar. • TI JAPË SHQIPËRISE, ngjarjet e traditës (festivale fetare) dhe festimet shqiptare, me paketat e zanateve ushqimore dhe vendore të projektuara posaçërisht. Tregu në këtë rast duhet të ketë të njëjtat karakteristika si ato të përmendura në pikën e mëparshme, por të ketë një kohëzgjatje prej disa ditësh, në periudhën e ngjarjeve dhe do të mbahen në sheshet e qytetit; • DYQANE LOKALE, degët e shitjes direkte arrijnë në shtëpi në bashkëpunim me fermerët si në shembullin e mëposhtëm me tregun e fermerëve amerikan. Ka të bëjë me promovimin dhe / ose konsolidimin e realizimit të njësive të shitjes direkte të produkteve vendore të hapur në formën e një dyqani të vërtetë ku prodhuesit të shesin prodhimet e tyre veç e veç; • MARRËVESHJE PRODHIMI, me këtë veprim do të promovojmë marrëveshjet midis prodhuesve bujqësor dhe operatorëve në sektorë të tjerë: hotelierisë, tregtisë dhe turizmit, shitjes së produkteve të kualitetit bujqësor dhe lokal, në përputhje me marrëveshjet që do të dakordohen në mes të kategorive; • MENSA TË SHËNDETSHME, forcimi i futjes së produkteve organike, tipike dhe tradicionale në mensa publike (spitale, shkolla) dhe programeve arsimore të Ministrisë së Shëndetësisë, për të orientuar gjithnjë e më shumë mensat publike drejt përdorimit të produkteve të certifikuara. Promovimi i produktit • BUJQËSIA NË SHESHE, janë eventet e mbajtura zakonisht një herë në vit për zhvillimin dhe prezantimin e produktit / tipik/ që shënojnë territorin e zonës në të cilën ata janë të organizuar dhe ku mund të jetë produkti i pranishëm i marketingut. • WEB, në formën e rrjetit të të dhënave, ku konsumatorët mund të gjejnë detajet e kontaktit të prodhuesit, ku është e mundur që çdo prodhues të bëjë prezantimin e produkteve të tij. Përfshirja do të jetë e rezervuar për: a. prodhuesit individualë; b. Prodhuesit e asociuar (konsorciumet, shoqatat e prodhuesve, etj); c. kooperativat e përpunimit dhe konsorciumet e tyre d. agroturizmet; e. grupet e prodhuesve;

f. kompanitë në sektorin jo-bujqësor për produktet dhe aktivitetet që lidhen me territorin në të cilin ata veprojnë.

- ANIMACIONI si nga prodhuesit tek konsumatorët. Ky veprim duhet të kryhet në bashkëpunim me organizata të kategorisë dhe përfaqësuesit e të gjithë atyre që marrin pjesë në projekt. Prodhuesit vetë mund të jenë pjesë e animacionit të veprimit dhe përhapjes së projektit përmes shpërndarjes promovuese dhe reklamave materiale të posaçme;
- ÇMIMET E QARTA, emërtim i detyrueshëm për produktet e shitura përmes rrjetit dhe logos së projektit të shkurtër zinxhir, ku çmimi i paguar nga konsumatori është një çmim transparent që është i ndarë në aksione të ndara për çmimin e paguar për prodhuesit dhe në hapat e ndryshme të mundshme: transformator, distributor;
- ARTI DHE USHQIMI, përshtatja e brendësisë së gjithë muzeut në një hapësirë të dedikuar për kulturën dhe traditën e ushqimit dhe verën e Toskanës, ekspozitës dhe shitjen e mostrave promovuese dhe materialeve informuese të një përzgjedhjeje të produkteve të cilësisë toskane. Muzetë janë një pikë turistike e kalimit rrjedhës dhe një mjet i promovimit i jashtëzakonshëm, tashmë në dispozicion;
- LOGO e rrjetit. Logo do të përdoret për të identifikuar veprimet në qark të zinxhirit të shkurtër, të prodhuesëve bujqësorë dhe të operatorëve në sektorë të tjerë që marrin pjesë në projekt. Për të përdorur logon e prodhuesit dhe palët e tjera do të bashkohen me projektin duke nënshkruar specifikimin e zinxhirit të shkurtër. Logoja do të shënojë atëherë të gjitha veprimet e projektit dhe nismat e lidhura me të;

Avantazhet/pasojat e pritshme

Rezultatet e parashikuara

- Progresi ekonomik në drejtim të cilësisë së përmirësuar të produktit
- Përmirësimi i përgjithshëm në cilësinë e jetës së qytetarëve
- Zhvillimi i aktiviteteve plotësuese turistike në aktivitete bujqësore tashmë të pranishme

Fazat e projektit

- Zbatimi i tregut të prodhuesve LLOJI (aksion TREGJET E PRODHUESVE) si një projekt pilot për tregjet e tjera të ngjashme me produkte të diferencuara;
- Realizimi i përfaqësive me lokacion fiks (aksion DYQANE VENDORE);
- Krijimi i të paktën një projekti pilot lokal i ekspozitës dhe shitjes (aksion ARTI DHE USHQIMI) në një muze dhe/ose në një vend të artit dhe kulturës shqiptare;
- Zbatimi i të paktën një projekti pilot i marrëveshjes në mes prodhuesve - tregtarëve-Pronarëve të restorantit - hotelierive për tu ndërtuar, këndi i produkteve shqiptare për t'u instaluar në vende publike, dyqanet e ushqimit dhe / ose turistike dhe / ose duke ushqyer (aksion MARRËVESHJE PRODHIMI);
- Financimi i iniciativave lokale për rritjen e produktit (aksion BUJQËSIA NË SHESHE);

Rreziqe të mundshme

Ndotje e zones përreth, nga mosmenaxhimi i mbeturinave.

6.3 TREGUESIT PËR MONITORIMIN E ZBATIMIT TË PDV-SË

Treguesit për monitorimin e zbatimit të PPV janë të listuara si më poshtë:

Tabëla 6-7 Monitorimi i zbatimit të PDV-së

Kriteret e aplikimit të propozimeve të PPV	Treguesit për monitorimin e zbatimit të PPV				
Zhvillimi i zonave të banimit	Numri apartamenteve / banesave të reja në çdo pesë vjet	Numri i shtëpive të reja në çdo pesë vjet	Numri i lejeve të ndërtimit të lëshuara për banim		
Planifikimi Urban për zonat me PDV	Përqindja e hektarëve që u regjistruan në PDV për zhvillimin e banimit në totalin e hektarëve të parashikuar nga PPV për zhvillimin e banimit,	Përqindja e hektarëve të regjistruar në PDV për zhvillimin ekonomik në lidhje me totalin e hektarëve parashikuar nga PPV për zhvillim ekonomik	Përqindja e hektarëve të regjistruar në PDV për zhvillimin turistik në lidhje me totalin e hektarëve parashikuar nga PPV për zhvillim turistik.		
Zhvillimi i zonave të banimit me PDV		Përqindja e rrjetit rrugor që përfundon në zonat e banuara në lidhje me totalin e rrugëve sipas PDV	Përqindja e rrjetit të kanalizimeve (në raport me gjatësinë e përgjithshme) që mbulon zonat e banimit	Përqindja e implementimit të hapësirave të reja publike në zonat e banuara	Përqindja e implementimit të hapësirave të reja publike në zonat e banuara
Rigjenerimi urban	Numri i projekteve të rinovimit urban çdo pesë vjet.	Përqindja e popullsisë, që përfiton nga projektet e rinovimit urban	Numri i projekteve të rinovimit urban në çdo pesë vjet		
Rivitalizimi i qendrave të qyteteve dhe vendbanimeve të tjera të Bashkisë, sipas PPV	Numri i ndërtesave tradicionale të restauruara.	Përqindja e rrugëve të shtritura raport me totalin e rrugëve.	Numri i ndërhyrjeve në hapësirën publike të qytetit të vjetër çdo pesë vjet	Numri i lokaleve, hoteleve dhe aktiviteteve ekonomike që zhvillohen çdo pesë vjet.	Numri i ndërtesave të rëndësishme që janë restauruar
Zhvillimi i turizmit në Bashki.	Rritja e përqindjes të akomodimit në hotele.	Përqindja e rritjes të vizitorëve në territorin e Bashkisë	Rritja e përqindjes të shtretërve në dispozicion në objektet akomoduese.	Përqindja e zhvillimit dhe implementimit të zonave turistike në Bashki	Numri i bashkëpunimit ndërkomunal dhe ndërshtetëror për turizmin

Përfundimi i projekteve të rëndësishme Infrastrukturore	Ndërtimi i rrugëve dytësore për Autostradën.	Projektet për impiantet e trajtimit të ujërave të zeza	Projektet për landfillin për groposjen higjienike të plehrave	Ndërtimi dhe funksionimi hekurudhës	
Përfundimi i projekteve të rëndësishme të interesit lokal	Përqindja e rrugëve të rrjetit rrugor komunal të mirëmbajtura në raport me tërësinë e propozuar nga PPV.	Përqindja e përfundimit të rrjetit të furnizimit me ujë në vendbanimet, në bazë të propozimeve të PPV.	Përqindja e shtrirjes të zonave në raport me totalin e zonave urbane që do të shërbehen nga impianti i trajtimit të ujërave të zeza, në bazë të propozimeve të PPV		
Zhvillimi i sektorit primar	Evolucioni i numrit të fermerëve çdo tre vjet në Bashki.	Evolucioni i sasisë të produkteve bujqësore të prodhuara (shuma për produkt të prodhuar).	Futja e produkteve të reja bujqësore për kultivim në zonat rurale të komunës (numri i produkteve të reja bujqësore).	Implementimi i bujqësisë organike dhe zëvendësimi i bujqësisë konvencionale	
Zhvillimi i zonës ekonomike	Përqindja e përfundimit të PDV në zonat ekonomike	Përqindja e shfrytëzimit të tokës në dispozicion në zonat ekonomike nga investime në sektorët sekondarë dhe terciarë,	Numri i vendeve të reja të punës çdo pesë vjet në aktivitetet e biznesit të zonave ekonomike		

6.4 FAKTORËT QË NDIKOJNË NË RISHIKIMIN E PPV-SË

Në Neni 26 të Ligjit Nr. 107/2014 "Për planifikimin dhe zhvillimin e territorit" referohen kushtet dhe faktorët që mund të kontribuojnë në rishikimin e PPV.

Në mënyrë specifike PPV-ja mund të ndryshohet kur ka ndryshime administrative dhe territoriale, ndryshime të paparashikuara demografike, sociale e ekonomike, ndryshime të shkaktuara nga kriza sektoriale apo nga forca madhore, si dhe në rastet kur lind nevoja e harmonizimit me dokumente të një niveli më të lartë planifikimi apo të përafërimit me Legjislacionin Kombëtar apo Legjislacionin e Bashkimit Europian.

7 KAPACITETET INSTITUCIONALE

7.1 HYRJE

Në këtë Raport për kapacitetet institucionale të Bashkisë Kurbin është bërë një panoramë e gjendjes ekzistuese, sfidave dhe problematikave kryesore me të cilat përballlet stafi i bashkisë në kontekstin e ndryshimeve thelbësore që ka sjellë reforma territoriale-administrative.

Në raport fillimisht përshkruhet roli i Qeverisë Qendrore e cila përveçse ka udhëhequr gjithë procesin e reformës territoriale-administrative, ka ndërmarrë edhe një seri hapash konkret për implementimin e saj për një periudhë sa më të shkurtër duke i ardhur në ndihmë direkte njësisë të reja të qeverisjes vendore të formuara, në procesin e decentralizimit efektiv. Ndër më kryesoret mund të përmendim:

- Ngritja e Agjencia e Zbatimit të Reformës Territoriale
- Miratimi i strategjisë ndërsektoriale për decentralizim dhe qeverisjen vendore 2015–2020

Duke qenë se raporti i kapaciteteve institucionale hartohet si pjesë e dokumenteve të PPV-së të bashkisë Kurbin, në vijim është bërë një përshkrim i shkurtër i gjithë institucioneve (autoriteteve) qendrore të cilat në zbatim të ligjit nr. 107/2014, "Për planifikimin dhe zhvillimin e territorit", të ndryshuar, kanë kompetenca dhe detyra të mirë përcaktuara në këtë sektor. Përveç autoriteteve vendim-marrëse në nivel qendror, raporti paraqet dhe rolin Agjencisë Kombëtare të Planifikimit të Territorit (AKPT) dhe Agjencisë së Zhvillimit të Territorit (AZHT) në përputhje me ndryshimet e fundit të kuadrit ligjor (Ligjit të planifikimit dhe akteve nënligjore në zbatim të tij).

Në mbyllje të kapitullit të parë është bërë dhe një prezantim i shkurtër i platformës kombëtare e-Albania pjesë e të cilit është dhe portali e-Lejet që përbën një sistem elektronik për aplikimin për lejet e ndërtimit. Prezantimi i këtij portali mjaft të rëndësishëm është bërë duke pasur parasysh që ndryshimet e fundit të Rregullores së Zhvillimit të Territorit japin në trajtë të detajuar gjithë procedurat e përdorimit të këtij sistemi duke e kthyer përdorimin e tij në një detyrim ligjor. Sipas këtij kuadri ligjor Sistemi elektronik i lejeve është baza e të dhënave shtetërore për të gjitha kërkesat dhe lejet, sipas legjislacionit të planifikimit dhe zhvillimit të territorit, pjesë e Regjistrit të Integruar të Territorit, dhe realizon ndërveprimin e të gjitha subjekteve të përfshira në proces, duke përfshirë aplikuesin, autoritetet përgjegjëse për dhënien e lejeve dhe institucionet publike që kanë detyrimin ligjor të japin informacion apo pëlqim lidhur me kërkesën për leje.

Në pjesën e dytë të këtij raporti është paraqitur analiza institucionale dhe organizimi i stafit në tërësi, të bashkisë Kurbin. Duke patur parasysh që aktualisht, procesi i planifikimit dhe zhvillimit të territorit ka një karakter multi-disiplinor kjo analizë e përgjithshme e stafit teknik ka shërbyer për të evidentuar nevojën e një bashkëpunimi të vazhdueshëm të Drejtorisë së Planifikimit dhe Zhvillimit të Territorit me drejtoritë e tjera.

Pjesa e tretë e Raportit fokusohet në Drejtorinë e Planifikimit dhe Zhvillimit të Territorit të bashkisë Kurbin, kapacitetet teknike, infrastrukturën ndihmëse dhe ambientet ku ushtrojnë aktivitetin e përditshëm. Në bazë të kësaj analize është bërë dhe një vlerësimi i përgjithshëm i nevojave të kësaj Drejtorie si në aspektin teknik ashtu edhe në atë logjistik.

7.2 REFORMA ADMINISTRATIVE DHE SFIDAT

Reformat thelbësore të viteve të fundit, ku më kryesorja Reforma Administrativo-Territoriale, kanë bërë që stafet e bashkive të reja të përballen me një sërë sfidash të rëndësishme për të arritur funksionimin efektiv dhe adekuat, që mbeten dhe qëllimi kryesor i këtyre reforma. Rritja e territorit, ndryshimet strukturore dhe funksionale në organizim, kuadri i ri ligjor i shoqëruar dhe me rritjen e disa shërbimeve dhe kompetencave kanë bërë të domosdoshëm një ri-strukturim të organigramave të bashkive me fokus rritjen e kapaciteteve teknike dhe organizmin e përshtatshëm të tyre. Ndër synimet kryesore të reformës Administravo-Territoriale

- rritje e efikasitetit dhe përmirësimin e cilësisë e të aksesit të qytetarëve në shërbimet publike vendore;
- rritje e burimeve financiare dhe të mjeteve për qeveritë vendore;
- përmirësim i mekanizmave të demokracisë përfaqësuese dhe fuqizimin e instrumenteve të demokracisë direkte;
- rritje e kapaciteteve të administratës publike vendore, si dhe forcimin e strukturave komunitare në nivel njësie vendore, lagje dhe fshati.

7.3 ROLI I QEVERISË QENDRORE

7.3.1 Ministri i Shtetit për Çështjet Vendore

Reforma Administrativo-Territoriale dhe decentralizimi janë një prioritet kyç i Qeverisë qendrore. Për këtë qëllim madhor në emër të Qeverisë, vepron Ministri i Shtetit për Çështjet Vendore, i cili do mbështesë zbatimin e kësaj reforme, në të gjitha etapat, nëpërmjet një procesi pjesëmarrës dhe gjithëpërfshirës në përputhje me kuadrin ligjor shqiptar, si dhe me praktikën më të mira ndërkombëtare. Bazuar në VKM Nr. 1012, datë 22.11.2013 "Për përcaktimin e fushës së përgjegjësisë shtetërore të Ministrit të Shtetit për Çështjet Vendore" detyrat e Ministrit përta i përket zbatimit të reformës dhe pushtetit lokal janë:

- Drejton, bashkërendon punën dhe ndjek në tërësi procesin e kryerjes së reformës administrativo-territoriale.
- Bashkërendon punën dhe ndjek realizimin e politikës së përgjithshme shtetërore në fushën e decentralizimit e të qeverisjes vendore.
- Harton dhe/ose bashkërendon punën për projekt-aktet ligjore e nënligjore në fushën e decentralizimit e të qeverisjes vendore.
- Drejton dhe/ose bashkërendon punën ndërmjet strukturave të ngritura në kuadrin e marrëdhënieve ndër-institucionale me njësitë e qeverisjes vendore dhe shoqatat e të zgjedhurve vendorë.
- Përfaqëson politikën e qeverisë në fushën e reformës së decentralizimit e të qeverisjes vendore pranë nismave dhe organizatave ndërkombëtare.

7.3.2 Agjencia e Zbatimit të Reformës Territoriale

Qeveria me qëllim mbështetjen e njësisë të reja të qeverisjes vendore deri në garantimin e funksionalitetit të plotë të tyre ka ngritur Agjencinë e Zbatimit të Reformës Territoriale. Kjo agjenci do të ketë rol bashkërendues dhe koordinues midis institucioneve qendrore dhe njësisë të qeverisjes vendore për zgjidhjen e problematikave që dalin nga procesi i tranzicionit të bashkimit të njësisë të reja vendore. Mandati i agjencisë do të jetë udhëzimi dhe asistencë në drejtim të shpërndarjes së fondit financiar të tranzicionit të parashikuar në buxhetin e shtetit si dhe do të informojë në vazhdimësi të gjithë institucionet dhe partnerët mbi ecurinë e zbatimit të reformës administrative-territoriale.

Kjo Agjenci u ngrit në zbatim të VKM Nr. 83, datë 28.1.2015, "Për krijimin dhe funksionimin e Agjencisë për Zbatimin e Reformës Territoriale".

Në zbatim të këtij vendimi AZRT-ja ka këto detyra dhe përgjegjësi specifike:

- Mbështet ministrin e Shtetit për Çështjet Vendore në bashkërendimin e masave dhe proceseve ndërmjet institucioneve shtetërore dhe organeve të qeverisjes vendore, në kuadrin e zbatimit të reformës administrativo-territoriale.
- Mbështet dhe udhëzon punën administrative të institucioneve shtetërore dhe organeve të qeverisjes vendore për zbatimin e legjislacionit në fuqi, në kuadër të zbatimit të reformës administrativo-territoriale.

- Ofron shërbime për njësitë e qeverisjes vendore, në kuadrin e zbatimit të reformës administrativo-territoriale.
- Bashkërendon punën me organizmat dhe partnerët ndërkombëtarë që mbështetin reformën administrativo-territoriale.
- Ndërmon dhe/ose zbaton projekte në mbështetje të njësive të qeverisjes vendore për garantimin e funksionalitetit administrativ dhe infrastrukturor, në kuadrin e reformës administrativo-territoriale.
- Ndihmon në hartimin e ndryshimeve dhe përmirësimin e kuadrit ligjor dhe nënligjor për zbatimin e reformës administrative-territoriale.
- Informon në mënyrë periodike institucionet publike dhe grupet e interesit për ecurinë e zbatimit të reformës administrativo-territoriale.
- Bën vlerësimin e kërkesave të njësive të qeverisjes vendore për përdorimin e fondit transitor për zbatimin e reformës territoriale.

7.3.3 Strategjia ndër sektoriale për decentralizim dhe qeverisjen vendore 2015–2020

Në kuadër të Reformës Territoriale-Administrative, me nismën e Ministrit të Shtetit për Çështjet Vendore (si përfaqësues i Qeverisë Shqiptare) dhe me asistencën e donatorëve kryesorë³ që operojnë në vendin tonë, në një periudhë kohore 1 vjeçare⁴, është hartuar dokumenti strategjik afatshkurtër i cili paraqet drejtimit kryesor të zbatimit të kësaj reforme. Ky dokument është miratuar me:

VKM Nr. 691, datë 29.7.2015 "Për miratimin e strategjisë ndërsektoriale për decentralizimin dhe qeverisjen vendore 2015–2020"

Hartimi i këtij dokumenti strategjik merr një rëndësi të veçantë në kushtet kur reforma administrative-territoriale ka hyrë në fazën e parë të zbatimit të saj dhe mbetet një nga sfidat kryesore në drejtim të rritjes së efikasitetit të qeverisjes vendore dhe rritjes së cilësisë së shërbimeve ndaj qytetarëve.

Strategjia Ndërsektoriale për Decentralizimin dhe Qeverisjen Vendore 2015–2020 paraqet vizionin e qeverisë për forcimin e qeverisjes dhe demokracisë vendore dhe përparimit të procesit të decentralizimit sipas standardeve evropiane. Qëllimet dhe objektivat e kësaj strategjie përputhen plotësisht me qëllimet dhe objektivat e përgjithshëm të Strategjisë Kombëtare për Zhvillim dhe Integrim 2015–2020, për zhvillimin ekonomik dhe social të Shqipërisë, në rrugën e saj drejt integritetit evropian.

Ndër objektivat kryesore të kësaj strategjie janë:

Mbështetja institucionale dhe infrastrukturale për 12 qarqet dhe 61 bashkitë e reja pas zgjedhjeve vendore të vitit 2015.

Njësitë e reja të qeverisjes vendore do të funksionojnë me një model të ri organizimi në territor, ku bashkitë e reja do të kenë në strukturën e tyre administrative të detyruar me ligj edhe njësitë administrative përbërëse (ish-komunat).

³PLGP/USAID, OSBE-ja, Këshilli i Evropës, Agjencia Zvicerane për Zhvillim Ndërkombëtar, Agjencia Suedeze për Zhvillim dhe Bashkëpunim, PNUD dhe DLP.

⁴Procesi i hartimit të "Strategjisë ndërsektoriale për decentralizimin dhe qeverisjen vendore 2015–2020" filloi në mars 2014 dhe përfundoi në shkurt 2015. Në korrik 2015 miratohet në Këshillin e Ministrave.

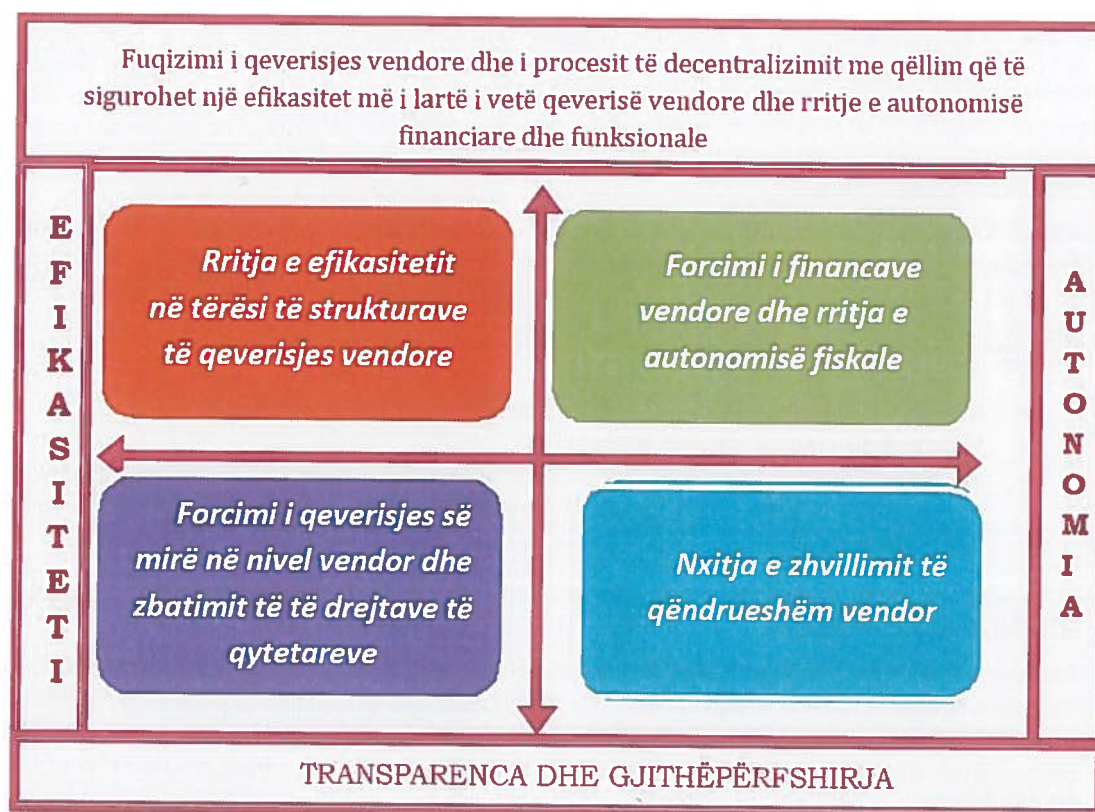

Figura 7.1 Kuadri i politikave strategjike të SKNDQV-së 2015–2020

Lidhja funksionale midis bashkive të reja dhe njërive të tyre përbërëse do të kërkojë mbështetje me asistencë teknike për ndërtimin e modeleve të organizimit institucional dhe administrativ brenda bashkisë së re si dhe mbështetje infrastrukturore për të bërë lidhjen fizike dhe virtuale (komunikimi online) midis tyre. Do të synohet që njësitë administrative të jenë mjaftueshmërisht funksionale për të garantuar një nivel të lartë të shërbimeve administrative në to.

Qëllimi kryesor i strategjisë është konsolidimi i autonomisë vendore nëpërmjet mbështetjes për funksionimin me efikasitet të strukturave përfaqësuese, ekzekutive dhe komunitare të qeverisjes vendore në të gjitha nivelet.

7.3.4 Institucionet (autoritetet) qendrore në planifikimin dhe zhvillimin e territorit

Në vijim është bërë një përshkrim i shkurtër i funksionimit të autoriteteve qendrore dhe rolit të tyre në planifikimin dhe zhvillimin e territorit në zbatim të përcaktimeve të kuadrit ligjor në fuqi.

Këshilli i Ministrave

Këshilli i Ministrave funksionon në zbatim të ligjit nr. 9000, dt. 30.1.2003 "Për organizimin dhe funksionimin e Këshillit të Ministrave". Përveç kompetencave të përcaktuara në këtë ligj, Këshilli i Ministrave ngarkohet me disa përgjegjësi konkrete në fushën e planifikimit dhe të zhvillimit të territorit bazuar në legjislacionin përkatës⁵ të këtij sektori, ku ndër më kryesoret përmendim:

- Hartimin dhe miratimin e Planit të Përgjithshëm Kombëtar
- Miratimin e rregulloreve në nivel kombëtar dhe akteve të tjera nënligjore në zbatim të ligjit për planifikimin dhe zhvillimin e territorit

⁵ Ligj nr. 107/2014 "Për planifikimin dhe zhvillimin e territorit" dhe akteve nënligjore në zbatim të këtij ligji

- Mbështet e zhvillimit të burimeve të nevojshme njerëzore e profesionale, në nivel qendror dhe vendor, për planifikimin e territorit, kontrollin e zhvillimit dhe administrimin e regjistrat të integruar të territorit.

Këshilli Kombëtar i Territorit

Këshilli Kombëtar i Territorit (KKT) është organ kolegjal që funksionon pranë Këshillit të Ministrave dhe kryesohet nga Kryeministri. Ky organ funksionon në zbatim të Ligj nr. 107/2014 "Për planifikimin dhe zhvillimin e territorit" dhe përbërja e tij aktualisht përcaktohet në VKM nr. 1097, dt. 28.12.2015 "Për përcaktimin e përbërjes së Këshillit Kombëtar të Territorit". Në zbatim të këtij kuadri ligjor KKT ka këto kompetenca:

- Miraton, dokumenteve të planifikimit, kërkuar nga autoritetet e planifikimit;
- Miraton e dokumentet sektorial të planifikimit;
- Përcakton rëndësinë kombëtare të një çështjeje, zone ose objekti në planifikimin e territorit, dhe miraton planet e detajuara për zona të rëndësishme kombëtare, kur parashikohen të tilla nga Plan i Përgjithshëm i Territorit.

Ministria e Zhvillimit Urban

Ministria e linjës për planifikimin dhe zhvillimin e territorit, aktualisht Ministria e Zhvillimit Urban funksionon në zbatim të ligjit nr. 9000 dt. 30.1.2003 "Për organizimin dhe funksionimin e Këshillit të Ministrave" dhe përgjegjësitë kryesore përcaktohen në VKM nr. 944, dt. 9.10.2013 "Për përcaktimin e fushës së përgjegjësisë shtetërore të ministrisë së zhvillimit urban dhe turizmit", i ndryshuar me VKM nr. 159, dt. 25.02.2015.

Në zbatim të Ligj nr. 107/2014 "Për planifikimin dhe zhvillimin e territorit" kjo ministri ka këto përgjegjësi kryesore:

- përgatitjen e politikave të planifikimit dhe zhvillimit të territorit;
- hartimin e kuadrit ligjor të planifikimit dhe zhvillimit të territorit;
- marrjen e nismës dhe koordinimin e punës për hartimin e Planit të Përgjithshëm të Territorit, si dhe për rishikimin e tij;
- marrjen e nismës, sipas rastit, dhe koordinimin e punës për hartimin e planeve të detajuara për zonat me rëndësi kombëtare, si dhe për rishikimin e tyre;
- bashkërendimin e objektivave të autoriteteve qendrore të planifikimit në Planin e Përgjithshëm të Territorit dhe planet e detajuara për zonat me rëndësi kombëtare;
- kryerjen e studimeve dhe vlerësimeve në fushën e planifikimit dhe zhvillimit të territorit. Në përfundim, i parashtron Këshillit të Ministrave për shqyrtim dhe miratim masat për përmirësimin e kuadrit ligjor përkatës dhe përmirësimin e ecursisë së detajimit të Planit të Përgjithshëm të Territorit;
- hartimin e rregullores së ndërtimit bazuar në propozimet e dhëna nga ministritë e tjera për rregulloret e ndërtimit të sektorëve përkatës;
- mbështetjen e bashkëpunimit kombëtar dhe ndërkombëtar në fushën e planifikimit të territorit;
- nxitjen dhe mbështetjen e nismave dhe programeve për përmirësimin e cilësive profesionale e teknike të autoriteteve të planifikimit.

Agjencia Kombëtare e Planifikimit të Territorit (AKPT)

Agjencia Kombëtare e Planifikimit të Territorit është institucion me përgjegjësi planifikimi në varësi të ministrisë përgjegjëse për çështjet e planifikimit dhe zhvillimit të territorit. AKPT aktualisht funksionon në zbatim të Ligjit

107/2014 dhe VKM nr. 427, dt. 8.6.2016 "Për organizimin dhe funksionimin e Agjencisë Kombëtare të Planifikimit të Territorit". Përgjegjësitë dhe detyrat kryesore të AKPT-së në zbatim të kuadrit ligjor në fuqi janë:

- bashkërendon proceset e hartimit të dokumenteve të planifikimit e zhvillimit të territorit dhe mbështet bashkërendimin vertikal e horizontal ndërmjet autoriteteve të planifikimit të territorit;
- udhëheq, koordinon dhe ndërlidh veprimtaritë për modernizimin e modelit të planifikimit dhe promovimin e praktikave novatore në arkitekturë e planifikim;
- është përgjegjëse për informimin e proceseve të përmirësimit të legjislacionit të planifikimit dhe zhvillimit të territorit;
- administron dhe mirëmban bazën e integruar të të dhënave të planifikimit dhe zhvillimit të territorit;
- është përgjegjëse për informimin e publikut për proceset e planifikimit të territorit, si dhe për nxitjen e pjesëmarrjes së tij gjatë proceseve të hartimit e zbatimit të dokumenteve të planifikimit.
- angazhon njësitë e saj përgjegjëse për të siguruar standardet ligjore, teknike dhe metodologjike të fushës së planifikimit e zhvillimit;
- është përgjegjëse për përgatitjen e studimeve për Sistemin e Integruar të Planifikimit në Republikën e Shqipërisë dhe propozimet për ministrin përgjegjës për zhvillimin urban, KKT dhe Këshillin e Ministrave për masat për zhvillimin e qëndrueshëm të territorit dhe për procese e veprimtari në lidhje me planifikimin e zhvillimin e territorit
- harton Raportin Monitorues të Zbatimit të Qëllimeve dhe të Objektivave, të deklaruar në Planin e Përgjithshëm të Territorit dhe planet e detajuara për zona me rëndësi kombëtare.

Agjencia e Zhvillimit të Territorit (AZHT)

Agjencia e Zhvillimit të Territorit, funksionon në përputhje me ligjin nr. 107/2014, "Për planifikimin dhe zhvillimin e territorit", të ndryshuar dhe VKM nr. 725, dt. 2.9.2015 "Për mënyrën e organizimit dhe të funksionimit të Agjencisë së Zhvillimit të Territorit". AZHT është person juridik publik, buxhetor, në varësi të ministrit përgjegjës për zhvillimin urban. Në zbatim të këtij kuadri ligjor AZHT ka këto detyra dhe përgjegjësi kryesore:

- kryen funksionet e sekretariatit teknik të Këshillit Kombëtar të Territorit;
- organizon, drejton dhe bashkërendon procesin me autoritetet e tjera përgjegjëse, në nivel qendror dhe/ose vendor, me qëllim përgatitjen për shqyrtim dhe miratim të dokumenteve në kompetencë të KKT-së, sipas parimit të shërbimit me një ndalesë;
- bashkëpunon me njësitë e qeverisjes vendore dhe institucionet e tjera përgjegjëse për çështje të planifikimit dhe të zhvillimit të territorit, që janë në kompetencë të KKT-së;
- siguron që dokumentet e kontrollit të zhvillimit, në nivel qendror e vendor, të jenë në përputhje me dispozitat e këtij ligji dhe me dokumentet e miratuara të planifikimit në çdo nivel.

7.3.5 Instrumentet Kombëtare të Planifikimit

Ministria e Zhvillimit Urban, si përfaqësuese e Qeverisë Shqiptare, ka udhëhequr procesin e hartimit të tre instrumenteve të planifikimit në nivel kombëtar . Pas një pune më shumë se 2-vjeçare, KKT në qershor të vitit 2016 ka miratuar këto instrumente sipas vendimeve të mëposhtme:

- VendimKKT nr. 1, dt. 14.06.2016 "Për miratimin e Planit të Përgjithshëm Kombëtar"
- VendimKKT nr. 2, dt. 14.06.2016 "Për miratimin e Planit të Integruar Ndërsektorial për Brezin Bregdetar"
- VendimKKT nr. 3, dt. 14.06.2016 "Për miratimin e Planit të Integruar Ndërsektorial për Zonën Ekonomike Tiranë-Durrës"

Finalizimi i tre instrumenteve kryesore të **planifikimit**, ka krijuar tashmë një bazament solid për një zhvillim dhe mirëmbajtje të territorit duke i ardhur në ndihmë dhe njësisë të qeverisjes vendore në përcaktimin e prioriteteve dhe politikave kryesore zhvillimore që duhen marrë në konsideratë gjatë hartimit të instrumenteve vendor të planifikimit.

Plani i Përgjithshëm Kombëtar, si instrumenti më i lartë në hierarkinë e dokumenteve të planifikimit, do të jetë korniza orientuese mbi të cilën duhet të mbështeten të gjitha projektet strategjike zhvillimore, planet rajonale dhe strategjitë sektoriale që do të hartohen dhe zbatohen nga ministrinë e linjës, në 15 vitet e ardhshme. Ministria e Zhvillimit Urban dhe Agjencia Kombëtare e Planifikimit të Territorit, përveç rolit udhëheqës dhe koordinues në hartimin e tre planeve, do të kenë edhe detyrimin për monitorimin e zbatimit të tyre. Në bashkëpunim të ngushtë me Agjencitë e Zhvillimit Rajonal, do të asistohen bashkitë në zbatimin e modeleve dhe projekteve konkrete rajonale për stimulimin e zonave me potencial ekonomik, për të garantuar kohezionin territorial, social dhe zhvillimin ekonomik me efekt rajonal.

Planit i Përgjithshëm Kombëtar dhe Planit i Integruar Ndërsektorial për Brezin Bregdetar kanë qenë dokumentet kryesore në të cilat është bazuar i gjithë stafi teknik, i bashkisë Kurbin dhe kompanisë konsulente, gjatë procesit të hartimit të PPV –së.

7.3.6 Portali e-Albania dhe e-Lejet

Portali unik qeveritar e-Albania si dhe platforma Qeveritare e Ndërveprimit janë elementët kryesor të një progresi të evidentuar edhe nga strukturat e Komisionit Evropian në fushën Shoqërisë së Informacionit dhe qeverisjes elektronike. Portali e-Albania është realizuar nga Agjencia Kombëtare e Shoqërisë së Informacionit (AKSHI) për ofrimin e shërbimeve të shumta elektronike për institucionet shtetërore, qytetarin dhe biznesin. Nëse vizitohet faqen zyrtare të këtij portali (<https://e.albania.al/>), në rubrikën e-Shërbimet, konstatojmë numrin e madh të shërbimeve që ofron ky portal, nga të cilat 490 janë të dedikuara për qytetarët ndërsa 592 për bizneset.

Puna për krijimin e sistemit elektronik për aplikimin për lejet e ndërtimit, është një tjetër nismë e qeverisë shqiptare e udhëhequr nga Ministria e Zhvillimit Urban dhe Agjencia e Zhvillimit të Territorit.

Ky sistem, i cili është pjesë e platformës e-Albania, do t'u vijë në ndihmë të gjithë institucioneve të përfshira në procesin e lejdhënies dhe veçanërisht njësisë të qeverisjes vendore, si institucionet përgjegjëse për planifikimin vendor, duke lehtësuar ndërveprimin institucional, shkurtuar afatet për pajisje me leje ndërtimi dhe rritur transparencën. Ngritja e Sistemit Elektronik të Lejeve të Ndërtimit, është bazuar në modelet e aplikuar në vende të tjera në rajon ku aktualisht ky sistem është në funksion të plotë.

Ofrimi i shërbimit të lejdhënies nëpërmjet këtij sistemi do të thjeshtojë punën e bashkive në shqyrtimin e lejeve, do të rrisë transparencën në procedimin e kërkesës për leje, do të lehtësojë përpunimin e të gjithë informacionit administrativ për qytetarët, zhvilluesit dhe ndërtuesit që aplikojnë për leje ndërtimi.

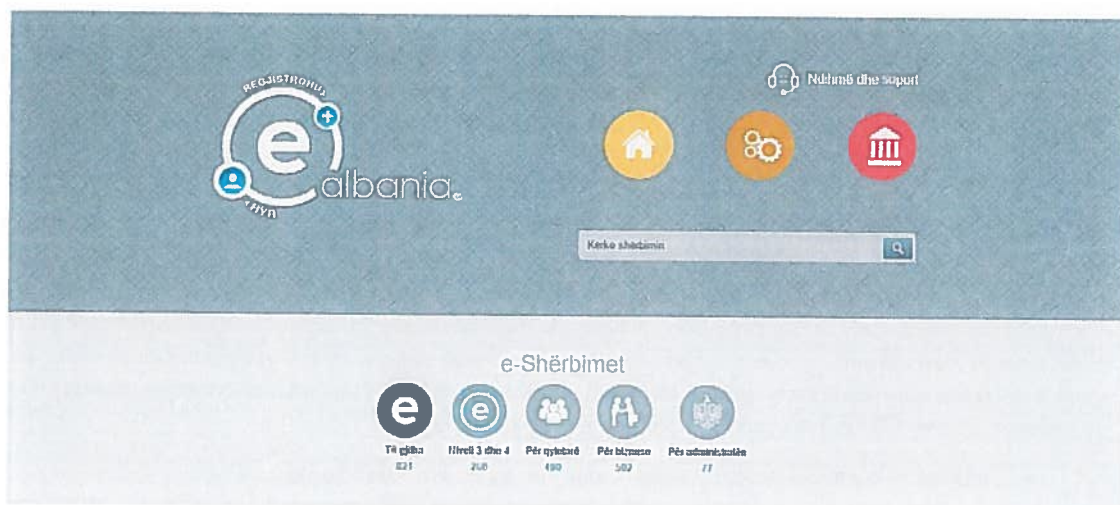

Figura 7.2 Pamje e faqes zyrtare të portalit e-Albania

Ministria e Zhvillimit Urban dhe AKPT, për disa muaj me radhë, janë angazhuar direkt edhe në trajnimet e stafëve teknike të Bashkive me qëllim përdorimin efektiv të kësaj platforme.

Gjithashtu me ndryshimet e fundit ligjore, konkretisht me VKM Nr. 271, datë 6.4.2016 "Për disa ndryshime dhe shtesa në VKM nr. 408, datë 13.5.2015, "Për miratimin e rregullores së zhvillimit të territorit", të ndryshuar" jepen të gjitha procedurat e përdorimit të këtij portali në procesin e dhënies së lejeve të ndërtimit. Ky ndryshim i fundit ligjor e ka kthyer përdorimin e këtij portali në një detyrim ligjor të cilët duhet t'i përmbahet me rigorozitet dhe efikasitet stafi i bashkisë Kurbin që është direkt i lidhur me procesin e dhënies së lejeve të ndërtimit.

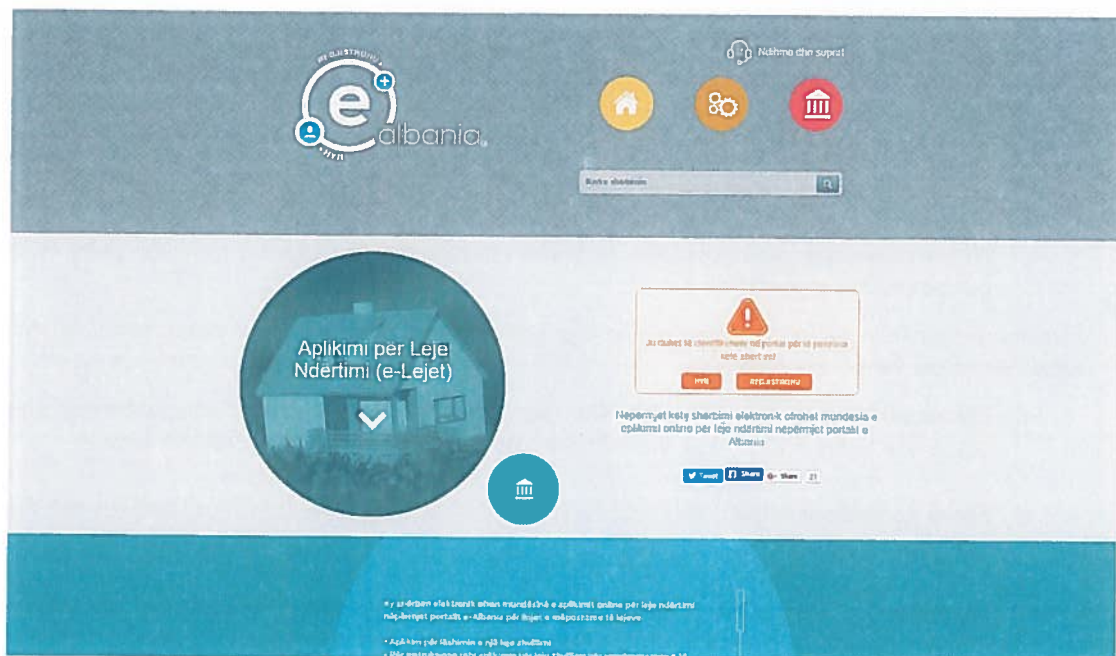

Figura 7.3 Faqja zyrtare e portalit e-Leje

Sistemi i cili do të monitorohet sa i përket vonesave, do të informojë në kohë reale qytetarin se në cilin institucion ka mbetur praktika e tij, dhe mbi të gjitha do të gjenerojë automatikisht vendimet e miratimit, në rast heshtjeje nga institucionet përgjegjëse. Kuptohet që, në rast se miratimi në heshtje ka rezultuar në një vendim që është në shkelje të ligjit, nëpunësit që me heshtjen e tyre kanë shkaktuar këto shkelje do të mbahen përgjegjësi sipas ligjit.

Për të gjithë qytetarët dhe investitorët të interesuar për të aplikuar për lejet e ndërtimit më vjen mirë të them se që prej muajit Prill aplikimi për leje ndërtimi do të kryhet online në portalin e-Albania, ku secili aplikues do të aksesojë me kredencialet e tij.

7.4 KUADRI LIGJOR

Direktivat e planifikimit dhe zhvillimit urban, janë përcaktuar me ligjin nr. 107/2014 "për planifikimin dhe zhvillimin e territorit". Ky ligj ka për qëllim të sigurojë zhvillimin e qëndrueshëm të rajonit nëpërmjet përdorimit racional të tokës dhe burimeve natyrore. Vlerëson mundësitë aktuale dhe të ardhshme të zhvillimit të tokës në nivel lokal dhe kombëtar, balancimin e burimeve natyrore me kërkesa ekonomike dhe publike dhe interesat private. Gjithashtu synon të koordinojë përpjekjet për:

- ruajtjen e burimeve natyrore si toka, ajri, uji, pyjet, flora dhe fauna.
- krijimin e territoreve të kualifikuara për ndërtimin funksional.
- nxitjen e jetës ekonomike, sociale dhe kulturore në nivel lokal dhe kombëtar.
- ruajtjen e burimeve të mjaftueshme të furnizimit.
- të ofrojnë shërbime për sigurinë e jetës, sigurinë kombëtare, rendit publik dhe shëndetit publik.
- promovimin e zhvillimit të balancuar rajonal për të siguruar një shpërndarje të qëndrueshme të popullsisë.

Neni 14, Ligji 107/2014, përcakton kërkesat minimale për numrin dhe kualifikimet e stafit në drejtim të planifikimit dhe kontrollit të zhvillimit urban, ku theksohet se:

- Çdo bashki duhet të institucionalizojë institucionet, përgjegjësia e të cilëve do të jetë zbatimi i aktiviteteve që zhvillohen përse i përket planifikimit territorial dhe kontrollit të zhvillimit, të përcaktuara me ligjet në fuqi dhe me dispozitat e këtij ligji.
- Autoritetet lokale duhet të sigurojnë specialistë me kualifikime të nevojshme dhe përvojë pune në fushat e tyre përkatëse për të kryer detyrat e përcaktuara në këtë ligj. Numri minimal i specialistëve të cilët duhet të ketë çdo njësi e qeverisjes vendore do të përcaktohet nga Këshilli i Ministrave, bazuar në madhësinë e popullsisë të njësive vendore, por në asnjë rast numri nuk duhet të jetë më pak se gjashtë specialistë.

Formimi akademik i specialistëve për secilën nga katër fushat e përcaktuara në paragrafin 2 të këtij neni është përcaktuar këtu si më poshtë:

- Për planifikimin e territorit:** planifikim urban, hapësinor dhe territori, urbanistikë ose projektim urban dhe fusha të tjera ekuivalente studimi, në përputhje me legjislacionin për arsimin.
- Për të kontrolluar rritjen:** fushat sipas shkronjës "a" të kësaj pike, juridik, arkitekturë, inxhinieritë e ndërtimi, topogjeodezi;
- Për mbrojtjen e mjedisit:** menaxhim mjedisi urban, inxhinieritë e mjedisit dhe të agromjedisit, studime mjedisore, arkitekturë dhe projektim peizazhi, gjeologji, inxhinieri pyjesh;
- Për menaxhimin e regjistrat:** "GIS" dhe topogjeodezi ose, në mungesë, planifikim urban, territori, urbanistikë, projektim urban, inxhinieritë e ndërtimit ose arkitekturë me përgatitje dhe eksperiencë në GIS ose topogjeodezi

Në rast se nuk arrijnë të përmbushin kërkesat, sipas pikave 2 dhe 3 të këtij neni, njësitë e qeverisjes vendore ushtrojnë kompetencat e tyre të planifikimit dhe kontrollit të zhvillimit të territorit nëpërmjet delegimit në përputhje me legjislacionin për pushtetin vendor.

7.5 ORGANIZIMI - STRUKTURA DHE FUNKSIONET

Me problemet e zbatimit dhe ndjekjes së procedurave në përputhje me PPV-në, merret drejtpërsëdrejti Drejtoria e Planifikimit dhe Zhvillimit të Territorit e cila përbëhet nga dy sektorë:

- Sektori Teknik dhe i Planifikimit të Territorit
- Sektori i pranimit të dokumentave, regjistrimit dhe integritetit të territorit

Pjesë integrale bashkëpunuese për aplikimin e Planit janë dhe drejtori të tjera, si Drejtoria e Shërbimeve Publike, Drejtoria e Mjedisit dhe Inspektoriatit i Ndërtimor e Urbanistik.

Veprimet e Drejtorisë së Planifikimit të Bashkisë Kurbin kanë si përfitues kryesorë (indirekt dhe direkt) qytetarët / banorët e Bashkisë së re. Së dyti është grupi i kontraktuesve dhe furnizuesve që "kryejnë" punë për llogari të Shërbimit, si dhe Shërbime të ndryshme të Bashkisë, ose Agjenci të shërbimeve të sektorit të gjërë publik për llogari të të cilëve ky Shërbim kryen aktivitete.

Sa për gamën e shërbimeve, paraqesin pjesërisht mangësi, edhe pse ka bërë një përpjekje të bashkërenduar për shërbime të barabarta për të gjithë qytetarët, pa diskriminim dhe kufizime. Këto mungesa janë ndër më shumë për njerëzit me aftësi të kufizuara, të cilët, edhe pse bëjnë përdorimin e shërbimeve të mjaftueshme teknike, për shkak të kushteve ekzistuese të komunikacionit, kanë qasje të kufizuara ose të vështirë në shumë pjesë qendrore të qytetit, duke përfshirë këtu edhe Godinën e Bashkisë të qytetit ku e ka selinë edhe Drejtoria e Planifikimit dhe Zhvillimit të Territorit. Ky problem gjithsesi do të zgjidhet me kalimin e ambienteve të bashkisë në godinën e re.

Aktivitetet e Drejtorisë janë zhvilluar në përputhje me rregullat institucionale, siç specifikohen në Rregulloren e Shërbimeve të Brendshme, aktivitetet kryesore të Shërbimit përfshijnë planifikimin e Ndërtimeve, përpilimin e Studimeve dhe mbikëqyrjen e zbatimit të Projekteve, çështje të planifikimit hapësinor/urban, aplikime urbano-kadastrale, krijimin, planifikimin dhe monitorimin e grupeve të punës të bashkëpunuese me drejtorinë e tjera në përgjegjësinë e të cilave përfshihet edhe mbrojtja e mjedisit, shëndetit publik dhe mirëqenies sociale, përpilimi i Studimeve të Trafikut dhe Planifikimi i Projekteve dhe Parametrave të Trafikut dhe aplikimeve energjetike.

Është vërejtur që aktivitetet e ndërmarra nga kjo Drejtoria në kuadër të objektit që institucionalisht kërkohet të zbatohet, në shumicën e tyre, përbëjnë ndërhyrje në hapësirë (projekte ndërtimore të infrastrukturës, projekte restaurimi, etj) mbështetur nga tre (3) burime të ndryshme (Kontributi Kombëtar, Burimet e veta dhe fondet rezerve të vitit të mbyllur) dhe kanë të bëjnë me zhvillimin lokal dhe përmirësimin e infrastrukturës brenda dhe jashtë strukturës urbane. Përveç kësaj, kryen edhe veprime përmblylëse (punë zyre), të tilla si dhënia e licencave, certifikatave etj.

7.6 BURIMET NJERËZORE & INFRASTRUKTURA LOGJISTIKE

Struktura organizative e Bashkisë Kurbin, Institucioneve dhe Agjencive në varësi të saj ka përbërjen si më poshtë:

• Administrata e Bashkisë	107 (njëqind e shtatë) punonjës
• Njësitë administrative	23 (njëzet e tre) punonjës
• Drejtoritë dhe sektorët në varësi	303 (treqind e tre) punonjës

Tabela 7-1 Drejtorijë e bashkisë që lidhen me Planin

Emërtimi i pozicionit	Numri	Klasifikimi	Statusi
Kryetar i Bashkisë	1		ZP
Zv/kryetar i Bashkisë	2		EP
Sekretari i Përgjithshëm	1	I - b	NP
Sekretar i Këshillit të Bashkisë	1		EP
Zyra e marrëdhënies me komunitetin	2		
Përgjegjës i zyrës	1		KP
Specialist	1		KP
Sektori zhvillimit ekonomik, aseteve dhe statistika.	3		
Përgjegjës Sektorit (Ekonomist, jurist)	1	III-a/1	NC
Specialist i të ardhurave dhe statistikave (ekonomist)	1	IV-a	NC
Specialist për asetet (topograf)	1	IV-a	NC
Drejtoria e Planifikimit dhe Zhvillimit të Territorit	10		
Drejtori	1	II-b	NC
Sektori Teknik dhe Planifikimit Territorit	6		
Përgjegjës sektori (Inxhinier)	1	III-a/1	NC
Arkitekt ose Urbanist	1	IV-a	NC
Inxhinier ndërtimi	1	IV-a	NC
Inxhinier Mjedisi	1	IV-a	NC
Inxhinier Gjeodet	1	IV-a	NC
Inxhinier elektrik	1	IV-a	NC
Sektori pranimit dok. regjistrimit dhe integ. territorit	3		
Përgjegjës sektori, jurist	1	III-a/1	NC
Specialist i menaxhimit të dokumentacionit	1	IV-a	NC
Specialist i regjistrimit të integruar	1	IV-a	NC
Drejtoria e Shërbimeve Publike	7		
Drejtor	1	II-b	NC
Sektori i monitorimit të invest. dhe transportit.	3		
Përgjegjës sektori dhe supervisor	1	III-a/1	NC
Supervisor i Sipërmarrjeve Private	1	IV-a	NC
Specialit transporti	1	IV-a	NC
Sektori i emergjencave civile dhe strehimit	3		
Përgjegjës sektori për emergjencat civile	1	III-a/1	NC
Specialist për emergjencat	1	IV-a	NC
Specialist për strehimin	1	IV-a	NC
Drejtoria e mjedisit	6		
Drejtor	1	II-b	NC
Sektori i Mbr. Menaxh. të Tokës, kullimit, vaditjes	3		
Përgjegjës sektori (Agronom)	1	III-a/1	NC
Specialist i bujqësisë (Agronom)	1	IV-a	NC
Specialist për vaditjen dhe kullimin (Topograf)	1	IV-a	NC
Sektori i veterinarëve, pyje , kullota ,mjedisi & turizëm	2		
Përgjegjës sektori mjek veteriner	1	III-a/1	NC
Specialist i pyjeve Mjedisi & Turizëm	1	IV-a	NC
Sektori i inspektorëve të terrenit	7		
Përgjegjës sektori	1	III-a/1	NC
Inspektorë të terrenit	6	IV-a	NC
Inspektorati Ndërtimor e Urbanistik	5		
Kryeinspektor	1		KP
Inspektor me arsim të mesëm	3		KP
Inspektor	1		KP
Agjencia e administrimit të pyjeve dhe kullotave	7		

Drejtor	1		KP
Përgjegjës sektori	1		KP
Specialist i pyjeve dhe kullotave	1		KP
Specialist	1		KP
Rroje	3		KP
Agjensia e bordit të kullimit	10		
Drejtor	1		KP
Përgjegjës sektori	1		KP
Manovratorë	4		KP
Punëtorë	4		KP
Agjensia e miëmbajtjes së rrugëve	10		
Drejtor	1		KP
Përgjegjës Sektori	1		KP
Specialist teknik i mesëm	1		KP
Punëtorë	7		KP

Nga personeli i përgjithshëm i Bashkisë, 107 nëpunës, 10 janë pjesë përbërëse e Drejtorisë së Planifikimit dhe Zhvillimit të Territorit. Të gjithë të punësuarit janë të diplomuar universitar me kualifikim përkatës në fushën e tyre të veprimtarisë. Në mënyrë të veçantë, stafi i Drejtorisë përbëhet nga specialistë arkitektë, inxhinierë ndërtimi, veterinerë, agronomë, inxhinierë mjedisit, inxhinierë pyjesh , topografë dhe të gjeologjisë së aplikuar.

Sipas informacionit të dhënë, disa nëpunës kanë eksperiencë pune nga 1 deri në më shumë se 22 vjet, ndërsa të gjithë nëpunësit kanë njohuri kompjuterike dhe manipulimi të programeve si Ms Office. Gjithashtu disa prej tyre po trajtojnë njohuri të programeve të specializuara të tilla si Autocad, ndërsa disa nëpunës të stafit flasin anglisht.

Prioriteti kryesor i Bashkisë, ka të bëjë me stafin dhe në veçanti me plotësimin e vendeve vakante, siç parashikohet nga Departamenti i Burimeve Njerëzore të Bashkisë. Konkretisht duhet të pajiset me stafin administrativ dhe shkencor, si dhe personel të specializuar teknik (sekretarë, brigadiere, operatorë Kompjuteri, elektrikistë, teknikë, etj), i cili do të kontribuojë në përmirësimin e performancës së funksioneve të shërbimit. Personeli i shërbimit është gjithashtu shumë i rëndësishëm për të mundur shërbimin në realizimin e punëve të cilat janë përgjegjësi e tij. Përsa i përket personelit ekzistues të Drejtorisë, është i domosdoshëm vazhdimi i kualifikimit të tij në programe trajnuese të specializuara shkencore sipas departamentit dhe përgjegjësisë përkatëse. Duhet të njihet si qendër e riorganizimit të Shërbimit, kryesisht nga lidhshipi politik dhe nga ana e zyrtarëve, përmirësimi i burimeve njerëzore, në arritjen e të cilit një rol të rëndësishëm luan pjesëmarrja e rregullt e personelit në programet e trajnimit.

Për sa i përket telekomunikacionit, ka qasje në internet për kompjuterat si dhe rrjet lokal midis kompjuterave. Shpejtësia e internetit arrin 12 Mb.

Shpejtësia e lidhjes është konsideruar e vogël, me pasojë pengimin e procedurave që ndodh çdo ditë në shërbimet bashkiake. Për këtë arsye është e nevojshme të përmirësohet shpejtësia e internetit.

7.7 ORGANIZIMI I DREJTORISË SË KONTROLLIT DHE PLANIFIKIMIT TË TERRITORIT

7.7.1 Planifikimi, zhvillimi dhe kontrolli i territorit

Hartimi dhe miratimi i Planit të Përgjithshëm Vendor të Bashkisë Kurbin përbën në vetvehte realizimin e nismës kryesore që mbështet zhvillimin në tërësi të Bashkisë Kurbin. Kujtojmë këtu që PPV si dokumenti kryesor orientues i zhvillimit, trajton dhe adreson për zgjidhje jo vetëm problematikat e urbanistikës por një seri sfidash kryesore për të siguruar një zhvillim të qëndrueshëm, ku ndër më kryesoret përmendim:

- Urbanizmi dhe ofrimi i shërbimeve bazë
- Zhvillimi i Turizmi (aksesueshmëria e zonave dhe objekteve turistike, informacioni, promovimi)
- Zhvillimi i bujqësisë si një burim ekonomik bazë për komunitetet që jetojnë në zonat rurale dhe jo vetëm
- Zhvillimi i infrastrukturave bazë lokale (rrugore, ujësjellës-kanalizime etj.) në përputhje me nevojat e komunitetit dhe planet sektoriale të miratuara

Zbatimi i PPV-së me korrektësinë dhe transparencën e duhur përveçse një detyrim publik përballë qytetarëve të Kurbinut është dhe një detyrim ligjor që kërkon kuadri ligjor për planifikimin e territorit dhe si i tillë ky proces mbetet një nga sfidat kryesore të stafit teknik të Bashkisë Kurbin. Siç u tha dhe më sipër larmia e tematikave që trajton PPV, bëjnë që zbatimi i tij është një obligim duke filluar nga Kryetari i Bashkisë si autoriteti kryesor vendim-marrës deri në nivelet më të ulëta të hierarkisë organizative të kësaj bashkie. Sa më sipër, pavarësisht se Drejtoria e Planifikimit dhe Zhvillimit të Territorit është zyra që udhëheq këtë proces, bashkëpunimi dhe koordinimi me drejtoritë e tjera të bashkisë kthehet në një domosdoshmëri për arritjen e këtij targeti. Në vijim është paraqitur lista e ekspertëve të nevojshëm në procesin e vendimmarrjes për planifikimin dhe zhvillimin e territorit:

- Arkitekt/Urbanist
- Ekspert GIS / Gjeodet
- Jurist i profilizuar në legjislacionin e planifikimit të territorit dhe çështjeve të pronave
- Inxhinier ndërtimi
- Inxhinier Transporti
- Inxhinier Hidro/Elektrik
- Inxhinier mjedisi
- Agronom
- Specialist IT

Sa më sipër, ekspertiza e kërkuar në këtë proces bën të domosdoshëm një bashkëpunim efikas mes drejtorisë së planifikimit dhe zhvillimit të territorit me drejtori të tjera, pjesë përbërëse, të bashkisë Kurbin.

7.7.2 Drejtoria e Planifikimit dhe Kontrollit të Territorit

Bazuar në Vendimin e Këshillit të Bashkisë Nr. 148 dt. 06.06.2016 "Për miratimin e buxhetit të bashkisë Kurbin për vitin 2016" në bazë të të cilit është miratuar dhe numri i punonjësve i bashkisë Kurbin për vitin 2016, Drejtoria e Planifikimit të Territorit dhe Zhvillimit Urban ka 11 punonjës. Struktura e organizimit të kësaj drejtorie është paraqitur skematikisht:

Figura 7.5 Struktura e Drejtorisë së Planifikimit të Territorit dhe Zhvillimit Urban

Aktualisht në sektorin e lejeve janë të angazhuar 5 punonjës, pra punohet me kapacitet të plotë, ndërsa në sektorin e projekteve aktualisht mungojnë dy specialistë për të cilët është shpallur konkursi dhe janë në vazhdim procedurat përkatëse. Nga komunikimi me stafin e drejtorisë pretendohet që brenda muajit shtator i gjithë stafi do jetë i plotësuar.

Ambientet aktuale ku ushtron aktivitetin e përditshëm kjo drejtori janë mjaft të kufizuara dhe mungojnë kushtet normale të punës.

7.8 REKOMANDIME

Bashkia Kurbin, në kuadër të reformës territoriale ka pësuar ndryshime të rëndësishme përsa i përket sipërfaqes territoriale që ajo mbulon. Përballja me këto ndryshime, si dhe me nevojat e qytetarëve në planin social, ekonomik, mjedisor, e infrastrukturor është sfida që do të kërkojë angazhimin e gjithë strukturës aktuale dhe ngritjen e kapaciteteve të reja për menaxhimin e territorit dhe problemeve që lidhen me të.

7.8.1 Analiza SWOT

Bazuar në analizën institucionale të kryer në kuadër të hartimit të PPV-sënë Bashkinë Kurbin është përpiluar kjo tabelë SWOT me pikat e forta dhe të dobëta që janë vënë re përsa i përket strukturës së bashkisë dhe mundësive të saj administrative. Më tej vazhdohet me disa rekomandime, që shërbejnë si për zbatimin e planit ashtu dhe në përgjithësi për ngritjen e kapaciteteve të Bashkisë për hartimin e planeve sektoriale apo PDV-ve për zonat e ndryshme.

Tabela 7-2 Analiza institucionale SWOT

S - PIKAT E FORTA
Përqëndrimi i institucioneve kryesore në qytetin e Laçit
Pozicioni strategjik i favorshëm për të përfituar fonde
Kulturë institucionale me punën me financimet e huaja
Qëndër historike për rajonin e veriut
Traditë e mirë bashkëpunimi me aktorë të ndryshëm
Qëndër rajonale në ofrimin e shërbimeve
Është ruajtur bërthama kryesore institucionale
Shoqëri civile aktive
Komunikim i mirë mes qendrës dhe njësive administrative

W - PIKAT E DOBËTA
Shtirja e ulët e shërbimeve në territorin e zgjeruar
Mungesa e kapaciteteve të specializuara/specialist në zonat periferike malore
Mungesa e eksperiencës institucionale në njësinë qendrore
Mungesa e informacionit zyrtar për gjithëterritorin e ri
Ndërgjegjësimi ulët për detyrimet qytetare/publike në pagimin e taksave
Mungesa e bazës materiale moderne në njësitë administrative
Mungesa e kapaciteteve të specializuara për hartimin e PDV-ve
O - MUNDËSITË
Menaxhim i integruar i territorit
Zhvillimi në bazë të prioritetëve nga momenti i hartimit të planit
Dixhitalizim i shërbimeve dhe shërbimet online
Qëndrat multifunksionale
T - RREZIQET
Pabarazi në ofrimin e shërbimeve larg qendrës
Vështirësi në ngritjen e kapaciteteve lokale në zonat malore
Vështirësi në thithjen e fondve me projekte konkurrues
Vështirësi për menaxhimin e projekteve konkrete dhe Planeve Sektoriale

Në këtë kuadër propozohen të merren masat e mëposhtme:

7.8.2 Rritja e kapaciteteve

Analiza e gjendjes ekzistuese të organizmit të bashkisë Kurbin dhe ndryshimet thelbësore që kanë sjellë reformat e ndërmarra vitet e fundit në vendin tonë përcaktojnë qartësisht nevojat kryesore në rritjen e kapaciteteve. Në tabelën më poshtë masat kryesore institucionale që duhen ndërmarrë nga bashkia Kurbin.

Realizimi i tyre në disa raste kërkon një angazhim maksimal të stafit teknik të bashkisë dhe finacime konkrete që duhet të jenë pjesë e parashikimeve buxhetore afat-mesme të bashkisë, por në raste specifike edhe asistencë e qeverisë qendrore dhe e donatorëve të huaj është e domosdoshme për vetë karakterin e lartë teknik që paraqesin këto masat institucionale. Në këtë kuadër propozohen të merren masat e mëposhtme:

Tabela 3: Masat institucionale që duhen ndërmarrë	
Nr.	Përshkrimi i masave
1.	Menaxhim, mirëmbajtje dhe plotësim i databazës së informacionit të mbledhur dhe të përpunuar në platformën GIS gjatë procesit të hartimit të planit të përgjithshëm vendor të bashkisë. Plotësimi në mënyrë të vazhdueshme i kësaj databaze, duke pasqyruar të gjitha zhvillimet që ndodhin në sistemin urban e infrastrukturor dhe të dhëna të ndryshme për sistemet e tjera territoriale, do ndihmonte dhe stafin e bashkisë për të patur një panoramë të qartë të mundësive të zhvillimit të territorit. Në Kurbin, është krijuar një bazë e mirë informacioni të cilën bashkia duhet ta plotësojë në mënyrë periodike.
2.	Krijimin e një sektori efikas të statistikave lokale dhe grumbullimin e statistikave të bazuar në treguesit e propozuar në plan si dhe për nevoja të tjera lokale (bizneset, popullsinë, turistët, prodhimin bujqësor dhe blegtoral etj.). Në këtë kuadër sigurimi i marrëveshjeve të bashkëpunimit me Drejtoritë Lokale përfaqësuese të Autoriteteve Qendrore (Qarku Kurbin, DAMT, Bordi Kullimit etj.) dhe operatorë të ndryshëm lokal që si rezultat i punës së tyre disponojnë të dhëna, do ishte mjaft me vlerë.
3.	Plotësimi i databazës së informacionit dhe inventarizimi i pyjeve, kullotave, tokave bujqësore me qëllim rritjen e potencialeve zhvillimore në këto sektor. Në këtë kuadër, në bashkëpunim me Bordin e Kullimit, hartimi i një harte dixhitale të të gjithë kanaleve parësore, dytësore dhe tretësore në shërbim të bujqësisë është i domosdoshëm.

4.	Inventarizim dhe krijimi i një databaze informacioni në lidhje me zhvillimin ekonomik me fokus atë të turizmit
5.	Krijimi i ambienteve të përshtatshme për zhvillimin normal të procesit të punës. Këtu përfshihen zgjerime apo ambiente të reja që duhet të sigurohen nga Bashkia dhe plotësimi i bazës materiale të zyrave të bashkisë dhe njësive administrative me kompjuter, softëare të nevojshëm.
6.	Sigurimi i një linjë interneti me kapacitetet të lartë (upload dhe doëload) për gjithë stafin e bashkisë por veçanërisht sektorin e prokurimeve dhe atë të lejeve të cilët në punën e përditshme kanë nevojë të ngarkojnë sasi të mëdha dokumentacioni në rrjet.
7.	Rritja e burimeve njerëzore dhe përmirësim i infrastrukturës së nevojshme për zyrën e kadastrës së Bashkisë. Në këtë kuadër ngritjen e një databaze elektronike me gjithë pronat e bashkisë dhe hartimin e një plani afat-mesëm për regjistrimin e pronave të transferuara bashkisë Kurbin. Në fokus duhet të jenë kryesisht njësitet administrative (ish komunat) të cilat nuk kanë realizuar fare (ose në nivele mjaft të ulëta) evidentimin, matjen dhe regjistrimin e pronave të transferuara.
8.	Përgatitja e një skeme efikase bashkëpunimi mes drejtorive të ndryshme brenda Bashkisë. Procesi i planifikimit dhe zhvillimit të territorit kërkon një ekspertizë multi-disiplinore (jurist, gjeodet, urbanist, arkitekt, IT, ekspert GIS, agronom, inxhinier ndërtimi, infrastrukturee mjedisi, dhe në raste të veçanta edhe të tjerë specialistë), ndaj është e domosdoshme ngritja e një skeme bashkëpunimi, që siguron në nivel të lartë ligjshmërinë e akteve të përgatitura nga stafi teknik dhe ndihmon procesin e vendimmarrjes. Kjo skemë bashkëpunimi të bëhet pjesë e Rregullores së Brendshme të Bashkisë.

7.8.3 Plotësim i databazës së informacionit

Në kuadër të hartimit të planit të përgjithshëm vendor të bashkisë është krijuar një bazë e mirë informacionit të cilën tashmë bashkia duhet të vazhdojë ta plotësojë në mënyrë periodike.

- Krijimin e një zyre të fortë të statistikave lokale dhe grumbullimin e statistikave të bazuar në treguesit e propozuar në plan si dhe për nevoja të tjera lokale
- Plotësimi i databazës së informacionit dhe inventarizimi i pyjeve, kullotave, tokave bujqësore
- Inventarizim dhe krijimi i një databaze në lidhje me zhvillimin ekonomik
- Plotësimi i bazës material të zyrave të bashkisë dhe njësive administrative me kompjutera dhe programe të nevojshëm si AutoCad dhe GIS.

7.8.4 Trajnime të stafit të bashkisë në fusha të ndryshme duke identifikuar pesë fusha si më prioritet:

- a) Planifikim dhe Menaxhim Territorit. Në këtë drejtim që merret drejtpërsëdrejti me Zbatimin e PPV-së, trajnimi duhet të përqendrohet në:
 - Hartim politikash zhvillimi
 - Përdorimi i instrumenteve të drejtimit të zhvillimit
 - Përdorim i GIS dhe Regjistratë të Territorit
 - Menaxhim Projektsh
 - Rregulla të përdorimit të tokës
- b) Trajtimi i çështjeve sociale (duke përfshirë aspekte të barazisë gjinore), sipas kësaj axhende:
 - Trajtimi i rasteve të dhunës në familje
 - Trajtimi i grave të dhunuara
 - Këshillimi i të rinjve
 - Strehimisocial

- c) Zhvillim Rural dhe Menaxhim Pyjesh
- d) Turizëm dhe guida turistike
- e) Menaxhim i rreziqeve natyrore

7.8.5 Përfshirja e qytetarëve në mënyrë elektronike

Bashkia Kurbin synon të rrisë transparencën ndaj publikut dhe të përmirësojë shërbimet, duke modernizuar dhe dixhitalizuar një sërë shërbimesh të cilat lidhen me Bashkinë. Në këtë kontekst do të ofrohen shërbime dixhitale për bizneset me anë të të cilave mund të kryhen veprimet për pagimet e taksave. Gjithashtu, me të njëjtën logjikë më pas do të dixhitalizohet edhe shërbimi për qytetarin duke u bazuar në një Portal unik në të cilin mund të merren informacion si dhe të merren shërbime e kryhen veprime të ndryshme. Portali do të jetë i përdorshëm për "telefonat inteligjent" si dhe në versionin e një faqeje interneti.

Që në fazën e strategjisë kanë funksionuar forma të ngjashme portalesh elektronike, si për të tërhequr mendimin e qytetarëve për prioritetet e të ardhmes, si edhe për t'u mundësuar qytetarëve kontrollin e hartave dhe koncepteve bazë të Strategjisë së Zhvillimit.

Gjithashtu do të vazhdojnë të krijohen programe, të cilat synojnë përfshirjen e qytetarit në hartimin e projekteve komunitare. Do të krijohen mundësi ku qytetarët të shprehin opinionin e tyre dhe dëshirën për hartimin e projekteve të cilat janë të nevojshme për zhvillimin e qëndrueshëm të Bashkisë. Praktika të planifikimit në nivel "lagjeje" dhe "komuniteti" do të testohen dhe aplikohen si një mënyrë novatore për zhvillimin e qëndrueshëm territorial.

Në planin afatgjatë, në vizionin e bashkisë, pas ngritjes së kapaciteteve qendrat me një ndalesë do të luajnë dhe rolin e katalizatorit përse i përket planifikimit dhe zhvillimit të territorit. Në bashkëpunim me përfaqësuesit komunitarë do të ngrihen kapacitetet që të arrijnë të zhvillojnë projekte dhe më pas të zbatojnë ato. Qendrat me një ndalesë gjithashtu do të konkurrojnë me njëra tjetrën për tërheqjen e financimeve nga Bashkia. Në këtë sens rritet bashkëveprimi komunitar dhe pronësia e projektit duke garantuar edhe kohezion social.

1. Bashkëpunimi rajonal

Që në përpilimin e dokumentit të Strategjisë së Zhvillimit, konsulenti tentoi të trajtonte si një të tërë territorin e përfshirë nga bashkitë Lezhë, Kurbin dhe Krujë, falë problemeve të ngjashme, hapësirës së vazhduar dhe elementëve të tjerë të përbashkët që synoni një qasje në shkallë të gjerë të problemit të planifikimit.

Edhe tani, si pjesë të rëndësishme të zhvillimit të Kapacitetit institucional, duhet synuar ngritja dhe mbështetja e strukturave për bashkëpunimin midis bashkisë Kurbin dhe bashkive kufitare, por në veçanti me bashkitë Lezhë e Krujë. Ky bashkëpunim shkon nga nivel institucional, në bashkëpunimin e diktuar nga ligji nëpërmjet Prefekturës (me Bashkinë Lezhë) e mund të arrije deri në ndarjen e burimeve njerëzore në raste speciale, apo në organizimin e trajnimeve të përbashkëta.

Një rol të madh do të luajë ky bashkëpunim në ndihmesën e ndërsjellët për hartimin e planeve Sektoriale, apo PDV-ve për zona të ndërmjetme, kufitare, etj. PO kaq i nevojshëm është ky bashkëpunim në fusha si "Marra e masave për mbrojtjen nga përmbytjet" si dhe Vizioni i përgjithshëm për zhvillimin e zonave turistike në bregdet, apo në thellësi të territorit.

8 ANEKS

8.1 KONSULTAT PUBLIKE GJATË HARTIMIT TË STRATEGJISË TERRITORIALE

Gjatë hartimit të dokumentit të Planit të Përgjithshëm Vendor, është shumë e rëndësishme që gjatë fazave nëpër të cilat kalon procesi, të realizohet **përfshirja e grupeve të interesit dhe dëgjesa publike**.

Qëllimi kryesor i këtyre takimeve publike është, të krijojë transparencë dhe besim ndërmjet qytetarëve dhe autoriteteve publike, në mënyrë që vendimet e zhvillimit të territorit të jenë në përgjigje të kërkesave të këtyre aktorëve.

Gjatë kësaj periudhe të punës me PPV-në, pra gjatë hartimit të fazës së parë, "Analiza e thelluar e Territorit", dhe gjatë procesit të punës për fazën e dytë, "Strategjia territoriale dhe Plani i veprimeve strategjike" janë realizuar disa dëgjesa publike, si dhe janë kryer takime të ngushta me administratorët, me ekspertë vendorë, përfaqësues të biznesit e aktorë të tjerë, që operojnë në këtë rajon, të cilët me aktivitetin e tyre, janë pjesë thelbësore e zhvillimit territorial.

8.1.1 Dëgjese Publike datë 02.03.2016

Në datën 02.03.2016, në qytetin e Laçit u organizua një dëgjese publike me përfaqësues të qeverive lokale, përfaqësues të Agjencisë së Planifikimit të Territorit, përfaqësues të sektorit privat, banorë të zonës etj. Gjatë prezantimit të Analizës dhe Vlerësimit të gjendjes ekzistuese (objekt i fazës së parë), u diskutua dhe u morën mjaft sugjerime në lidhje me problematikat dhe nevojat e zonës. Gjatë dëgjesës publike në sallë u shpërndanë dhe pyetësorë me qëllim nxjerrjen në pah të problematikave kryesore si dhe marrjen e opinionit të të pranishmëve, në lidhje me atë që ata e mendonin si më të nevojshme për zonën e tyre.

Data 02 Mars 2016

Dëgjese publike për hartimin e Planit të Përgjithshëm Vendor të Bashkisë Kurbin

Emri	Mbiemri	Pozicioni/	Tel. / Cel.	E-mail
Z. Ilerina	Gjilindaj	Prof. World Vision	0692246634	Herinagjilindaj@gmail.com
Bledar	Gjilindaj	Sp. mjedisi B. Kurbin	0696916450	bledargjilindaj@yahoo.com
Mat	Gazdaj	Spec. 2t. Gjilindaj	0682058219	gazdajmat@yahoo.com
Iskol	Gjilindaj	Spec. 2t. Gjilindaj	0682970418	
Taulant	Sela	InsP. Shqetësisë civile	0685977800	TaulantSela@yahoo.com
Arben	Vukaj	ING. P. 2008	0685375547	— — —
Gjok	Legiti	Inspektori taktik	0685269322	— — —
Mora Kallaj	Nikollaj	Ing. Q. K. F. Kallaj	0697563460	morakallaj@libe.com
Ngjirja		Ing. Sh. Kallaj	0683116026	

Data 02 MARS 2016

Liste prezence

Emri	Mbiemri	Pozicioni/	Tel. / Cel.	E-mail
Adelina Rika	Rika	Inxhinierë	0697818535	adadelina_rika@hotmail.com
Liza Kodellari		Spec. no Ar. P. K. 2011	0682675988	liza_kodellari@yahoo.com
Roland	Vatthi	Jurist	0685456815	
Onela	Balloshi	Arhitektë	0685128038	oballoshi@yahoo.com
Leka	Vatthi	Dyktator	0686769781	—
Aleksandër	Selala	Ekonomist		
Genie	Rika	Ngjirja	0682380888	—
Limor	Canza	Spec. 2t. 2011	0686419728	
Rol	Bezhi	Pa Parë	0682418062	

8.1.2 Pyetësorët e realizuar gjatë dëgjësave publike dhe mbledhjes së informacionit në terren

PYETËSOR

BASHKIA KURBIN

PËR PJESËMARRJEN PUBLIKE

UTS 01

PLANI I PËRGJITHSHËM VENDOR – BASHKIA KURBIN

1. Për çfarë investimesh ka nevojë në zonën ku banoni ? (zgjidhni minimalisht 2)

- ☐ rrugë; ☐ ujësjellës-kanalizime; ☐ rrjeti elektrik; ☐ bujqësi;
☐ shëndetësi ☐ gjelberim; ☐ mbledhja e mbeturinave ☒ shkolla/kopshte
☐ të tjera (specifiko) _____

2. Për çfarë shërbimi apo problemi, lidhur me sa më sipër, i drejtoheni më shpesh Bashkisë ?

Per te e per the problemat po na zicetura na
othe pei mitchizen pei reprezentante e nolydron

3. Çfarë mendoni si më të rëndësishme për Qytetin/Fshatin ku banoni ?

- ☐ industrinë dhe biznesin ☐ bujqësinë ☒ infrastrukturën (rrugë, ujësjellës, kanalizime)
- ☐ të tjera (specifiko) _____

4. Çfarë përdorimi do të preferonit për token tuaj?

- ☐ bujqësi ☐ ndërtim ☐ biznes/ekonomi; ☒ turizëm
- ☐ të tjerë (specifiko) _____

5. A mendoni që Plani i Përgjithshëm Vendor do përmirësojë cilësinë e mjedisit në Bashkinë tuaj?
(vendosni një shenjë tregues për vlerësimin tuaj - nga 1-5)

1 2 3 4 5
Plotësisht kundra as dakord as kundra plotësisht dakord

**6. A mendoni që Plani i Përgjithshëm Vendor do përmirësojë jetën në komunitetin tuaj?
(vendosni një shenjë tregues për vlerësimin tuaj - nga 1-5)**

1 2 3 4 5
Plotësisht kundra as dakord as kundra plotësisht dakord

7. Cfarë mendoni se mund të bëhet më shumë për Qytetin/Fshatin tuaj?

1. Ayteli me laci sistemi, lumit. Nalica mi-urot mbi te
2. Sistemi i penderat te pytetet Mitat-Suomus
3. Sheshe pushimi dhe ofshime me f'mjel
4. Tene no sportive eolle joat ombante te shkollave
5. Ayteli: laci te keto nje penderi Rinoz bashke me b'mptatet.
6. Turizmi moloz dhe or dletat si patohu sh.
7. Lyeri e pallatet se te jmi eolle ne nje bashke me pro sluhim me pytetet e fere.

Vendbanimi: Lag. Rubin

plani i përgjithshëm vendor - pyetësor për pjesëmarrjen publike - vlerësojmë mendimin Tuaj

Për të krijuar një vizion sa më të qartë, në mënyrë në funksion të hartimit të strategjisë zhvillimore, u organizuan takime të vazhdueshme nga ana e grupit të punës me palët e interesuara dhe me banorët.

Konsulenti vuri në dispozicion të të gjithë banorëve, pyetësorë online në faqen zyrtare të Bashkisë së Kurbinit. Përveç kësaj, u shpërndanë dhe pyetësorë të plotësuar në terren nga banorë të të gjitha njësive administrative të Bashkisë së Kurbinit.

1. BASHKIA KURBIN
-PA-TOK

PYETËSOR
PËR PJESËMARRJEN PUBLIKE

UTS 01

PLANI I PËRGJITHSHËM VENDOR

1. Çfarë investimesh janë bërë në zonën ku banoni?

- ☒ rrugë; (PA-TOK) ☐ ujësjellës-kanalizime; ☐ rrjeti elektrik; ☐ bujqësi;
☐ shëndetësi ☐ gjelberim; ☐ mbledhja e mbeturinave ☐ shkolla/kopshte
☐ të tjera (specifiko)

2. Për çfarë investimesh ka nevojë në zonën ku banoni? (zgjidhni të paktën 2)

(RUSE) (JO PËR SHUM)

- ☒ rrugë; ☒ ujësjellës-kanalizime; ☐ rrjeti elektrik; ☐ bujqësi;
☐ shëndetësi ☐ gjelberim; ☐ mbledhja e mbeturinave ☐ shkolla/kopshte
☐ të tjera (specifiko)

3. A ka pasur investime nga organizata jofitimprurëse, vendase apo të huaja, në zonën ku banoni?

- ☐ rrugë; ☐ ujësjellës-kanalizime; ☐ rrjeti elektrik; ☐ bujqësi;
☐ shëndetësi ☐ gjelberim; ☐ mbledhja e mbeturinave ☐ shkolla/kopshte
☐ të tjera (specifiko)

EKONOMIA
ME INVESTIME
PRIVATE
PESHKIMI

4. Çfarë investimesh mund të ndërmerren nga vetë komuniteti (banorët) në zonën ku banoni?

- ☐ rrugë; ☐ ujësjellës-kanalizime; ☐ rrjeti elektrik; ☐ bujqësi;
☐ shëndetësi ☐ gjelberim; ☐ mbledhja e mbeturinave ☐ shkolla/kopshte
☐ të tjera (specifiko)

TE ARDHURA
INDIVIDUALE
NGA PESHKIMI
- TOKA DISCRE
JO TE PUNJARA

5. Për çfarë shërbimi apo problemi, i drejtoheni më shpesh bashkisë apo njësisë administrative (ish komunë)?

PARREDIME E BLOKUE HE KOMUNEN (MAX CERTIFIKATE)

6. Për çfarë shërbimi apo problemi, bashkia apo njësia administrative (ish komuna) ka reaguar pozitivisht?

(-)

HUNGESA
E UJIT

7. Çfarë përdorimi ka toka tua?

- ☒ bujqësi ☐ ndërtim ☐ biznes/ekonomi; ☐ turizëm
☐ të tjera (specifiko) (PATE)

8. Çfarë përdorimi do të preferoni për tokën tuaj?

- ☐ bujqësi ☐ ndërtim ☐ biznes/ekonomi; ☒ turizëm
☐ të tjera (specifiko)

9. Çfarë mendoni se është më e rëndësishme për qytetin/fshatin ku banoni?

- ☐ industrinë dhe biznesin ☐ bujqësinë ☒ infrastrukturën (rrugë, ujësjellës, kanalizime)
☐ të tjera (specifiko) X TURIZMI

10. Çfarë mendoni se është përparësi zhvillimi në Qytetin/Fshatin tuaj?

- ☐ industrinë dhe biznesin ☐ bujqësinë ☒ infrastrukturën (rrugë, ujësjellës, kanalizime)
☐ të tjera (specifiko) X TURIZMI / PESHKIMI

11. A mendoni që Plan i Përgjithshëm Vendor do përmirësojë cilësinë e mjedisit në Bashkinë tuaj? (vendosni një shenjë tregues për vlerësimin tuaj - nga 1-5)

1 2 3 4 5
Plotësisht kundra as dakord as kundra plotësisht dakord

12. A mendoni që Plan i Përgjithshëm Vendor do përmirësojë jetën në komunitetin tuaj? (vendosni një shenjë tregues për vlerësimin tuaj - nga 1-5)

1 2 3 4 5
Plotësisht kundra as dakord as kundra plotësisht dakord

13. Çfarë mendoni se mund të bëhet më shumë për Qytetin/Fshatin tuaj?

PER TE ZHVILLUAR ZONEN DUHET TE KENE PERPARES!
FUSHA E TURIZMIT DHE PESHKIMI

Vendbanimi: ZONJA PARALEL HE PATOKUN

plan i përgjithshëm vendor - pyetësor për pjesëmarrjen publike - vlerësojmë mendimin tuaj

Plan i përgjithshëm vendor - Bashkia KURBIN

PLANI I PËRGJITHSHËM VENDOR

1. Çfarë investimesh janë bërë në zonën ku banoni ?

- ☒ rrugë; ☐ ujësjellës-kanalizime; ☐ rrjeti elektrik; ☐ bujqësi;
☐ shëndetësi ☐ gjelberim; ☐ mbledhja e mbeturinave ☐ shkolla/kopshte
☐ të tjera (specifiko) Adriatik - Kura

2. Për çfarë investimesh ka nevojë në zonën ku banoni ? (zgjidhni të paktën 2)

- ☐ rrugë; ☒ ujësjellës-kanalizime; ☐ rrjeti elektrik; ☐ bujqësi;
☒ shëndetësi ☐ gjelberim; ☒ mbledhja e mbeturinave, ☐ shkolla/kopshte
☐ të tjera (specifiko) u je 40 barrika + 2000

3. A ka pasur investime nga organizata jofitimprurëse, vendase apo të huaja, në zonën ku banoni?

- ☐ rrugë; ☐ ujësjellës-kanalizime; ☐ rrjeti elektrik; ☐ bujqësi;
☐ shëndetësi ☐ gjelberim; ☐ mbledhja e mbeturinave ☐ shkolla/kopshte
☐ të tjera (specifiko) _____

4. Çfarë investimesh mund të ndërmerren nga vetë komuniteti (banorët) në zonën ku banoni?

- ☒ rrugë; ☐ ujësjellës-kanalizime; ☐ rrjeti elektrik; ☐ bujqësi;
☐ shëndetësi ☐ gjelberim; ☐ mbledhja e mbeturinave ☐ shkolla/kopshte
☐ të tjera (specifiko) kanalizon me shpirtor

5. Për çfarë shërbimi apo problemi, i drejtoheni më shpesh bashkisë apo njësisë administrative (ish komunës)?

6. Për çfarë shërbimi apo problemi, bashkia apo njësia administrative (ish komuna) ka reaguar pozitivisht?

7. Çfarë përdorimi ka toka juaj?

- ☒ bujqësi ☐ ndërtim ☐ biznes/ekonomi; ☐ turizëm
☐ të tjera (specifiko) perime 7 vetjake

8. Çfarë përdorimi do të preferoni për tokën tuaj?

- ☒ bujqësi ☐ ndërtim ☐ biznes/ekonomi; ☐ turizëm
☐ të tjera (specifiko) _____

9. Çfarë mendoni se është më e rëndësishme për qytetin/fshatin ku banoni ?

- ☐ industrinë dhe biznesin ☐ bujqësinë ☒ infrastrukturën (rrugë, ujësjellës, kanalizime)
☐ të tjera (specifiko) turizmi

10. Çfarë mendoni se është përparësi zhvillimi në Qytetin/Fshatin tuaj?

- ☐ industrinë dhe biznesin ☐ bujqësinë ☐ infrastrukturën (rrugë, ujësjellës, kanalizime)
☐ të tjera (specifiko) turizmi

11. A mendoni që Plani i Përgjithshëm Vendor do përmirësojë cilësinë e mjedisit në Bashkinë tuaj? (vendosni një shenjë tregues për vlerësimin tuaj - nga 1-5)

- 1 2 3 4 5
 Plotësisht kundër as dakord as kundër plotësisht dakord

12. A mendoni që Plani i Përgjithshëm Vendor do përmirësojë jetën në komunitetin tuaj? (vendosni një shenjë tregues për vlerësimin tuaj - nga 1-5)

- 1 2 3 4 5
 Plotësisht kundër as dakord as kundër plotësisht dakord

13. Çfarë mendoni se mund të bëhet më shumë për Qytetin/Fshatin tuaj?

Infrastruktura / dhe për plotësi, duhet reaguar
turizmi -> zhvill.

Vendbanimi: Adriatik

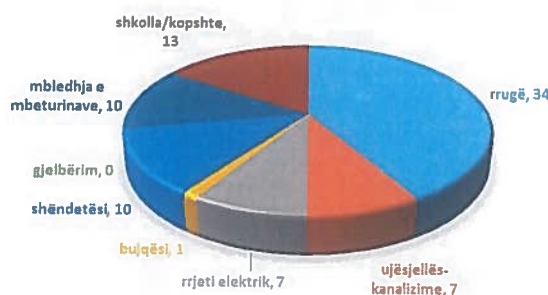
plani i përgjithshëm vendor - pyetësor për pjesëmarrjen publike - vlerësojmë mendimin Tuaj

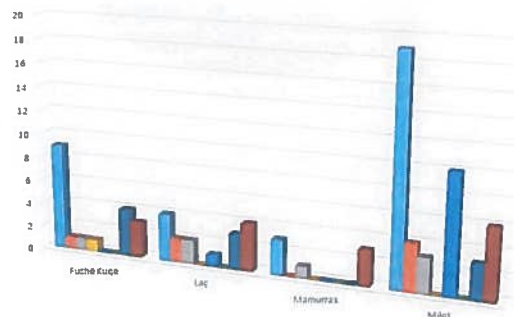
8.1.3 Përpunim i informacionit të mbledhur nga dëgjesa publike, terreni dhe online

Gjithë informacioni i marrë nga pyetësorët është përpunuar nga grupi i punës, për të marrë një pasqyrë të qartë të gjendjes ekzistuese, potencialeve dhe nevojave të banorëve në Bashkinë e Kurbinit.

1. Çfarë investimesh janë bërë në zonën ku banoni?

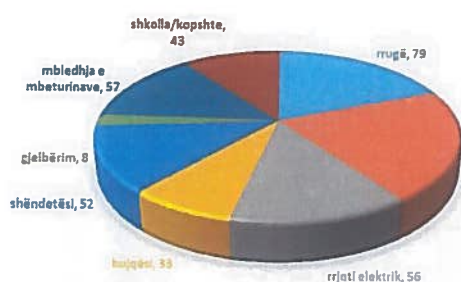

Graf. 8.1 Investimet e bëra në Kurbini

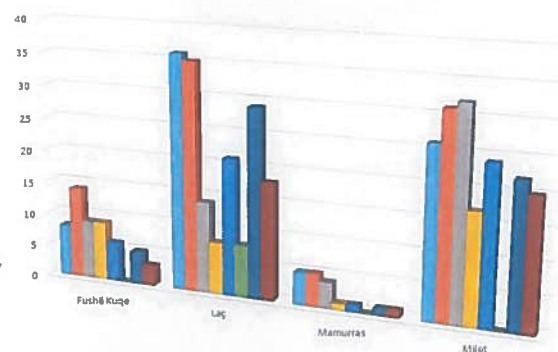

Graf. 8.2 Investimet sipas njësive administrative

2. Për çfarë investimesh ka nevojë në zonën ku banoni?

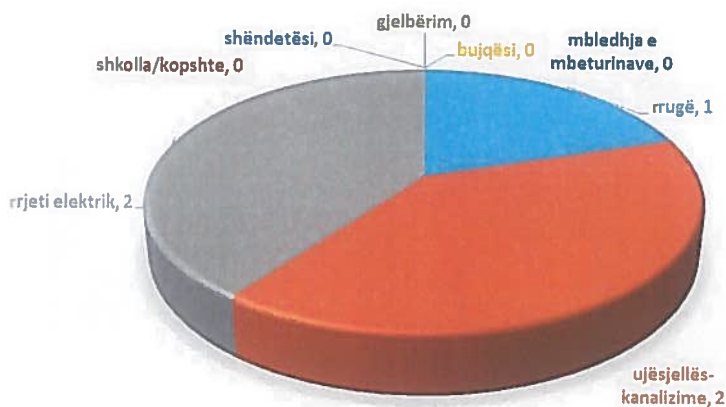

Graf. 8.3 Investimet e nevojshme

Graf. 8.4 Investimet e nevojshme sipas njësive

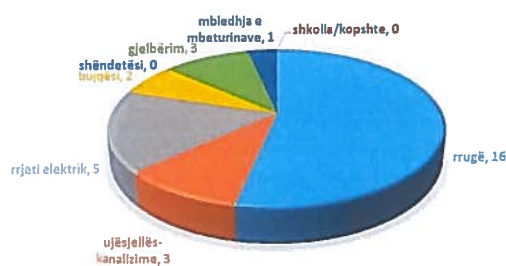
3. A ka pasur investime nga organizata jofitimprurëse, vendase apo të huaja, në zonën ku banoni?

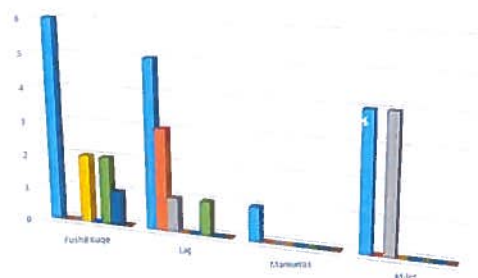
Graf. 8.5 Investime nga QjF

4. Çfarë investimesh mund të ndërmerren nga vetë komuniteti (banorët) në zonën ku banoni?

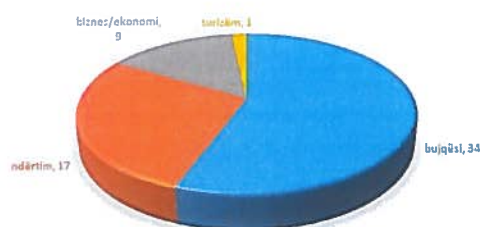

Graf. 8.6 Mundësitë e komunitetit

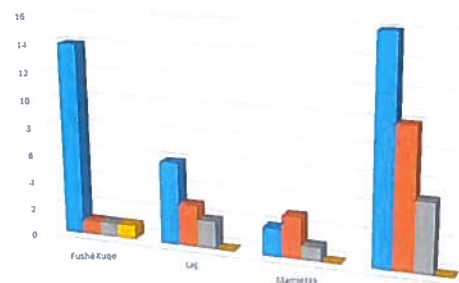

Graf. 8.7 Mundësitë e komunitetit sipas gjësie

5. Çfarë përdorimi ka toka tuaj?

Graf. 8.8 Përdorimi aktual i tokës

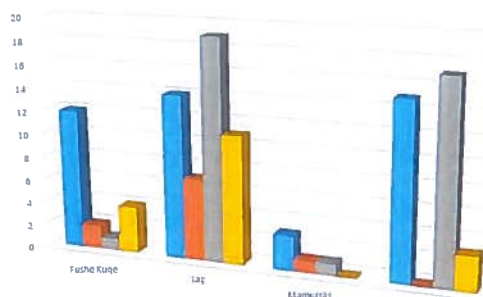

Graf. 8.9 Përdorimi aktual i tokës sipas gjësie

6. Çfarë përdorimi do të preferonit për tokën tuaj?

Graf. 8.10 Përdorimi i dëshiruar i tokës

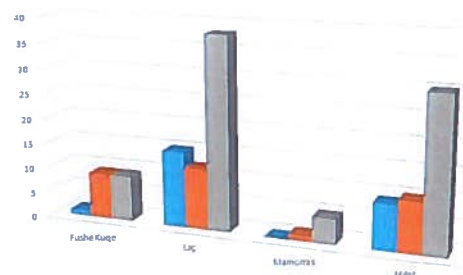

Graf. 8.11 Përdorimi i dëshiruar sipas gjësie

7. Çfarë mendoni se është më e rëndësishme për qytetin/fshatin ku banoni?

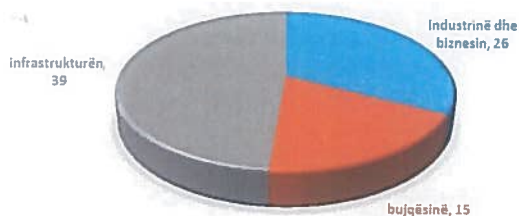
Graf. 8.12 Rëndësia e zonës

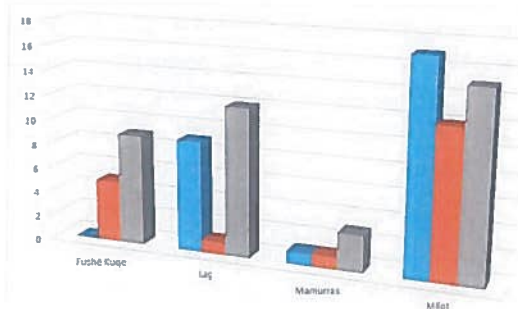
Graf. 8.13 Rëndësia e zonës sipas gjësie

8. Çfarë mendoni se është përparësi zhvillimi në qytetin/fshatin tuaj?

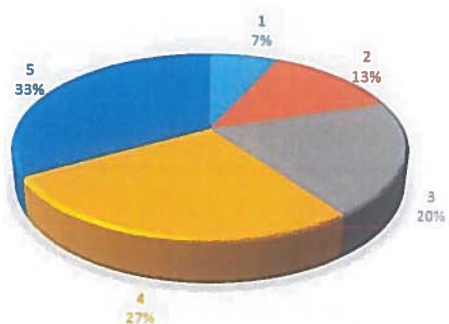

Graf. 8.14 Përparësitë e zhvillimit të zonës

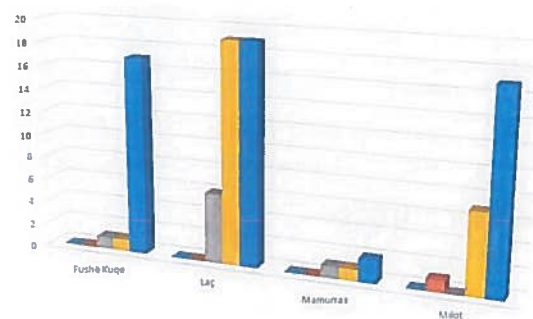

Graf. 8.15 Përparësitë e zhvillimit sipasnjësive

9. A mendoni që Plani i Përgjithshëm Vendor do përmirësojë cilësinë e mjedisit në Bashkinë tuaj?

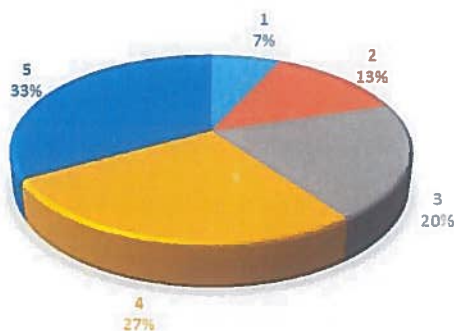

Graf. 8.16 Ndikimi i PPV-së në mjedis

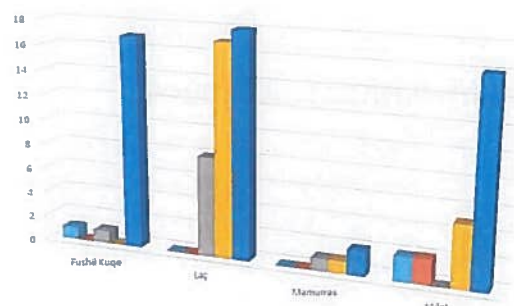

Graf. 8.17 Cilësia e mjedisit sipasnjësive

10. A mendoni që Plani i Përgjithshëm Vendor do përmirësojë jetën në komunitetin tuaj?

Graf. 8.18 Ndikimi i PPV-së në komunitet

Graf. 8.19 Ndikimi i PPV-së sipasnjësive

8.1.4 Takimet me administratorët e njësive

Gjatë procesit të hartimit të strategjisë, takimet me administratorët e njësive kanë qenë të vazhdueshme, për të parë me nga afër potencialet dhe problematikat e secilës njësi. Gjithashtu, është bashkëpunuar ngushtë edhe me specialistët e njësive administrative për evidentimin e të gjitha nevojave dhe problemeve të secilës njësi.

Në datën 16.03.2016 në bashkinë e Laçit u mbajt një takim me përfaqësues (specialistë) të të gjitha njësive administrative të Bashkisë së Laçit.

Diskutimet e këtij takimi u mbështeten në këto pika kryesore:

SISTEMI URBAN

- Ç'propozime keni për zonat që duhet të urbanizohen?
- Cilat zona mendoni të përshtatshme për dendësim urban? (Zona ku është e mundur të shtohen numrat e kateve, ose të rritet Koeficienti i shfrytëzimit të tokës)
- Cilat zona mendoni të përshtatshme për konvertim në territor urban? (toka bujqësore të lëna djerrë tashmë)
- Zona të përshtatshme për zhvillimin e industrisë
- Zona të përshtatshme për zhvillim industrial/ tregtar? Truall publik i përshtatshëm për Panaire?
- Festa karakteristike që mund të përdoren për panaire kulturore?
- A keni zona problematike në lidhje me legalizimet?
- Propozime për ndërtesa sociale për të pastrehët? (A ka fond, a ka plan Bashkia për këtë?) Truall konkret që mund të përdoret për këtë qëllim?
- A ka ndërtesa në pronësi të bashkisë që janë të pa shfrytëzuara? A mund të përshtaten ato për qëllime publike apo për strehim?
- Propozime për shkolla, kopshte, qendra spitale?? Truall konkret që mund të përdoret për këtë qëllim?
- Propozime për ndërtesa publike të tjera? Truall konkret që mund të përdoret për këtë qëllim?
- Varrezat – zgjerim? –Truall konkret që mund të përdoret për këtë qëllim?

SISTEMI BUJQËSOR

- Propozime për tokat djerrë?
- Tokë "natyrore" që mund të kthehet në "Bujqësore" (ish moçal, ose ish tokë pyll, që ka ndryshuar situatën)
- Rekomandime për kulturat bujqësore që duhen përkrahur? (që ne më tej të shikojmë projektet që mund të aplikohen)
- Kanalet ujitës të dëmtuar sipas prioriteteve (ose zonat prioritare, që nuk mund të ujiten aktualisht)
- Rezervuar të dëmtuar apo teknikisht jashtë funksionit?
- Probleme të mundshme mbi pronësinë e tokës

SISTEMI INFRASTRUKTUROR

- Rugë me prioritet për t'u shtruar?
- A ka elemente infrastrukture që i konsideroni prioritare për investim (ekzistuese apo të reja)
- Rrjet transporti publik për të lidhur qendrat e banuara
- Menaxhim i mbetjeve – Prioriteti – landfill - Truall konkret që mund të përdoret për këtë qëllim?
- Menaxhimi i ujërave të zeza – Prioriteti – Impiant- Truall konkret që mund të përdoret për këtë qëllim?
- Furnizimi me ujë – Prioritet
- Masa për mbrojtjen e mjedisit.

TURIZMI

- Potencialet njerëzore si i mendoni? Turizmi malor? Mundësi për agroturizëm dhe produkte tipike?
- Dalja në det? Lidhja me Patokun dhe Lalzin (Ishmi)
- Mundësi për zhvillimin e artizanatit
- Rritja e kapaciteteve hoteliere dhe e larmisë së shërbimeve në Kurbin.

Data: 16.03.2016

LISTE PREZENCE

Nr.	Emër Mbiemër	Profesioni	Institucioni	Nr. Tel/Cel	e-mail	Njësia Administrative	Nënshkrimi
1	Adelina Riza	Inxhinierë	B. Kurbini	0697818335	adelina.riza@hotmail.com		
2	Vlask Kozli	Specialistë	B. Kurbini	0652675889	vlask.kozli@hotmail.com		
3	Vlask Gela	Specialistë	B. Kurbini	0688414760	vlask.gela@hotmail.com		
4	DAMIAN DUSHI	PROFITOR	B. KURBINI	0683783793			
5	Amari Dusha	PROFITOR	B. KURBINI	0645785085			
6	PHIRIS MARTOPOLO	INXHIINIER	UTS-DI	0694329231	martopolo@qmail.com	LAC	
7	INA DASHLOZI	INXHIINIERE	UTS-DI	0653919602	inashlozi@hotmail.com		
8	MARKE DASHLOZI	INXHIINIER	UTS-DI	0654056334	m.dashlozi@yahoo.com		
9	RIKARD LUKA	INXHIINIER	UTS-DI	0621055792	rikard.luka@yahoo.com		
10	Elton Suti	INXHIINIER	D.P.K.P.H.T	0697305112	eltonsuti@qmail.com	LAC	
11	Pieter Peci			06872317215		MILOT	
12	Fran Wadaj	Heronoma	M. Arifgen	0692203807			
13	Sulejman Bismir	Heronoma	Sulejman Bismir	0683251352	Sulejman.Bismir@qmail.com		
14	Ymer Hyder	Veterinere	Arif. Bismir	0682292034	hyder.ymir@yahoo.com	MILOT	
15	Lazer Gura	Veterinere	Arif. Bismir	0682400093		LAC	
16	AGRON KURBI	ADMINISTRATOR	MUSA A.F. KURBI	0652039159		FUSP-KURBO	
17	BEQIR AHMETI	Heronoma	MUSA A.D. MILOT	0685521692		OSTET MILOT	
18	Maria Kurbi	Heronoma	M. A. MILOT	068233142		MILOT	
19	INTRA BEJ	Heronoma	M. A. MILOT	0685603500		MILOT	
20	VLASK KURBI	Heronoma	B. LAC	06872630175		MILOT	
21	Patrik Marjan	Heronoma	B. LAC	0683264381		LAC	
22	Rudolf Tama	Ekonomist	B. KURBINI	0657777862	RudolfTama@yahoo.com	LAC	
23	Qeveri Dusha	Heronoma	B. KURBINI			LAC	
24	BEQIR KURBI	Heronoma	B. KURBINI	0685375592		LAC	
25	BEQIR KURBI	Heronoma	B. KURBINI	068103911		MILOT	

Data: 16.03.2016

LISTE PREZENCE

Nr.	Emër Mbiemër	Profesioni	Institucioni	Nr. Tel/Cel	e-mail	Njësia Administrative	Nënshkrimi
1	Taulant SEJA	OSP. Emergenc civile, njesi 02	MAMURD'S	0685277811		MAMURD'S	
2	Enxhela Stafa	specialiste kardiologji	S. KURBI	0683894074		F. KURBI	
3	Enxhela Stafa	specialiste kardiologji	S. KURBI	0683894074		F. KURBI	
4					0686782152	LAC	
5							
6							
7							
8							
9							
10							
11							
12							
13							
14							
15							
16							
17							
18							
19							
20							
21							
22							
23							
24							
25							

8.1.5 Prezantim i Strategjive Territoriale të 26 PPV-ve, 3-4-5 Maj 2016

Përveç takimeve të vazhdueshme dhe inspektimeve nga afër në terren, për evidentimin e nevojave konsulenti ka hartuar një pyetësor më të detajuar, të cilin ua ka shpërndarë specialistëve përkatës të të gjitha njësive administrative.

Në datat 3-4-5 Maj 2016, u realizua një ëorkshop, ndërmjet përfaqësuesve të stafeve teknike të bashkive, ekipeve konsulentë dhe AKPT, për prezantimin e Strategjive Territoriale të 26 PPV-ve. Prezantimet, të grupuara në bazë të bashkive fqinje me njëra-tjetrën, kishin për qëllim shkëmbimin e eksperiencave, bashkërendimin e vendimeve strategjike dhe nxitjen e diskutimit konstruktiv ndërmjet grupeve të punës.

Drafti i Strategjisë Territoriale, për Bashkitë Krujë-Kurbin-Lezhë, u prezantua nga konsulenti më 4 Maj, dhe Agjencia Kombëtare e Planifikimit të Territorit së bashku me pjesëmarrësit, diskutuan mbi çështjet e mëposhtme:

- Paraqitja dhe rëndësia e I.A.P.-it dhe korridoreve të tjera energjetike;
- Lidhja me strategjitë e bashkive fqinje
- Si është konsideruar turizmi që vjen nga Kosova dhe Maqedonia;
- Mundësia e parqeve eolike dhe shfrytëzimi i qëndrueshëm i energjisë;
- Ndikimi i cluster-ave strategjike kombëtare, si aeroporti dhe portet;
- Parashikimet për hekurudhën dhe stacionet hekurudhore ekzistuese;
- Përputhshmëria me planet kombëtare (PPK, PINS Bregdeti, Durana);
- Specializimi i qendrave urbane sipas karakterit;
- Strategjia për bujqësinë;
- Konsolidimi i zonave urbane dhe shmangia e shpërhapjes urbane (efekti spraël);
- Qasja strategjike ndaj bregdetit;
- Disiplinimi i korridoreve të tërthortë Portokalli (infrastruktura hard);
- Integrimi i korridorit Blu dhe korridoreve të Gjelbër (infrastruktura soft);
- Përcaktimi i hierarkisë së projekteve strategjike sipas prioriteteve.

8.1.6 Takim me Forumin Këshillimor Vendor, datë 18 Maj 2016

Në vijimësi të përgatitjes së raportit përfundimtarë të fazës së dytë, "Strategjia territoriale dhe Plani i veprimeve strategjike", janë realizuar takime dhe dëgjesa publike.

Në datën 18.05.2016, në bashkinë Kurbin, u organizua një takim me Forumin Këshillimor Vendor, i përbërë nga specialistë e profesionistë të bashkisë, përfaqësues të komunitetit, etj. Gjatë takimit konsulenti bëri prezantimi e Strategjisë territoriale për këtë bashki, ku shpjegoi në mënyrë

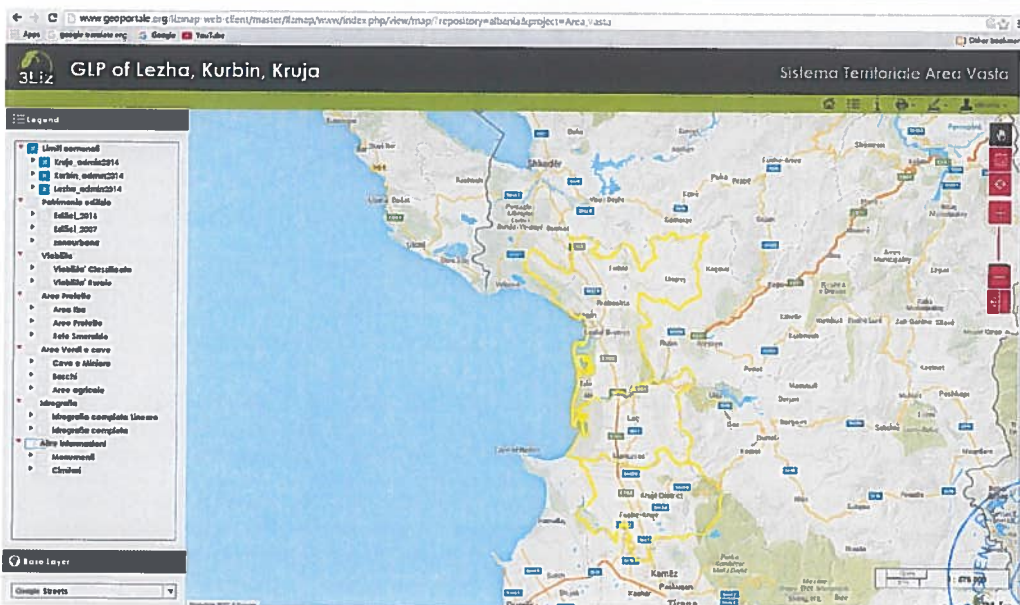

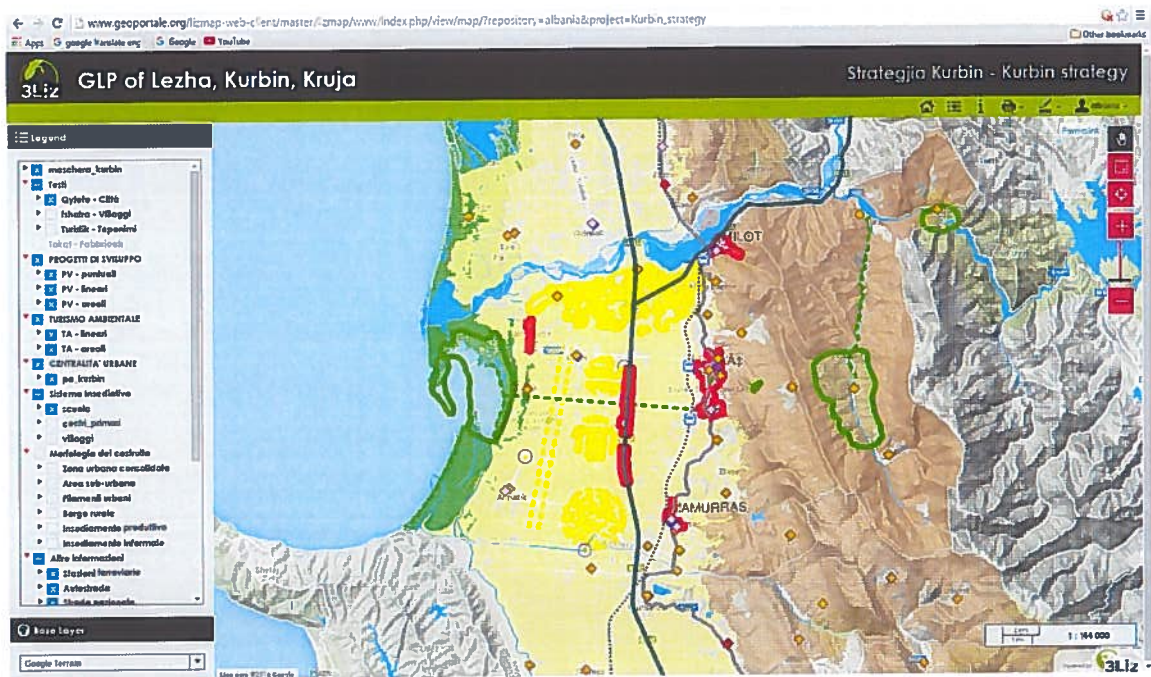
[illegible]

moren propozitiile năuor me ȳesimjer e mepozimie.

- For each month, the average of the monthly sports and recreation expenditures per household

güneş enerjisi, su ve toprak enerjisi ve diğer doğal kaynaklar.

Data 18 Maj 2016

TAKIM ME FORUMIN KËSHILLIMOR VENDOR

Faza e dytë: Strategjia territoriale dhe Plani i veprimeve strategjike/prioritare,
investimeve kapitale dhe projekteve pilot të zhvillimit

Emri Mbledhës	Institucioni	Pozicioni	Tel. / Cel.	E-mail
Elton Suti	BASHKIA KURBIN	D.P.K.ZH.T	0692305112	e.housuti@gmail.com
Fiza Koolleci	Bashkia Kurbin	Dr. P. Kontro. Zh. T	0682675988	fiza.koolleci@gmail.com
Edlira Hledu		Inspekt. Tekn. Lloj. T	0692402677	edlira.hledu@gmail.com
Pasha Preng				
Sami Julla	Bashkia Kurbin	Parti. Bep. Tëllim. T	0682235000	sami.julla@gmail.com
Pasha Preng	Zyra e Punës	Arxhiv	0682495360	pasha.preng@lapnet.com

18.05.2016

LISTE PREZENCE

Nr.	Emër Mbledhës	Profesioni	Institucioni	Nr. Tel/Cel	e-mail	Njësia Administrative	Nënshkrimi
1	Adelina Riga	Technician	Bashkia Kurbin	0692305112	adelina.riga@hotmail.com	LAJ	[Signature]
2	Vladi Gela	Technician	Bashkia Kurbin	0682494700	vladi.gela@lapnet.com	LAJ	[Signature]
3	Mihai Nalica	Technician	Bashkia Kurbin	0682054201	mihai.nalica@lapnet.com	LAJ	[Signature]
4	Sulejman Dima	Technician	Bashkia Kurbin	0682251350	sulejman.dima@lapnet.com	LAJ	[Signature]
5	Eron Piroli	Technician	Bashkia Kurbin	0682095049	eron.piroli@lapnet.com	LAJ	[Signature]
6	Pashk Xheladini	Technician	Bashkia Kurbin	0682495360	pashk.xheladini@lapnet.com	LAJ	[Signature]
7	Beqir Ahmeti	Technician	Bashkia Kurbin	0682495360	beqir.ahmeti@lapnet.com	LAJ	[Signature]
8	Hasan Kikaj	Technician	Bashkia Kurbin	0682495360	hasan.kikaj@lapnet.com	LAJ	[Signature]
9	Lavon Uroja	Technician	Bashkia Kurbin	0682495360	lavon.uroja@lapnet.com	LAJ	[Signature]
10	Sami Julla	Technician	Bashkia Kurbin	0682235000	sami.julla@lapnet.com	LAJ	[Signature]
11	Pasha Preng	Technician	Bashkia Kurbin	0682495360	pasha.preng@lapnet.com	LAJ	[Signature]
12	Edlira Hledu	Technician	Bashkia Kurbin	0682495360	edlira.hledu@lapnet.com	LAJ	[Signature]
13							
14							
15							
16							
17							

8.1.7 Dëgjuesë publike, datë 25 Maj 2016

Ne vijimësi të dëgjësave, në datë 25.05.2016 u zhvillua një seancë konsultimi, në sallën e Këshillit Bashkiak Laç, me palët e interesuara (përfaqësues nga bashkia Kurbin dhe njësitë administrative, biznesmen, specialistë, profesionistë, banorë, etj.). Mbas prezantimit u diskutuan dhe u shkëmbyen mendime mbi strategjinë territoriale të kësaj bashkie. Pikat që u diskutuan:

- Lidhja e rrugëve me autostradën;
- Rehabilitimi i Lagunës së Patokut;
- Parashikimi i lëvizjes dhe aksesueshmërisë së njerzëve me aftësi të kufizuara në Bashkinë Kurbin. Parashikimet e strategjisë lidhur me këtë.
- Zhvillimi i industrisë
- Rehabilitimi i lumenjve

Datë 25 Maj 2016

Dëgjësë publike për hartimin e Planit të Përgjithshëm Vendor të Bashkisë Kurbin

Faza e dytë: Strategjia territoriale dhe Plan i veprimeve strategjike/prioritare,
investimeve kapitale dhe projekteve pilot të zhvillimit

Emri Mbledhri	Institucioni	pozicioni	Tel. / Cel.	E-mail
Adelina Rica	Bashk. Kurbin	Inzhinierë	0697816335	adadelina_rica@hotmail.com
Liza Kodheli	"	Sp. Dr. PLK - ZH.T.	0682675988	liza.kodheli@gmail.com
Robert Vathi	Bashkia Kurbin	Jurist	0685456815	robertvathi@yahoo.com
Blender Gjoni	Gjoni Vathi	Jur. Sp. Ch. Civ.	0696916480	blendergjoni@yahoo.com
Toulan Sca	Nivisi AD. MAMIR	SP. Emergjen	0685977800	Toulan.116@gmail.com
Alban Tefta	Nivisi AD. MAMIR	Sp. Emergjen	0686726512	
Ervis Martini	Bashkia KURBIN	Arrested	0695112764	ervismartini@shkollat.com
Marjan Ruci	Nivisi AD. MILOT	ADMINISTRATOR	0685608500	
Marjan Ruci			06824152463	
Marjan Ruci			0682169803	
Enxhona Peshkopi	Konsulent	K/ Shqiptar	0682411932	
Albin Beteri	Konsulent	K/ Shqiptar	0682626711	
Alban Paloha	Jurist	K/ Shqiptar	0682157454	
Gentiana Hargji	Koordinatorë	K/ Shqiptar	0685015282	
Mark Dyzezi	Bismes	Administratë	0604647228	

LISTE PREZENCE

Nr.	Emër Mbiemër	Profesioni	Institucioni	Nr. Tel/Cel	e-mail	Njësia Administrative	Nënshkrimi
1	Adi Ndoca	KONSULENT	K/ISPIOT	068 354 9563			
2	Emigjano Prelaci	Konsulent	K/ISPIOT	068 231 1932	Emigjano Prelaci		
3	Ylber Begaj	Konsulent	K/ISPIOT	068 262 6211			
4	Edhe Ndoca	jurist	K/ISPIOT	068 215 7454			
5	Benita Thaçi	Koordinator	K/ISPIOT	068 501 5282	benita.thaci@gmail.com		
6	Artur Çiraku	sp. Greq. Civile	Bashkia e Kurbin	068 691 6630		KURBIN	
7	Edmond Ndoca	jurist	Bashkia e Kurbin	068 546 815	edmondn.doca@yahoo.com		
8	Paulin (Fotini)	MZEH Zëritar	Bashkia e Kurbin	068 615 5607	Paulin/Fotini/Bashkia		
9	Adriana Toci	Oficer	B. Kurbin	068 645 4021	adriana.toci@gmail.com		
10	Enis MAREU	Arhitekt	B. Kurbin	069 521 2264	enis.mareu@qind.com		
11	Hilbert Ndoca	inspektor L.M.T	B. Kurbin	068 678 2152			
12							
13							
14							
15							

Datë 25 Maj 2016

Dëgjese publike për hartimin e Planit të Përgjithshëm Vendor të Bashkisë Kurbin

Faza e dytë: Strategjia territoriale dhe Plani i veprimeve strategjike/prioritare,
investimeve kapitale dhe projekteve pilot të zhvillimit

Emri Mbiemri	Institucioni	Pozicioni	Tel. / Cel.	E-mail
Abel Vukaj	Bashkia e Kurbin	ING. PJETËVE	068 537 5542	
MIRAN DODAJ	B. BASHKIE	P. BASHKIE	068 466 8207	
SAFI KULA	BASHKIA KURBIN	AGJ. ENKURIM-IND	068 223 5000	safi.kula@qind.com
Lovica Ndoj	Bashkia e Kurbin	Secidat D. J. J. J.	068 223 5000	
JANI GJONAJ	B. KURBIN	PRAC. BASHKIE	068 489 221	
Adriana Ndoca	inspektor L.M.T			
Alena Ndoca	Muzio Roshitaj	Inspektor	068 23 62557	
Rudolf Tami	Bashkia e Kurbin	DREJTOR	068 447 862	rudolf.tami@yahoo.com
DAMIANO JUSHI	BASHKIA KURBIN	DREJTOR	068 378 3793	
Petrit Marnaj	Bashkia KURBIN	DREJTOR	068 376 4781	
Santon Plesh	BASHKIA KURBIN	PERGJEGJES	068 526 3154	

8.1.8 Takim me Forumin e Bashkërendimit të Planifikimit Vendor (FBPV) 30 Maj 2016

Në kuadër të hartimit të Planeve të Përgjithshme Vendore të Bashkive Lezhë, Kurbin, Krujë, do të mbahet takimi i dytë i Forumit të Bashkërendimit të Planifikimit Vendor (FBPV). Mbas prezantimit të strategjisë, konsulentët së bashku me Agjencinë Kombëtare të Planifikimit të Territorit dhe me pjesëmarrësit, diskutuan mbi çështjet e mëposhtme:

- U diskutua rreth zonave të mbrojtura. U dhanë sugjerime për ti kushtuar një rëndësi të veçantë mbrojtjes dhe zgjerimit të këtyre zonave, dhe për të kufizuar ndërtimet në to. U fol për vlerat e lagunës së Kune-Vainit, për praninë e shpendëve të veçantë në këtë zonë. U përmend rëndësia e gjithë zonës duke filluar nga Kune, Vaini, Patoku, Fushëkuqe. U fol për zgjerimin e zonës së mbrojtur të Bërzanës, Qafështamës. U fol për dhënien e një statusi të veçantë të kodrave të Krastës.
- Përfaqësuesit e PPK sugjeruan që plan i përgjithshëm vendor të parashikoi se ku do të zhvillohen infrastrukturën dhe facilitet plotësuese që do të shoqërojnë korridoret kryesorë që kalojnë në këto zona mjedisore të fashës perëndimore të rajonit duke pasur parasysh mbi të gjitha korridoret gazit.

- U sugjerua grupimi i projekteve të zhvillimit për të bërë të mundur që në të ardhmen gjatë fazave të ndryshme të implementimit të kenë një plan të lidhur të investimeve dhe të zhvillohen zinxhir me njëri tjetrin në kohë.
- Çfarë do të bëhet me ndërtimet informale, si mund ta integrojmë dhe ta urbanizojmë këtë zonë që janë të shumta. Plani I merr në konsideratë si zonë urbane ndërtime formale apo informale dhe përpiket të gjejë potenciale në të gjitha këto zona.
- Problemet ekonomike, çfarë drejtimi do të marrin këto zona në drejtim të hapjes së vendeve të punës dhe zhvillimit të ekonomisë. Rëndësia që i jepet turizmit shihet edhe si një motor që do të sjelli zhvillime ekonomike dhe nuk duhet parë vetëm si sezonal. U diskutua menaxhimi i zonave industriale dhe ndikimi i tyre në mjedis dhe ekonomi në zhvillim kombëtar.
- Grupi i punës u përgëzua për përputhjen e strategjisë me PPK dhe PINS Bregdetin, mbi të gjitha për detajimin e kësaj filozofie të fashave horizontale të cilat lidhen me ato vertikale dhe u sugjerua të merren në konsideratë një plan i menaxhimit të detit të fashës së 12 Miljeve detare.
- U diskutua mbi korridoret kryesore vertikale, Korridori Veri Jug dhe Korridori Blu, gjatë takimit u fol për parashikimet që ka për këto korridore PPK dhe PINS Bregdeti, ministria e Transportit dhe Infrastrukturës, ARRSH si dhe parashikimet që është aktualisht duke bërë Mali i Zi.
- U fol për gjetjen e një zgjidhje në rang rajoni për trajtimin e mbetjeve.

Shënja

Takimi i dytë i FBPV për hartimin e PPV për Bashkitë Lezhë, Kurbin, Krujë

E hënë, 30 May 2016

Referuar VKM-së Nr. 871 datë 29.07.2015 "Për miratimin e rregullores së planifikimit të territorit". Neni 2 përcakton se:

"**Forumi për Bashkërendimin e Planifikimit në nivel Vendor**" është një mekanizëm për të nxitur diskutimet strategjike të përfaqësuesve: të autoritetit përgjegjës për hartimin e dokumentit të planifikimit, pushtetit vendor, pushtetit qendror dhe ekspertëve; për të arritur koordinimin e çështjeve të planifikimit për një zonë, njësi vendore, rajon apo territorin në përgjithësi. Forumi nuk është entitet vendimarrës, miratues apo zgjidhës i konflikteve.

Forum për Bashkërendimin e Planifikimit Vendor konstituohet pas ndërmarrjes së nismës për hartimin e dokumentit të planifikimit vendor, me urdhër të drejtorit të Agjencisë.

FBPV-ja drejtohet nga drejtuesi i Agjencisë Kombëtare të Planifikimit të Territorit dhe përbëhet nga drejtuesi i organit përgjegjës për planifikimin në njësinë vendore që ka ndërmarrë nismën, përfaqësuesi planifikues i bashkive

kufitare dhe përfaqësuesi planifikues i qarkut. Sipas rastit, FBPV-ja mund të ketë në përbërjen e tij edhe përfaqësues të grupeve të interesit.

Në ambientet e Hotel Doro City, më datë 30.05.2016, ora 09:00, u mbajt takimi i dytë i Forumit për Bashkërendimin e Planifikimit Vendor për bashkitë Lezhë, Kurbin dhe Krujë.

Qëllimi i këtij takimi ishte prezantimi i Strategjive Teritoriale të Bashkive Lezhë, Kurbin dhe Krujë, të zhvilluara deri më tani nga stafi teknik i bashkive përkatëse së bashku me ekipin planifikues konsulent UTS-01.

Pjesëmarrës në takim ishin përfaqësues të bashkive Lezhë, Kurbin, Vau i Dejës, Pukë, Mst, Tiranë, UTS-01 si konsulent planifikues për PPV të bashkive Lezhë, Kurbin dhe Krujë nga institucione të nivelit vendor, por edhe përfaqësues të nivelit qendror me pjesëmarrjen e Ministrisë së Bujqësisë, Zhvillimit Rural dhe Administrimit të Ujërave; Ministrisë së Zhvillimit Ekonomik, Turizmit, Tregtisë dhe Sipërmarjes; Agjencisë Kombëtare të Zonave të Mbrojtura; Agjencive Rajonale të Zonave të Mbrojtura Durrës dhe Lezhë; Institutit të Monumenteve të Kulturës; Agjencisë së Legalizimit, Urbanizimit dhe Integritetit të Zonave Informale; Programit për Decentralizimin dhe Zhvillimin Vendor (dldp); Qendrës Rajonale të Mjedisit (REC).

Pas një prezantimi të përmblëdhur të Strategjive Teritoriale për secilin bashki, gjatë diskutimit të hapur u prekën çështjet e:

- Trajtimin specifik të zonave të mbrojtura të territorit të këtyre bashkive, dhe nevojave për të ruajtur mjedisin në masë sa më të madhe në përgjigje të përkeqësimit të konsiderueshëm të vlerave natyrore;
- Menaxhimi i burimeve ujore, dhe koordinimi i PPV me Strategjinë Kombëtare të Menaxhimit të Burimeve Ujore si dhe marrja në konsideratë e rolit të bashkive në basenat ujorë përkatëse;
- Trajtimi i infrastrukturës kombëtare dhe vendore lidhëse – rrugore, hekurudhore dhe energjitike, si dhe konkretizimi i objektivave strategjike për to;
- Ndërlidhja e projekteve prioritare në mënyrë që ndikimi të jetë zinxhir dhe sa më efektiv;
- Konsiderimi i problemit të informalitetit si një çështje që kërkon vëmendje të veçantë;
- Trajtimi i zonave industriale, në ekuilibër me nevojat për të mbrojtur mjedisin – rigjenerimi i industrive të braktisura dhe përcaktimi i potencialeve të reja;
- Turizmi i lidhur me industrinë agroushqimore dhe me ruajtjen e mjedisit;
- Përcaktimi më në detaje i përdorimit të hapësirës detare, dhe shfrytëzimi i potencialeve të mundshme që paraqet fasha detare shqiptare;
- Krijimi i identiteteve urbane dhe ndërlidhja e tyre në mënyrë të strukturuar;
- Konsiderimi i impaktit të ndryshimeve klimatike dhe erozionit detar në bregun e Kurbin dhe Lezhës;
- Trajtimi i mbetjeve urbane dhe ujërave të zeza.

Strategjitë Teritoriale, do vijnë t'i nënshtrohen një periudhe konsultimi e më pas do të konkretizohen në fazën e tretë të hartimit të PPV-ve: gjatë hartimit të Planeve të Zhvillimit të Territorit dhe Rregullores të Zhvillimit.

Takim me Forumin e Bashkërendimit të Planifikimit Vendor (FBPV)
Faza e dytë: Strategjia territoriale dhe Plani i veprimeve strategjike/prioritare,
investimeve kapitale dhe projekteve pilot të zhvillimit

06.05.2016, 9.00-12.00 Datë 30 Maj 2016

Emri Mbledhësi	Institucioni	Pozicioni	Tel. / Cel.	E-mail
LEDIAN GRESASI	Universiteti POLIS	Project Manager	0684061951	ledian.gresasi@univ-polis.edu.al
LERIDA ÇUKO	UTS-01	URBANISTE	069 5741006	lerida.cuko92@gmail.com
LIHIBRINO BABAKU	IMK	ARKITEKT	069 5570747	lihibrinobabaku@gmail.com
ELIRA PAPANANDELI	IMK	ARKITEKT	069 8233360	elira.papanandeli@gmail.com
ALBAJAN TOLLIG	ALU/2N1	PERDIT. PLANIMETRA	06823047	planifikimi@outlook.com
Adriana Boshillean	UTS-01	Administratore	0694056799	marke@proton.com
ENDRË BASHIRI	RAHUA LETHE	Perp. lektor shkollor	069761035	en.dre@proton.com
Adriana Boshillean	UTS-02	ARKITEKT	0695587072	adriana.boshillean@gmail.com
ROBERTO FRIGOLI	UTS-02	URBANIST	+39 335318519	roberto.frigoli@sig.mek.com
PERO PAVIÇATI	UTS-02	URBANIST	+39 335482762	

8.1.9 Dëgjësë publike, datë 16.06.2016 për hartimin e Vlerësimit Strategjik Mjedisor për Bashkitë Kurbin dhe Krujë

Prezantimi i pikave që do të trajtohen në VSM

Diskutim me publikun:

- 1- Pylli i Gështenjave të shpallet park natyror
- 2- A keni ndonjë parashikim se si do të ndikojë ngrohja globale tëk bregdeti?(Kurbin)
- 3- Rritja e nivelit të detit si do të ndikojë, pasi tokat kanë filluar të preken
- 4- Landfilli i propozuar në Zhej do të jetë Lokal apo rajonal?
- 5- Zonat me pisha që përfshijnë të gjithë zonën të rehabilitohen
- 6- Rehabilitimi i shtratit të lumit Mat
- 7- Bjeshkët e Trodhnës
- 8- Erozioni kodrinor në Kurbin, të meren masa
- 9- Rehabilitimi i plazhit të Patokut. Çfarë planesh keni?
- 10- Kurbini ka 13 lloje gjitarësh, 8 prej të cilëve janë rrezik zhdukjeje. Të meren masa për brojtjen e tyre
- 11- Marja e inerteve nga shtretërit e lumenjve të ndalet
- 12- Venddepozitim për mbetjet inerte
- 13- Shpallja si park natyror rajonal çfarë procedurash ka?

Dëgjësë Publike

Faza e parë: Vlerësimi Strategjik Mjedisor Bashkia Krujë dhe Kurbin

Emri Mbledhësi	Institucioni	Pozicioni	Tel / Cel.	E-mail
Aida Dedja	B. Kurbini	Dr. PKZHT	0697570621	aida.dedja@yahoo.com
Adelina Riza	B. Kurbini	D.P.K.ZH.T	0697818535	adelina_riza@hotmail.com
Roland Rishi	B. Kurbini	D.P.K.ZH.T	0685456815	roland.rishi@yahoo.com
Vlask Gega	B. Kurbini	DPK ZH T	0684454760	Vlask.gega@hotmail.it
Ilida Shahu	Ministria e Mbrojtjes	specialist	0674085588	Ilida.Shahu@mo.gov.al
Anisa Llango	UTS-01	Inzhinier Ndërtim	0695519134	anisa.lango@live.com
Silvia Voro	ARM Durrës	Specialiste leje	0688802015	silvia.voro@president.info
Xhikento Bakshi	ARM Durrës	Specialist leje	0697103441	xhikento.bakshi@gmail.com
Olcion Mushi	UTS-01	Ekspert Mbrojtje	0674666086	olcion.mushi@yahoo.com
Mjirvis Struga	ETMI	President		mstruga@yahoo.com

8.1.10 Takim me Forumin Keshillimor Vendor dt.02.08.2016, Bashkia Kurbin

Në vijimësi të dëgjësave publike dhe konsultimet me publikun, në datë 02 Gusht 2016, në ambientet e Bashkisë Kurbinu zhvillua një seancë konsultimi me specialistët e Bashkisë dhe përfaqësues të njësisë administrative. Konsulenti prezantoi ndarjen në zona dhe njësi të territori, lidhjen e territorit me rrugë dhe korridore, si dhe zonat e reja të propozuara si zona të mbrojtura. Mbas prezantimit u diskutuan dhe u shkëmbyen mendime mbi zonimin dhe zhvillimin e territorit.

8.1.11 Dëgjese publike, datë 19.08.2016, Bashkia Kurbin

Në përfundim të hartimit të Draft Raportit të "Planit të zhvillimit Territorial dhe Rregullorja Lokale", si dhe Raportit Paraprak të VSM, në datë 19 Gusht 2016, në sallën e Këshillit Bashkiak Laç u realizua një takim me publikun. Gjatë takimit, përveç prezantimit të fazës së tre-të të planit, u prezantua edhe Raporti Paraprak i Vlerësimit Strategjikë Mjedisorë.

Në përfundim të prezantimit u diskutua mbi çështjet e mëposhtme:

- 1- Malësia e Kurbinut ka resurse të jashtëzakonshme zhvillimi, në ppv ka ndonjë plan të detajuar për këtë zonë?
- 2- Është përcaktuar ndonjë plan i veçantë për kishën e Shën Ndout, për sa i përket sistemit rrugor? Pasi aksesimi është i vështirë
- 3- Çfarë ka planifikuar plani për luginën e patokut? Të kthehet në indetitet plazhi i Patokut dhe të zhvillohet turizmi pasi ka potencial.
- 4- Për zonën e mbrojtur të Trodhnës: çfarë është parashikuar? Aktualisht nuk është në gjendje të mirë dhe janë prerë pemët.
- 5- Është një rrugë që lidh 7 fshatrat e Kurbinut, çfarë është parashikuar për të?
 - Malësia e Kurbinut ka objekte fetare, kala, etj. çfarë ka parashikuar plani për të, pasi duket sikur është lënë në harresë.
- 6- Sa është afati kohor i këtij projekti dhe sa është vlera?
- 7- Çfarë do të bëhet me zonat e mbrojtura të bashkisë Kurbin? Po me monumentet e natyrës?
- 8- Për lumin Mat, çfarë është parashikuar?
- 9- Për sa i përket vlerësimit mjedisor aktual: si do të vepron me marrjen e inerteve nga lumi? Po me erozionin?

- Çfarë do të bëhet me lagunën e Patokut?
- Grykëderdhja e lumit Mat është problematike, si do të veprohet me depozitimin e mbetjeve në lum?

10- Çfarë është parashikuar për ish-Uzinën e Superfosfatit?

11- A ka ndonjë plan konkret për mjedisin në qytetin e Laçit?

8.1.12 Takim me Forumin e Bashkërendimit të Planifikimit Vendor (FBPV) 02 Shtator 2016

Në kuadër të hartimit të **Planeve të Përgjithshme Vendore të Bashkive Lezhë, Kurbin, Krujë**, do të mbahet takimi i dytë i **Forumit të Bashkërendimit të Planifikimit Vendor (FBPV)**. Mbas prezantimit të Planit të Zhvillimit Territorial dhe Rregullores Lokale, konsulentët së bashku me Agjencinë Kombëtare të Planifikimit të Territorit dhe me pjesëmarrësit, diskutuan mbi çështjet e mëposhtme:

- Ndërtimet informale, çdo bëhet me to?
- Projekte të mira me vlera të mëdha, me pak gjasa për tu realizuar
- Lidhe me korridore
- Përgjithësisht i kënaqur me ndryshimet e diskutuara më parë.
- Nuk ka vërejtje ndaj projekteve të parashikuara në Lezhë, më fat nëse do të realizohen
- Aksi kryesor ti japë zhvillim zonës, të shikohet mundësia e zhvillimit të rrugëve paralele me aksin e autostradës,
- Ti kushtohet vëmendje zhvillimit të turizmit përgjatë bregdetit, Tale të shikohet si zonë për zhvillim jo vetëm si zonë e mbrojtur, aktualisht aty zhvillohet turizëm spontan, ti jepet zhvillim, bindje kjo e pushtetit lokal
- Lugina e lumit Mat zonë natyrore me potenciale të mëdha zhvillimi
- Të merren parasysh PDV ekzistuese të Mamurrasit
- Ndërtesat ekzistuese, me lejen e planit të mëparshëm të merren në konsideratë

Zhvillimi i turizmit në luginën e Patokut
Mungesa e infrastrukturave inxhinierike, të parashikohet kosto e realizimit të tyre
Zonat informale të cilat kanë ngelur jashtë planit të merren parasysh

- Zona e kalasë, zonë e rrëshqitshme, të trajtohet në plan
- Zonat që përmyten, zona e Bubqit, nuk janë trajtuar
- Është bërë një update-im i zonave urbane, detyra e konsuletiti për të shtuar zonat e reja urbane, ku ka ndërtime, të paraqiten në harta dhe të pajisen me pasaporta
- Toka bujqësore të ruhet, prioritet i ministrisë së bujqësisë është ruajtja e saj, 30% është tokë bujqësore
- Obj. Bujqësore të jenë pjesë e planit, pasi kështu ministria mund ti përfshijë në skemat e vetë duke i mbështetur financiarisht
- Sistemi i kanaleve për ujitje dhe të kullimit
- Ti jepet prioritet zhvillimit të agriturizmit në Lezhë, fshatra bregdetarë, shembull Ferma e jetës
- E vetmja studio që ka bërë propozime për zona të reja të mbrojtura
- Bashkia Lezhë, Kune-Vain-Tale ka vend për diskutim, pasi nëse ndërhyet në këtë zonë të mbrojtur dëmtohet habitat
- Të rriten sipërfaqet e pyllëzuara
- Zonat e mbrojtura, a kanë plane menaxhimi?
- Të shihet mundësia e vënies në punë të transportit hekurudhor të pasagjerëve, hekurudha Tr-Lezhë, ti jepet prioritet këtij transportit
- Në Lezhë të ndërtohet një terminal intermodal transporti
- Ti jepet prioritet lëvizjes me biçikleta, transportit publik, shtrim trotuaresh dhe të ulet përdorimi i automjeteve
- Bypass-et në Lezhë, cili është statusi i këtyre projekteve, duhet të merren si të mirëqena?
- Vijnë inf. të ndryshme për kategorizimin e rrugëve nga institucionet përkatëse (ARRSH etj.)?
- Për kategorizimin e rrugëve, është ngritur një grup punë i posaçëm për këtë punë, rezultatet e punës mund ti kemi në fund të nëntorit ose dhe me shpejt
- Një rëndësi e veçane duhet tu kushtohet standardeve dhe koeficienteve të llogaritjes
- Ministrinë të ndërhyjnë sa më pak me projekte në pushtetin vendor
- Fusha midis Shkodrës dhe Lezhës, është bujqësore, të ketë një vazhdim të infrastrukturës, ti kushtohet vëmendje
- Ku janë vendosur pikat e grumbullimit të mbetjeve?
- Hapësira 12milje bregdetare, të merret parasysh, zhvillimi i turizmit, pozicionimi i marinave detare në funksion të turizmit bregdetar, zonat e mbrojtura, zonat e akuakulturës
- Inkubatori në Lezhë të orientohet drejt turizmit
- Zonat e densifikimit, zgjerimi si rri në raport me vijën e gjelbër të qyteteve?
- Të gjitha njësitë janë pjesë e PDV apo vetëm ato që kanë nevojë, kriteret e përzgjedhjes së zonave me PDV dhe madhësia e këtyre zonave.
- Si do të mbulohen me shërbime zonat që janë lënë jashtë vijave të gjelbra?
- Të bëhet një trajtim ndryshe i bregdetit
- Aktiviteti ekonomik përgjatë rrugës, fenomen që ka ndodhur, të kufizohet tani, ti jepet prioritet zhvillimit të ekonomisë në zona të qëndrueshme dhe jo përgjatë rrugës
- Përgëzime për punën e bërë me portalin GIS

TAKIMI I FORUMIT TË BASHKËRENDIMIT TË PLANIFIKIMIT VENDOR
 PLANI I ZHVILLIMIT TË TERRITORIT
 LOT 1: BASHKIA LEZHË, KURBIN, KRUGË
 Tiranë, 02.09.2016

AKPT

Nr.	Emër Mbledhës	Institucioni	Pozicioni	Tel.	E-mail
1	Markel Babollaku	UTS-01	Administratror	+355694056799	markel@uts-01.com
2	Artur Qazimi	B. Durrës	De. P. E. Z. S.	069626028	artur.qazimi@gmail.com
3	BURAN KOTAI	Nju. Transport. Luftë	Ek. Transport. Rrugor	0694449040	buran.kotai@transport.al
4	Indrit Gradeci	Bashkia Vau Dejës	Përgjegjës / Përfundim	0692613094	indrit.g@guail.com
5	Jona Markolaj	Bashkia Vau Dejës	Inspektore sekret. teknike	0693498711	jmarkolaj@hotmail.com
6	ARTAN KACANI	POLIS UNIV.	Bashkia Shkollës	0692127604	artan.kacani@univshkolle.edu.al
7	Andro Cano	Spec. Bashkia Shkollës	Spec.	0692095126	andro.cano@yaho.com
8	Schul Tomas	Dr. P. E. Z. S.	Spec.		
9	FRAN TROTI	RE. BASHK. LEZHË	Dr. P. E. Z. S.	06920444PP	fran.troti@yahoo.com
10	Aida Dedja	B. Krugë	Dr. P. E. Z. S.	0697570621	aidadedja@yahoo.com
11	Miruzg Shkolica	M.B. KRUGË	Shkollës	0696063343	miruzg.shkolica@yahoo.com
12	Oliver Lako	UTS-01	Eligjenc. e shkolës	0692147357	oliver.lako@yaho.com
13	ANTONIO DERATO	UTS-01	GIS - EKSPERT	329617608	info@STUDIOVEGA.ORG
14	EDMOND PERGEGA	UTS-01	ARKITEKT	0695587052	edmond.pergega@gmail.com
15	ROBERTO BOUGATTI	UTS-01	Profesor DIDA UNIV	3421762	robertbo@gmail.com
16	ROBERTO PULCHINCHI	UTS-01	TEK. LONDRA	+39 335318619	robert.pulchinch@gmail.com
17	Renzo Esola	UTS-01	Prof. e Ekonomis	+39 3474824246	m. esola@univshkolle.edu.al

TAKIMI I FORUMIT TË BASHKËRENDIMIT TË PLANIFIKIMIT VENDOR
 PLANI I ZHVILLIMIT TË TERRITORIT
 LOT 1: BASHKIA LEZHË, KURBIN, KRUGË
 Tiranë, 02.09.2016

AKPT

18	Gjergj Ishani	UTS 01	Ark/Panifikues	0692073523	gjergjishani@yahoo.com
19	Elton Subi	Bashkia Kurbin	D.P.K.Z.H.T	0692308117	eltonsubi@gmail.com
20	Sulejman Xhepe	AKZ 19	Shp. Manxh.	0663334134	xhepe.sulejman@yahoo.com
21	Abdulla Haxhanaj	Ad. ZM. KRUGË-DURRËS	Shp. menoxhimi	0686760082	haxhanaj.abdulla@hotmail.com
22	Artur Piliari	MZHE TTS	Projektor, planifik. përgjigje	0692311553	artur.piliari@tencore.com
23	Shpendi Batiqaj	AKPT	Specialist	0696244168	batijshpendi@gmail.com
24	Rolando Vathi	BASHKIA KURBIN	Inspektori D.P.K.Z.H.T	0685456815	rolando.vathi@yahoo.com
25	Doni Klossi	AKPT	Degj. sekret. Përfundim	0694069310	doniklossi@yahoo.com
26	Flora Grea	AKPT	D.P.		
27	PIONA MALI	AKPT	Koordinator PPV		
28	Armenia Tolueci	AKPT	Planifikimi URMAT	0682650405	planifikimi.urmat@outlook.com
29	Ismail Baci	AKPT	Specialist	06939722506	ismail.baci@yaho.com
30	EDISON DERVISHI	BASHKIA MAT	ARKITEKT	0696154845	edison.edison@gmail.com
31	Abelina Riza	Bashkia Kurbin	Inzhinier	0697818535	abelina.riza@hotmail.com
32	Evis Baruti	AKPT	Specialist	0674108850	evis.baruti@yahoo.com
33	BORIANA LACI	JURISTE/ AKPT	JURISTE	0684041042	boriana.laci@yahoo.com
34	Shpirtaz Leka	Keshillor e Bashk. Lezhë	Administratror	0672057539	shpirtaz.leka@yahoo.com
35					

AKIMI I FORUMIT TË BASHKËRENDIMIT TË PLANIFIKIMIT VENDOR
 PLANI I ZHVILLIMIT TË TERRITORIT
 LOT 1: BASHKIA LEZHË, KURBIN, KRUJË
 Tiranë, 02.09.2016

Nr.	Emër Mbledhës	Institucioni	Pozicioni	Tel.	E-mail
1	IMA BAJLOZI	UTS-01	INXHIKIERE NDËRTIMI	0693319602	ima.bajlozi@hotmail.com
2	Desi Hemoçi	UTS-01	Urbani	0695863175	desi.hemoci@gmail.com
3	Anisa Hango	UTS-01	Inxhinierë Ndërtimi	0695519234	anisa.hango@live.com
4	Melina Ferri	AKPT	Specialiste	0684282474	melina.ferri@akpt.gov.al
5					
6					
7					
8					
9					
10					
11					
12					
13					
14					
15					
16					
17					

8.1.13 Dëgjese publike, datë 28.09.2016, Bashkia Kurbin

Në përfundim të hartimit të Draft Raportit të "Planit të zhvillimit Territorial dhe Rregullorja Lokale", si dhe Raportit Paraprak të VSM, në datë 28 Shtator 2016, në ambiente të pallatit të kulturës, u realizua një takim i hapur me publikun. Gjatë takimit, përveç prezantimit të fazës së tre-të të planit, u prezantua edhe Raporti Paraprak i Vlerësimit Strategjikë Mjedisorë. Në përfundim të prezantimit u bë një diskutim i hapur dhe u trajtuan këto çështje:

- 1- Përmirësimi i kanalit që kalon në qytetin e Laçit, pasi shpeshherë ka rrezikuar jetën e banorëve dhe ka shkaktuar përmytje
- 2- Ndërtimi i parqeve, hapësirave rekreative dhe gjelberimi i territorit të bashkisë
- 3- Rregullimi i rrugës së Kishës së Laçit
- 4- Ndërtimi i pritave malore për parandalimin e rreshkitjeve
- 5- Rrezikimi nga tërmetet i objekteve, katet e para të të cilave janë kthyer në dyqane
- 6- Grykë derdhja e lumit Mat dhe plazhi i Patokut

Дата 28 Септември 2016

Takim me Publikun

Faza e tretë: Planit i Zhvillimit Territorial dhe Rregullorja Lokale

Vlerësimi Strategjik Mjedisor Bashkia Kurbin

Emri Mbiemri	Institucioni	Pozicioni	Tel. / Cel.	E-mail
Pashke Zefi	2A Kurbin	Specialiste	068 28 21 803	pashkez@yahoo.it
ENKELEIDA BROZI	GJIMNAZI LAÇ	DREJTOR	068 51 96 965	marengjenkeleida@yahoo.com
LEDNORA MALCI	GJIMNAZI LAÇ	ZV.DREJTOR	068 26 63 912	lednora.malci@yahoo.com
Hake Tsufi	Mila	Sp. Kardiologji	068 73 70 546	hake.tsufi@gmail.com
Liza Kosheli	Bashk.K. Kurbat	Sp. Dr. P.K. Zh.T.	068 76 75 988	liza.kosheli@gmail.com
Sabrina Mara	Bashkia Kurbin	Spec. Dr. P.K. Zh.T.	068 84 07 503	sabrinamara205@yahoo.com
Krisela Goga	TIRANA BANK LAÇ	TELLER	068 24 83 111	krisela.goga@gmail.com
Lindita Bezbani	N.J. A. MILOT	Ispt. T. gjasare	068 93 35 118	lindita.bezbani@yahoo.com
Jasida Melita	ino. Ndërtimim	Financ		j.melita11@yahoo.com
Mimaza Caka	Universite	Dsh. S. Kurb		mimaza.caka@yahoo.com
Stendev Hylla	Nj. A. Im. Milot	P. Z. G. G. V. K. V. K.	068 55 08 284	stendevhylla@gmail.com
Lindita Presi	Nj. A. Im. Milot	Sp. Veterinarist	068 63 33 710	lindita.presi@yahoo.com
Grati Athmeri	Sp. Kardiologji	Sp. A. Im. Milot	068 55 21 692	Grati Athmeri@yahoo.com
Alviraud Gjergj	Nj. A. Im. Milot	Imp. En. G. V. K.	068 53 10 025	A. Gjergj@yahoo.com
Mirza Toma	Nj. A. Im. Milot	S. M. T. T. T.	068 57 45 357	Mirza.Toma@yahoo.com

Дата 28 Січня 2016

Takim me Publikun

Faza e tretë: Planit i Zhvillimit Territorial dhe Rregulloria Lokale

Vlerësimi Strategjik Mjedisor Bashkia Kurbin

Emri Mblembri	Institucioni	Pozicioni	Tel. / Cel.	E-mail
Gjilj Berberi	DS4.S.	7/3 shk. Tel.	0682067900	dilob@eunet.al
Monije Kola	D.S.H.S.	Imperier	0682428520	—
Edlira Delli	K/Televizit bashkat.	—	—	3.edlira@yahoo.com
Dila Suti	Biblioteka, P. Fushkës	—	—	—
Gjok Basha	Shkollor	—	068211760	—
Fatmir Shkollor	Njësiti Administrativ	SO/ Krahinë	068215512	—
Leonida Kukurri	Sigurimi Shkollor	Imperier	0682555666	—
Myrtice Kollari	Bashkia e Leq.	grupi riviz.	—	—
Talim Koca	Bashkia	Imperier	0686454021	Gjilj
Grinda Tashko	Shkollor	Shkollor	0682580197	Susi
Mirrel Lili	Gratkor	inspektor	0686969576	—
Manjola Lizi	OR.S.	sp. sh. sh.	0684594811	—
Milica Qelja	Bashkia	sp. sh. sh.	0682260112	—
Adelina Riza	Bashkia e Kurbin	—	068248555	—
Elir Riza	Fjalëtor i Kulturës	Perceptues	0682427070	—

Datē 28 Shtator 2016

Takim me Publikun

Faza e tretë: Planit i Zhvillimit Territorial dhe Rregullorja Lokale

Vlerësimi Strategjik Mjedisor Bashkia Kurbin

Emri Mbiemri	Institucioni	Pozicioni	Tel./Cel.	E-mail
BORANA LASTI	AKPT	JURISTE		bocana-lasti@planetkimi.gov.al
IROLA ANDONI	AKPT	Koordinatorë	068898063	irola.andoni@planetkimi.gov.al
Majlinda Gura	Z.A Kumbin	D.v. Arsimit	068687483	Gura.majlinda@yahoo.com
Natasha Peci	Ash. M. lot		0685609520	
Rexh Mirdita	Kan. Shq. Evropiane	admit	06822882199	
Nora Peka	Ash. Z. e Kulturës	Kulturës	0685885018	Udre. Peka@gmail.com
Saulin Deda	Ash. S. MZSH	Person	0682071588	
SABA LUKA	BIZNES		0683519904	
Opet Nishi	Administrativë	Stafit	0682202353	
Enid Lika			0682202353	
Fashik MOROJ	Biznes		0686839093	

Data 28 Shtator 2016

Takim me Publikun

Faza e tretë: Planit i Zhvillimit Territorial dhe Rregullorja Lokale

Vlerësimi Strategjik Mjedisor Bashkia Kurbin

Emri Mblemri	Institucioni	Pozicioni	Tel. / Cel	E-mail
Guergan Ullku	Fushë Kuge	Arktivist	0673233136	—
BOJINA PETA	MANURRAS	SP. FINANCE	0695867802	
Emualda Hefaj	MANURRAS	SP/Ministrit Soc	0685258298	
Majlinda Ndoc	Bashkia Kurbin	SP. Arsh. Vendi	0682582555	
Vilma Kola	Bashkia Kurbin	Pun. Mergimit Shkollë		
Agume Jegisi	Bashkia Kurbin	SP. N.E		
Enxheta Neta	Bashkia Kurbin	SP. NJMF		
Mivela Gjiraj	Bashkia Kurbin	Ministrit Shkollë		
Asa Kola	Bashkia Kurbin	ZV/Ministrit Shkollë		
Arinda Dela	Bashkia Kurbin			
VLADIMIR	CARA	R K E	0675303830	
Relin Gjoni		Zhigsherb	0684432052	
Marieta	Bashkia Kurbin	sekretare		
Genilda Lala	Fushë - luge	SP. N.E		
Alek S. Hoxha	Fushë - luge	inspektor M.C		

Date 28 Shtator 2016

Takim me Publikun

Faza e tretë: Planit i Zhvillimit Territorial dhe Rregullorja Lokale

Vlerësimi Strategjik Mjedisor Bashkia Kurbin

[illegible]

8.2 MATERIALI HARTOGRAFIK

P/U-01	NDARJA E TERRITORIT NË 5 SISTEME
P/U-01/2	HARTA E NDARJES SË TERRITORIT SIPAS SISTEMEVE BAZË
P/U-02	HARTA E SISTEMIT URBAN
P/U-03	HARTA E SISTEMIT INFRASTRUKTUROR
P/U-04	HARTA E SISTEMIT BUJQËSOR
P/U-05	HARTA E SISTEMIT UJOR
P/U-06	HARTA E SISTEMIT NATYROR
P/U-07	NDARJA E TERRITORIT NË NJËSI
P/U-07/2	HARTA E NDARJEVE TË NJËSIVE DHE KODIFIKIMI
P/U-08	PËRDORIMI I TOKËS SIPAS 14 KATEGORIVE BAZË
P/U-08/2	HARTA E ZONIMIT SIPAS KATEGORIVE BAZË TË PËRDORIMIT TË PROPOZUAR TË TOKËS
P/U-09	HARTA E NJËSIVE TË ZHVILLIMIT
P/U-10	HARTA E MËNYRAVE TË NDËRHYRJES
P/U-11	HARTA E INTENSITETIT DHE NR TË KATEVE TË PROPOZUAR
P/U-12	HARTA E KOEFICIENTIT TË SHFRYTËZIMIT TË PROPOZUAR
P/U-13	HARTA E NJËSIVE TË PROPOZUARA PËR PDV
P/U-14	HARTA E SHPËRNDARJES SË POPULLSISË NË TERRITOR
P/U-15	HARTA E PROJEKTEVE ZHVILLIMORE
P/U-16	HARTA E SHPËRNDARJES NË TERRITOR DHE RREZET E MBULIMIT TË SHËRBIMEVE SOCIALE(EDUKIM)
P/U-17	HARTA E SHPËRNDARJES NË TERRITOR TË SHËRBIMEVE SOCIALE(SHËNDETËSIA)
P/U-18	HARTA E ZONAVE TË RËNDËSISË KOMËTARE
P/U-19	HARTA E TRANSPORTIT PUBLIK
P/U-20	INFRASTRUKTURA E TRANSPORTIT
P/U-20/2	HARTA E INFRASTRUKTURËS RRUGORE TË PROPOZUAR
P/U-21	HARTA E SHKALLËS SË NDËRHYRJES NË INFRASTRUKTURËN RRUGORE

P/U-22	HARTA E ZONIMIT TË TERRITORIT
P/U-23	HARTA E INSTRUMENTEVE TË DREJTIMIT TË ZHVILLIMIT
P/U-24	HARTA E NEVOJËS PËR STREHIM
P/U-25	FAZAT E ZBATIMIT TË PLANIT TË PËRGJITHSHËM VENDOR
P/U-25/2	HARTA E PLANIT TË VEPRIMIT
P/U-26	HARTA E ZHVILLIMIT EKONOMIK
P/U-27	HARTA E ZONAVE ME PRIORITET ZHVILLIMI
P/U-28	HARTA E ZONAVE TË PREFERIMIT
P/U-29	HARTA E PEZULLIMIT TË ZHVILLIMIT
P/U-30	HARTA E ZONIMIT SIPAS NËNKATEGORIVE TË PËRDORIMIT TË PROPOZUAR TË TOKËS
P/U-31	HARTA E VIJËS SË KUQE TË NDËRTIMIT
P/U-32	HARTA E SHËRBIMEVE DHE TË INFRASTRUKTURAVE TË PROPOZUARA
P/U-33	HARTA E ZONAVE GRI

